

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADEMIJA

GADA- GRAMATA

2004

 ZINĀTNE

UDK 061.23:001(474.3)(058)
La 811

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADEMIJA

Akadēmijas laukums 1
Rīga, LV 1524
Latvija

Tel.: 7225361. Fakss: 7821153
E pasts: lza@lza.lv
<http://www.lza.lv>

Latvijas Zinātņu akadēmijas *Gadagrāmata 2004* ir turpinājumiizdevums — jau trīspadsmitais ar šādu nosaukumu. Iepriekšējie laidieni atspoguļoja situāciju 1990., 1992., 1992./1993., 1995.—2003. gadā. *Gadagrāmatas 2004* iznākšana ir pieskaņota akadēmijas gada pilnsapulcei.

Gadagrāmatā ievietoti Latvijas Zinātņu akadēmijas pamatdokumenti, galvenās ziņas par akadēmiju, tās struktūru un locekļiem, pārskata tipa materiāli par akadēmijas darbību 2003. gadā, atsevišķi LZA dokumenti (kuru atkārtota publicēšana nākamajās gadagrāmatās nav paredzēta), īsas ziņas par Latvijas zinātniskajām iestādēm.

Publicētie dati atspoguļo stāvokli 2004. gada 15. martā.

S A T U R S

Ievads	5
Latvijas Zinātņu akadēmijas galveno pasākumu kalendārs	9
PAMATDOKUMENTI	
Latvijas Republikas likumdošana par Latvijas Zinātņu akadēmijas statusu	10
Latvijas Zinātņu akadēmijas Harta	11
Latvijas Zinātņu akadēmijas Statūti	15
LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS STRUKTŪRAS	
Latvijas Zinātņu akadēmijas Senāts	28
Latvijas Zinātņu akadēmijas prezidijs	30
Latvijas Zinātņu akadēmijas valde	32
Latvijas Zinātņu akadēmijas Uzraudzības padome	33
Bibliotēku padomes valde	33
Latvijas Zinātņu Akadēmijas Vēstis	34
Akadēmijas personāls	34
LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS LOCEKĻI	
Īstenie locekļi	36
Goda locekļi	46
Ārzemju locekļi	51
Korespondētājlocekļi	61
Pārmaiņas LZA locekļu sastāvā	70
In memoriam	71
LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS GODA DOKTORI	74
LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS GODA MECENĀTI	81
LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS LIELĀ MEDAĻA, BALVAS UN PRĒMIJAS	
Latvijas Zinātņu akadēmijas Lielā medaļa	82
Latvijas Zinātņu akadēmijas vārdbalvas	82
Izcilie zinātnieki, kuru vārdā nosauktas Latvijas Zinātņu akadēmijas balvas	84
Latvijas Zinātņu akadēmijas un sponsoru kopīgās balvas	87
Balvas un prēmijas jaunažiem zinātniekiem	90
Latvijas Zinātņu akadēmijas balvu un prēmiju laureāti 2003. un 2004. gadā	91
Latvijas zinātnieki — citu ievērojamāko zinātnisko apbalvojumu laureāti 2003. un 2004. gadā	96
Balvu un prēmiju jauniem zinātniekiem un studentiem laureāti	97
LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS ZINĀTNISKĀ UN ORGANIZATORISKĀ DARBĪBA 2003. GADĀ	
Nozīmīgi notikumi Latvijas zinātnē un Latvijas Zinātņu akadēmijā 2003. gadā	103
Latvijas Zinātņu akadēmijas pilnsapulces	121
Latvijas Zinātņu akadēmijas sēdes	132
Vispārējās zinātnes, tehnoloģiju un kultūrvēstures problēmas	132
Latvijas novadu vēstures un attīstības problēmas	139
LZA Senāta darbība	146
Senāta sēdes	146
2003. gadā piešķirtie LZA Atzinības raksti	148
Zinātniskie ziņojumi LZA Senāta sēdēs 2003. gadā	149
LZA prezidija darbība	170
LZA valdes darbība	171

LZA budžeta izpilde 2003. gadā	173
LZA Fonda darbība	173
ZINĀTŅU NODAĻAS	
Fizikas un tehnisko zinātņu nodaļa	175
Ķīmijas, bioloģijas un medicīnas zinātņu nodaļa	179
Humanitāro un sociālo zinātņu nodaļa	184
Ārzemju locekļu nodaļa	191
STARPTAUTISKĀ SADARBĪBA	192
Vaira Viķe-Freiberga. Zinātniskajai domai ir cieša kopība ar demokrātijas garu	199
Igaunijas, Latvijas un Lietuvas zinātņu akadēmiju sanāksmes protokols (Viļņa, 2003. gada 6. jūnijs)	204
9. Baltijas intelektuālās sadarbības konferences rezolūcija	206
1. pielikums. DOKUMENTI	
Meti augstākās izglītības, zinātnes un tehnoloģiju attīstības stratēģijai 2003.–2010. gadam	208
Latvijas Zinātņu akadēmijas aicinājums “Par Latviju Eiropas Savienībā” (2003. gada 09. septembrī)	211
Par Kārļa Milenbaha gadu (Latvijas Zinātņu akadēmijas paziņojums)	212
Vienošanās par Latvijas Zinātņu akadēmijas un Latvijas Republikas Izglītības un zinātnes ministrijas sadarbību	214
Latvijas Zinātņu akadēmijas un Akadēmiskās vienības “Austrums” sadarbības līgums	216
Latvijas Zinātņu akadēmijas, Akadēmiķa Viktora Kalnbērza muzeja un Paula Stradiņa Medicīnas vēstures muzeja vienošanās par sadarbību	217
Viesītes pilsētas Domes un novadpētniecības muzeja „Sēlija”, Latvijas Zinātņu akadēmijas un Paula Stradiņa Medicīnas vēstures muzeja vienošanās par sadarbību	219
LZA Jaņa Labsvīra iedibinātā Kārļa Ulmaņa balvas nolikums.	221
2. pielikums. LZA GADAGRĀMATĀS PUBLICĒTO DOKUMENTU RĀDĪTĀJS	222
3. pielikums. GALVENĀS ZINĀTNISKĀS INSTITŪCIJAS UN IESTĀDES LATVIJĀ	
Latvijas Republikas Izglītības un zinātnes ministrija	228
Latvijas Zinātnes padome	229
Augstākās izglītības padome	232
Valsts zinātniskās kvalifikācijas komisija	232
Valsts emeritēto zinātnieku padome	233
Lauksaimniecības un meža zinātņu akadēmija	233
Latvijas Zinātnieku savienība	233
Latvijas universitātes un augstskolas	233
Zinātniskie institūti	237
Fizikas, matemātikas un tehnisko zinātņu institūti (237). Ķīmijas un bioloģijas zinātņu institūti (239). Medicīnas zinātņu institūti (241). Lauksaimniecības un meža zinātņu institūti (241). Humanitāro un sociālo zinātņu institūti (242). Ekonomikas institūti (243).	
Citas zinātniskās iestādes	243
Zinātniskā izdevējdarbība	245
4. pielikums. LATVIJAS ZINĀTNES ORGANIZĒŠANĀ IESAISTĪTO PERSONU ALFABĒTISKAIS RĀDĪTĀJS	248

IEVADS

Latvijas Zinātņu akadēmija atjaunotās neatkarības gados ir kļuvusi par nozīmīgu faktoru mūsu valsts zinātnes un kultūras dzīvē, sekmējot Latvijas virzību uz Eiropu, uz zinātņu un kultūras kopību ar Rietumiem.

Jebkura zinātņu akadēmija pārstāv savu valsti starptautiskajā zinātnieku sabiedrībā, īsteno augstākā līmeņa zinātniskos sakarus, informācijas, literatūras, speciālistu apmaiņu. Tā ievēlē par saviem ārzemju vai goda locekļiem arī izcilus ārvalstu zinātniekus un gara darbiniekus. Pirmās zinātņu akadēmijas ir radušās 17. gadsimtā Rietumeiropā. 20. gadsimtā tādas tika dibinātas arī jaunajās, neatkarību ieguvušajās Eiropas valstīs. Mēģinājumi izveidot zinātņu akadēmiju Latvijā vērojami kopš 19. gs. sākuma. Latviešu zinību akadēmijas projektu izvirzīja Pauls Dāle 1916. gadā. 1932.–1940. gadā Rīgas Latviešu biedrības ietvaros darbojās privāta zinātņu akadēmija. Reāli Zinātņu akadēmija Latvijā pastāv kopš 1946. gada 14. februāra, kad tika dibināta Latvijas PSR Zinātņu akadēmija, kuras sastāvā darbojās gan individuāli locekļi, gan pētnieciskas iestādes. Kopš 1992. gada 14. februāra Latvijas Zinātņu akadēmija (*Academia Scientiarum Latviensis*) darbojas kā individuālu zinātnieku korporācija saskaņā ar savu Hartu un Statūtiem. Akadēmijas Hartu 1997. gada 23. janvārī apstiprināja Latvijas Republikas Saeima, bet 2002. gada aprīlī akceptēta jauna LZA statūtu versija.

Latvijas Zinātņu akadēmija pārstāv Latviju Starptautiskajā zinātnisko apvienību padomē (*ICSU*), Eiropas zinātņu akadēmiju asociācijā (*ALLEA*), Starptautiskajā [humanitāro zinātņu] akadēmiskajā savienībā (*UAI*) u.c. LZA galvenie mērķi un uzdevumi formulēti tās Hartā, minēsim dažus: pētījumu veicināšana fundamentālo un lietišķo zinātņu jomā, īpaši starpnozārēs; Latvijas vēstures, kultūras un latviešu valodas izpētes un izkopšanas veicināšana; aktīva līdzdalība Latvijas zinātnes politikas veidošanā un valsts varas institūciju konsultēšana zinātnes jautājumos; rūpes par zinātniskās literatūras izdošanu un zinātnisko terminoloģiju; kongresu, konferenču, diskusiju un konkursu organizēšana, zinātnes sasniegumu un Latvijas zinātņu vēstures

popularizēšana; Latvijas zinātnieku starptautisko kontaktu uzturēšana; pētniecības ētikas, diskusijas principu un tradīciju sargāšana, saglabāšana un izkopšana.

LZA darbības galvenie veidi ir ZA sēdes un pilnsapulces, līdzdalība konferenču organizēšanā un darbs ZA zinātņu nodaļās: tiek sniegtas konsultācijas un veiktas ekspertīzes, izvērtēti pētnieciski virzieni, rīkotas zinātniskas diskusijas, piešķirta LZA Lielā medaļa un vārdbalvas, jauno zinātnieku prēmijas, goda doktora grādi, uzturēti sakari ar ārvalstu zinātniskajām institūcijām (2003. gadā — ar 27 ārvalstu zinātņu akadēmijām).

Kopš 1994. gada Latvijas Zinātņu akadēmijas sastāvā vairs nav pētniecisko institūtu, taču LZA gan saglabā zinātniskas saites ar saviem bijušajiem institūtiem, kas tagad lielākoties iekļāvušies Latvijas Universitātes sastāvā, gan veido sadarbību ar pašām Latvijas universitātēm. Ievēlot daudz jaunu locekļu (arī no ārzemēm) un attīstot jaunas darbības formas, pēdējos 10–15 gados ir īstenojusies ZA transformācija par akadēmiju klasiskā izpratnē.

Atbilstoši LZA Statūtiem tās sastāvā ir paredzēti 100 īstenie locekļi līdz 70 gadu vecumam. Pašlaik, t. i., 2004. gada 15. martā, tādu ir 68 no kopējā skaita 97. Statūtos ir paredzēti 100 korespondētājlocekļi vecumā līdz 70 gadiem; šobrīd no kopskaita 94 tādu ir 80. Pašlaik 60 goda locekļu vakancēs ir ievēlēti 53, bet no 100 statūtos paredzētajiem ārzemju locekļiem ievēlēti 92. LZA sastāvā ir 68 goda doktori.

Liels skaits LZA īsteno locekļu ir Latvijas universitāšu profesori. LZA ārzemju locekļu vidū ir zinātnes un kultūras darbinieki no 18 valstīm. Savukārt vairāki LZA locekļi ievēlēti par ārzemju zinātņu akadēmiju locekļiem. LZA īstenā locekle Vaira Viķe-Freiberga kopš 1999. gada ir Latvijas Valsts prezidente.

Latvijas Zinātņu akadēmija sadarbojas gan ar valsts, gan ar privātām un sabiedriskām organizācijām, LZA locekļi pilda padomnieka pienākumus dažādās valsts institūcijās, ir Latvijas Zinātnes padomes, Augstākās izglītības padomes, Latvijas Vēsturnieku komisijas, Valsts valodas komisijas locekļi.

Zinātniski organizatoriskajā plāksnē LZA piedalās Latvijas zinātnes virzienu izvērtēšanā, kā arī ar pētniecību saistīto likumprojektu apspriešanā un pilnveidošanā. Zinātņu akadēmija strādā ciešā sadarbībā ar Latvijas Zinātnes padomi, veidojot Latvijas zinātnes, augstākās izglītības un jauno tehnoloģiju attīstības pamatprincipus. Tā regulāri rīko LZA sēdes gan Rīgā,

gan Latvijas novados (2003. gadā — Jelgavā, Varakļānos, Viesītē, Limbažos). Tiek rīkoti Sēlijas kongresi, 2003. gadā noticis 3. Sēlijas kongress. Akadēmijā regulāri notiek Rietumlatvijas vēstures komisijas sēdes, ko rīko kopā ar Ventspils muzeju. Nākotnē iecerēts vēl plašāks atbalsts zinātnes attīstībai un popularizēšanai Latvijas reģionos.

1998.–2004. gadā Latvijas Zinātņu akadēmija ir noslēgusi sadarbības līgumus ar Latvijas Lauksaimniecības un meža zinātņu akadēmiju (organizētas kopējas sēdes), ar Baltijas studiju veicināšanas apvienību (AABS), ar Latvijas Universitāti, Rīgas Tehnisko universitāti, Daugavpils Universitāti, Rīgas Stradiņa universitāti, Latvijas Reģionālās arhitektūras akadēmiju, P. Stradiņa Medicīnas vēstures muzeju, LR Aizsardzības ministriju, LR Izglītības un zinātnes ministriju, Rīgas domi, Viesītes pašvaldību u.c. Regulāri tiek pausti LZA viedokļi aktuālos zinātnes un valsts dzīves jautājumos. Sakārtota LZA balvu sistēma (iedibinātas un pirmoreiz pasniegtas jaunas vārdbalvas vairākās zinātņu nozarēs, jauno zinātnieku balvas, nodibinātas kopējas balvas ar publisko a/s “Grindeks” un a/s “Aldaris”, a/s “Dati”, a/s “Latvenergo”, a/s “RD ALFA”, “ITERA Latvija”, SIA “Lattelekom”, a/s “Latvijas gāze” u.c.). Likti pamati zinātnes mecenātismam Latvijā.

Labā sadarbība šajā jomā izveidojusies ar Izglītības fonda mērķprogrammu “Izglītībai, zinātnei un kultūrai”. Atzīmējams LZA ārzemju mecenātu M. Štaudingeres, E. un K. Poču, A. un J. Sadovsku, it sevišķi A. D. Lēbera devums. Kopā ar Eiropas Zinātņu un mākslu akadēmiju 2001. gadā pirmoreiz pasniegta Feliksa balva. 2002. gadā iedibināta un pirmoreiz pasniegta Rīgas balva, 2003. gadā — J. Labsvīra iedibinātā LZA Kārļa Ulmaņa balva.

LZA piedalās Baltijas valstu un Ziemeļvalstu zinātņu akadēmiju sadarbībā. Kā reāls sadarbības piemērs minama triju valstu zinātniecības speciālistu — J. Kristapsona, H. Martinsones un I. Dagites grāmata “*Baltic R&D Systems in Transition*”, kas nākusi klajā 2003. gada oktobrī Rīgā ar Salēna fonda (Zviedrija) finansiālu atbalstu un bijušā Zviedrijas vēstnieka LZA ārzemju locekļa prof. A. Adāla morālo atbalstu. LZA veicina Latvijas pētnieku iekļaušanos Eiropas Savienības ietvarprogrammās, sadarbojas ar UNESCO, NATO zinātnes komiteju. Daudzi LZA locekļi ir iesaistījušies starptautisku projektu izpildē, tiek aicināti referēt starptautiskās konferencēs un strādāt ārvalstu zinātņu centros.

2003. gads Latvijas Zinātņu akadēmijai bija regulāra darba gads, tas nesis paliekošus guvumus un arī sāpīgus zaudējumus, šķīroties no daudziem mīļiem kolēģiem.

Daži nozīmīgi momenti Latvijas zinātnē un Latvijas Zinātņu akadēmijā uzskaitīti šajā Gadagrāmatā publicētajā notikumu hronikā. Ir izveidoti vairāki Eiropas Savienības finansēti ekselences centri. Akadēmijas Rudens pilnsapulce bija veltīta datorzinātnēm un informācijas tehnoloģijām, kur mūsu zinātnieki guvuši labus panākumus. 21. Starptautiskās Baltijas zinātņu vēstures konferences ietvaros (2003. gada oktobrī) tika godināta divu izcilu Rīgā strādājušu ķīmiķu — Nobela prēmijas laureāta Vilhelma Ostvalda un Paula Valdena — piemiņa, sakarā ar šo zinātnes klasiķu mūža jubilejām izvērtēts viņu zinātniskais mantojums. Ir atklāts Paula Valdena piemineklis kā LZA un “ITERA Latvija” dāvinājums Rīgas pilsētai. 2003. gada maijā Rīgā notika pirmā Eiropas Zinātņu un mākslu akadēmijas un LZA kopēja pavasara sēde, kas bija veltīta pasaules un cilvēka drošības problēmai (*Safety and Certainty*). Cita LZA pilnsapulce, arī 2003. gada maijā, skāra guvumus un riskus, kas sagaida Latviju, stājoties Eiropas Savienībā. Šajā gadā LZA bija aktīvi iesaistījusies Eiropas Savienības pirmsreferenduma informēšanas pasākumos, lai Latvijas sabiedrībai palīdzētu izdarīt pārdomātu un atbildīgu izvēli par Latvijas nākotni. LZA prezidents darbojās kā attiecīgās sabiedriskās konsultatīvās padomes loceklis, tika izdotas vairākas grāmatas par šo problemātiku. Zinātņu akadēmija iestājās par Latvijas identitātes saglabāšanu Eiropā un par sabiedrības harmonisku attīstību. Latviešu valodas mūsdienīgas attīstības programmas akceptēšanai un tās īstenošanai pēc LZA ierosmes 2003. gads bija pasludināts par Kārļa Mīlenbaha gadu (sakarā ar latviešu valodniecības celmlauža 150 gadu jubileju). LZA piedalījās arī Latvijas inovāciju politikas veidošanā, 2003. gadā valdības līmenī akceptēta nacionālā inovāciju programma.

21. gadsimtā LZA iegājusi ar definētu Latvijas un zinātnes attīstībai atbilstošu darbības programmu. Latvijas zinātnē pamazām sāk iezīmēties pētniecības, augstākās izglītības, kultūras un jauno tehnoloģiju integrēšanās principi, kaut arī cīņa par zinātnes prestižu sabiedrībā un zinātnes finansējuma palielināšanu līdz civilizētai valstij atbilstošam līmenim joprojām turpinās dialogā ar valdību un Saeimu.

Latvijas Zinātņu akadēmijas prezidents

Rīgā 2004. gada 8. martā

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS GALVENO PASĀKŪMU KALENDĀRS

2004. GADS

15. aprīlī Latvijas Zinātņu akadēmijas Pavasara pilnsapulce
25. novembrī Latvijas Zinātņu akadēmijas Rudens pilnsapulce

2005. GADS

14. aprīlī Latvijas Zinātņu akadēmijas Pavasara pilnsapulce
24. novembrī Latvijas Zinātņu akadēmijas Rudens pilnsapulce

PAMATDOKUMENTI

LATVIJAS REPUBLIKAS LIKUMDOŠANA PAR LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS STATUSU

LATVIJAS REPUBLIKAS LIKUMS "PAR ZINĀTNISKO DARBĪBU"

(Pieņemts 1992. gada 10. novembrī)

LATVIJAS REPUBLIKAS LIKUMS "GROZĪJUMI LIKUMĀ "PAR ZINĀTNISKO DARBĪBU""

(Pieņemts 1996. gada 13. jūnijā)

Zinātniskās darbības valsts organizatoriskajā sistēmā ietilpst: .. Latvijas Zinātņu akadēmija .. (15. pants)

Latvijas Zinātņu akadēmija ir autonoms tiesību subjekts, kurš sastāv no ievēlētiem Latvijas Zinātņu akadēmijas locekļiem un kuru subsidē valsts. Latvijas Zinātņu akadēmija darbojas saskaņā ar tās Hartu un Statūtiem. Latvijas Zinātņu akadēmijas Hartu apstiprina Saeima un tajā norāda Latvijas Zinātņu akadēmijas darbības mērķus, pamatvirzienus, tiesisko un ekonomisko pamatu, pārvaldes sistēmu, tiesības un pienākumus. Saeima vai Ministru kabinets var noteikt Latvijas Zinātņu akadēmijai īpašus uzdevumus un pilnvaras zinātnes jomā (23. pants).

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS HARTA

(Pieņēmusi Latvijas Zinātņu akadēmijas pilnsapulce 1996. gada 22. novembrī.
Apstiprinājusi Latvijas Republikas Saeima 1997. gada 23. janvārī)

PREAMBULA

Latvijas Zinātņu akadēmija ir vairāku agrāk Latvijā pastāvējušu zinātnisko biedrību ideju un darbības mantiniece. Tās priekšteces ir 1815. gadā Jelgavā dibinātā Kurzemes Literatūras un mākslas biedrība un Rīgas Latviešu biedrības sastāvā 1869. gadā dibinātā Zinātnības (Zinību) komisija, kas 1932. gadā tika pārveidota par Zinātņu komiteju ar privātas zinātņu akadēmijas statusu.

Kopš 1919. gada Latvijas Republikas valdība vairākkārt bija apsvērusi oficiālas Latvijas Zinātņu akadēmijas dibināšanu. Šo nodomu 1927. gadā atbalstīja izglītības ministrs J. Rainis. 1935. gadā Ministru prezidents K. Ulmanis publiski paziņoja nodomu izveidot Latvijas Zinātņu akadēmiju, un kā pirmā tās sastāvdaļa ar Latvijas Republikas likumu 1936. gada 14. janvārī tika nodibināts Latvijas vēstures institūts.

Zinātņu akadēmija Latvijā darbību uzsāka 1946. gada 14. februārī, kad akadēmijas locekļi sanāca uz pirmo kopsapulci. Par Zinātņu akadēmijas un tās institūtu pamatkodolu kļuva Latvijas Universitātes un Latvijas Lauksaimniecības akadēmijas zinātnieki. Pieņemot Hartu un jaunus Statūtus, ar 1992. gada 14. februāra kopsapulces lēmumu Latvijas Zinātņu akadēmija pārveidota par klasiska tipa akadēmiju, kura apvieno vēlētus locekļus — izcilus zinātniekus un citus gara darbiniekus.

Atjaunotajā Latvijas Republikā Latvijas Zinātņu akadēmija veicina zinātņu attīstību, veic zinātniskus pētījumus. Tā gādā, lai apzinātu, pētītu, izkoptu, saglabātu un nodotu nākamajām paaudzēm visu to īpašo, ko pasaules zinātnei un kultūrai ir devusi un spēj dot Latvija un latviešu tauta: nacionālo kultūru, valodu, folkloru, literatūru, sociālo un saimniecisko pieredzi, tradīcijas. Tā pēti un saglabā Rīgas un Latvijas novadu kultūrvēsturiskās tradīcijas, apzina Baltijas valstu vietu pasaulē.

Latvijas Zinātņu akadēmija ir iekļāvusies starptautiskajā zinātniskajā kopībā, sadarbojas ar citām zinātņu akadēmijām un zinātniskām organizācijām Eiropā un pasaulē.

1. pants. LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS TIESISKAIS PAMATS

Latvijas Republikā ir viena valsts izveidota Latvijas Zinātņu akadēmija kā nacionālas nozīmes zinātnes centrs. Latvijas Zinātņu akadēmija ir autonomas tiesību subjekts, kurš sastāv no ievēlētiem Latvijas Zinātņu akadēmijas locekļiem un kuru subsīdē valsts. Latvijas Zinātņu akadēmija darbojas saskaņā ar tās Hartu un Statūtiem. Hartu pieņem Latvijas Zinātņu akadēmijas pilnsapulce un apstiprina Latvijas Repub-

likas Saeima. Saeima vai Ministru kabinets var noteikt Latvijas Zinātņu akadēmijai īpašus uzdevumus un pilnvaras zinātnes jomā.

Ar Latvijas Zinātņu akadēmiju var būt saistītas zinātniskās pētniecības iestādes, biedrības, fondi, zinātniski tehniskas organizācijas, universitātes un augstskolas. To sadarbību ar Latvijas Zinātņu akadēmiju nosaka savstarpēja vienošanās. Akadēmijas mērķu veikšanai tiek veidotas zinātnieku grupas vai iestādes, kuras var darboties Latvijas Zinātņu akadēmijas ietvaros.

Par Latvijas Zinātņu akadēmijas locekļiem ievēlē izcilus Latvijas un ārzemju zinātniekus un par goda locekļiem — arī citu jomu vispārārtītus Latvijas gara darbiniekus.

Latvijas Zinātņu akadēmija ir juridiska persona. Tā ievēro Latvijas Republikas likumus un starptautiskās tiesību normas.

2. pants. LATVIJAS ZINĀTŅU AKADEMIJAS DARBĪBAS MĒRĶI UN PAMATVIRZIENI

Latvijas Zinātņu akadēmijas darbības mērķi un pamatvirzieni ir:

- zinātnes attīstīšana, pētījumu veicināšana un veikšana fundamentālo un lietišķo zinātņu jomā, Latvijas tautas un valsts vēstures, kultūras un valodas izpētes un izkopšanas veicināšana, kā arī ar Latvijas dabas resursiem, to optimālas izmantošanas iespēju un apkārtējās vides aizsardzību saistītu pētījumu atbalstīšana;
- Latvijas attīstības procesu prognozēšana, tautas un valdības operatīva iepazīstināšana ar zinātniskām prognozēm par dažādu tautsaimniecisku, kultūras un sociālu norišu un projektu vēlamām un nevēlamām sekām.

3. pants. LATVIJAS ZINĀTŅU AKADEMIJAS TIESĪBAS

Latvijas Zinātņu akadēmijai ir tiesības:

- sadarboties ar augstākās izglītības un zinātniskās darbības organizatoriskās sistēmas institūcijām, deleģēt savus pārstāvjus šo institūciju darbā;
- saņemt informāciju par to likumu un normatīvo aktu gatavošanu un grozīšanu Saeimas komisijās, ministrijās un citās valsts iestādēs, kuri saistīti ar zinātņi un augstāko izglītību, kā arī izteikt viedokli par šiem dokumentiem;
- uzņemties iniciatīvu jaunu zinātnisku virzienu un ar to saistītu zinātnisku institūciju veidošanā;
- piešķirt Latvijas Zinātņu akadēmijas goda doktora grādu Latvijas un ārzemju zinātniekiem;
- ierosināt un pieņemt savas Hartas grozījumus, iesniegt tos apstiprināšanai Saeimā;

• glabāt savos arhīvos, krātuvēs un bibliotēkās zinātnes, literatūras, mākslas un citu kultūras darbinieku rokrakstus un dokumentus, kā arī citus zinātnei un vēsturei nozīmīgus materiālus.

4. pants. LATVIJAS ZINĀTŅU AKADEMIJAS PIENĀKUMI

Latvijas Zinātņu akadēmijas pienākumi ir:

- aktīva piedalīšanās Latvijas zinātnes politikas veidošanā un operatīva Saeimas un valdības konsultēšana zinātnes jautājumos;
- līdzdalība dažādu valsts programmu zinātniskajā ekspertīzē, pētījumu, projektu, programmu un zinātnisko iestāžu pētnieciskā līmeņa izvērtēšanā;
- balvu piešķiršana par izcilākiem veikumiem Latvijas zinātnē;
- Latvijas zinātnes un zinātnieku pašpārvaldes un demokrātijas veicināšana, šo principu aizstāvība valsts struktūrās un masu saziņas līdzekļos;
- rūpes par jaunu pētnieku paaudžu iesaisti zinātnē un pensionēto, t.sk. valsts emeritēto zinātnieku sociālo aizstāvību;
- zinātniskās pētniecības ētikas, diskusijas principu un tradīciju sargāšana, saglabāšana un izkopšana, Latvijas zinātņu vēstures un zinātniecības problēmu izpēte;
- rūpes par zinātniskās literatūras izdošanu, zinātnisko terminoloģiju un enciklopēdiju zinātnisko līmeni Latvijā;
- zinātnisko kongresu, konferenču, atklātu Latvijas Zinātņu akadēmijas sēžu, diskusiju un konkursu organizēšana un zinātnes sasniegumu popularizēšana;
- Latvijas zinātnes un nacionālās kultūras mantojuma krātuvju — Latvijas Akadēmiskās bibliotēkas, Misiņa bibliotēkas un Latviešu folkloras krātuves — zinātniska pārziņa;
- Latvijas zinātnieku starptautisko kontaktu veidošana un veicināšana, sadarbība ar citām zinātņu akadēmijām, zinātniskām biedrībām un savienībām, starptautisko zinātnisko sakaru uzturēšana un Latvijas zinātnes pārstāvniecība starptautiskās zinātniskās organizācijās.

Latvijas Zinātņu akadēmija ik gadu publicē pārskatu par savu darbību.

5. pants. LATVIJAS ZINĀTŅU AKADEMIJAS SASTĀVS UN PĀRVALDE

Latvijas Zinātņu akadēmijas sastāvu veido: īstenie locekļi (akadēmiķi), goda locekļi, ārzemju locekļi, korespondētājlocekļi. To skaitu, kandidātu izvirzīšanas un apspriešanas kārtību zinātniskā sabiedrībā, kā arī ievēlēšanas kārtību nosaka Latvijas Zinātņu akadēmijas Statūti.

Latvijas Zinātņu akadēmijas augstākais lēmējorgāns ir pilnsapulce, kurā piedalās ievēlēti īstenie, goda, ārzemju locekļi un korespondētājlocekļi. Hartas un Statūtu jautājumus un jaunu locekļu uzņemšanu izlemj īstenie locekļi. Lai sekmētu starpdisciplināru problēmu risināšanu un radniecīgo zinātņu pārstāvju kontaktus, akadēmijas locekļi izveido Latvijas Zinātņu akadēmijas zinātņu nodaļas. Pilnsapulču starplaikā Latvijas Zinātņu akadēmijas darbu vada tās locekļu ievēlēts prezidents un Senāts.

Latvijas Zinātņu akadēmijas pilnsapulce ievēl uzraudzības padomi. Latvijas Zinātņu akadēmijas dažādu darbības jomu organizēšanai un operatīvu lēmumu pieņemšanai tiek izveidots prezidijs, valde un citas organizatoriskas struktūras. Šo struktūru sastāvu un pienākumus nosaka Latvijas Zinātņu akadēmijas Statūti.

6. pants. LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS DARBĪBAS EKONOMISKAIS PAMATS

Latvijas Zinātņu akadēmijas darbībai nepieciešamais finansējums tiek subsidēts no valsts budžeta. Latvijas Zinātņu akadēmija valsts noteiktā kārtībā iesniedz motivētu finansējuma pieprasījumu nākamajam gadam kopā ar gadskārtējo pārskatu. Latvijas Zinātņu akadēmijas speciālo budžetu veido līdzekļi, kurus iegūst no:

- pasūtījumu izpildes un uzņēmējdarbības;
- īpašumu apsaimniekošanas;
- ziedojumiem un dāvinājumiem;
- citiem avotiem.

Latvijas Zinātņu akadēmijas īpašumā vai valdījumā var būt nekustamais un kustamais īpašums — zeme, ēkas un cita manta, kuru tai nodevušas valsts institūcijas vai kuru tā ieguvusi savas darbības rezultātā vai uz cita tiesiska pamata, kā arī intelektuālais īpašums, nauda un vērtspapīri Latvijā un ārvalstīs.

Latvijas Zinātņu akadēmijas pārziņā ir iestādes un organizācijas, kas nepieciešamas tās darbībai, kā arī iestādes un organizācijas, kuras sekmē zinātnes funkcionēšanu.

Latvijas Zinātņu akadēmijas īpašumu un tās valdījumā un pārziņā esošo objektu pārvaldes kārtību nosaka Latvijas Zinātņu akadēmijas Statūti.

7. pants. LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS STATŪTI

Latvijas Zinātņu akadēmijas locekļu pilnsapulce patstāvīgi pieņem un/vai groza savus Statūtus, kuri nedrīkst būt pretrunā ar šīs Hartas nostādnēm.

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS STATŪTI

(Apstiprināti ar Latvijas Zinātņu akadēmijas kopsapulces
1992. gada 14. februāra lēmumu Nr. 7.

Grozīti ar LZA pilnsapulces 1992. gada 24. novembra, 1993. gada 11. februāra,
1994. gada 18. februāra, 1997. gada 21. novembra un 2002. gada 4. aprīļa lēmumu)

1. nodaļa. VISPĀRĪGIE NOTEIKUMI

1.1. Latvijas Zinātņu akadēmija (LZA) ir autonoms tiesību subjekts, kas sastāv no ievēlētiem Latvijas Zinātņu akadēmijas locekļiem un ko subsidē valsts. Latvijas Zinātņu akadēmija darbojas saskaņā ar tās Hartu, kuru pieņēmusi Latvijas Zinātņu akadēmijas pilnsapulce un apstiprinājusi Latvijas Republikas Saeima 1997. gada 23. janvārī, un šiem Statūtiem. LR Saeima vai Ministru kabinets var noteikt Latvijas Zinātņu akadēmijai īpašus uzdevumus un pilnvaras zinātnes jomā.

Par Latvijas Zinātņu akadēmijas locekļiem ievēlē izcilus Latvijas un ārzemju zinātniekus un par goda locekļiem — arī citu jomu vispārātzitus Latvijas gara darbiniekus.

Ar Latvijas Zinātņu akadēmiju līgumiski, asociatīvi vai citādās juridiskās formās var būt saistītas juridiski patstāvīgas zinātniskās pētniecības iestādes, biedrības, fondi, zinātniski tehniskas organizācijas, universitātes un citas augstskolas. To sadarbību ar Latvijas Zinātņu akadēmiju nosaka savstarpēja vienošanās. Akadēmijas mērķu īstenošanai var izveidot zinātnieku kolektīvus vai institūcijas, kuras var darboties Latvijas Zinātņu akadēmijas ietvaros, kā arī piesaistīt ekspertus no zinātnieku un speciālistu vidus.

1.2. Latvijas Zinātņu akadēmija ir juridiska persona. Tā ievēro Latvijas Republikas likumus un starptautisko tiesību normas.

1.3. Latvijas Zinātņu akadēmijas saīsinātais nosaukums ir LZA. Tās nosaukums citās valodās tulkojams šādi: *Academia Scientiarum Latviensis* (latīņu val.), *Latvian Academy of Sciences* (angļu val.), *Academie des Sciences de Lettonie* (franču val.), *Akademie der Wissenschaften Lettlands* (vācu val.), *Латвийская Академия наук* (krievu val.).

1.4. LZA atrašanās vieta — Rīga. LZA juridiskā adrese: Akadēmijas laukums 1, Rīga, LV 1524, Latvija.

1.5. LZA simboliku reglamentē īpašs nolikums. LZA krāsas ir balts, kobaltzils, zelts. LZA zīmogā ir attēlots Latvijas Republikas valsts mazais ģerbonis un ietverti vārdi “Latvijas Zinātņu akadēmija — Academia Scientiarum Latviensis”.

1.6. LZA kā savu “Akadēmijas dienu” atzīmē 14. februāri, jo 1946. gada 14. februārī akadēmijas locekļi sanāca uz savu pirmo kopsapulci un 1992. gada 14. februārī LZA pieņēma savu Hartu un jaunus Statūtus.

2. nodaļa. DARBĪBAS MĒRĶI UN PAMATVIRZIENI

2.1. Latvijas Zinātņu akadēmijas darbības mērķi un pamatvirzieni:

2.1.1. pētījumu veikšana un veicināšana fundamentālo un lietišķo zinātņu jomā;

2.1.2. Latvijas tautas un valsts vēstures izziņošana; Latvijas kultūras, tās vēstures un perspektīvu apziņošana; latviešu valodas izpēti un izkopšanas veicināšana; Latvijas dabas resursu un to optimālas izmantošanas iespēju izvērtēšana, ar apkārtējās vides aizsardzību saistītu pētījumu sekmēšana;

2.1.3. Latvijas attīstības procesu prognozēšana, tautas un valdības operatīva iepazīstīšana ar zinātniskām prognozēm par dažādu tautsaimniecisku, kultūras un sociālu norišu un projektu vēlamām un nevēlamām sekām;

2.1.4. uz zināšanām balstītas sabiedrības veidošana un inovatīvo tehnoloģiju attīstības veicināšana Latvijā;

2.1.5. augstākās kvalifikācijas zinātniskās ekspertīzes nodrošināšana; ekspertatziņu sniegšana par Latvijai un Baltijas reģionam principiāliem jautājumiem;

2.1.6. piedalīšanās nacionālo, Baltijas un Eiropas Savienības reģionālo programmu izstrādē un to īstenošanā;

2.1.7. aktīva piedalīšanās Latvijas zinātnes politikas veidošanā un īstenošanā; Saeimas, Valsts Prezidenta, valdības un to iestāžu operatīva konsultēšana zinātnes jautājumos;

2.1.8. līgumisku vai asociatīvu attiecību veidošana ar Latvijas zinātniskām un profesionālām biedrībām, fondiem, savienībām, asociācijām; LZA vārda piešķiršana ar akadēmiju saistītām institūcijām, piedalīšanās šo iestāžu galveno pētniecisko virzienu izvērtēšanā, ja to paredz savstarpēja vienošanās;

2.1.9. aktīvas sadarbības veidošana ar Latvijas augstskolām, vienotas akadēmiskās vides veidošana Latvijā un piedalīšanās augstākās kvalifikācijas zinātnieku sagatavošanā;

2.1.10. zinātniskās literatūras un enciklopēdiju izdošanas veicināšana, un to zinātniskā līmeņa paaugstināšana Latvijā;

2.1.11. latviešu zinātniskās terminoloģijas izstrādes veicināšana;

2.1.12. zinātnisku kongresu, konferenču, atklātu ZA sēžu, konkursu organizēšana, zinātnes sasniegumu popularizēšana;

2.1.13. starpdisciplināru pētījumu veidošana, iniciatīva jaunu zinātnisku virzienu iedibināšanā;

2.1.14. sadarbība ar citām zinātņu akadēmijām, zinātniskām asociācijām, apvienībām, biedrībām un savienībām; starptautisko zinātnisko sakaru uzturēšana un Latvijas zinātnes pārstāvība starptautiskās zinātniskās organizācijās;

2.1.15. LZA balvu un stipendiju piešķiršana par darbiem zinātnē, tai skaitā kopīgi ar universitātēm, citām augstskolām un zinātnes mecenātiem vai citām zinātni atbalstošām organizācijām; piedalīšanās zinātnisku darbu ieteikšanā un izvērtēšanā valsts un starptautiskiem apbalvojumiem;

2.1.16. Latvijas zinātnieku un ar Latviju saistīto ārzemju zinātnieku devuma un potenci izvērtēšana un ieteikšana ievēlēšanai par akadēmijas īstenajiem, ārzemju, goda locekļiem vai korespondētājlocekļiem;

2.1.17. Latvijas zinātņu vēstures un zinātniecības pētījumu veicināšana, nodrošinot zinātnisko tradīciju saglabāšanu un izkopšanu;

2.1.18. zinātnieka ētikas kodeksa un zinātnisko diskusiju principu izstrāde un tālāka izkopšana;

2.1.19. jaunu pētnieku paaudžu iesaiste zinātnē;

2.1.20. pensionēto (to skaitā valsts emeritēto) zinātnieku sociālā aizstāvība un viņu aktivitāšu atbalsts.

2.2. Lai īstenotu akadēmijas Hartā un šo Statūtu 2.1. punktā noteiktos darbības mērķus, LZA izmanto savu locekļu un akadēmijas izveidoto institūciju darbību, sekmē atsevišķu zinātnisku pētījumu, zinātniski organizatoriskās un izdevējdarbības finansēšanu.

3. nodaļa. LZA LOCEKĻI

3.1. LZA sastāvā ietilpst:

3.1.1. īstentie locekļi (akadēmiķi), no tiem vecumā līdz 70 gadiem ne vairāk kā 100;

3.1.2. goda locekļi (kopskaitā ne vairāk kā 60);

3.1.3. ārzemju locekļi (ne vairāk kā 100);

3.1.4. korespondētājlocekļi (no tiem vecumā līdz 70 gadiem ne vairāk kā 100).

3.2. LZA locekļu ievēlēšanas kārtība ir šāda.

3.2.1. Par LZA īstenajiem locekļiem ievēlē izcilus Latvijas zinātniekus, kuru pētījumi Latvijā un pasaulē ir plaši atzīti. Par LZA īsteno locekli zinātnieku var ievēlēt, ja viņš nav sasniedzis 70 gadu vecumu. Ievēlēto LZA īsteno locekli pēc 70 gadu vecuma sasniegšanas neietver 3.1.1. punktā paredzētajā kopskaitā, taču viņš saglabā balsstiesības LZA saietos.

3.2.2. Par LZA goda locekļiem ievēlē izcilus Latvijas vai citu valstu zinātnes, kultūras, tautsaimniecības, izglītības un sabiedriskos darbiniekus, kuri dzīvo un strādā Latvijā vai kuriem ir cieša sadarbība ar Latviju un tās zinātni.

3.2.3. Par LZA ārzemju locekļiem ievēlē izcilus pasaules zinātniekus, kuri dzīvo un strādā galvenokārt ārzemēs.

3.2.3.1. Izvēloties ārzemju locekļu kandidātus, īpaša uzmanība tiek pievērsta ārzmēs dzīvojošiem un strādājošiem Latvijas izcelsmes zinātniekiem.

3.2.3.2. LZA ārzemju loceklis, pārceļoties uz pastāvīgu dzīvi Latvijā un uzsākot šeit zinātnisku darbību, ar pilnsapulces balsojumu var tikt ievēlēts par LZA īsteno locekli vai korespondētājlocekli.

3.2.4. Par LZA korespondētājlocekļiem ievēlē Latvijā kādā zinātnes nozarē autoritāti ieguvušus zinātniekus, kuri spēj kvalificēti pārstāvēt attiecīgo zinātnes nozari, ekspertēt zinātniskos darbus un savai specializācijai atbilstošos zinātniskos virzienus. Par LZA korespondētājlocekļiem var ievēlēt zinātniekus, kuri nav sasnieguši 60 gadu vecumu. Ievēlēto LZA korespondētājlocekli pēc 70 gadu vecuma sasniegšanas neietver 3.1.4. punktā paredzētajā kopskaitā, taču viņš saglabā balsstiesības LZA saietos. LZA korespondētājloceklim sasniedzot 70 gadu vecumu, tiek atvērta vakance jaunu locekļu vēlēšanām.

3.2.5. Tiesības veidot LZA locekļu un goda doktoru vēlēšanu nolikumus LZA pilnsapulce deleģē LZA Senātam.

3.3. LZA locekļu tiesības ir šādas:

3.3.1. ierosināt zinātnisku un zinātniski organizatorisku jautājumu izskatīšanu akadēmijas vai tās nodaļas sēdē, kā arī LZA pilnsapulcē;

3.3.2. saņemt informāciju par LZA, tās struktūru un nodaļu darbību;

3.3.3. izstāties no LZA, iesniedzot par to rakstisku paziņojumu LZA prezidijam;

3.3.4. saņemt atalgojumu par atsevišķu LZA uzdevumu izpildi saskaņā ar šo Statūtu 5.6.4. punktu;

3.3.5. uz mūžu saglabāt ar ievēlēšanu Latvijas Zinātņu akadēmijā iegūto nosaukumu, izņemot gadījumus, kas paredzēti šo Statūtu 3.3.3. un 3.7.punktā;

3.3.6. veikt zinātnisku darbību LZA ietvaros, ar LZA Senāta piekrišanu organizēt zinātniskas struktūras — darba grupas, centrus un institūtus, to skaitā gan LZA struktūrvienības, gan ar LZA asociētas juridiskas personas.

3.4. LZA locekļiem ir šādi pienākumi:

3.4.1. aktīvi piedalīties LZA darbības mērķu īstenošanā;

3.4.2. piedalīties LZA pilnsapulcēs, sēdēs un citos pasākumos;

3.4.3. publicēt savu pētījumu rezultātus žurnālā "Latvijas Zinātņu Akadēmijas Vēstis" vai citos Latvijas zinātniskos izdevumos;

3.4.4. piedalīties zinātniskās ekspertīzēs un sniegt konsultācijas savas kompetences robežās;

3.4.5. katru gadu sniegt akadēmijai īsu rakstisku informāciju par savu zinātnisko vai cita rakstura darbību, īpaši izceļot to, kas paveikts LZA darbības mērķu (Statūtu 2.1. punkts) īstenošanā un kas papildināms personiskalā interneta mājaslapā, kuru uztur LZA. Goda locekļi un ārzemju locekļi, kā arī īstenie locekļi, kas sasnieguši 70 gadu vecumu, var sniegt mutisku informāciju savā nodaļā.

3.5. LZA ārzemju locekļu tiesības un pienākumi ir šādi.

3.5.1. Papildus 3.3. un 3.4. punktā minētajam LZA ārzemju locekļi var tikt iesaistīti kā eksperti Latvijas un starptautisko zinātnisko projektu izvērtēšanā, kā arī palīdzības sniegšanā, lai savā mītnes zemē nodibinātu un nostiprinātu kontaktus ar Latvijas zinātni un zinātniekiem.

3.5.2. LZA ārzemju locekļi, kas dzīvo vienā ārvalstī vai ārvalstu reģionā, var izveidot ārzemju locekļu nodaļu; šādas nodaļas izveidošanas faktu un tās darbības mērķus apstiprina LZA pilnsapulce.

3.5.3. LZA saskaņā ar akadēmijas finansiālām iespējām sedz ārzemju locekļa vai ārpus Latvijas dzīvojoša goda locekļa uzturēšanās izdevumus Latvijā, ja šī vizīte notiek pēc LZA ielūguma.

3.6. LZA fondu veidošana.

3.6.1. LZA veido LZA Fondu, kura mērķis ir piesaistīt finanšu līdzekļus, lai veicinātu zinātnieku un studentu zinātnisko un akadēmisko darbību, zinātnisku konferenču organizēšanu, zinātniskās literatūras sagatavošanu un izdošanu, zinātnieku sociālo problēmu risināšanu un citus pasākumus, ievērojot līdzekļu ziedotāju norādījumus. LZA Fonda darbību nosaka LZA Senāta apstiprināts nolikums. LZA Fonda priekšsēdētāju no LZA īsteno locekļu vidus ievēlē LZA pilnsapulce.

3.6.2. LZA savu mērķu un pamatvirzienu (Statūtu 2. nodaļa) sasniegšanai var veidot arī citus palīdzības fondus papildu līdzekļu piesaistei. To veidošanas, izmantošanas un kontroles kārtību pēc LZA Valdes ierosinājuma apstiprina LZA Prezidijs.

3.7. LZA locekļu izstāšanās kārtība.

3.7.1. LZA īstenajiem locekļiem un korespondētājlocekļiem par smagiem zinātnieka ētikas kodeksa normu pārkāpumiem LZA pilnsapulce var ieteikt izstāties no akadēmijas.

3.7.2. Ja LZA loceklis saskaņā ar šo Statūtu 3.3.3. punktu paziņojis LZA Prezidijam par savu izstāšanos no akadēmijas, kārtējā LZA pilnsapulcē par to tiek sniegta informācija, novērtēti paziņojumā minētie iemesli un pieņemts lēmums par šīs personas svītrosānu no LZA locekļu sarakstiem.

3.8. LZA locekļu vēlēšanu kārtība.

3.8.1. LZA locekļu vēlēšanas notiek saskaņā ar šiem Statūtiem. Vēlēšanās jāievēro šo Statūtu 3.1. punktā noteiktās normas attiecīgo locekļu kopskaitam. Jaunus LZA locekļus vēlē LZA īstenie locekļi.

3.8.1.1. Jaunu LZA īsteno un ārzemju locekļu vakances rodas Statūtu 3.1. punktā noteikto kvotu ietvaros, vai jau esošajiem LZA īstenajiem un ārzemju locekļiem sasniedzot 70 gadu vecumu. Vēlot jaunus īstēnos un ārzemju locekļus, notiek kopīgs kandidātu konkurss bez priekšrocībām kādai specialitātei (izņemot gadījumus, kad LZA pilnsapulce vai Senāts pieņem citu lēmumu). Vakanču skaitu izsludina LZA Senāts aprīlī.

3.8.1.2. Jaunu LZA korespondētājlocekļu vakances rodas Statūtu 3.1. 4. punktā noteikto kvotu ietvaros, vai jau esošajiem LZA korespondētājlocekļiem sasniedzot 70 gadu vecumu. Vēlot jaunus korespondētājlocekļus, notiek konkurss izsludināto zinātnes nozaru ietvaros. Korespondētājlocekļu zinātnes nozares un vakanču skaitu, norādot iespējamus kandidātus, iesaka akadēmijas nodaļas. Galīgo lēmumu par vakanču skaitu un zinātnes nozarēm, izvērtējot dažādus ieteikumus, pieņem LZA Senāts.

3.8.1.3. LZA goda locekļus vēlē LZA pilnsapulce bez iepriekš izsludināta konkursa pēc LZA Senāta ierosinājuma Statūtu 3.1.2. punktā noteikto kvotu ietvaros. LZA goda locekļu kandidātus var izvirzīt LZA īstēnie un goda locekļi.

3.8.2. Par LZA locekļu vakancēm LZA ģenerālsēkretārs līdz katra gada aprīļa beigām ar preses starpniecību informē LZA locekļus, Latvijas zinātniskās iestādes, universitātes un citas augstskolas, zinātniskās biedrības un citas zinātnieku organizācijas.

3.9. LZA goda doktora grādu (*Dr.h.c.*) piešķir ārvalstu un Latvijas zinātniekiem, kuru darbi attiecīgajā zinātnes nozarē ir starptautiski atzīti, kuru devums ietekmējis zinātnes un kultūras attīstību Latvijā un kuriem ir radoši zinātniski kontakti ar LZA. LZA goda doktora grādu piešķir LZA nodaļas un apstiprina LZA Senāts.

3.10. Par ievērojamu materiālu un morālu Latvijas zinātnes atbalstu LZA darbības mērķu (Statūtu 2.1. punkts) veicināšanai LZA ar Senāta lēmumu var piešķirt LZA goda mecenāta nosaukumu, svinīgi pasniedzot attiecīgu diplomu.

4. nodaļa. LZA SAJETI

4.1. LZA saietu galvenās formas ir pilnsapulces, sēdes, simpoziji, konferences un diskusijas.

4.1.1. Saieti tiek sasaukti pēc vajadzības. Kārtējo saietu darba kārtībai jābūt izziņotai iepriekš.

4.1.2. Ārkārtas pilnsapulces sasauca akadēmijas prezidents vai Prezidijs pēc savas iniciatīvas vai kādas nodaļas ierosinājuma, vai arī, ja to pieprasa vismaz 25 akadēmijas locekļi. Ārkārtas pilnsapulce ir tiesīga uzsākt darbu, ja zināms, ka 2/3 īsteno locekļu (no 3.1.1. punktā paredzētā kopskaita) par to saņēmuši informāciju vismaz 24 stundas pirms saieta sākuma.

4.1.3. Informāciju par notikušiem saietiem publicē žurnālā "Latvijas Zinātņu Akadēmijas Vēstis" un/vai citos Latvijas zinātniskajos un preses izdevumos.

4.2. LZA sēdēs:

4.2.1. noklausās akadēmijas locekļu, LZA goda doktoru un citu zinātnieku lekcijas un tematiskos ziņojumus;

4.2.2. diskutē par konkrētiem pasākumiem LZA Hartā un Statūtos pasludināto mērķu sasniegšanai, pieņem par tiem ieteikumus;

4.2.3. izvērtē Latvijas nacionālās un zinātniskās programmas, projektus un to izpildes galarezultātus, iesaka veidot darba grupas to izstrādes sekmēšanai;

4.2.4. apspriež jautājumus par akadēmijas darba nodrošināšanai un darbības mērķu īstenošanai nepieciešamo iestāžu un organizāciju dibināšanu vai likvidēšanu;

4.2.5. noklausās akadēmijas locekļu un citu zinātnieku pārskatus par svarīgākajiem zinātniskajiem pētījumiem, nacionālo programmu un lielu tautsaimniecībai, kultūrai un izglītībai nozīmīgu projektu veidošanas un izpildes gaitu, būtiski svarīgiem ārzemju zinātniskajiem komandējumiem un to rezultātiem, kā arī izskata citus Latvijai un tās zinātnei svarīgus jautājumus.

4.3. LZA sēdi vada akadēmijas prezidents vai viņa pilnvarots LZA īstenais loceklis. LZA sēdēs jautājumus izlemj ar klātesošo akadēmijas locekļu balsu vienkāršu vairākumu, ja sēdes dalībnieku vairākums nenobalso par citu kārtību. LZA sēde ir tiesīga pieņemt ieteikumus LZA Senātam, prezidijam, valdei, prezidentam un citām vēlētām LZA amatpersonām, Latvijas Republikas Saeimai, Valsts Prezidentam, valdībai un tās struktūrām.

5. nodaļa. LZA PĀRVALDE, VĒLĒTĀS INSTITŪCIJAS UN AMATPERSONAS

5.1. Latvijas Zinātņu akadēmijas augstākā lēmējinstītūcija ir pilnsapulce, kurā piedalās īstenie locekļi, goda locekļi, ārzemju locekļi un korespondētājlocekļi.

5.1.1. Piedalīšanās akadēmijas pilnsapulcēs ir obligāta LZA īstenajiem locekļiem un korespondētājlocekļiem, kuri jaunāki par 70 gadiem, ja nav objektīvu iemeslu, kas kavē šo piedalīšanos. Pilnsapulce ir tiesīga uzsākt darbu un pieņemt lēmumus, ja piedalās vairāk par pusi īsteno locekļu un korespondētājlocekļu, kuri ir jaunāki par 70 gadiem.

5.1.2. Pilnsapulci vada akadēmijas prezidents vai viņa pilnvarots viceprezidents. Zinātņu akadēmijas pilnsapulcēs jautājumus izlemj ar klātesošo akadēmijas locekļu vienkāršu balsu vairākumu, izņemot 7.1. punktā paredzēto balsojumu par LZA Statūtu grozījumiem. Visus personālos jautājumus pilnsapulce izlemj, aizklāti balsojot, ja

pilnsapulce nepieņem lēmumu par atklātu balsošanu. Par pilnsapulces darba kārtībā izsludinātiem jautājumiem tiem LZA locekļiem, kuri nevar piedalīties pilnsapulcē, ļauts balsot pa pastu (arī gadījumos, kad notiek atklāta balsošana). Balsošanai pa pastu izmantojama LZA Senāta apstiprināta biļetena forma.

5.1.3. LZA pilnsapulces sanāk vismaz 2 reizes gadā un ir atklātas.

5.1.3.1. pavasara pilnsapulcē (parasti aprīlī) noklausās un apstiprina LZA ģenerālsekretāra pārskatu par akadēmijas darbību iepriekšējā gadā, noklausās Uzraudzības padomes ziņojumu un izskata citus jautājumus;

5.1.3.2. rudens pilnsapulce (parasti novembrī) noklausās akadēmisko lekciju, ievēlē jaunus akadēmijas locekļus, pēc Senāta ieteikuma pārvēlē atsevišķas akadēmijas amatpersonas un izskata citus jautājumus.

5.1.4. LZA pilnsapulce ievēlē šādas amatpersonas: akadēmijas prezidentu, viceprezidentus, ģenerālsekretāru, LZA Fonda priekšsēdētāju, Uzraudzības padomes priekšsēdētāju un citas amatpersonas, kuru sarakstu apstiprina LZA pilnsapulce. Amatpersonu pilnvaru laiks ir 4 gadi, un to ievēlēšana katrā no amatiem pieļaujama ne vairāk kā divas reizes pēc kārtas.

5.2. LZA darbu pilnsapulču starplaikā vada LZA Senāts kā lēmējinstiūcija, kopā ar LZA prezidentu un LZA ģenerālsekretāru.

5.2.1. Senāts:

5.2.1.1. reglamentē akadēmijas pārvaldīšanas, tās svarīgu dokumentu, īpašuma, bibliotēku, kolekciju u.tml. vērtību saglabāšanas kārtību; no Senāta locekļu vidus ievēlē LZA pārstāvi Akadēmiskās bibliotēkas padomē, izvirza LZA pārstāvjus valsts un starptautiskajās instiūcijās, padomēs un komisijās;

5.2.1.2. pamatojoties uz akadēmijas sēžu un nodaļu ieteikumiem, pieņem lēmumus, to skaitā par LZA vārda piešķiršanu (atņemšanu) zinātniskām iestādēm un organizācijām, kas saistītas ar akadēmiju savstarpēju līgumu ietvaros;

5.2.1.3. dod skaidrojumus par LZA Hartu, Statūtiem un pilnsapulces lēmumiem.

5.2.2. LZA Senātā pēc amata iekļauj šādus akadēmijas īstenos locekļus: akadēmijas prezidentu, viceprezidentus, ģenerālsekretāru, LZA Fonda priekšsēdētāju un ievēlētos (5.7.4. punkts) akadēmijas zinātnu nodaļu priekšsēdētājus. Ar LZA pilnsapulces lēmumu Senātā ievēlē arī citus LZA īstenos locekļus, kā arī korespondētājlocekļus ar padomdevēja balsstiesībām. Senāta pilnvaru laiks ir 4 gadi.

5.2.3. Senāta vai atsevišķu Senāta locekļu vēlēšanas notiek LZA pilnsapulcē. Jaunievēlētā Senāta locekļi stājas pie savu pienākumu pildīšanas pēc ievēlēšanas nākamā mēneša 1. datumā. Līdz tam savus pienākumus pilda iepriekšējā sastāva Senāta locekļi.

5.2.4. Senāts ir pilntiesīgs pieņemt lēmumus, ja sēdē piedalās vairāk par pusi balsstiesīgo Senāta locekļu. Lēmumu pieņem, atklāti balsojot, ja Senāts nav lēmis citādi, un tas skaitās pieņemts, ja par to ir nobalsojis klātesošo Senāta locekļu vairākums; ja balsu skaits sadalās vienādi, izšķirošā ir Senāta priekšsēdētāja balss, izņemot vēlēšanas, kad vienāda balsu skaita gadījumā izvēli izšķir ar atkārtotu balsošanu vai lozēšanu.

5.3. Kārtējo LZA organizatorisko darbu LZA pilnsapulces un Senāta darba starplaikos veic LZA prezidents kopā ar LZA Prezidiju, kura sastāvā ietilpst prezidents, viceprezidenti un ģenerālsēkretārs.

5.3.1. Akadēmiju vada un pārstāv LZA prezidents.

5.3.1.1. Prezidenta prombūtnē viņu aizstāj kāds no viceprezidentiem vai vecākais no nodaļu priekšsēdētājiem.

5.3.1.2. Prezidentu ievēlē uz 4 gadiem. Lai saglabātu akadēmijas vadības pēctecību, iepriekšējā termiņa prezidents tradicionāli tiek ieteikts ievēlēšanai par viceprezidentu vai Senāta locekli.

5.3.1.3. Prezidents var daļu no savām amata pilnvarām nodot citām vēlētām LZA amatpersonām, kā arī pilnvarot citus LZA locekļus pārstāvēt atsevišķas LZA intereses Latvijā un ārzemēs, informējot par to prezidiju vai Senātu.

5.3.2. LZA Prezidijs prezidenta vadībā:

5.3.2.1. ierosina Senātam apstiprināšanai LZA vēlēto amatpersonu, izņemot Uzraudzības padomes locekļu, darbības virzienus un atbildību, formulē viņu konkrētos operatīvos pienākumus;

5.3.2.2. ierosina LZA kārtējo nozīmīgāko problēmu risinājumus;

5.3.2.3. ierosina LZA kārtējo un ārkārtas pilnsapulču darba kārtību un izziņo to akadēmijas locekļiem;

5.3.2.4. veic kārtējos LZA prezidenta, Senāta, pilnsapulces dotos darba un LZA pārstāvniecības uzdevumus.

5.4. LZA saimniecisko un organizatorisko darbību plāno un īsteno ģenerālsēkretārs, kurš ir Valdes priekšsēdētājs.

5.4.1. Ģenerālsēkretārs:

5.4.1.1. izpilda akadēmijas pilnsapulces, Senāta un prezidija lēmumus;

5.4.1.2. koordinē LZA nodaļu kopīgos pasākumus (to skaitā akadēmijas sēdes) un to programmu izstrādi;

5.4.1.3. kontrolē akadēmijas personāla darbu, aptverot arī LZA Lietu pārvaldes un citu LZA saimniecisko struktūru darbību, saņem no tām regulārus pārskatus un uzdod tām veikt nepieciešamos pasākumus darba optimizēšanai, nodrošina LZA finansu darbības auditu;

5.4.1.4. regulāri informē LZA pilnsapulci, Senātu un Prezidiju par veikto darbu.

5.4.2. LZA Valde darbojas saskaņā ar LZA Senāta pieņemtu nolikumu. LZA valdes personālsastāvu ievēlē LZA Senāts no nodaļu priekšsēdētāju un īsteno locekļu vidus. Valdes locekļu skaitu ierosina ģenerālsēdētājs. Ģenerālsēdētārs (valdes priekšsēdētāja) vietnieku, kurš pilda ģenerālsēdētāra pienākumus viņa prombūtnes laikā, ievēlē Senāts. Valdes sastāvā Senāts ar padomdevēja balsstiesībām var iekļaut citus LZA īsteno locekļus un korespondētājlocekļus, to vidū vēlētās LZA amatpersonas.

5.5. LZA pilnsapulce ievēlē Uzraudzības padomi, kura saskaņā ar LZA pilnsapulcē apstiprinātu nolikumu iepazīstas ar LZA darbību un vērtē tās atbilstību LZA Hartai, Statūtiem, seko LZA pilnsapulču, Senāta, Prezidija un Valdes lēmumu izpildei, pilda citus LZA pilnsapulces noteiktus uzdevumus. Uzraudzības padomes pilnvaru laiks ir 4 gadi.

5.6. LZA amatpersonu vēlēšanas kārtība ir šāda.

5.6.1. Par akadēmijas prezidentu, viceprezidentiem, ģenerālsēdētāru un LZA Fonda priekšsēdētāju var ievēlēt tikai Latvijas Republikas pilsoņus.

5.6.2. Par akadēmijas prezidentu, viceprezidentu, ģenerālsēdētāru, akadēmijas nodaļas priekšsēdētāju var ievēlēt LZA īsteno locekļus, kuri ievēlēšanas laikā ir jaunāki par 70 gadiem.

5.6.3. Visas akadēmijas amatpersonas tiek vēlētas un atsauktas akadēmijas pilnsapulcēs šādā kārtībā.

5.6.3.1. LZA vēlēto amatpersonu kandidātus no īsteno locekļu vidus var izvirzīt visi LZA locekļi (īstēnie, goda, ārzemju locekļi un korespondētājlocekļi) un LZA nodaļas, vai to izveidotās komisijas. Izvirzītājam vai tā pārstāvim Senātam iesniegtajā pieteikumā motivēti jāraksturo izvirzītās kandidatūras. Pieteikums jāiesniedz LZA Senātam ne vēlāk kā 30 dienas pirms LZA pilnsapulces, kurā paredzētas vēlēšanas. Ievēlētas ir tās personas, kuras pilnsapulcē ieguvušas visvairāk balsu, bet ne mazāk par pusi no visu klātesošo LZA locekļu balsīm. Ievēlētais prezidents tradicionāli nosauc kandidātus viceprezidentu un ģenerālsēdētāra amatam. Vienāda balsu skaita gadījumā izvēli izšķir ar atkārtotu balsojumu vai lozēšanu, par konkrēto procedūru iepriekš vienojoties.

5.6.3.2. Akadēmijas amatpersonas var atsaukt LZA pilnsapulce, ja to motivēti ierosina LZA Senāts vai vismaz 25 īstēnie un/vai korespondētājlocekļi (priekšlikuma iesniedzēju vidū jābūt vismaz 10 īstēnājiem locekļiem). Lēmumu iekļaut jautājumu par akadēmijas amatpersonu atsaukšanu kārtējās vai ārkārtas LZA pilnsapulces darba kārtībā pieņem Senāts. Atsaukums stājas spēkā pēc pilnsapulces aizklāta balsojuma, ja atsaukšanu atbalsta vismaz 2/3 klātesošo LZA locekļu un pilnsapulce pieņem lēmumu par jaunas amatpersonas vēlēšanu termiņiem.

5.6.4. LZA locekļi, kuri ievēlēti akadēmijas amatos, kā arī eksperti un citi zinātnieki, kuri pilda atsevišķus akadēmijas uzdevumus, saņem par šo darbu atlīdzību. Vēlētām LZA amatpersonām darba samaksas kārtību un lielumu apstiprina LZA Senāts.

5.7. Lai sekmētu starpdisciplināru problēmu risināšanu un radniecīgo zinātņu pārstāvju savstarpējos kontaktus, akadēmijas locekļi apvienojas LZA zinātņu nodaļās. Nodaļas izveidošanu, darbības pamatvirzienus un nosaukumu apstiprina LZA pilnsapulce.

5.7.1. Nodaļa notur savas vai organizē LZA sēdes, lai:

5.7.1.1. izstrādātu Latvijas nacionālās, valsts nozīmes u.c. programmas un apspriestu to izpildes gaitu;

5.7.1.2. risinātu starpdisciplināras zinātniskas problēmas;

5.7.1.3. noklausītos zinātniskos referātus, pārskatus par zinātniskiem pētījumiem un pasākumiem, kas veikti ar LZA atbalstu vai ir aktuāli Latvijas zinātnes, izglītības, tautsaimniecības un kultūras attīstībai;

5.7.1.4. dotu ieteikumus akadēmijai un nodaļas priekšsēdētājam par nepieciešamām LZA aktivitātēm.

5.7.2. Zinātņu nodaļas savos ietvaros veido pastāvīgas vai pagaidu sekcijas, darba grupas, komisijas u.tml. struktūras, kas akadēmijas locekļus un citus zinātniekus apvieno konkrētu programmu, projektu, grantu u.c. zinātniski aktuālu uzdevumu risināšanai. Šādas struktūras zinātnisko darbību vada LZA loceklis, kura kandidatūru apstiprina nodaļa. Minētās struktūras pēc LZA Senāta ieteikuma var iegūt juridiskas personas tiesības kā zinātniskas iestādes, likumā noteiktā kārtībā reģistrējot dibināšanas dokumentus.

5.7.3. Šādu struktūru darbībai LZA zinātņu nodaļas papildus akadēmijas locekļiem var piesaistīt ekspertus no zinātnieku un speciālistu vidus. Ekspertus ievēl nodaļu sēdēs.

5.7.4. Katra nodaļa aizklātā balsošanā ievēl priekšsēdētāju, kuru apstiprina LZA pilnsapulce, aizklāti balsojot. Nodaļas priekšsēdētājs vai tā pilnvarots nodaļas loceklis piedalās visu savas nodaļas sekciju un darba grupu sēdēs, tādējādi sekmējot informācijas apmaiņu un tās izvērtēšanu.

5.7.5. Konkrētu nodaļas darbības programmu un reglamentu LZA darbības mērķu un virzienu īstenošanai pieņem un apstiprina pati nodaļa.

5.8. Ar LZA var būt saistītas autonomas zinātniskās iestādes (juridiskas personas), kuras atbilstoši 5.7.2. punktam dibina likuma noteiktā kārtībā vai kuru sadarbību ar LZA nosaka savstarpēja vienošanās (asociācijas vai cita tipa līgums).

5.8.1. Līgumā jāparedz LZA un zinātniskās iestādes savstarpējās saistības un sadarbības formas: LZA vārda izmantošana asociētajai iestādei, LZA piedalīšanās šīs iestādes galveno pētniecisko virzienu izvērtēšanā, LZA institūta interešu pārstāvēniecība Latvijas Republikas augstākajās institūcijās.

5.8.2. LZA vai tās nodaļu pārziņā var darboties 2.1.8. punktā minētās asociētās zinātniskās biedrības un savienības, kā arī atsevišķas zinātnieku grupas.

5.9. LZA valdījumā un pārziņā var būt muzeji un īpaši glabājamas zinātniskas kolekcijas un arhīvi.

5.10. Latvijas Zinātņu akadēmijai ir pastāvīgais un pagaidu dienesta personāls, kura sarakstu un darba līgumus kontrolē LZA ģenerālsekretārs un LZA struktūrvienība Lietu pārvalde (saskaņā ar LZA Senāta apstiprinātu Lietu pārvaldes nolikumu). Pastāvīgā personāla sarakstu sagatavo LZA ģenerālsekretārs LZA Senāta apstiprinātās gada budžeta tāmes ietvaros.

6. nodaļa. LZA ĪPAŠUMS UN LĪDZEKĻI

6.1. Latvijas Zinātņu akadēmijas īpašums var būt zeme, cits nekustamais, kā arī kustamais īpašums, intelektuālais īpašums, nauda un vērtspapīri Latvijā un ārvalstīs.

6.1.1. Latvijas Zinātņu akadēmijas īpašumā ir pamatlīdzekļi un cita manta, kuru tai nodevušas valsts institūcijas, dāvinājušas juridiskas vai fiziskas personas vai kuru tā ieguvusi savas darbības rezultātā vai uz cita tiesiska pamata.

6.1.2. Latvijas Zinātņu akadēmijas pārvaldīšanā ir iestādes un organizācijas, kas nepieciešamas tās funkcionēšanas un darbības mērķu nodrošināšanai. Latvijas Zinātņu akadēmijas pārvaldīšanā var būt arī zinātniskas iestādes un organizācijas, kuras nodrošina Latvijai svarīgu zinātnes virzienu, arī jaunveidojamu, funkcionēšanu. Šo struktūru pārvaldīšanas kārtību nosaka Latvijas Zinātņu akadēmija un ar Latvijas Zinātņu akadēmiju saistīto iestāžu līgumi.

6.2. LZA ir nevalstiska zinātniska institūcija, kuras darbībai nepieciešamais pamatfinansējums tiek subsidēts no valsts budžeta.

6.3. LZA darbībai nepieciešamo papildu budžetu veido līdzekļi, kurus iegūst no:

6.3.1. pasūtījumu izpildes un uzņēmējdarbības;

6.3.2. īpašumu apsaimniekošanas;

6.3.3. ziedojumiem un dāvinājumiem;

6.3.4. citiem avotiem.

6.4. Ienākumu pārsniegumu pār izdevumiem LZA izmanto materiāli tehniskajai attīstībai un savu fondu veidošanai. Fondu izmantošanas noteikumus apstiprina LZA Senāts.

6.5. Akadēmijas īpašuma apsaimniekošanu nodrošina LZA Lietu pārvalde, kuras darbu pārzina LZA ģenerāļsekretārs un LZA valde saskaņā ar Statūtu 5.4. punktu. Par papildu īpašumu un līdzekļu ieguvi ģenerāļsekretārs sniedz pārskatu LZA Senātam.

6.6. LZA īpašuma pārvaldīšanas un līdzekļu izlietojuma kontroli saskaņā ar Statūtu 5.5. punktu veic Uzraudzības padome.

7. nodaļa. STATŪTU GROZĪŠANAS KĀRTĪBA

7.1. Grozījumi LZA Statūtos izdarāmi ar Latvijas Zinātņu akadēmijas pilnsapulces lēmumu, kas pieņemts, ja par to balsošanā (ieskaitot pa pastu saņemtos biļetenus) piedalījušās vismaz 2/3 īsteno locekļu un par attiecīgiem grozījumiem nobalsojusi vairāk nekā puse no akadēmijas īsteno locekļu kopskaita.

7.2. Statūtu grozījumu projektu izvirza balsošanai pēc LZA Senāta vai 25 īsteno locekļu motivētas iniciatīvas. Grozījumu projekts jānodod LZA locekļiem apspriešanai vai jāizsludina presē vismaz 14 dienas pirms balsošanas pilnsapulcē.

7.3. Balsošanas rezultātus fiksē balsu skaitīšanas komisija, un to pareizību pārbauda LZA Uzraudzības padome, kuras sastāda kopēju aktu, kas jāparaksta visiem balsu skaitīšanas komisijas locekļiem, ne mazāk kā 2/3 Uzraudzības padomes locekļu, kā arī akadēmijas prezidentam un ģenerāļsekretāram. Statūtu grozījumi stājas spēkā 10 dienas pēc šī akta parakstīšanas.

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS STRUKTŪRAS

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS SENĀTS

Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1524
Tel.: 7225361. Fakss: 7821153. E pasts: lza@lza.lv

Senāta priekšsēdētājs **Jānis STRADIŅŠ**, akadēmijas prezidents

Tel.: 7213663, 7555985. Fakss: 7821153. E pasts: stradins@lza.lv

Senāta priekšsēdētāja vietnieks **Juris EKMANIS**, akadēmijas viceprezidents,
Fizikas un tehnisko zinātņu nodaļas priekšsēdētājs

Tel.: 7223644, 7551373. Fakss: 7821153. E pasts: ekmanis@lza.lv

Senāta locekļi

Andrejs SILIŅŠ, akadēmijas viceprezidents

Tel.: 7211405. Fakss: 7821153. E pasts: silins@lza.lv

Raimonds VALTERS, akadēmijas ģenerālsekretārs, Ķīmijas, bioloģijas un
medicīnas zinātņu nodaļas priekšsēdētājs

Tel.: 7225361, 7089231. Fakss: 7821153. E pasts: rvalters@latnet.lv

Tālavas JUNDZIS, Humanitāro un sociālo zinātņu nodaļas priekšsēdētājs

Tel.: 7225889, 7227555. Fakss: 7821153, 7227555. E pasts: bspeeva@lza.lv

Ivars KALVIŅŠ, Bibliotēku padomes priekšsēdētājs

Tel.: 7551822, 7553233. Fakss: 7550338, 7541644. E pasts: kalvins@osi.lv

Mārcis AUZIŅŠ

Tel.: 7033750. Fakss: 7033751. E pasts: marcis.auzins@lu.lv

Mārtiņš BEĶERS

Tel.: 7034892. Fakss: 7034885. E pasts: mbek@lanet.lv

Jānis BĒRZIŅŠ

Tel.: 7223715. Fakss: 7225044. E pasts: lvi@lza.lv

Ivars BIĻINSKIS

Tel.: 7554500. Fakss: 7555337. E pasts: bilinsk@edi.lv; bivars@lza.lv

Andris BUIĶIS

Tel.: 7225674. Fakss: 7227520. E pasts: buikis@latnet.lv

Elmārs GRĒNS

Tel.: 7808201, 7808003. Fakss: 7442407. E pasts: grens@biomed.lu.lv

Viktors HAUSMANIS

Tel.: 7227849. Fakss: 7229017. E pasts: litfom@lza.lv

Juris JANSONS

Tel.: 7551145. Fakss: 7820467. E pasts: jansons@pmi.lv

Vija KLUŠA

Tel./fakss: 7366306. Tel.: 9276263. E pasts: vijaklus@latnet.lv

Māris KĻAVIŅŠ

Tel.: 7331766. Fakss: 7332704. E pasts: mklavins@lanet.lv

Ivars KNĒTS

Tel.: 7089300. Fakss: 7089302. E pasts: knets@latnet.lv

Maija KŪLE

Tel.: 7229208. Fakss: 7210806. E pasts: fsi@lza.lv

Ivars LĀCIS

Tel.: 7034301. Fakss: 7034302. E pasts: ilacis@lanet.lv

Dace MARKUS

Tel.: 7034844, 7808010. Fakss: 77808034. E pasts: markus@latnet.lv

Tālis MILLERS

Tel.: 7228784, 7944711. Fakss: 7821153, 7228784. E pasts: millers@lza.lv

Indriķis MUIŽNIEKS

Tel.: 7034401, 7034866. Fakss: 7034302. E pasts: Indrikis.Muiznieks@lu.lv

Baiba RIVŽA

Tel.: 7223392, 30 23739. Fakss: 7220423, 30 26980. E pasts: rivza@cs.llu.lv; aip@aip.lv

Valentīna SKUJIŅA

Tel.: 7229636. Tel./fakss: 7227696. E pasts: vaska@lza.lv

Vitauts TAMUŽS

Tel.: 7543306. Fakss: 7820467. E pasts: tamuzs@pmi.lv

Senāta locekļi ar padomdevēja balsstiesībām

Edvīns BĒRZIŅŠ

Tel.: 30 80699, 9231425. Fakss: 30 20762. E pasts: edvins@cs.llu.lv

Raita KARNĪTE

Tel.: 7222830. Fakss: 7820608. E pasts: raimara@lza.lv

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS PREZIDIJS

Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1524
Tel.: 7225361. Fakss: 7821153. E pasts: lza@lza.lv

Prezidija priekšsēdētājs **Jānis STRADIŅŠ**, akadēmijas prezidents
Tel.: 7213663, 7555985. Fakss: 7821153. E pasts: stradins@lza.lv

Prezidija locekļi

Juris EKMANIS, akadēmijas viceprezidents
Tel.: 7223644, 7551373. Fakss: 7821153. E pasts: ekmanis@lza.lv

Andrejs SILIŅŠ, akadēmijas viceprezidents
Tel.: 7211405. Fakss: 7821153. E pasts: silins@lza.lv

Raimonds VALTERS, akadēmijas ģenerālsēkretārs
Tel.: 7225361. Fakss: 7821153. E pasts: rvalters@latnet.lv

Prezidija locekļi ar padomdevēja balsstiesībām:

Tālis MILLERS, LZA Fonda priekšsēdētājs
Tel.: 7228784. Fakss: 7821153. E pasts: millers@lza.lv

Jānis KRISTAPSONS, akadēmijas prezidenta padomnieks
Tel.: 7223567. Fakss: 7821153. E pasts: jtk@lza.lv

PREZIDIJA LOCEKĻU PIENĀKUMU SADALE

(Apstiprinājis LZA Senāts 2001. gada 20. martā)

Prezidents **Jānis STRADIŅŠ**

- Vada un pārstāv Latvijas Zinātņu akadēmiju
- LZA Senāta priekšsēdētājs; vada LZA pilnsapulces un sēdes
- LZA jaunu locekļu izvirzīšanas un izvērtēšanas jautājumi
- LZA sadarbība ar ārzemju zinātniskām organizācijām (*ICSU, ALLEA*) un Baltijas valstu zinātņu akadēmijām, LZA un ārzemju zinātņu akadēmiju divpusējo līgumu koordinācija
- Valsts emeritēto zinātnieku padomes loceklis
- LZA balvu un medaļu piešķiršanas jautājumi
- LZA tradīciju pilnveidošana un izkopšana
- LZA vēsture

LZA viceprezidenta p.i. **Juris EKMANIS**

- LZA Senāta priekšsēdētāja vietnieks
- LZA finanšu rīkotājs
- Paraksta LZA finanšu dokumentus un līgumus, ieskaitot tos, kas skar sadarbību ar ārvalstu zinātņu akadēmijām

- Fizikas un tehnisko zinātņu nodaļas priekšsēdētājs
- Vada LZA statūtu un nolikumu pilnveidošanas izstrādi
- LZA valdes loceklis
- Pārrauga LZA Lietu pārvaldes darbu
- Sadarbība ar Latvijas augstskolām, zinātniskajām iestādēm, fondiem, zinātniskām, tehniskām un sabiedriskām organizācijām, firmām
- Pārstāv LZA intereses LZP, AIP
- Valsts emeritēto zinātnieku padomes loceklis
- Pārstāv LZA Latvijas Tehnoloģiskajā centrā kā LTC valdes priekšsēdētājs

LZA viceprezidents Andrejs SILIŅŠ

- Pārstāv LZA oficiālos pasākumos
- Pilda prezidenta juridiskos pienākumus viņa prombūtnes laikā
- Pārstāv LZA un tās viedokli LR Saeimas Izglītības un zinātnes komisijā, uztur sakarus ar LR Saeimu, Ministru kabinetu, ministrijām, organizē LZA sadarbību ar politiskām partijām
- Organizē LZA sadarbību ar sabiedrību un sabiedriskajiem saziņas līdzekļiem (TV, radio, presi)
- Sadarbība ar ārzemju vēstniecībām, starptautiskām organizācijām (*NATO*, *ES*, *UNESCO*), citu valstu zinātņu akadēmijām
- Organizē sadarbību ar Latvijas universitātēm, koordinē sadarbības līgumu izpildi
- LZA valdes loceklis

LZA ģenerālsekretārs Raimonds VALTERS

- Vada LZA valdes darbu
- LZA finanšu rīkotājs
- Organizē LZA sēdes, koordinē LZA sēžu tematiskos plānus un norises laiku
- Ķīmijas, bioloģijas un medicīnas zinātņu nodaļas priekšsēdētājs
- Pārrauga LZA līdzekļu izlietojumu un papildu līdzekļu iegūšanu
- Gatavo pārskatu LZA pilnsapulcēm par Akadēmijas darbību iepriekšējā gadā
- Kārto LZA locekļu un dienesta personāla sociālos jautājumus (pabalsti, prēmijas, piemaksas u.tml.)
- Valsts zinātniskās kvalifikācijas komisijas priekšsēdētājs
- Atbild par LZA gada atskaitēm un lietvedību
- Iesaista LZA īstenos locekļus un korespondētājlcekļus LZA uzdevumu izpildē
- Valsts emeritēto zinātnieku padomes loceklis
- Pārstāv LZA *Taiho* Latvijas fonda valde

LZA Fonda priekšsēdētājs Tālis MILLERS

- Pārzina ziedojumos un dāvinājumos saņemtus līdzekļus
- LZA prezidenta ārštata padomnieks, LZA Prezidija loceklis ar padomdevēja balssstiesībām
- LZA Senāta loceklis
- Rūpējas par papildu līdzekļu piesaisti
- Latvijas Izglītības fonda mērķprogrammas “Izglītībai, zinātnei un kultūrai” priekšsēdētāja vietnieks

LZA prezidenta padomnieks **Jānis KRISTAPSONS**

- Organizē LZA pilnsapulču un Senāta sēžu sagatavošanu un to rezultātu izplatīšanu
- Koordinē un piedalās LZA Gadagrāmatas sastādīšanā, atbild par tās izdošanu LZA tamē paredzēto līdzekļu ietvaros
- Piedalās LZA un Prezidija sēdēs ar padomdevēja tiesībām, kā arī protokolē Prezidija sēžu norisi
- Darbojas kā Baltijas valstu zinātņu akadēmiju pastāvīgā sekretariāta loceklis
- Koordinē un vada informācijas apmaiņu (elektroniskā formā) starp LZA un atsevišķiem LZA locekļiem
- Koordinē un īsteno informācijas sagatavošanu un izplatīšanu par LZA un Latvijas zinātņi internetā
- Vada LZA Scientometrisko pētījumu grupu
- Izpilda LZA prezidenta uzdevumus
- Koordinē LZA zinātniskā sekretariāta darbu

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADEMIJAS VALDE

Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1524
Tel.: 7225361. Fakss: 7821153. E pasts: lza@lza.lv

Valdes priekšsēdētājs **Raimonds VALTERS**, akadēmijas ģenerālsekretārs,
Ķīmijas, bioloģijas un medicīnas zinātņu nodaļas priekšsēdētājs
Tel.: 7225361, 7089231. Fakss: 7821153. E pasts: rvalters@latnet.lv

Valdes priekšsēdētāja vietnieks **Uldis VIESTURS**, akadēmijas
ģenerālsekretāra vietnieks
Tel.: 7034884, 7553063, 9284923. Fakss: 7034885, 7550635. E pasts: lumbi@lanet.lv

Valdes locekļi

Jānis BĒRZIŅŠ, Humanitāro un sociālo zinātņu nodaļas priekšsēdētāja
vietnieks
Tel.: 7223715. Fakss: 7225044. E pasts: lvi@lza.lv

Juris EKMANIS, Fizikas un tehnisko zinātņu nodaļas priekšsēdētājs
Tel.: 7223644, 7551373. Fakss: 7821153. E pasts: ekmanis@lza.lv

Tālavas JUNDZIS, Humanitāro un sociālo zinātņu nodaļas priekšsēdētājs
Tel.: 7225889, 7227555. Fakss: 7821153, 7227555. E pasts: bspeva@lza.lv

Andrejs SILIŅŠ, akadēmijas viceprezidents
Tel.: 7211405. Fakss: 7821153. E pasts: silins@lza.lv

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS UZRAUDZĪBAS PADOME

Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1524
Tel.: 7225361. Fakss: 7821153. E pasts: lza@lza.lv

Padomes priekšsēdētājs **Kalvis TORĢĀNS**

Tel.: 7034527. Fakss: 7034528. E pasts: Kalvis.Torgans@lu.lv

Padomes locekļi

Elmārs BLŪMS

Tel.: 7944664. Fakss: 7901214. E pasts: eblums@latnet.lv

Rihards KONDRATOVIČS

Tel.: 9103858. Tel./fakss: 7913127. E pasts: rodod@lanet.lv

Ēvalds MUGURĒVIČS

Tel.: 7216769. Fakss: 7225044. E pasts: lvi@lza.lv

Rolands RIKARDS

Tel.: 7089124. Fakss: 7820094. E pasts: rikards@latnet.lv

Andris STRAKOVŠ

Tel.: 7089221. Fakss: 7615765. E pasts: strakovs@latnet.lv

Edvīns VANAGS

Tel./fakss: 7286876. E pasts: lsi@latnet.lv

BIBLIOTĒKU PADOMES VALDE

Rūpniecības ielā 10, Rīga, LV 1235
Tel.: 7106206. Fakss: (371)7106202. E pasts: acadlib@lib.acadlib.lv

Priekšsēdētājs **Ivars KALVIŅŠ**

Tel.: 7551822, 7553233. Fakss: 7550338, 7541644. E pasts: kalvins@osi.lv

Priekšsēdētāja vietnieks **Vitauts TAMUŽS**

Tel.: 7543306. Fakss: 7820467. E pasts: tamuzs@pmi.lv

Zinātniskā sekretāre **Ilga ŠVEICE**

Tel.: 7106206. Fakss: 7106202. E pasts: acadlib@lib.acadlib.lv

Valdes locekļi

Andris CAUNE

Tel.: 7223715. Fakss: 7225044. E pasts: lvi@lza.lv

Venta KOCERE

Tel.: 7106216. Fakss: 7106202. E pasts: vkocere@lib.acadlib.lv

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADEMĪJAS VĒSTIS

Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1524
Tel.: 7229830. Fakss: 7821153. E pasts: vestis@lza.lv; proceed@lza.lv
<http://www.lza.lv/vestis/vestis.htm>

Atbildīgais redaktors **Arno JUNDZE**

Redakcijas padomes priekšsēdētājs **Tālavš JUNDZIS**

Tel.: 7225889, 7227555. Fakss: 7821153. E pasts: bspceva@lza.lv

Redakcijas padomes priekšsēdētāja vietnieks **Īzaks RAŠALS**

Tel.: 7945435. Fakss: 7944986. E pasts: izaks@email.lubi.edu.lv

“A” daļa (humanitārās un sociālās zinātnes)

Redakcijas kolēģijas vadītājs **Saulvedis CIMERMANIS**

Tel.: 7565265. Fakss: 7225044. E pasts: lvi@lza.lv

Redaktore **Anija BRICE**

“B” daļa (dabaszinātnes, eksaktās, tehniskās un lietišķās zinātnes)

Redakcijas kolēģijas vadītājs **Īzaks RAŠALS**

Tel.: 7945435. Fakss: 7944986. E pasts: izaks@email.lubi.edu.lv

Redaktore **Antra LEGZDIŅA**

AKADEMĪJAS PERSONĀLS

Sekretariāts

Prezidenta sekretāre **Dace GOVINČUKA**

Tel.: 7225361. Fakss: 7821153. E pasts: lza@lza.lv

Prezidenta palīdzē **Dzintra CĒBERE**

Tel.: 7225764. Fakss: 7821153. E pasts: tatjana@lza.lv

Personāldaļas vad. p. i. **Ināra AUGULE**

Tel.: 7225764. Fakss: 7821153. E pasts: inara@lza.lv

Zinātniskais sekretariāts

Prezidenta padomnieks LZA kor.loc. **Jānis KRISTAPSONS**

Tel.: 7223567. Fakss: 7821153. E pasts: jtk@lza.lv

Senāta zinātniskā sekretāre **Dr.chem. Alma EDŽIŅA**

Tel.: 7223931. Fakss: 7821153. E pasts: alma@lza.lv

Fizikas un tehnisko zinātņu nodaļas zinātniskā sekretāre

Dr.sc.ing. Ērika TJŪŅINA

Tel.: 7223633. Fakss: 7821153. E pasts: fizteh@lza.lv

Ķīmijas, bioloģijas un medicīnas zinātņu nodaļas zinātniskā sekretāre

Dr.chem. Baiba ĀDAMSONE

Tel.: 7220725. Fakss: 7821153. E pasts: chem@lza.lv

Humanitāro un sociālo zinātņu nodaļas zinātniskā sekretāre

Dr.hist. Ilga TĀLBERGA

Tel.: 7225889. Fakss: 7821153. E pasts: humana@lza.lv

Starptautiskā daļa

Daļas vadītāja **Dr.chem. Daina ŠVEICA**

Tel.: 7227391. Fakss: 7821153. E pasts: int@lza.lv

Galvenā speciāliste **Anita DRAVENIECE**

Tel.: 7227391. Fakss: 7821153. E pasts: int@lza.lv

Galvenā speciāliste **Inese SKRĪVELE**

Tel.: 7227391. Fakss: 7821153. E pasts: int@lza.lv

Lietu pārvalde

Lietu pārvaldnieks **Vitālijs KOZLOVSKIS**

Tel.: 7222817. Fakss: 7221287. E pasts: daina@lza.lv

Augstceltnes direkcijas vadītājs **Valdemārs SUVEIZDIS**

Tel.: 7226539. Fakss: 7221287. E pasts: daina@lza.lv

Skaitļošanas centra vadītājs **Dr.sc.comp. Elmārs LANGE**

Tel.: 7225241. Fakss: 7821153. E pasts: skc@lza.lv

Galvenā grāmatvede **Ludmila HELMANE**

Tel.: 7228508. Fakss: 7221287. E pasts: daina@lza.lv

Arhīva vadītāja **Rūta SKUDRA**

Tel.: 7225793. Fakss: 7821153.

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADEMIJAS LOCEKĻI

ĪSTENIE LOCEKĻI

Alksnis Arnolds (ķīmija), dz. 30.04.1932., ievēlēts 22.11.1996. (Kor.loc.: 09.01.1992.— 22.11.1996.). ĶBMZN. *Valsts Koksnes ķīmijas institūts, Dzērbenes ielā 27, Rīga, LV 1006.* Tel. 6425717. Fakss: 7550635. E pasts: koks@edi.lv
<http://www.lza.lv/scientists/alksnisa.htm>

Andrejevs Georgs (medicīna), dz. 30.10.1932., ievēlēts 10.11.1995. ĶBMZN. *Latvijas Pastāvīgā pārstāvniecība Eiropas Padomē, 67, Allée de la Robertsau, F-67000 Strasbourg, France.* Tel.: 33-3 88247080. Fakss: 33-3 88247085. E pasts: rpLatvia@mfa.gov.lv

Anšelevičs Jūlijs (medicīna), dz. 23.01.1931., ievēlēts 24.11.1992. (Kor.loc.: 06.04.1989.— 24.11.1992.). ĶBMZN. *Rīgas Stradiņa universitāte, Dzirciema ielā 16, Rīga, LV 1007.* Tel.: 7366355. Fakss: 7366203.

Auziņš Mārcis (fizika), dz.11.01.1956., ievēlēts 27.11.1998. LZA Senāta loceklis: 01.03.2001.— FTZN. *LU Fizikas un matemātikas fakultāte, Raiņa bulv. 19, Rīga, LV 1586.* Tel. 7033750. Fakss 7033751. E pasts: marcis.auzins@lu.lv
<http://www.lza.lv/scientists/auzinsm.htm>

Bārzdiņš Jānis (informātika), dz. 23.01.1937., ievēlēts 09.04.1992. (Kor.loc.: 06.12.1990.— 09.04.1992.). FTZN. *LU Matemātikas un informātikas institūts, Raiņa bulv. 29, Rīga, LV 1459.* Tel.: 7224363. Fakss: 7820153. E pasts: janis.barzdins@mii.lu.lv
http://www.latnet.lv/lu/mii/mii_staff/jbarzdin.html

Beķers Mārtiņš (biotehnoloģija), dz. 31.08.1928., ievēlēts 16.03.1978. (Kor.loc.: 06.07.1973.—16.03.1978.). LZA Senāta loceklis: 01.03.2001.— LZA Lielā medaļa (2000). ĶBMZN. *LU Mikrobioloģijas un biotehnoloģijas institūts, Kronvalda bulv. 4, Rīga, LV 1586.* Tel.: 7034892. Fakss: 7034885. E pasts: mbek@lanet.lv
<http://www.lza.lv/scientists/bekersm.htm>

Bērziņš Jānis (vēsture), dz. 29.04.1941., ievēlēts 23.11.2000. (Kor.loc.: 27.11.1998.— 23.11.2000.). LZA Senāta loceklis: 01.03.2001.— HSN. *LU Latvijas vēstures institūts, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050.* Tel.: 7223715. Fakss: 7225044. E pasts: lvi@lza.lv
<http://www.lza.lv/scientists/berzinsj.htm>

Bērziņš Valdis (vēsture), dz.18.06.1935., ievēlēts 27. 11. 1998. (Kor.loc.: 09.01. 1992.— 27.11. 1998.). HSN. *LU Latvijas vēstures institūts, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050.* Tel.: 7226934. Fakss: 7225044. E pasts: lvi@lza.lv
<http://www.lza.lv/scientists/berzinsv.htm>

Bīlinskis Ivars (informātika), dz. 23.10.1934., ievēlēts 06.12.1990. (Kor.loc.: 12.02.1987.— 06.12.1990.). LZA Senāta loceklis: 01.03.2001.— FTZN. *LU Elektronikas un datorzinātņu institūts, Dzērbenes ielā 14, Rīga, LV 1006.* Tel.: 7554500. Fakss: 7555337. E pasts: bilinsk@edi.lv; bivars@lza.lv
<http://www.lza.lv/scientists/bilinski.htm>

- Blinkena Aina** (valodniecība), dz. 05.09.1929., ievēlēta 09.01.1992. (Kor.loc.: 16.03.1978.—09.01.1992.). HSN. *Braslas ielā 61–1, Rīga, LV 1035. Tel.: 7574288.*
<http://www.lza.lv/scientists/blinkena.htm>
- Blūms Elmārs** (fizika), dz. 05.02.1936., ievēlēts 09.01.1992. (Kor.loc.: 06.04.1989.—09.01.1992.). LZA Uzraudzības padomes loceklis: 01.03.2001.— FTZN. *LU Fizikas institūts, Miera ielā 32, Salaspils, LV 2169. Tel.: 7944664. Fakss: 7901214. E pasts: eblums@sal.lv; eblums@latnet.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/blumse.htm>
- Bļugers Anatolijs** (medicīna), dz. 08.07.1926., ievēlēts 16.03.1978. (Kor.loc.: 17.06.1971.—16.03.1978.). ĶBMZN. *Bikur Holim slimnīca, Maskavas ielā 122/128, Rīga, LV 1003. Tel.: 7144529. Fakss: 7144564. E pasts: maira@latnet.lv*
- Bojārs Juris** (tiesību zinātnes), dz. 12.02.1938., ievēlēts 24.11.1992. (Kor.loc.: 09.01.1992.—24.11.1992.). HSN. *LU Ekonomikas un vadības fakultātes Starptautisko attiecību institūts, Mārstaļu ielā 28/30, Rīga, LV 1892. Tel./fakss: 7225866. E pasts: j.bojars@lanet.lv*
- Buiķis Andris** (matemātika), dz. 15.03.1939., ievēlēts 21.11.1997. (Kor.loc.: 24.11.1992.—21.11.1997.). LZA Senāta loceklis: 01.03.2001.— FTZN. *LZA un LU Matemātikas institūts, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1524. Tel.: 7225674. Fakss: 7227520. E pasts: buikis@latnet.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/buikis.htm>
- Caune Andris** (arheoloģija), dz. 27.06.1937., ievēlēts 10.11.1995. (Kor.loc.: 25.11.1994.—10.11.1995.). LZA Lielā medaļa (2001). HSN. *LU Latvijas vēstures institūts, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050. Tel.: 7223715. Fakss: 7225044. E pasts: lvi@lza.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/caunea.htm>
- Cēbers Andrejs** (fizika), dz. 15.12.1947., ievēlēts 26.11.1993. (Kor.loc.: 24.11.1992.—26.11.1993.). FTZN. *LU Fizikas institūts, Miera ielā 32, Salaspils, LV 2169. Tel.: 7945830, 7522213, mob. tel. 9195961. Fakss: 7901214. E pasts: aceb@sal.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/cebers.htm>
- Cimdīņš Pēteris** (ekoloģija), dz. 21.08.1944., ievēlēts 09.04.1992. (Kor.loc.: 09.01.1992.—09.04.1992.). ĶBMZN. *Vidzemes augstskola, Cēsu ielā 4, Valmiera, LV 4200. Tel.: 9437830, 4207230. Fakss: 4207229. E pasts: peteris@va.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/cimdins.htm>
- Cimermanis Saulvedis** (etnogrāfija), dz. 03.07.1929., ievēlēts 09.04.1992. (Kor.loc.: 09.01.1992.—09.04.1992.). HSN. *LU Latvijas vēstures institūts, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050. Tel.: 7225889, 7565265. Fakss: 7225044. E pasts: lvi@lza.lv*
- Čipēns Gunārs** (ķīmija), dz. 08.11.1933., ievēlēts 17.06.1982. (Kor.loc.: 30.12.1975.—17.06.1982.). ĶBMZN. *Latvijas Organiskās sintēzes institūts, Aizkraukles ielā 21, Rīga, LV 1006. Tel.: 7546348. Fakss: 7550338. E pasts: chipens@osi.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/chipens.htm>

- Drizulis Aleksandrs** (vēsture), dz. 29.06.1920., ievēlēts 28.02.1963. (Kor.loc.: 13.06.1960.—28.02.1963.). HSNZ. *Stabu ielā 15–92, Rīga, LV 1010. Tel.: 7279268.*
- Duburs Gunārs** (ķīmija), dz.12.06.1934., ievēlēts 09.04.1992. (Kor.loc.: 06.12.1990.—09.04.1992.). ĶBMZN. *Latvijas Organiskās sintēzes institūts, Aizkraukles ielā 21, Rīga, LV 1006. Tel.: 7551232. Fakss: 7550338. E pasts: gduburs@osi.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/dubursg.htm>
- Ekmanis Juris** (fizika), dz. 02.12.1941., ievēlēts 09.04.1992. (Kor.loc.: 09.01.1992.—09.04.1992.). LZA viceprezidents: 01.03.2001.— LZA FTZN priekšsēdētājs: 01.03.2001.— LZA Fizikālās enerģētikas institūts, Aizkraukles ielā 21, Rīga, LV 1006. Tel.: 7223644, 7551373, mob. tel. 9233023. Fakss: 7821153, 7550839. E pasts: ekmanis@lza.lv, fizteh@lza.lv
<http://www.lza.lv/scientists/ekmanis.htm>
- Ērenpreisa Jekaterina** (bioloģija), dz. 13.02.1945., ievēlēta 20.11.2003. (Kor.loc.: 26.11.1999.—20.11.2003.). ĶBMZN. *LU Biomedicīnas pētījumu un studiju centrs, Rātsupītes ielā 1, Rīga, LV 1067. Tel.: 7808220. Fakss: 7442407. E pasts: katrina@biomed.lu.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/erenpr.htm>
- Feldmanis Inesis** (vēsture), dz. 01.08. 1949., ievēlēts 20.11.2003. (Kor.loc.: 29.11.2001.—20.11.2003.). HSNZ. *Latvijas Universitāte, Brīvības bulv.32, Rīga, LV 1050. Tel.: 7283734. Fakss: 7820113. E pasts: feldman@lanet.lv*
<http://www.lza.lv/sientists/feldmanisi.htm>
- Freimanis Jānis** (ķīmija), dz. 06.04.1935., ievēlēts 24.11.1992. (Kor.loc.: 06.12.1990.—24.11.1992.). ĶBMZN. *Latvijas Organiskās sintēzes institūts, Aizkraukles ielā 21, Rīga, LV 1006. Tel.: 6554412. Fakss: 7550338. E pasts: freimanis@osi.lv; janis.freimanis@riga.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/freimanisj.htm>
- Freivalds Rūsiņš Mārtiņš** (matemātika), dz. 10.11.1942., ievēlēts 09.04.1992. (Kor.loc.: 09.01.1992.—09.04.1992.). LZA Lielā medaļa (2003). FTZN. *LU Fizikas un matemātikas fakultāte, Raiņa bulv. 29, Rīga, LV 1459. Tel.: 7226997. Fakss: 7820153. E pasts: rusins.freivalds@mii.lu.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/freivalds.htm>
- Gailītis Agris** (fizika), dz. 18.11.1935., ievēlēts 29.11.2001. FTZN. *LU Fizikas institūts, Miera ielā 32, Salaspils, LV 2169. Tel.: 7945821. Fakss: 7901214. E pasts: gailitis@sal.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/gailitisa.htm>
- Grabis Jānis** (materiālzinātnes), dz. 18.08.1943., ievēlēts 20.11.2003. (Kor.loc.: 23.11.2000.—20.11.2003.). ĶBMZN. *RTU Neorganiskās ķīmijas institūts, Miera ielā 34, Salaspils, LV 2169. Tel.: 7944711. Fakss: 7800799. E pasts: grabis@nki.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/grabisj.htm>
- Grēns Elmārs** (bioloģija), dz. 09.10.1935., ievēlēts 12.02.1987. (Kor.loc.: 17.06.1982.—12.02.1987.). LZA Senāta loceklis: 01.03.2001.— LZA Lielā medaļa (1995). ĶBMZN. *LU Biomedicīnas pētījumu un studiju centrs, Rātsupītes ielā 1, Rīga, LV 1067. Tel.: 7808003, 7808201. Fakss: 7442407. E pasts: grens@biomed.lu.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/grens.htm>

- Grundspenķis Jānis** (informātika), dz. 19.06.1942., ievēlēts 20.11.2003. (Kor.loc.: 27.11.1998.—20.11.2003.). FTZN. *Rīgas Tehniskā universitāte, Kaļķu ielā 1, Rīga, LV 1658. Tel.: 7089506, 7089581. Fakss: 7089584. E pasts: jgrun@cs.rtu.lv*
http://www.lza.lv/scientists/grundspenkis.htm
- Gudriniece Emīlija** (ķīmija), dz. 03.08.1920., ievēlēta 16.03.1978. (Kor.loc.: 28.02.1963.—16.03.1978.). ĶBMZN. *Rīgas Tehniskā universitāte, Āzenes ielā 14/24, Rīga, LV 1048. Tel.: 7089271. Fakss: 7615765. E pasts: gudr@ktf.rtu.lv*
http://www.lza.lv/scientists/gudriniece.htm
- Hausmanis Viktors** (literatūrzinātne), dz. 06.12.1931., ievēlēts 06.04.1989. (Kor.loc.: 12.02.1987.—06.04.1989.). LZA Senāta loceklis: 01.03.2001.— HSN. *LU Literatūras, folkloras un mākslas institūts, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050. Tel.: 7227849. Fakss: 7229017. E pasts: litfom@lza.lv*
http://www.lza.lv/scientists/hausmanis.htm
- Ivbulis Viktors** (literatūrzinātne), dz. 31.05.1933., ievēlēts 26.11.1999. (Kor.loc.: 21.11.1997.—26.11.1999.). HSN. *Ieriķu ielā 66–206, Rīga, LV 1084. Tel.: 7561156. E pasts: ivbulis@lanet.lv*
http://www.lza.lv/scientists/ivbulis.htm
- Jakubaitis Eduards** (informātika), dz. 26.03.1924., ievēlēts 28.02.1963. (Kor.loc.: 13.06.1960.—28.02.1963.). FTZN. *Eksporta ielā 2a–32, Rīga, LV 1010. Tel.: 7320650. E pasts: yakubait@lib.acadlib.lv*
- Jansons Juris** (mehānika), dz. 16.09.1939., ievēlēts 29.11.2001. (Kor.loc.: 26.11.1999.—29.11.2001.). LZA Senāta loceklis: 01.03.2001.— FTZN. *LU Polimēru mehānikas institūts, Aizkraukles ielā 23, Rīga, LV 1006. Tel.: 7551145. Fakss: 7820467. E pasts: jansons@pmi.lv*
http://www.lza.lv/scientists/jansonsj.htm
- Jemeljanovs Aleksandrs** (lauksaimniecības zinātnes), dz. 05.02.1938., ievēlēts 26.11.1999. (Kor.loc.: 09.01.1992.—26.11.1999.). ĶBMZN. *LLU Zinātnes centrs "Sīgra", Institūta ielā 1, Sigulda, LV 2150. Tel.: 7976654. Fakss: 7976655. E pasts: sigra@lis.lv*
http://www.lza.lv/scientists/jemeljanovs.htm
- Jundzis Tālavš** (politoloģija), dz. 04.10.1951., ievēlēts 23.11.2000. (Kor.loc.: 27.11.1998.—23.11.2000.). LZA Senāta loceklis: 01.03.2001.— LZA HSN priekšsēdētājs: 01.03.2001.— *LZA Baltijas stratēģisko pētījumu centrs, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050. Tel.: 7225889. Tel./fakss: 7227555. E pasts: bspceva@lza.lv*
http://www.lza.lv/scientists/jundzist.htm
- Kalnberžs Viktors** (medicīna), dz. 02.07.1928., ievēlēts 09.01.1992. ĶBMZN. *Valsts Traumatoloģijas un ortopēdijas slimnīca, Duntes ielā 12/22, Rīga, LV 1005. Tel./fakss: 7391903.*
- Kalniņš Arnis** (ekonomika), dz. 24.01.1935., ievēlēts 10.02.1987. (Kor.loc.: 16.03.1978.—10.02.1987.). HSN. *Unijas ielā 31–7, Rīga, LV 1039. Tel.: 7568319.*
- Kalniņš Mārtiņš** (ķīmija), dz. 25.02.1939., ievēlēts 09.04.1992. (Kor.loc.: 09.01.1992.—09.04.1992.). ĶBMZN. *Rīgas Tehniskā universitāte, Āzenes ielā 14/24, Rīga, LV 1048. Tel.: 7089218. Fakss: 7615765. E pasts: martinsk@parks.lv*
http://www.lza.lv/scientists/kalninsm.htm

- Kalviņš Ivars** (ķīmija), dz. 02.06.1947., ievēlēts 25.11.1994. (Kor.loc.: 24.11.1992.—25.11.1994.). LZA Senāta loceklis: 01.03.2001.— ĶBMZN. *Latvijas Organiskās sintēzes institūts, Aizkraukles ielā 21, Rīga, LV 1006. Tel.: 7551822, 7553233. Fakss: 7550338, 7541644. E pasts: kalvins@osi.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/kalvinsi.htm>
- Kampars Valdis** (ķīmija), dz. 05.10.1944., ievēlēts 21.11.1997. (Kor.loc. 25.11.1994.—21.11.1997.). ĶBMZN. *Rīgas Tehniskā universitāte, Āzenes ielā 14/24, Rīga, LV 1048. Tel.: 7089224, 7089249. Fakss: 7615765. E pasts: kampars@ktf.rtu.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/kamparsv.htm>
- Kārklīšs Romāns** (biotehnoloģija), dz. 22.02.1928., ievēlēts 17.06.1982. (Kor.loc.: 16.03.1978.—17.06.1982.). ĶBMZN. *Hospitiāļu ielā 27–18, Rīga, LV 1013. Tel.: 9234876. Fakss: 7578992. E pasts: karklin@inbox.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/karklinsr.htm>
- Kluša Vija** (medicīna), dz. 05.09.1940., ievēlēta 24.11.1992. (Kor.loc.: 09.01.1992.—24.11.1992.). LZA Senāta locekle: 01.03.2001.— ĶBMZN. *Latvijas Universitāte, Šarlotes ielā 1a, Rīga, LV 1001. Tel.: 9276263. Tel./fakss: 7366306. E pasts: vijaklus@latnet.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/klusav.htm>
- Kļaviņš Māris** (videszinātnes), dz. 12.03.1956., ievēlēts 26.11.1999. (Kor.loc.: 21.11.1997.—26.11.1999.). LZA Senāta loceklis: 01.03.2001.— ĶBMZN. *Latvijas Universitāte, Raiņa bulv. 19, Rīga, LV 1586. Tel.: 7331766. Fakss: 7332704. E pasts: mklavins@lanet.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/klavinsm.htm>
- Knēts Ivars** (mehānika), dz. 17.09.1938., ievēlēts 09.04.1992. (Kor.loc.: 09.01.1992.—09.04.1992.). LZA Senāta loceklis: 01.03.2001.— FTZN. *Rīgas Tehniskā universitāte, Kaļķu ielā 1, Rīga, LV 1658. Tel.: 7089300. Fakss: 7089302. E pasts: knets@latnet.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/knetsi.htm>
- Kondratovičs Rihards** (bioloģija), dz. 12.05.1932., ievēlēts 09.01.1992. (Kor.loc.: 06.04.1989.—09.01.1992.). LZA Uzraudzības padomes loceklis: 01.03.2001.— ĶBMZN. *Latvijas Universitāte, Raiņa bulv. 19, Rīga, LV 1586. Tel.: 9103858. Tel./fakss: 7913127. E pasts: rodod@lanet.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/kondratr.htm>
- Krastiņš Jānis** (arhitektūra), dz. 23.06.1943., ievēlēts 25.11.1994. (Kor.loc.: 24.11.1992.—25.11.1994.). LZA Lielā medaļa (1998). HSN. *Rīgas Tehniskā universitāte, Āzenes ielā 16–412, Rīga, LV 1048. Tel.: 7089115, 7089256. Fakss: 7089130. E pasts: krastins@bf.rtu.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/krastinsj.htm>
- Krastiņš Oļģerts** (ekonomika), dz. 27.08.1931., ievēlēts 10.11.1995. (Kor.loc.: 24.11.1992.—10.11.1995.). HSN. *Latvijas Statistikas institūts, K. Barona ielā 30, Rīga, LV 1011. Tel./fakss: 7286876. E pasts: lsi@latnet.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/krastinso.htm>
- Krūmiņš Andris** (fizika), dz.31.03.1943., ievēlēts 29.11.2001. (Kor.loc.: 26.11.1999.—29.11.2001.) LU *Cietvielu fizikas institūts, Ķengaraga ielā 8, Rīga, LV 1063. Tel.: 7261414. Fakss: 7132778. E pasts: krumins@latnet.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/kruminsa.htm>

- Kukaine Rita** (bioloģija), dz. 09.11.1922., ievēlēta 17.06.1971. (Kor.loc.: 26.12.1968.—17.06.1971.). ĶBMZN. *LU A. Kirhenšteina Mikrobioloģijas un virusoloģijas institūts, Rātsupītes ielā 1, Rīga, LV 1067. Tel.: 9611692. E pasts: kukaine22@inbox.lv*
http://www.lza.lv/scientists/kukaine.htm
- Kūle Maija** (filozofija), dz. 21.04.1951., ievēlēta 22.11.1996. (Kor.loc.: 24.11.1992.—22.11.1996.). LZA Senāta locekle: 01.03.2001.— HSN. *LU Filozofijas un socioloģijas institūts, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1940. Tel.: 7229208. Fakss: 7210806. E pasts: fsi@lza.lv*
http://www.lza.lv/scientists/kulem.htm
- Kursīte-Pakule Janīna** (literatūrzinātne), dz. 08.03.1952., ievēlēta 21.11.1997. (Kor.loc.: 25.11.1994.—21.11.1997.). HSN. *LU Filoloģijas fakultāte, Visvalža ielā 4a, Rīga, LV 1050. Tel.: 7034841. Fakss: 7226601. E pasts: kursite@hotmail.com*
http://www.lza.lv/scientists/kursite.htm
- Lācis Ivars** (fizika), dz. 11.02.1949., ievēlēts 23.11.2000. LZA Senāta loceklis: 01.03.2001.— FTZN. *Latvijas Universitāte, Raiņa bulv. 19, Rīga, LV 1586. Tel.: 7034301. Fakss: 7034302. E pasts: ilacis@lanet.lv*
http://www.lza.lv/scientists/lacisi.htm
- Lavendelis Egons** (mehānika), dz. 20.12.1934., ievēlēts 06.04.1989. (Kor.loc.: 12.02.1987.—06.04.1989.). LZA Lielā medaļa (1994). FTZN. *Rīgas Tehniskā universitāte, Ezermalas ielā 6, Rīga, LV 1006. Tel.: 9255019. E pasts: lavendel@parks.lv*
http://www.lza.lv/scientists/lavendelis.htm
- Lielausis Oļģerts** (fizika), dz. 02.09.1930., ievēlēts 24.11.1992. LZA Lielā medaļa (1999). FTZN. *LU Fizikas institūts, Miera ielā 32, Salaspils, LV 2169. Tel.: 7944667. Fakss: 7901214. E pasts: mbroka@sal.lv, fizinst@sal.lv*
http://www.lza.lv/scientists/lielausis.htm
- Lielpēters Jānis** (fizika), dz. 17.06.1931., ievēlēts 12.02.1987. (Kor.loc.: 06.07.1973.—12.02.1987.). Akadēmijas prezidents: 23.11.1989.—28.02.1994. FTZN. *Rotas ielā 16, Sigulda, LV 2150. Tel.: 7974473. Fakss: 7821153. E pasts: lza@lza.lv*
- Liepiņš Edvards** (ķīmija), dz. 01.07.1944., ievēlēts 27.11.1998. (Kor.loc.: 10.11.1995.—27.11.1998.). ĶBMZN. *Latvijas Organiskās sintēzes institūts. Pašreizējā adrese: Department of Medical Biochemistry and Biophysics, Karolinska Institute, Tomtebodavägen 6, room 418, S-17177, Stockholm, Sweeden. Tel.: (46) 8 524 86871. Fakss: (46) 8 335296. E pasts: Edvards.Liepinsh@mhb.ki.se*
http://www.lza.lv/scientists/liepinse.htm
- Lukevics Edmunds** (ķīmija), dz. 14.12.1936., ievēlēts 12.02.1987. (Kor.loc.: 17.06.1982.—12.02.1987.). LZA Lielā medaļa (1996). ĶBMZN. *Latvijas Organiskās sintēzes institūts, Aizkraukles ielā 21, Rīga, LV 1006. Tel.: 7553355. Fakss: 7550338. E pasts: sinta@osi.lv*
http://www.lza.lv/scientists/Lukevics.htm
- Markus Dace** (valodniecība), dz. 13.11.1950., ievēlēta 23.11.2000. (Kor.loc.: 27.11.1998.—23.11.2000.). LZA Senāta locekle: 01.03.2001.— HSN. *Latvijas Universitāte, Visvalža ielā 4a-230, Rīga, LV 1050. Tel.: 7034844. Fakss: 7226601. E pasts: markus@latnet.lv*
http://www.lza.lv/scientists/markusd.htm

- Matīss Imants** (mehānika), dz. 29.04.1935., ievēlēts 09.01.1992. (Kor.loc.: 06.04.1989.—09.01.1992.). LZA Uzraudzības padomes loceklis: 01.03.1998.— FTZN. *LZA Sertifikācijas centrs, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1524. Tel./fakss: 7212807. E pasts: certcn@latnet.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/matiss.htm>
- Millers Tālis** (ķīmija), dz. 04.01.1929., ievēlēts 09.01.1992. (Kor.loc.: 06.04.1989.—09.01.1992.). LZA Senāta loceklis: 01.03.2001.— LZA Fonda pr-jis: 01.03.2001.— LZA prezidents: 01.03.1994.—28.02.1998. LZA Lielā medaļa (2002). *ĶBMZN. Latvijas Zinātņu akadēmijas prezidijs, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1524. RTU Neorganiskās ķīmijas institūts, Miera ielā 34, Salaspils, LV 2169. Tel.: 7944711, 7228784. Fakss: 7228784, 7821153. E pasts: millers@lza.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/millerst.htm>
- Mugurēvičs Ēvalds** (arheoloģija), dz. 06.04.1931., ievēlēts 09.04.1992. (Kor.loc.: 06.04.1989.—09.04.1992.). LZA Uzraudzības padomes loceklis: 01.03.2001.— HSN. *LU Latvijas vēstures institūts, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050. Tel.: 7216769. Fakss: 7225044. E pasts: lvi@lza.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/mugurevics.htm>
- Muižnieks Indriķis** (bioloģija), dz. 09.07.1953., ievēlēts 23.11.2000. (Kor.loc.: 27.11.1998.—23.11.2000.). LZA Senāta loceklis: 01.03.2001.— *ĶBMZN. Latvijas universitāte, Raiņa bulv. 19, Rīga, LV 1586. Tel.: 7034866, 7034401. Fakss: 7034862, 7034302. E pasts: Indriks.Muiznieks@lu.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/muizniek.htm>
- Priedkalns Jānis** (medicīna), dz.28.03.1934., ievēlēts 27.11.1998. (Ārz.loc.: 25.11.1994.—27.11.1998.). *ĶBMZN. Latvijas 50 gadu okupācijas muzejs, Strēlnieku lauk. 1, Rīga, LV 1010. Tel.: 6496128. Fakss: 7174758. E pasts: jpuika@chariot.net.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/priedkalns.htm>
- Pumpēns Pauls** (bioloģija), dz. 21.10.1947., ievēlēts 09.04.1992. (Kor.loc.: 06.12.1990.—09.04.1992.). *ĶBMZN. LU Biomedicīnas pētījumu un studiju centrs, Rātsupītes ielā 1, Rīga, LV 1067. Tel.: 7808214. Fakss: 7442407. E pasts: paul@biomed.lu.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/pumpens.htm>
- Rašals Īzaks** (bioloģija), dz. 29.06.1947., ievēlēts 29.11.2001. (Kor.loc.: 22.11.1996.—29.11.2001.). *ĶBMZN. LU Bioloģijas institūts, Miera ielā 3, Salaspils, LV 2169. Tel.: 7945435, 9516935. Fakss: 7944986. E pasts: izaks@email.lubi.edu.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/rashali.htm>
- Rikards Rolands** (mehānika), dz. 15.12.1942., ievēlēts 21.11.1997. (Kor.loc.: 24.11.1992.—21.11.1997.). LZA Uzraudzības padomes loceklis: 01.03.2001.— FTZN. *Rīgas Tehniskā universitāte, Āzenes ielā 16, Rīga, LV 1048. Tel.: 7089124. Fakss: 7820094. E pasts: rikards@latnet.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/rikardsr.htm>
- Rivža Baiba** (ekonomika), dz. 01.12. 1949., ievēlēta 26.11.1999. (Kor.loc.: 10.11.1995.—26.11.1999.). LZA Senāta locekle: 01.03. 2001.— HSN. *Latvijas Lauksaimniecības universitāte, Svētes ielā 18, Jelgava, LV 3000. Tel.: 30 23739, 7223392. Fakss: 30 26980. E pasts: rivza@cs.llu.lv; aip@aip.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/rivzab.htm>

- Rocēns Kārlis** (mehānika), dz. 03.03.1939., ievēlēts 21.11.1997. (Kor.loc.: 10.11.1995.—21.11.1997.). FTZN. *LU Būvniecības un rekonstrukcijas institūts, Āzenes ielā 16, Rīga, LV 1048. Tel.: 7089284, 7089184. Fakss: 7089121. E pasts: rocensk@latnet.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/rocensk.htm>
- Ronis Indulis** (vēsture), dz. 25.03.1943., ievēlēts 09.04.1992. (Kor.loc.: 06.12.1990.—09.04.1992.). HSN. "Kraujos", *p/n Īvande, Kuldīgas raj., LV 3313. Tel.: 7225889. Fakss: 7821153. E pasts: humana@lza.lv*
- Rozentāls Rafails** (medicīna), dz. 27.09.1937., ievēlēts 23.11.2000. (Kor.loc.: 21.11.1997.—23.11.2000.). ĶBMZN. *P. Stradiņa Klīniskā universitātes slimnīca, Pilsõņu ielā 13, Rīga, LV 1002. Tel.: 7614210, 7613474. Fakss: 7212515. E pasts: Rafail_Rozental@transplantation.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/rosentalr.htm>
- Rudzīte Vera** (medicīna), dz. 08.12.1929., ievēlēta 25.11.1994. (Kor.loc.: 26.11.1993.—25.11.1994.). ĶBMZN. *Latvijas Kardioloģijas institūts, Pilsõņu ielā 13, Rīga, LV 1002. Tel.: 7069538, 7069539. Fakss: 7614641.*
<http://www.lza.lv/scientists/rudzitev.htm>
- Samsons Vilis** (vēsture, filozofija), dz. 03.12.1920., ievēlēts 26.12.1968. (Kor.loc.: 26.03.1951.—26.12.1968.). HSN. *Baznīcas ielā 41/43–31, Rīga, LV 1010. Tel.: 7277258.*
- Sedmalis Uldis** (ķīmija), dz. 22.05.1933., ievēlēts 09.04.1992. (Kor.loc.: 06.12.1990.—09.04.1992.). ĶBMZN. *Rīgas Tehniskā universitāte, Āzenes ielā 14/24, Rīga, LV 1048. Tel.: 7089266, 7405519. Fakss: 7615765. E pasts: gsedmale@kf.rtu.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/sedmalis.htm>
- Siliņš Andrejs** (fizika), dz. 12.10.1940., ievēlēts 09.01.1992. (Kor.loc.: 06.12.1990.—09.01.1992.). LZA viceprezidents: 01.03.2001.— FTZN. *Latvijas Zinātņu akadēmijas prezidijs, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1524. Tel.: 7211405. Fakss: 7228784, 7821153. E pasts: silins@lza.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/silinsa.htm>
- Skuja Linards** (fizika), dz. 08.02.1952., ievēlēts 20.11.2003. (Kor.loc.: 22.11.1996.—20.11.2003.). FTZN. *LU Cietvielu fizikas institūts, Ķengaraga ielā 8, Rīga, LV 1063. Tel.: 7260756. Fakss: 7132778. E pasts: skuja@latnet.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/skujal.htm>
- Skujiņa Valentīna** (valodniecība), dz. 02.10.1937., ievēlēta 21.11.1997. (Kor.loc.: 25.11.1994.—21.11.1997.). LZA Senāta locekle: 01.03.2001.— HSN. *LU Latviešu valodas institūts, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050. Tel./fakss: 7227696. Tel.: 7229636. E pasts: vaska@lza.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/skujina.htm>
- Stradiņš Jānis** (ķīmija), dz. 10.12.1933., ievēlēts 06.07.1973. (Kor.loc.: 26.12.1968.—06.07.1973.). LZA prezidents: 01.03.2001.— LZA Lielā medaļa (1993). ĶBMZN. *Latvijas Zinātņu akadēmijas prezidijs, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1524. Latvijas Organiskās sintēzes institūts, Aizkraukles ielā 21, Rīga, LV 1006. LU Latvijas vēstures institūts, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050. Tel.: 7213663, 7555985. Fakss: 7821153, 7228784. E pasts: stradins@lza.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/stradinsj.htm>

- Strakovs Andris** (ķīmija), dz. 27.06.1934., ievēlēts 10.11.1995. (Kor.loc.: 24.11.1992.—10.11.1995.). LZA Uzraudzības padomes loceklis: 01.03.2001.— ĶBMZN. *Rīgas Tehniskā universitāte, Āzenes ielā 14/24, Rīga, LV 1048. Tel.: 7089221. Fakss: 7615765. E pasts: strakovs@latnet.lv*
http://www.lza.lv/scientists/strakovsa.htm
- Šteinbergs Valentīns** (filozofija), dz. 04.04.1918., ievēlēts 16.03.1978. (Kor.loc.: 28.02.1963.—16.03.1978.). HSZN. A. *Biežiņa ielā 7–96, Rīga, LV 1029. Tel.: 7407293.*
- Švarcs Kurts** (fizika), dz. 27.04.1930., ievēlēts 06.12.1990. (Kor.loc.: 17.06.1971.—06.12.1990.). FTZN. *LU Cietvielu fizikas institūts. Pašreizējā adrese: Gesellschaft für Schwerionenforschung (GSI) Darmstadt Materialforschung, Planckstr. 1, D-64291 Darmstadt, Deutschland*
- Tamužs Vitauts** (mehānika), dz. 02.12.1935., ievēlēts 09.01.1992. (Kor.loc.: 17.06.1982.—09.01.1992.). LZA Senāta loceklis: 01.03.2001.— FTZN. *LU Polimēru mehānikas institūts, Aizkraukles ielā 23, Rīga, LV 1006. Tel.: 7543306. Fakss: 7820467. E pasts: tamuzs@pmi.lv*
http://www.lza.lv/scientists/tamuzsv.htm
- Tāle Ivars** (fizika), dz. 23.01.1936., ievēlēts 22.11.1996. (Kor.loc.: 26.11.1993.—22.11.1996.). FTZN. *LU Cietvielu fizikas institūts, Ķengaraga ielā 8, Rīga, LV 1063. Tel.: 7260639. Fakss: 7132778. E pasts: iatale@latnet.lv*
http://www.lza.lv/scientists/tale.htm
- Teters Gundaris** (mehānika), dz. 21.08.1928., ievēlēts 24.11.1992. FTZN. *LU Polimēru mehānikas institūts, Aizkraukles ielā 23, Rīga, LV 1006. Tel.: 7543307. Fakss: 7820467. E pasts: teters@edi.lv*
http://www.lza.lv/scientists/tetersg.htm
- Tiliks Juris** (ķīmija), dz. 05.02.1937., ievēlēts 22.11.1996. (Kor.loc.: 10.11.1995.—22.11.1996.). ĶBMZN. *Latvijas Universitāte, Kronvalda bulv. 4, Rīga, LV 1586. Tel.: 9127873, 7034884. Fakss: 7034884. E pasts: radchem@polaron.kfi.lu.lv*
http://www.lza.lv/scientists/tiliks.j.htm
- Torgāns Kalvis** (tiesību zinātnes), dz. 31.03.1939., ievēlēts 21.11.1997. (Kor.loc.: 24.11.1992.—21.11.1997.). LZA Uzraudzības padomes pr-js: 01.03.2001.— HSZN. *Latvijas Universitāte, Raiņa bulv. 19, Rīga, LV 1586. Tel.: 7034527. Fakss: 7034528. E pasts: Kalvis.Torgans@lu.lv*
http://www.lza.lv/scientists/torgans.htm
- Valters Raimonds** (ķīmija), dz. 27.05.1938., ievēlēts 09.04.1992. (Kor.loc.: 09.01.1992.—09.04.1992.). LZA ģenerālsekretārs: 01.03.2001.— LZA ĶBMZN priekšsēdētājs: 01.03.2001.— *Latvijas Zinātņu akadēmijas prezidijs, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1524. Rīgas Tehniskā universitāte, Āzenes ielā 14/24, Rīga, LV 1048. Tel.: 7225361, 7089231. Fakss: 7821153. E pasts: rvalters@latnet.lv*
http://www.lza.lv/scientists/valtersr.htm
- Vanags Edvīns** (ekonomika), dz. 12.07. 1938., ievēlēts 26.11.1999. (Kor.loc.: 26.11.1993.—26.11.1999.). LZA Uzraudzības padomes loceklis: 01.03.2001.— HSZN. *Latvijas Statistikas institūts, K. Barona ielā 30, Rīga, LV 1011. Tel./fakss: 7286876. E pasts: lsi@latnet.lv*
http://www.lza.lv/scientists/vanagse.htm

- Vāvere Vera** (literatūrzinātnie), dz. 31.12.1929., ievēlēta 09.04.1992. (Kor.loc.: 09.01.1992.—09.04.1992.). HSN. *Praulienas ielā 14–48, Rīga, LV 1021. Tel.: 7246908. Fakss: 7229017. E pasts: litfom@lza.lv*
- Vedernikovs Nikolajs** (ķīmija), dz. 08.02.1937., ievēlēts 24.11.1992. (Kor.loc.: 06.04.1989.—24.11.1992.). ĶBMZN. *Latvijas Valsts Koksnes ķīmijas institūts, Dzērbenes ielā 27, Rīga, LV 1006. Tel.: 7553760. Fakss: 7550635. E pasts: ved@edi.lv*
http://www.lza.lv/scientists/vedern.htm
- Viesturs Uldis** (biotehnoloģija), dz. 14.06.1936., ievēlēts 12.02.1987. (Kor.loc.: 17.06.1982.—12.02.1987.). ĶBMZN. *Latvijas Zinātņu akadēmijas prezidijs, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1524. LU Mikrobioloģijas un biotehnoloģijas institūts, Kronvalda bulv. 4, Rīga, LV 1010. Latvijas Valsts Koksnes ķīmijas institūts, Dzērbenes ielā 27, Rīga, LV 1006. Tel.: 7034884, 7553063, 9284923. Fakss: 7034885, 7550635, 7821153. E pasts: koks@edi.lv, lumbi@lanet.lv*
http://www.lza.lv/scientists/viestursu.htm
- Vikсна Arnis** (medicīna), dz. 25.02.1942., ievēlēts 29.11.2001. (Kor.loc.: 10.11.1995.—29.11.2001.). ĶBMZN. *Latvijas Universitāte, Raiņa bulv. 19, Rīga, LV 1586. Tel.: 7034568. Fakss: 7366306. E pasts: arnisv@lanet.lv*
http://www.lza.lv/scientists/viksnaa.htm
- Viķe-Freiberga Vaira** (psiholoģija, folkloristika), dz. 01. 12. 1937., ievēlēta 05.07.1999. (Ārzemju loc.: 05.07. 1990.—05.07. 1999.). LZA Lielā medaļa (1997). HSN. Latvijas Valsts prezidente. *Pils laukumā 3, Rīga, LV 1900. Tel.: 7092101. Fakss: 7092156. E pasts: chancery@president.lv*
http://www.president.lv
- Volkolākovs Jānis** (medicīna), dz. 28.04.1931., ievēlēts 25.11.1994. (Kor.loc.: 24.11.1992.—25.11.1994.). ĶBMZN. *Rīgas Stradiņa universitāte, Dzirciema ielā 16, Rīga, LV 1007. Tel.: 7615024, 7605546.*
http://www.lza.lv/scientists/volkolak.htm
- Zaķis Juris** (fizika), dz. 04.11.1936., ievēlēts 06.12.1990. (Kor.loc.: 17.06.1982.—06.12.1990.). FTZN. *Latvijas Universitāte, Raiņa bulv. 19, Rīga, LV 1586. Tel./fakss: 7280807. E pasts: jzakis@lanet.lv*
http://www.lza.lv/scientists/zakisj.htm
- Zvidriņš Pēteris** (ekonomika), dz. 31.05.1943., ievēlēts 09.04.1992. (Kor.loc.: 06.12.1990.—09.04.1992.). HSN. *Latvijas Universitāte, Aspazijas bulv. 5, Rīga, LV 1050. Tel./fakss: 7034787. E pasts: zvidrins@lanet.lv*
http://www.lza.lv/scientists/zvidrins.htm

GODA LOCEKĻI

Apsītis Vaidelotis (arhitektūra), dz.12.11.1921., ievēlēts 25.11.1994. HSN. *A/k 81, Rīga, LV 1006. Tel.: 7551088.*

Latvija

Asaris Gunārs (arhitektūra), dz. 23.06. 1934., ievēlēts 29. 11. 2001. HSN. *Rīgas pilsētas domes Pilsētas attīstības departaments, Amatu ielā 4, Rīga, LV 1050. Tel. : 6557533. Fakss: 7012949.*

Latvija

Azarova-Vāciete Ludmila (literatūra), dz.11.04.1935., ievēlēta 27.11.1998. HSN. *Esplanādes ielā 6–90, Rīga, LV 1016. Tel.: 7433173.*

Latvija

Baumane Biruta (māksla), dz. 06.06.1922., ievēlēta 25.11.1994. HSN. *Dārza ielā 15a–1, Rīga, LV 1083. Tel.: 7459444.*

Latvija

Baušķenietis Auseklis (māksla), dz. 25.08.1910., ievēlēts 09.01.1992. HSN. *Jaunsaules ielā 7a–39, Rīga, LV 1083. Tel.: 7453330.*

Latvija

Bels Alberts (literatūra), dz. 06.10. 1938., ievēlēts 26. 11. 1999. HSN. *Mārupes ielā 21–65, Rīga, LV 1002. Tel.: 7614105.*

Latvija

Beļševica (Elsberga) Vizma (literatūra), dz. 30.05.1931., ievēlēta 06.12.1990. HSN. *K.Valdemāra ielā 145/1–8, Rīga, LV 1013. Tel.: 7361239.*

Latvija

Bērziņš Uldis (literatūra), dz. 17.05.1944., ievēlēts 24.11.1993. HSN. *Maskavas ielā 54–9, Rīga, LV 1003. Tel.: 7210428. E pasts: Uldisber@lanet.lv*

Latvija

Blumbergs Ilmārs (māksla), dz. 06.09.1943., ievēlēts 23.11.2000. HSN. *Ieriķu ielā 66–241, Rīga, LV 1059. Tel.: 7562576. E pasts: seniors@parks.lv*

Latvija

Daniļāns Igors (ģeoloģija), dz. 29.07.1928., ievēlēts 09.01.1992. KĶBMZN. *Trikātas ielā 2, Jūrmala, LV 2070. Tel.: 7754419.*

Latvija

Denisova Raisa (antropoloģija), dz.30.08.1930., ievēlēta 27.11.1998. HSN. *Āgenskalna ielā 29–50, Rīga, LV 1046. Tel.: 7451842. Fakss: 7821153. E pasts: lvi@lza.lv*

Latvija

Dobrovenskijs Roalds (literatūra), dz. 02.09.1936., ievēlēts 28.11.2002. HSN. *Dīķu ielā 19–1, Rīga, LV 1004. Tel.: 7622609.*

Latvija

- Dūmiņš Jānis** (māksla), dz. 30.03.1922., ievēlēts 21.11.1997. HSZN. *Tērbatas ielā 4-31, Rīga, LV 1050. Tel.: 7217754.*
Latvija
- Dzene Liliņa** (mākslas zinātnes), dz. 25.07.1929., ievēlēta 25.11.1994. HSZN. *Vesetas ielā 8-23, Rīga, LV 1013. Tel.: 7339403.*
Latvija
- Eglītis Andrejs** (literatūra), dz. 21.10.1912., ievēlēts 24.11.1992. HSZN. *Tērbatas ielā 46-17, Rīga, LV 1011. Tel.: 7312601.*
Latvija
- Einfelds Maija** (māksla), dz. 02.01. 1939., ievēlēta 29. 11. 2001. HSZN. *Hospitāļu ielā 1-48, Rīga, LV 1013. Tel.: 7361488.*
Latvija
- Ezerietis Ēvalds** (medicīna), dz. 26.12.1913., ievēlēts 05.07.1990. ĶBMZN. *Bauskas ielā 6-12, Rīga, LV 1004. Tel.: 7617235.*
Latvija
- Gerts Oskars** (žurnālistika), dz. 28.12.1940., ievēlēts 21.11.1997. HSZN. *Laikraksts "Latvijas Vēstnesis", Bruņinieku ielā 36-2, Rīga, LV 1011. Tel.: 7298833. Fakss: 7506466.*
E pasts: redakcija@vestnesis.lv
Latvija
- Graudonis Jānis** (arheoloģija), dz. 27.08.1913., ievēlēts 09.01.1992. HSZN. *LZA Lielā medaļa (1993). Dzīrnavu ielā 31-36, Rīga, LV 1010. Tel.: 7334160. Fakss: 7225044.*
<http://www.lza.lv/scientists/graudonis.htm>; http://www.gramata21.lv/users/graudonis_janis/
Latvija
- Guļāns Pēteris** (ekonomika), dz. 08.09.1920., ievēlēts 20.11.2004968.. (Kor. loc.: 26.12.1968.—20.11.2004.). HSZN. *LZA Ekonomikas institūts, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050. Tel.: 7222830, 7225715. Fakss: 7820608. E pasts: raimara@lza.lv*
Latvija
- Jākobsons Valdis** (ekonomika), dz. 04.06.1938., ievēlēts 22.11.1996. HSZN. *Publiskā akciju sabiedrība "Grindeks", Krustpils ielā 53, Rīga, LV 1057. Tel.: 7083205, 7298683. Fakss: 7138683, 7298693. E pasts: vjakobsons@latnet.lv*
Latvija
- Jurkāne Anna** (vēsture), dz. 30.06.1944., ievēlēta 28.11.2002. HSZN. *Sigulda, Pūču ielā 4-1, Rīgas rajons, LV 2150. Tel.: 7971797. E pasts: turaida.muzejs@apollo.lv*
Latvija
- Kalniņš Imants** (māksla), dz. 26.05.1941., ievēlēts 22.11.1996. HSZN. *Peldu ielā 38-4, Liepāja, LV 3401.*
Latvija
- Karma Tenu** (valodniecība), dz. 01.05.1924., ievēlēts 10.11.1995. HSZN. *Kalnciema ielā 57-27, Rīga, LV 1046. Tel.: 7628828.*
Latvija

Keggi Kristaps Juris (medicīna), dz. 09.08.1934., ievēlēts 05.07.1990. ĶBMZN. *Orthopaedic Surgery, PC, 1201 West Main St., Waterbury, CT 06708. Tel.: (1-203)7531980, (1-203)7573855. Fakss: (1-203)7575301. E pasts: keggi@snet.net*
<http://www.keggiorthofoundation.org/KeggiKJ.html>
USA

Kokars Imants (māksla), dz. 16.08.1921., ievēlēts 26.11.1993. HSN. *Vesetas ielā 8-44, Rīga, LV 1013. Tel.: 7339900.*
Latvija

Krēmers Gidons (māksla), dz. 27.02.1946., ievēlēts 26. 11. 1999. HSN. *6 rue de Chevreuse, 75006 Paris. Fakss: 42798310. KREMERata Baltica, R. Vāgnera ielā 4. Rīga, LV 1050. Tel./fakss: 7224055.*
France

Kronbergs Juris (literatūra), dz. 09.08.1946., ievēlēts 20.11.2003. HSN. *Stangholms Backen 14 S-127 40 Skarholmen Sweden. Tel. : 00 468 7401308; 0046735676229*
Zviedrija

Lancmanis Imants (mākslas vēsture), dz. 29.07.1941., ievēlēts 09.01.1992. HSN. LZA Lielā medaļa (2004). *Rundāles pils muzejs, Pilsrundāle, Rundāles pag., Bauskas raj., LV 3921. Tel.: 39 62272. Fakss: 39 22274. E pasts: lancmanis.rpm@eila.lv*
Latvija

Latvietis Jānis (lauksaimniecības zinātnes), dz. 15.02.1928., ievēlēts 09.01.1992. ĶBMZN. *Latvijas Lauksaimniecības universitāte, Lielā ielā 2, Jelgava, LV 3001. Tel./fakss: 30 05696. E pasts: rector@cs.llu.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/latvietisj.htm>
Latvija

Ločmelis Jāzeps (informātika), dz. 12.09.1928., ievēlēts 23.11.2000. FTZN. *Grīvas ielā 11/22-51, Rīga, LV 1055. Tel.: 7054884. Fakss: 7240005. E pasts: Jazeps.Lochmelis@lattelekom.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/locmelisj.htm>
Latvija

Muceniece Aina (medicīna), dz. 23.03.1924., ievēlēta 09.01.1992. ĶBMZN. *Bērzupe ielā 31a-25, Rīga, LV 1058. Tel.: 7621021.*
Latvija

Osis Jānis (informātika), dz.06.04.1929., ievēlēts 27.11.1998. FTZN. *Rīgas Tehniskā universitāte, Meža ielā 1/4, Rīga, LV 1048. Tel.: 7089523. Fakss: 7089590. E pasts: osis@cs.rtu.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/osisj.htm>
Latvija

Osis Jānis Andris (māksla), dz. 04.10.1943. , ievēlēts 28.11.2002. HSN. *Latvijas Mākslas akadēmija, Kalpaka bulv. 13, Rīga, LV 1867. Tel.: 7332202. Fakss: 7228963. E pasts: lma@latnet.lv*
Latvija

Pauls Raimonds (māksla), dz. 12.01.1936., ievēlēts 24.11.1992. HSN. *LR Saeima, Jēkaba ielā 16, Rīga, LV 1811. Tel.: 7087222. Fakss: 7087289. E pasts: tautpart@saeima.lv*
Latvija

Peters Jānis (literatūra), dz. 30.06.1939., ievēlēts 06.12.1990. HSN.
SIA "Vernisāžas centrs", Tērbatas ielā 2, Rīgā, LV 1050. Tel.: 7092400. Fakss: 7092415.
E pasts: info@vernissage.lv
Latvija

Radziņa Elza (māksla), dz. 10.02.1917., ievēlēta 21.11.1997. HSN. *Elku ielā 5–6, Rīga, LV 1012. Tel.: 7376220.*
Latvija

Ranka Indulis Ojārs (māksla), dz. 15.04.1934., ievēlēts 24.11.1992. HSN. *LZA Raiņa balva (1998). Amulas ielā 9–I, Rīga, LV 1002. Tel.: 7602113.*
Latvija

Rubenis Juris (teoloģija), dz. 20.12.1961., ievēlēts 28.11.2002. HSN. *Dikļu ielā 28–I, Rīga, LV 1002. Tel.: 7601564, 7603466. E pasts: j.rubenis@parks.lv*
Latvija

Skuja Nikolajs (medicīna), dz. 05.10.1913., ievēlēts 05.07.1990. ĶBMZN. *P.Stradiņa Klīniskā universitātes slimnīca, Pilsoņu ielā 13, Rīga, LV 1002. Tel.: 7069407, 7069510. E pasts: Nikolajs.Skuja@parks.lv*
http://www.lza.lv/scientists/skujan.htm
Latvija

Skujeniks Knuts (literatūra), dz. 05.09.1936., ievēlēts 09.01.1992. HSN. *Dārza ielā 5–I, Salspils, LV 2121. Tel.: 7980189.*
Latvija

Skujiņš Zigmunds (literatūra), dz.25.12.1926., ievēlēts 27.11.1998. HSN. *Vesetas ielā 8–37, Rīga, LV 1013. Tel.: 7339428.*
Latvija

Skulme Džemma (māksla), dz. 20.09.1925., ievēlēta 24.11.1992. HSN. *Stokholmas ielā 11–I, Rīga, LV 1014. Tel.: 7519086.*
Latvija

Streičs Jānis (māksla), dz. 26.09. 1936., ievēlēts 26. 11. 1999. HSN. *K. Valdemāra ielā 143/1–48, Rīga, LV 1013. Tel.: 7339569.*
Latvija

Strods Heinrihs (vēsture), dz. 20.04.1925., ievēlēts 09.01.1992. HSN. *Latvijas 50 gadu okupācijas muzeja fonds, Strēlnieku laukumā 1, Rīga, LV 1050. Tel.: 7212715, 7454077.*
Fakss: 7229255. E pasts: omf@latnet.lv
http://www.lza.lv/scientists/strodsh.htm
Latvija

Strupulis Jānis (māksla), dz. 28.01.1949., ievēlēts 25.11.1994. HSN. *Ausekļa ielā 3–52a, Rīga, LV 1010. Tel./fakss: 7320198.*
Latvija

Toporovs Vladimirs (valodniecība), dz. 05.07.1928., ievēlēts 05.07.1990. HSZN. LZA Lielā medaļa (2002). *Ул. Самеда Вургуна 5–49, Москва 125315. Tel.: (095) 1553271. Россия*

Vasks Pēteris (māksla), dz. 16.04.1946., ievēlēts 25.11.1994. HSZN. *Graudu ielā 41a–1, Rīga, LV 1058. Tel.: 7629960. Latvija*

Vārpa Andris (māksla), dz. 19.02.1950., ievēlēts 20.11.2003. HSZN. *G. Apiņa ielā 18 – 64, Valmiera, LV 4202. Tel.: 4228303, 9111420. Latvija*

Viese Saulcerīte (literatūrzinātnie), dz. 02.08.1932., ievēlēta 22.11.1996. HSZN. *Vatsona ielā 10–4, Rīga, LV 1014. Tel.: 7519100. Latvija*

Zariņš Kārlis (māksla), dz. 06.07. 1930., ievēlēts 29.11.2001. HSZN. *Sējas ielā 21–1, Rīga, LV 1058. Tel.: 7622357. Latvija*

Zālite Māra (literatūra), dz.18.02.1952., ievēlēta 27.11.1998. HSZN. *Latvijas Rakstnieku savienība, Kuršu ielā 24, Rīga, LV 1006. Latvija*

Ziedonis Imants (literatūra), dz. 03.05.1933., ievēlēts 05.07.1990. HSZN. LZA Raiņa balva (2001). *Zaļā ielā 4–31, Rīga, LV 1010. Tel.: 7323443. Latvija*

ĀRZEMJU LOCEKĻI

- Adāls Andreass (Andreas Ådahl)** (politoloģija), dz.29.09.1938., ievēlēts 27.11.1998.
HSZN. *UD/Alger S-10335 Stockholm. Tel.: (213) 21 548333. E pasts: andreas.adahl@foreign.ministry.se*
Sweden
- Angermanis Norberts (Norbert Angermann)** (vēsture), dz. 02.11.1936., ievēlēts 24.11.1992. HSZN. *Wacholderweg 7a, Buchholz / Nordheide, D-21244. Tel.: (49-41)814820. Deutschland*
- Balabkins Nikolajs** (ekonomika), dz. 17.07.1926., ievēlēts 27.06.1991. LZA Ārzemju locekļu nodaļas vadītājs: 01.03.1998.— HSZN. *College of Business and Economics, 621 Taylor Str., Bethlehem, PA 18015-3117. Tel.: (1-610)7583420. Fakss: (1-610)7584677. E pasts: nib2@lehigh.edu*
USA
- Benninghofens Frīdrihs (Friedrich Benninghoven)** (vēsture), dz. 09.03.1925., ievēlēts 26.11.1993. HSZN. *Geheimes Staatsarchiv, Preußischer Kulturbesitz a. D., Schellendorffstr. 15, Berlin, D-14199. Fakss: (49-30)8247188. Deutschland*
- Birkerts Gunārs** (arhitektūra), dz. 17.01.1925., ievēlēts 27.06.1991. LZA Lielā medaļa (2000). HSZN. *1830 E. TAH. QUAMENON, Bloomfield Hills, MI 48302. Tel.: (1-248)6265661. Fakss: (1-248)6265101. E pasts: gunarbirkerts@aol.com*
USA
- Bojārs Nikodēms (Nicodemus E. Boyer)** (ķīmija), dz. 01.06.1925., ievēlēts 10.11.1995. ĶBMZN. *Delta Scientific Consultants, P.O. Box 312, Three Rivers, MI 49093-0312. Tel.: (1-616)2731646. E pasts: studeophile@cs.com*
USA
- Boļšaitis Pēteris** (ķīmija), dz. 12.07.1937., ievēlēts 05.07.1990. ĶBMZN. *Lāčplēša ielā 29-26, Rīga, LV 1011. Tel.: 7283955. Fakss: 7281417. E pasts: irapeteris@aol.com*
Latvija
- Bonda Dzintra** (valodniecība), dz. 01.09.1940., ievēlēta 29.11.2001. HSZN. *18 Maplewood Drive, Athens, Ohio 45701. Tel.: (1-614)5934565, (1-614)5935019. E pasts: zbond@ohiou.edu*
USA
- Brančs Maikls (Michael Branch)** (valodniecība), dz. 24.03.1940., ievēlēts 23.11.2000. HSZN. *School of Slavonic and East European Studies. University College London Senate House, Malet Street London WC1E7HU. Tel.: (44-20)78628511. Fakss: (44-20)78628640. E pasts: m.branch@ssees.ac.uk*
http://www.ssees.ac.uk
UK
- Branovers Hermanis (Herman Branover)** (fizika), dz. 13.12.1931., ievēlēts 09.01.1992. FTZN. *The Center of MHD Studies, Ben-Gurion University of the Negev, P.O.B. 653, Beer-Sheva, 84105. Tel.: (972-08)6280451, (972-08)6461286. Fakss: (972-08)6280467. E pasts: bran@bgumail.bgu.ac.il*
http://www.bgu.ac.il/me/staff/branover/index.html
Israel

- Brasārs Žils (Gilles Brassard)** (informātika), dz. 20.04.1955., ievēlēts 27.11.1998. FTZN. *Universite de Montreal, C.P. 6128, succursale "A", Montreal (Quebec), H3C 3J7, Tel.: (1-514)3436807. Fakss: (1-514)3435834. E pasts: brassard@iro.umontreal.ca http://www2iro.umontreal.ca/~brassard/ Canada*
- Bunkše Edmunds** (ģeogrāfija), dz. 29.07.1935., ievēlēts 26.11.1993. ĶBMZN. *Dept. of Geography, University of Delaware, Newark, DE 19716. Tel.: (1-302)8312294. Fakss: (1-302)8316654. E pasts: ebunkse@udel.edu http://www.udel.edu/geography/faculty/bunkse.html USA*
- Daugulis Andrejs** (biotehnoloģija), dz. 01.09.1951., ievēlēts 09.01.1992. ĶBMZN. *Dept. of Chemical Engineering, Queen's University, 98 College Street, Kingston, Ontario K7L 3N6. Tel.: (1-613)5332784. Fakss: (1-613)5336637. E pasts: daugulis@chee.queensu.ca http://www.chemeng.queensu.ca/People/PersonalWebs/ajd/ Canada*
- Dini Pjetro Umberto** (valodniecība), dz. 5. 10. 1960., ievēlēts 20. 11. 2003. HSNZ. *Dipartimento di Linguistica Universita di Pisa, Via S. Maria 36, I-56126 Pisa, Italy. Tel. (39-050)913701; (39-050)543593. Fakss: (39-050)913709. E pasts: pud@alephint.it Itālija*
- Draviņš Dainis** (astronomija), dz. 10.09.1949., ievēlēts 09.01.1992. FTZN. *LZA Lielā medaļa (1998). Lund Observatory, Box 43, SE-22100 Lund. Tel.: (46-46)2227297. Fakss: (46-46)2224614. E pasts: dainis@astro.lu.se http://www.astro.lu.se/~dainis/ Sweden*
- Dreifelds Juris** (politoloģija), dz. 17.04. 1942., ievēlēts 26. 11. 1999. HSNZ. *Department of Politics, Brock University, St. Catharines, Ontario, L2S 3A1; Geneva Street, St. Catharines, Ontario, L2R 4P7. Tel.: (1-905)6885550, ext. 3478. Fakss: (1-905)9889388. E pasts: dreifeld@mergetel.com Canada*
- Dreimanis Aleksis** (ģeoloģija), dz. 13.08.1914., ievēlēts 05.07.1990. ĶBMZN. *287 Neville Dr., London ON N6G 1C2. Tel.: (1-519)6612111, (1-519)6726865. Fakss: (1-519)6613198. E pasts: mschell@uwo.ca http://www.uwo.ca/earth/people/dreimanis Canada*
- Dumbrājs Oļģerts (Dumbrājs Oļģierd)** (fizika), dz. 16.02.1942., ievēlēts 29.11.2001. FTZN. *Laboratory of Advanced Energy Systems, Department of Engineering Physics and Mathematics, Helsinki University of Technology, Raketajanaukio 2 C, FIN-02150, Espoo. Tel.: (358-9)4513207. Fakss: (358-9)4513195. E pasts: olgierd.dumbrajs@hut.fi http://www.ahg-goa.com/ws2001/finland/hut.html Finland*
- Dundurs Jānis** (mehānika), dz. 13.09.1922., ievēlēts 06.12.1990. FTZN. *9449 Lawndale Ave, Evanston, IL 60203. Tel.: (1-847)6736340. E pasts: j-dundars@nwu.edu USA*

- Egidijs Tills fon (Till von Egidy)** (fizika), dz. 23.12.1933., ievēlēts 21.11.1997. FTZN. *Physik-Department, E-18, Technische Universität München, James-Franck-Str. D-85748, Garching bei München. Tel.: (49-89)28912510. Fakss: (49-89)28912570. E pasts: Egidy@Physik.TU-Muenchen.de*
http://www.e18.physik.tu-muenchen.de/staff/egidy.html
Deutschland
- Ekmanis Rolfs** (literatūrzinātne), dz.10.02.1929., ievēlēts 27.11.1998. HSZN. *Dept. of Languages and Literatures, Arizona State University, Tempe, AZ 85287-0202. Tel.: 6024613652. Fakss: 6029650135. E pasts: rolfs.ekmanis@asu.edu; rekmanis@sedona.net*
USA
- Engelbrechts Jiri (Jüri Engelbrecht)** (mehānika), dz. 01.08.1939., ievēlēts 22.11.1996. FTZN. *Eesti Teaduste Akadeemia, Kohtu 6, 10130 Tallinn. Tel.: (372)6442129. Fakss: (372)6451805. E pasts: je@ioc.ee*
http://www.cs.ioc.ee/~kalda/jei.html
Estonia
- Evarestovs Roberts** (fizika), dz. 23.07.1937., ievēlēts 20.11.2003. FTZN. *Санкт-Петербургский государственный университет, Университетский пр. 26, Петродворец, Санкт-Петербург 198504. Tel.: (7-812)4286755. Fakss: (7-812)4286939. E pasts: evarest@hm.csa.ru*
http://www.chem.spbu.ru/evarestov_e.html
Россия
- Ezergailis Andrievs** (vēsture), dz. 10.12.1930., ievēlēts 05.07.1990. HSZN. *Dept. of History, Ithaca College, Ithaca, NY 14850. Tel.: (1-607)2743597. E pasts: ime2@cornell.edu, ezergail@ithaca.edu*
USA
- Fennels Trevors (Trevor Fennell)** (valodniecība), dz. 16.07.1940., ievēlēts 06.12.1990. HSZN. *Flinders University of South Australia, GPO Box 2100, Adelaide, SA 5001. Tel.: (61-08)82012587. Fakss: (61-08)82012784. E pasts: Trevor.Fennell@flinders.edu.au*
http://ehlt.flinders.edu.au/deptlang/staff/fennell.php
Australia
- Fjodorovs Sergejs (Sergey Fedoroff)** (medicīna), dz. 20.02.1925., ievēlēts 26.11.1999. KBMZN. *College of Medicine, University of Saskatchewan, 107 Wiggins Road, Saskatoon SK S7N5E5. Tel.: (1-306)9664080. Fakss: (1-306)9664298. E pasts: fedoroff@duke.usask.ca*
http://www.fis.utoronto.ca/hilscan/directory/sergey_fedoroff.htm;
http://www.usask.ca/anatomy/people/fedoroff.shtml
Canada
- Grava Sigurds** (arhitektūra), dz. 25.09.1934., ievēlēts 24.11.1992. HSZN. *Jāņa ielā 3-5, Rīga, LV 1050. Tel.: 7225849. Columbia University, 401 W 118 st., app. 34. New York, NY 10027. Tel.: (1-212)2228847.*
USA

Hartmanis Juris (informātika), dz. 05.07.1928., ievēlēts 06.12.1990. FTZN. LZA Lielā medaļa (2001). *Computer Science Department, Upson Hall, Cornell University, Ithaca, NY 14853. Tel.: (1-607)2559208. Fakss: (1-607)2554428. E pasts: jh@cs.cornell.edu*
http://www.cs.cornell.edu/annual_report/Hartmanis.htm;
<http://www.nationmaster.com/encyclopedia/Juris-Hartmanis>

USA

Hartmanis Māris (bioloģija), dz. 21.09.1953., ievēlēts 21.11.1997. ĶBMZN. *Gyros AB, Uppsala Science Park, Dag Hammarskjölds väg 54, SE-75183 Uppsala. Tel.: (46-18) 566330. Fakss: (46-18)566350. Mob. tel.: (46-18)705628617. E pasts: maris.hartmanis@gyros.com*
Sweden

Hollo Erki Johanness (tiesību zinātnes), dz. 28.11. 1940, ievēlēts 20.11. 2003. HSNZ. *Helsinki University/ Faculty of Law, Fabianinkatu 24a, Helsinki, Finland. P.O. Box 00014, University of Helsinki. Tel. (358-09)19123118. Fakss: (358-09)19123108. E pasts: hollo@mappi.Helsinki.fi*
Finland

Ivanovs Vjačeslavs (Vyacheslav Ivanov) (kultūras vēsture), dz. 20.08.1929., ievēlēts 26.11.1993. HSNZ. *Dept. Slavic Languages and Literatures, University of California, 115 Kingsey Hall, Box 951502 Los Angeles, CA 90095-1502. Tel.: (1-213)8252676. Fakss: (1-213)2065263. E pasts: ivanov@ucla.edu*
USA

Jēgers Benjamiņš (literatūrzinātne), dz. 16.01.1915., ievēlēts 24.11.1992. HSNZ. *5007 Holbrook DR, Columbus, OH 43232-4637.*
USA

Juodka Benedikts (Benediktas Juodka) (ķīmija), dz. 13.01.1943., ievēlēts 25.11.1994. ĶBMZN. *Vilnius University, Universiteto 3, 2734 Vilnius 2600. Tel.: (370-2)687010. Fakss: (370-2)687009. E pasts: benediktas.juodka@cr.vu.lt, rector@vu.lt*
Lithuania

Kalniņš Vitauts (bioloģija), dz. 12.01.1938., ievēlēts 24.11.1992. ĶBMZN. *Dept. of Anatomy and Cell Biology, Medical Sciences Building, University of Toronto, Toronto, Ontario M5S 1A8. Tel.: (1-416)9784096. Fakss: (1-416)9783954. E pasts: vitauts.kalnins@utoronto.ca*
Canada

Kirko Igors (fizika), dz. 16.04.1918., ievēlēts 09.04.1992. (Kor.loc. 22.05.1958.—17.02.1966., īst.loc. 17.02.1966.—09.04.1992.) FTZN. *Институт физических проблем технологии “МАГНИТ”, Пермь 614039, а/я 4596. Tel./fakss: (7-3422)459896. E pasts: permmhd@psu.ru*
Россия

Klasens Meinhards (Meinhard Classen) (medicīna), dz. 12.08.1936., ievēlēts 21.11.1997. ĶBMZN. *2nd Medical Department and Outpatients Clinic, Technical University of Munich, Ismaninger Str. 22, D-81675 München. Tel.: (49-89)41402257. Fakss: (49-89)41406705. E pasts: meinhard.classen@lrz.tum.de*
http://www.omge.org/publications/archive/2002_2/pers/pers1.htm
<http://www.gastro-pro.org/classen.html>
Deutschland

- Kļaviņš Jānis** (medicīna), dz. 06.05.1921., ievēlēts 05.07.1990. *ĶBMZN. Albert Einstein College of Medicine, 5 Broadmoor Road, Scarsdale, NY 10583. Tel.: (1-914)4722116. Fakss: (1-914)4723839.*
USA
- Kreišmanis Georgs Pauls** (ķīmija), dz. 28.01.1946., ievēlēts 23.11.2000. *ĶBMZN. Ausekļa ielā 24^d, Lielvārde, LV 5070. Dept. of Chemistry, University of Cincinnati. PO Box 210172. Cincinnati OH 45221-0172. Tel.: (1-513)5569200. Fakss: (1-513)5569239.*
USA
- Krēsliņš Jānis** (bibliogrāfija), dz.19.09.1924., ievēlēts 27.11.1998. *HSZN. 3413 Giles Place, Bronx, New York 10463. Tel.: (1-718) 548 0755. E pasts: jkreslins@aol.com*
USA
- Kuksis Arnis** (ķīmija), dz. 03.12.1927., ievēlēts 22.11.1996. *ĶBMZN. Banting and Best Department of Medical Research, University of Toronto, Charles H. Best Institute. 112 College Street, Toronto, Ontario M5G 1L6. Tel.: (1-416)9782590. Fakss: (1-416)9788528. E pasts: arnis.kuksis@utoronto.ca*
http://www.utoronto.ca/bandb/kuksis.htm
Canada
- Kundziņa Ruta** (medicīna), dz. 30.07.1916., ievēlēta 27.06.1991. *ĶBMZN. 71 Pratt Road, Squantum, MA 02171. Tel.: (1-617)3280611.*
USA
- Ķeniņš Gundars (Kings)** (ekonomika), dz. 19.04.1926., ievēlēts 06.12.1990. *HSZN. School of Business, Pacific Lutheran University, Tacoma, WA 98447. Tel.: (1-253)5310666, (1-253)5357302. Fakss: (1-253)5365137. E pasts: kingga@plu.edu*
USA
- Leikola Anto** (zinātnes vēsture), dz. 08.06.1937., ievēlēts 09.01.1992. *HSZN. Pölkönhövi 135A. FIN77350 Montola. Tel.: (358)1581619495. Fakss: (358)1581619290.*
http://www.helsinki.fi/hum/hist/opet/leikolae.html
Finland
- Lēbers Dītrihs Andrejs (Dietrich André Loeber)** (tiesību zinātnes), dz.04.01.1923., ievēlēts 06.12.1990. *HSZN. LZA Lielā medaļa (1995). Gehlenkamp 14, Hamburg, D-22559. Tel.: (49-40)813891. Fakss: (49-40)81967930. E pasts: d.a.loeber@on-line.de*
Deutschland
- Melngailis Ivars** (fizika), dz. 13.11.1933., ievēlēts 27.06.1991. *FTZN. Lincoln Laboratory, Massachusetts Institute of Technology, 244 Wood Street, Lexington, MA 02173-0073. Tel.: (1-617)9817804. Fakss: (1-617)9815024. E pasts: melngailis@ll.mit.edu*
USA
- Melngailis Jānis** (fizika), dz. 04.02.1939., ievēlēts 06.12.1990. *FTZN. 35 Knollwood Lane, Wayland, MA. Tel.: (1-508)6531983. E pasts: imelngailis@comcast.net*
USA
- Metuzāle-Kangere Baiba** (valodniecība), dz. 30.03.1942., ievēlēta 24.11.1994. *HSZN. Dept. of Baltic Studies, University of Stockholm, Stockholm, S-10691. Tel.: (46-8)1614385. Fakss/telekss: (46-8)161188. E pasts: bka@balt.su.se*
Sweden

Metuzāls Jānis (bioloģija), dz. 17.06.1921., ievēlēts 25.11.1994. ĶBMZN. *Faculty of Medicine, University of Ottawa, 451 Smyth Rd, Ottawa, Ontario K1H 8M5. Tel.: (1-613)7876571. Fakss: (1-613)5625442. Canada*

Miezīte Solveiga (psiholoģija), dz. 14.05.1937., ievēlēta 26.11.1999. HSN. *34 Ellis Park Rd., Toronto, Ontario M6S2V3. Tel.: (1-416)7695784. Fakss: (1-416)9264749. E pasts: smiezitis@oise.utoronto.ca Canada*

Milošs Česlavs (Czeslaw Milosz) (literatūrzinātne), dz. 30.06.1911., ievēlēts 26.11.1993. HSN. *978 Grizzly Peak Blvd, Berkeley, CA 94708. http://www.ibiblio.org/ipa/milosz/ USA*

Moro Renē (René Moreau) (mehānika), dz. 27.10.1938., ievēlēts 22.11.1996. FTZN. *Institut National Polytechnique de Grenoble, ENSHM de Grenoble, B.P.95. F-38402, St.Martin d'Hères Cedex. Tel.: (33)476825206. Fakss: (33)476825249. E pasts: rene.moreau@polycnrs-gre.fr; rene.moreau@hmg.inpg.fr http://www.academie-sciences.fr/membres/M/Moreau_Rene.htm France*

Muižniece Lalita (literatūrzinātne), dz. 11.08.1935., ievēlēta 09.01.1992. HSN. *4469 Lake Forest Drive, Kalamazoo MI 49008-3309. Tel.: (1-616)3454211. Fakss: (1-616)3459872. Stokholmas ielā 21-1, Rīga, LV 1014. Tel.: 7518174. E pasts: muizniece@wmich.edu USA*

Nollendorfs Valters (literatūrzinātne), dz. 22.03.1931., ievēlēts 05.07.1990. HSN. *Latvijas 50 gadu okupācijas muzeja fonds, Strēlnieku laukumā 1, Rīga, LV 1050. Tel.: 7212715. Fakss: 7229255. E pasts: valtersn@lanet.lv USA*

Neizvestnijs Ernsts (Ernst Neizvestny) (māksla), dz. 09.04.1926., ievēlēts 21.11.1997. HSN. *81 Grand Str., New York, NY 10013. Tel.: (1-212)2262677. Fakss: (1-212)2262603. http://www.enstudio.com/about_artist/ USA*

Oķe Andrejs (Andreas Oksche) (medicīna), dz. 27.07.1926., ievēlēts 26.11.1993. ĶBMZN. *Institut für Anatomie und Zellbiologie, Justus-Liebig-Universität, Aulweg 123, D-35392 Giessen. Tel.: (49-641)9947030. Fakss: (49-641)9947039. E-mail: Andreas.Oksche@anatomie.med.uni-giessen.de Deutschland*

Padegs Andris (informātika), dz. 27.03.1929., ievēlēts 27.06.1991. FTZN. *LZA Lielā mežaļa (2004). 2 Merry Hill Road, Poughkeepsie, NY 12603-3214. Tel.: (1-914)4623317. Fakss: (1-914)4628751. E pasts: apadegs@optonline.net http://izgudrojumi.lza.lv/latv/izgudrotaji/PadegsA.asp USA*

- Paroleks Radegasts (Radegast Parolek)** (literatūrzinātnē), dz. 01.12.1920., ievēlēts 25.11.1994. HSN. *Univerzity Karlovy, Tolstého 19, Praha 10, PSČ 101 00. Tel.: (420-2)741426. České Republika*
- Peniķis Jānis** (politoloģija), dz. 29.07.1933., ievēlēts 21.11.1997. HSN. *1214 Belmont Avenue, South Bend, IN 46615-1104. Tel.: (1-574)2877090. Fakss: (1-574)2374538. E pasts: jpenikis@iusb.edu USA*
- Pistolkorss Gerts fon (Gert von Pistohlkors)** (vēsture), dz. 17.12.1935., ievēlēts 05.07.1990. HSN. *Seminar für Mittlere und Neuere Geschichte der Georg-August-Universität Göttingen, Nikolausberger Weg 9c, D-37073 Göttingen. Tel.: (49-551)394631; (49-551)41296 (App. 4645). Fakss: (49-551)394632. E pasts: balnung@aol.com Deutschland*
- Plakans Andrejs** (vēsture), dz. 31.12.1940., ievēlēts 05.07.1990. HSN. *Dept. of History, Iowa State University, 2015 Cesna St., Ames, IA 50014. Tel.: (1-515)2926045. Fakss: (1-515)2946390. E pasts: aplakans@iastate.edu USA*
- Pricaks Omeljans (Omelyan Pritsak)** (vēsture), dz. 07.04.1919., ievēlēts 22.11.1996. HSN. *14 Linwood Rd. Welleslay, MA 02481 USA*
- Sabaļausks Aļģirds (Algirdas Sabaliauskas)** (valodniecība), dz. 26.07.1929., ievēlēts 24.11.1992. HSN. *Žirmunu 76–81, Vilnius 2012. Tel.: (370-2)773808. http://www.lki.lt/knygos.htm Lithuania*
- Sedovs Valentīns (Valentin Sedov)** (arheoloģija), dz. 18.11.1924., ievēlēts 25.11.1994. HSN. *Институт археологии Российской академии наук, ул. Дм. Ульянова 19, Москва 117036. Tel.: (7-095)4272828; (7-095)1269486. Россия*
- Sērensens Hennings (Henning Sørensen)** (ģeoloģija), dz. 20.04.1926., ievēlēts 24.11.1992. ĶBMZN. *Geologisk institut, Københavns Universitet, Øster Voldgade 10, København K, DK-1350. Tel.: (45)35322418. Fakss: (45)35322440. E pasts: hennings@geo.geol.ku.dk http://trophy.geol.ku.dk/henning_s.htm Denmark*
- Silenieks Juris** (literatūrzinātnē), dz. 29.05.1925., ievēlēts 24.11.1992. HSN. *Dept. of Modern Languages, Carnegie Mellon University, 8766 Washington Heights Ave, Pittsburgh, PA 15237. Tel.: (1-412)3660158. Fakss: (1-412)3667687. E pasts: jsilenieks@stargate.net USA*
- Simons Žaks (Jacques Simon)** (fizika), dz. 12.12.1947., ievēlēts 22.11.1996. FTZN. *Group ESIEE Paris 2, boulevard Blaise Pascal Cité Descartes BP 99, 93 162 Noisy de Grand CEDEX. Tel.: (33-1) 45926732. Fakss: (33-1) 45926699. E pasts: Jacques.Simon@esiee.fr France*

Skujiņš Jānis (bioloģija), dz. 13.04.1926., ievēlēts 06.12.1990. *ĶBMZN. Dept. of Biology, Utah State University, Logan, UT 84322-5305. Tel.: (1-435)7971918. Fakss: (1-435)7971575. E pasts: skujins@biology.usu.edu*
USA

Smits Karls Herberts (Carl Herbert Smith) (informātika), dz.25.04.1950., ievēlēts 26.11.1999. *FTZN. Dept. of Computer Science, University of Maryland, College Park, MD 20742. Tel.: (1-301)4052689. Fakss: (1-301)4056707. E pasts: smith@cs.umd.edu*
http://www.cs.umd.edu/~smith
USA

Solovjovs Jurijs (Jurij Solovjov) (zinātnes vēsture), dz. 30.09.1924., ievēlēts 10.11.1995. *ĶBMZN. Ленинский просп. 129, корп. 1, кв. 528, Москва 117513. Tel.: (7-095)4383063.*
Россия

Streips Uldis (bioloģija), dz. 01.02.1942., ievēlēts 09.01.1992. *ĶBMZN. Dept. of Microbiology and Immunology, University of Louisville, Kentucky 40292. Tel.: (1-502)8525365. Fakss: (1-502)8527531. E pasts: unstre01@gwise.louisville.edu*
http://www.louisville.edu/medschool/microbiology/streips.html
USA

Strēlis Aivars Jānis (medicīna), dz. 26.01.1942., ievēlēts 21.11.1997. *ĶBMZN. Сибирский государственный медицинский университет, Московский тракт, 2, Томск 634057. Tel.: (7-382)2532217. Fakss: (7-382)2530243; (7-382)2911260. E pasts: otb@mail.tomsknet.ru*
http://www.ssmu.ru/office/kaff/ftiz&pul/news.htm
Россия

Suhonens Sepo (Seppo Suhonen) (valodniecība), dz. 16.05.1938., ievēlēts 25.11.1994. *HSZN. Mäkipellontie 17C, Helsinki, 00320. Tel.: (358-9)1912395. Fakss: (358-9)1913329. E pasts: Seppo.Suhonen@Helsinki.fi*
Finland

Svenne Juris Pēteris (fizika), dz. 14.02.1939., ievēlēts 29.11.2001. *FTZN. Dept. of Physics and Astronomy, University of Manitoba. 207 Allen Bldg, Winnipeg, MB, R3T 2N2. Tel.: (1-204)4746207. Fakss: (1-204)4747622. E-pasts: Svenne@physics.umanitoba.ca*
http://www.physic.umanitoba.ca/~svenne/resume.html
Canada

Šilde-Kārkliņa Rasma (politoloģija), dz. 07.06.1946., ievēlēta 24.11.1992. *HSZN. Dept. of Political Science, (m/c 276) University of Illinois at Chicago, 1007 West Harrison Street, Chicago, IL60607-7137. Tel.: (1-312)9962396. Fakss: (1-312)4130440. E pasts: karklins@uic.edu*
USA

Šlaus Vilfrīds (Wilfried Schlau) (socioloģija), dz. 27.04.1917., ievēlēts 24.11.1992. *HSZN. Löchmühlenweg 2A am Bornberg. Friedrichsdorf/Taunus. D-61381. Tel.: (49-6172)778207.*
Deutschland

Šmids Volfgangs (Wolfgang Schmid) (valodniecība), dz. 25.10.1929., ievēlēts 24.11.1992. HSN. *Sprachwissenschaftliches Seminar der Georg-August-Universität Göttingen, Humboldtallee 13, Göttingen, D-37073. Tel.: (49-551)395482; (49-550)92383. Fakss: (49-551)395803. E pasts: uhsw@gwdg.de*
Deutschland

Šoles Frīdrihs (Friedrich Scholz) (literatūrzinātne), dz. 01.03.1928., ievēlēts 24.11.1992. HSN. *Institut für Interdisziplinäre Baltische Studien, Westfälische Wilhelms-Universität, Bispinghof 3A, Münster, D-48143. Tel./fakss: (49-251)8324457.*
Deutschland

Šterns Indriķis (vēsture), dz.13.10.1918., ievēlēts 27.11.1998. HSN. *1134 Webster Ave. Allentown, PA 18103-5345.*
USA

Tarvels Enns (Enn Tarvel) (vēsture), dz. 31.07.1932., ievēlēts 10.11.1995. HSN. *Trummi põik 5a-30, 12616 Tallinn. Tel.: (372) 6726189, (372) 6505280. E pasts: tarvel@hotmail.ee*
Estonia

Tesaržova Jana (Jana Tesařová) (literatūrzinātne), dz. 16.02.1953, ievēlēta 22.11.1996. HSN. *Institute of World Literature of the Slovak Academy of Sciences, Konventna 13, 813 64 Bratislava. Tel.: (421-7)54413391. Fakss: (421-7)54431995. E pasts: tesarova@usvl.savba.sk*
Slovakia

Ungers Felikss (Felix Unger) (medicīna), dz. 02.03.1946., ievēlēts 09.01.1992. *ĶBMZN. Academia Scientiarum et Artium Europaea, Waagplatz 3, A-5020, Salzburg. Tel.: (43-662)841345. Fakss: (43-662)841343. E pasts: presidential.office@european-academy.at; f.unger@lks.at*
<http://www.ctsnet.org/home/funger>
Austria

Upatnieks Juris (fizika), dz. 07.05.1936., ievēlēts 27.06.1991. LZA Lielā medaļa (1999). *FTZN. Applied Optics, 2662 Valley Drive, Ann Arbor, MI 48103-2748. Tel./fakss: (734)9980425. E pasts: upatnks@aploopt.com*
<http://izgudrojumi.lza.lv/latv/izgudrotaji/UpatnieksJ.asp>
USA

Vedējs Edvins (ķīmija), dz. 31.01.1941., ievēlēts 09.01.1992. *ĶBMZN. Dept. of Chemistry, University of Michigan, 930 North University, Ann Arbor, MI 48109-1055. Tel.: (1-734)6152177. Fakss: (1-734)6151628. E pasts: edved@umich.edu*
<http://www.umich.edu/~michchem/faculty/vedejs/>
USA

Vikbergs Jarls (Jarl Wikberg) (medicīna un farmakoloģija), dz. 04.11.1949., ievēlēts 23.11.2000. *ĶBMZN. Dept. of Pharmaceutical Biosciences, Division of Pharmacology, Uppsala BMC, BOX 591, S-751 24 Uppsala. Tel.: (46-18)703449549, (46-18)4714238. Fakss: (4618)559718. E pasts: Jarl.Wikberg@farmbio.uu.se*
<http://www.farmbio.uu.se/farm/Personal/Jarlframes.html>
Sweden

Viksnis Juris (ekonomika), dz. 17.08.1937., ievēlēts 09.01.1992. HSN. 3731 T. Str., N.W.Washington, DC 20007. Tel.: (1-202)6875890. Fakss: (1-202)6876102. E pasts: viksnjng@georgetown.edu
USA

Voronkovs Mihails (Mihail Voronkov) (ķīmija), dz. 06.12.1921., ievēlēts 09.04.1992. (Kor.loc.17.02.1966.—09.04.1992.). ĶBMZN. Иркутский институт химии им. А. Е. Фаворского Сибирского отделения РАН, ул. Фаворского 1, Иркутск 664033. Tel.: (7-3952)462400. Fakss: (7-3952)460331. E pasts: voronkov@irioch.irk.ru
<http://www.inchemistry.irk.ru:8080/Voronkoven.htm>
Россия

Vozņesenskis Andrejs (Andrej Voznesenskij) (literatūra), dz. 12.05.1933., ievēlēts 10.11.1995. HSN. Котельничская наб. 1/15, корп. В, кв. 62, Москва, 109240. Tel.: (7095)2274990.
Россия

Zariņš Bertrams (medicīna), dz. 22.06.1942., ievēlēts 27.06.1991. ĶBMZN. Massachusetts General Hospital Ambulatory Care Center 514, 15 Parkman Street, Boston, MA 02114. Tel.: (1-617)7263421. Fakss: (1-617)7263438. E pasts: zarins.bertram@mgh.harvard.edu
<http://www.mgh.harvard.edu/ortho/BertramZarins.htm>
USA

Zariņš Kristaps (medicīna), dz. 02.12.1943., ievēlēts 06.12.1990. ĶBMZN. Stanford University Medical Center, 300 Pasteur Drive, H-3642 Stanford, CA 94305-5642. Tel.: (1-415)7257830. Fakss: (1-415)7233600. E pasts: zarins@stanford.edu
http://www.stanford.edu/group/vsrl/html/christopher_k_zarins_md.html
USA

Ziedonis Arvīds (filozofija), dz. 08.03.1931., ievēlēts 10.11.1995. HSN. 1294 Paradise Falls, Cresco, PA 18326-9144. Tel.: (1-570)6296349. Fakss: (1-570)6296181. E pasts: ziedonis@uplink.net
USA

Zinkevičs Zigms (Zigmas Zinkevičius) (valodniecība), dz. 04.01.1925., ievēlēts 10.11.1995. HSN. Justinišku 41–24, Vilnius 2056. Tel.: (370)21410877. E pasts: lki@ktl.mii.lt
Lithuania

Žuka Regīna (ķīmija), dz. 06.12.1936., ievēlēta 23.11.2000. ĶBMZN. Department of Chemistry, Bar Ilan University, Ramat Gan 52900. Tel.: (972-3)5317783. Fakss: (972-3)5351250. E pasts: zhuk@mail.biu.ac.il
<http://www.lza.lv/scientists/Zhuk.htm>
Israel

KORESPONDĒTĀJLOCEKĻI

- Ābele Māris** (astronomija), dz.27.04.1937., ievēlēts 29.11.2001. FTZN. *LU Astronomijas institūts, Raiņa bulv. 19, Rīga, LV 1586. Tel.: 7223617. Fakss: 7034582. E pasts: astra@latnet.lv*
http://www.lza.lv/scientists/abelem.htm
- Ambainis Andris** (informātika), dz.18.01.1975., ievēlēts 20.11.2003. FTZN. *LU Fizikas un matemātikas fakultāte, Raiņa bulv. 29, Rīga, LV 1459. Tel.: 7034517. Fakss: 7820153. E pasts: ambainis@lanet.lv*
http://www.lza.lv/scientista/ambainisa.htm
- Andersons Bruno** (materiālzinātnes), dz. 22.07.1951., ievēlēts 29.11. 2001. ĶBMZN. *Latvijas Valsts Koksnes ķīmijas institūts, Dzērbenes ielā 27, Rīga, LV 1006. Tel.: 7552554. Fakss: 7550635. E pasts: brunoan@edi.lv*
http://www.lza.lv/scientists/andersonsb.htm
- Andrušaitis Gunārs** (bioloģija), dz. 16.02.1930., ievēlēts 06.12.1990. ĶBMZN. *LU Bioloģijas institūts, Miera ielā 3, Salaspils, LV 2169. Tel.: 7945500, 9192261. Fakss: 7944986. E pasts: office@email.lubi.edu.lv*
- Apine Ilga** (vēsture), dz. 13.03.1928., ievēlēta 16.03.1978. HSNZ. *LU Filozofijas un socioloģijas institūts, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1940. Tel.: 7225542, 7229208. Fakss: 7210806. E pasts: fsi@lza.lv*
- Balklavs-Grīnhofs Arturs** (astronomija), dz. 02.01.1933., ievēlēts 25.11.1994. FTZN. *LU Astronomijas institūts, Raiņa bulv. 19, Rīga, LV 1586. Tel.: 7034581. Fakss: 7034582. E pasts: balklavs@latnet.lv*
http://www.lza.lv/scientists/balklavs.htm
- Baumane Viktorija** (bioloģija), dz. 25.01.1919., ievēlēta 17.06.1971. ĶBMZN. *Kuldīgas ielā 23a-2, Rīga, LV 1007. Tel.: 7610118.*
- Bervalds Edgars** (astronomija), dz. 13.09.1936., ievēlēts 23.11.2000. FTZN. *Ventspils Starptautiskais radioastronomijas centrs, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050. Tel.: 7228321. Fakss: 7821153. E pasts: berv@latnet.lv*
http://www.lza.lv/scientists/bervalds.htm
- Bērsone Imants** (fizika), dz. 11.12.1935., ievēlēts 24.11.1992.; 21.11.1997. FTZN. *Latvijas Universitāte, Raiņa bulv. 19, Rīga, LV 1586. Tel.: 7229747. Fakss: 7033750. E pasts: bersons@latnet.lv*
http://www.lza.lv/scientists/bersonsi.htm
- Bērziņš Edvīns** (lauksaimniecības zinātnes), dz. 03.08.1934., ievēlēts 21.11.1997. LZA Senāta loceklis: 01.03.2001.— ĶBMZN. *Latvijas Lauksaimniecības universitāte, J. Čakstes bulv. 5, Jelgava, LV 3001. Tel.: 30 80699, 9231425. Fakss: 30 20762. E pasts:edvins@cs.llu.lv*
http://www.lza.lv/scientists/berzinsed.htm
- Bērziņš Jānis Guntis** (fizika), dz. 19.01.1936., ievēlēts 26.11.1999. FTZN. *LU Cietvielu fizikas institūts, Miera ielā 32, Salaspils, LV 2169. Tel.: 7945840. Fakss: 7901212. E pasts: jberzins@latnet.lv*
http://www.lza.lv/scientists/berzinsja.htm

- Birģele Edīte** (lauksaimniecības zinātnes), dz. 14.08.1937., ievēlēta 26.11.1999. ĶBMZN. *Latvijas Lauksaimniecības universitāte, K.Helmaņa ielā 8, Jelgava, LV 3004. Tel.: 30 27664. Fakss: 30 27344. E pasts: ebirģele@cs.llu.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/Birģele.htm>
- Bīrons Anatolijs** (vēsture), dz. 30.11.1929., ievēlēts 30.12.1975. HSZN. *Maskavas ielā 266/1-58, Rīga, LV 1063. Tel.: 7261236.*
- Bušmane Brigīta** (valodniecība), dz. 04.09.1939., ievēlēta 23.11.2000. HSZN. *LU Latviešu valodas institūts, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050. Tel.: 7226345. Tel./fakss: 7227696. E pasts: latv@lza.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/busmane.htm>
- Cālītis Andrejs** (lauksaimniecības zinātnes), dz. 14.03.1933., ievēlēts 24.11.1992. ĶBMZN. *Rožu ielā 2b, Sigulda, LV 2150. Tel.: 7972692.*
- Cimdiņa Ausma** (literatūrzinātnē), dz. 30.09.1950., ievēlēta 20.11.2003. HSZN. *LU Filoloģijas fakultāte, Visvalža ielā 4a, Rīga, LV 1050. Tel.: 7034859, 7034848, 9177672. E pasts: lettica@latnet.lv*
- Dehtjars Jurijs** (fizika), dz. 19.06.1947, ievēlēts 29.11.2001. FTZN. *Rīgas Tehniskā universitāte, Kaļķu ielā 1, Rīga, LV 1658. Tel./fakss: 7089383. E pasts: dekhtyar@latnet.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/dekhtyar.htm>
- Druviete Ina** (valodniecība), dz. 29.05.1958., ievēlēta 26.11.1999. HSZN. *LR Saeima, Jēkaba ielā 16, Rīga, LV 1811. Tel.: 7087223. Fakss: 7087225. E pasts: ina.druviete@saeima.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/druviete.htm>
- Eberhards Guntis** (ģeogrāfija), dz. 08.02.1936., ievēlēts 09.01.1992. ĶBMZN. *Latvijas Universitāte, Raiņa bulv. 19, Rīga, LV 1586. Tel.: 7331766. Fakss: 7332704. E pasts: zeme@lanet.lv*
- Eglīte Pārsla** (demogrāfija), dz. 22.12.1934., ievēlēta 27.11.1998. HSZN. *LZA Ekonomikas institūts, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050. Tel.: 7227474. Fakss: 7820608. E pasts: spiceina@lza.lv*
- Ferbers Ruvins** (fizika), dz. 13.12.1946., ievēlēts 23.11.2000. FTZN. *Latvijas Universitāte, Raiņa bulv. 19, Rīga, LV 1586. Tel.: 7033754. Fakss: 7033751. E pasts: ferber@latnet.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/ferber.htm>
- Ferdats Andris** (medicīna), dz. 11.06.1941., ievēlēts 09.01.1992. ĶBMZN. *AIDS profilakses centrs, Kliņānu ielā 7, Rīga, LV 1012. Tel.:7378278. Fakss: 7339954. E pasts: nac_aids@latnet.lv*
- Fjodorovs Fjodors** (literatūrzinātnē), dz. 28.09.1939., ievēlēts 10.11.1995. HSZN. *Daugavpils Pedagoģiskā universitāte, Vienības ielā 13, Daugavpils, LV 5400. Tel.: 54 24238. Fakss: 54 22890. E pasts: rusal@dau.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/fjodorov.htm>
- Gardovskis Jānis** (medicīna), dz. 11.05.1955., ievēlēts 21.11.1997. ĶBMZN. *Rīgas Stradiņa universitāte, Dzirciema ielā 16, Rīga, LV 1007. Tel./fakss: 7069545. E pasts: gardovskis@dr.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/gardovskis.htm>

- Gromovs Valerijs** (ķīmija), dz. 07.11.1923., ievēlēts 17.06.1982. ĶBMZN. *K.Valdemāra ielā 27/29–38, Rīga, LV 1010. Tel.: 7228089.*
- Janovs Jānis** (ekonomika), dz. 30.08.1936., ievēlēts 09.01.1992. HSN. *Latvijas Hipotēku banka, Doma laukumā 4, Rīga, LV 1977. Tel.: 7774172. Fakss: 7820143. E pasts: banka@hipo.lv*
- Joļins Jevgeņijs** (fizika), dz. 04.09.1937., ievēlēts 26.11.1993; 27.11.1998. FTZN. *LZA Fizikālās enerģētikas institūts, Aizkraukles ielā 21, Rīga, LV 1006. Tel.: 7558647. Fakss: 7550839. E pasts: iolin@edi.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/iolin.htm>
- Kabaškins Igors** (informātika), dz. 06.08.1954., ievēlēts 27.11.1998. FTZN. *Transporta un sakaru institūts, Lomonosova ielā 1, Rīga, LV 1019. Tel.: 7100595, 7100594. Fakss: 7100535. E pasts: kiv@tsi.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/kabashkin.htm>
- Kalnačs Benedikts** (literatūrzinātne), dz. 25.02.1965., ievēlēts 29.11.2001. HSN. *LU Literatūras, folkloras un mākslas institūts, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050. Tel.: 7212872, 9610407. Fakss: 7229017. E pasts: litjom@lza.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/kalnacsb.htm>
- Kalniņš Audris** (informātika), dz. 14.08.1942, ievēlēts 26.11.1999. FTZN. *LU Matemātikas un informātikas institūts, Raiņa bulv. 29, Rīga, LV 1459. Tel.: 7211014. Fakss: 7820153. E pasts: audris@mii.lu.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/kalninsau.htm>
- Kārklīņš Aldis** (lauksaimniecības zinātnes), dz. 06.02.1951., ievēlēts 21.11.1997. ĶBMZN. *Latvijas Lauksaimniecības universitāte, Lielā ielā 2, Jelgava, LV 3001. Tel.: 30 05634. Fakss: 30 27238. E pasts: karklins@latnet.lv; karklins@cs.llu.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/karklinsa.htm>
- Karlivāns Vladimirs** (ķīmija), dz. 04.05.1928., ievēlēts 17.06.1982. ĶBMZN. *Stabu ielā 16–4, Rīga, LV 1001. Tel.: 7270434.*
- Karnīte Raita** (ekonomika), dz. 16.10.1949., ievēlēta 21.11.1997. HSN. *LZA Senāta locekle: 01.03. 2001.— LZA Ekonomikas institūts, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050. Tel.: 7222830. Fakss: 7820608. E pasts: raimara@lza.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/karnite.htm>
- Kirtovskis Imants** (ekonomika), dz. 24.01.1930., ievēlēts 12.02.1987. HSN. *Citadeles ielā 5–10, Rīga, LV 1010. Tel.: 7320892.*
- Koķe Tatjana** (pedagoģija), dz. 09.03.1955., ievēlēta 23.11.2000. HSN. *Latvijas Universitāte, Kronvalda bulv. 4, Rīga, LV 1010. Tel./fakss: 7034896. E pasts: tatjana@lanet.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/koket.htm>
- Kozlovska Tatjana** (bioloģija), dz. 12.08.1955., ievēlēta 20.11.2003. ĶBMZN. *LU Biomedicīnas pētījumu un studiju centrs, Rātsupītes ielā 1, Rīga, LV 1067. Tel.: 7808211. Fakss: 7442407. E pasts: tatyana@biomed.lu.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/kozlovskaT.htm>

Krauklis Ādolfs (ģeogrāfija), dz. 25.03.1937., ievēlēts 26.11.1993. ĶBMZN. *Latvijas Universitāte, Raiņa bulv. 19, Rīga, LV 1586. Tel.: 7336373. Fakss: 7332704. E pasts: krauklis@lanet.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/krauklisa.htm>

Krēsliņš Andris (enerģētika), dz. 25.03.1938., ievēlēts 24.11.1992.; 21.11.1997. FTZN. *Rīgas Tehniskā universitāte, a/k 526, Rīga, LV 1010. Tel.: 9284950. Fakss: 7615191. E pasts: kreslins@bf.rtu.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/kreslinsa.htm>

Kristapsons Jānis (zinātniecība (informātika)), dz. 23.06.1939., ievēlēts 10.11.1995. FTZN. *Latvijas Zinātņu akadēmija, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1524. Tel.: 7223567. Fakss: 7821153. E pasts: jtk@lza.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/kristapsons.htm>

Krūmiņš Juris (demogrāfija), dz. 17.11.1947., ievēlēts 26.11.1999. HSN. *Latvijas Universitāte, Raiņa bulv. 19, Rīga, LV 1586. Tel.: 7034333. Fakss: 7034422. E pasts: Juris.Krumins@lu.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/kruminsj.htm>

Kupče Ēriks (ķīmija), dz. 11.10.1955., ievēlēts 24.11.1992. ĶBMZN. *Latvijas Organiskās sintēzes institūts. Pašreizējā adrese: Varian LTD, NMR Instruments, 28 Manor Road, Walton-on-Thames, Surrey KT12 2QF, England. Tel.: (44) 1932 898 000. Fakss: (44) 1865 203 878. E pasts: eriks.kupce@varianinc.com*

Laumane Benita (valodniecība), dz. 03.06.1937., ievēlēta 10.11.1995. HSN. *Liepājas Pedagoģijas akadēmija, Lielā ielā 14, Liepāja, LV 3400. Tel.: 34 25204. Fakss: 34 24223. E pasts: balti@lieppa.lv*

Liepa Imants (bioloģija), dz. 12.02.1937., ievēlēts 21.11.1997. ĶBMZN. *Latvijas Lauksaimniecības universitāte, Akadēmijas ielā 11, Jelgava, LV 3001. Tel.: 30 26322. Fakss: 30 21619. E pasts: liepa@cs.llu.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/liepai.htm>

Loze Ilze Biruta (arheoloģija), dz. 03.03.1936., ievēlēta 21.11.1997. HSN. *LU Latvijas vēstures institūts, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050. Tel.: 7216769. Fakss: 7225044. E pasts: lvi@lza.lv*

Maksimovs Roberts (mehānika), dz. 02.07.1938., ievēlēts 12.02.1987. FTZN. *LU Polimēru mehānikas institūts, Aizkraukles ielā 23, Rīga, LV 1006. Tel.: 7543122. Fakss: 7820467. E pasts: maksimov@edi.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/maksimov.htm>

Melluma Aija (ekoloģija), dz. 13.10.1935., ievēlēta 06.12.1990. ĶBMZN. *Dārza ielā 50–4, Rīga, LV 1083. Tel.: 7451514.*

Miltiņš Alfrēds (medicīna), dz. 06.01.1939., ievēlēts 21.11.1997. ĶBMZN. *Latvijas Universitāte, Šarlotes ielā 1a, Rīga, LV 1001. Tel.: 7064413. Fakss: 7366306. E pasts: Alfreds.Miltins@lu.lv*

- Muceniece Ruta** (medicīna), dz. 24.03.1950., ievēlēta 29.11. 2001. ĶBMZN. *Latvijas Universitāte, Raiņa bulv. 19, Rīga, LV 1586. Tel.: 7362499. Fakss: 7366306. E pasts: Ruta.Muceniece@lu.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/muceniecer.htm>
- Nitiņa Daina** (valodniecība), dz. 05.04.1942., ievēlēta 06.12.1990.; 21.11.1997. HSZN. *Rīgas Tehniskā universitāte, Meža ielā 1, korp. 1, Rīga, LV 1048. Tel.: 7089556. Fakss: 7089539. E pasts: daina.nitina@rtu.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/nitina.htm>
- Ose Ieva** (arheoloģija), dz. 08.06.1961., ievēlēta 27.11.1998. HSZN. *LU Latvijas vēstures institūts, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050. Tel.: 7226934. Fakss: 7225044. E pasts: lvi@lza.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/osei.htm>
- Ozols Andris** (fizika), dz.06.12.1944., ievēlēts 27.11.1998. FTZN. *Rīgas Tehniskā universitāte, Āzenes ielā 14/24, Rīga, LV 1048. Tel.: 7089456; 7187816. Fakss: 7615765; 7132778. E pasts: aozols@latnet.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/ozolsa.htm>
- Pilmane Māra** (medicīna), dz. 22.05.1962., ievēlēta 21.11.1997. ĶBMZN. *RSU Anatomijas un antropoloģijas institūts, Kronvalda bulv. 9, Rīga, LV 1010. Tel.: 7326526. Fakss: 7828155. E pasts: pilmane@com.latnet.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/pilmane.htm>
- Pirogova Vladimīra** (informātika), dz. 01.12.1932., ievēlēts 26.12.1968. FTZN. *Latvijas Zinātņu akadēmija, FTZN, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050. Tel.: 7223633. Fakss: 7821153. E pasts: fizteh@lza.lv.*
- Plotnieks Andris** (tiesību zinātnes), dz. 19.06.1938., ievēlēts 06.12.1990. HSZN. *"Starduko", Zemitāna laukumā 11, Rīga, LV 1006. Tel.: 7542321. Fakss: 7542048. E pasts: starduko@starduko.com*
- Počas Remigijs** (ekonomika), dz. 08.09.1947., ievēlēts 20.11.2003. HSZN. *Rīgas Tehniskā universitāte, Indriķa ielā 8, Rīga, LV 1004. Tel./ fakss : 7089366. E pasts: rpocs@adm.rtu.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/pocsr.htm>
- Raitums Uldis** (matemātika), dz. 06.07.1940., ievēlēts 10.11.1995. FTZN. *LU Matemātikas un informātikas institūts, Raiņa bulv. 29, Rīga, LV 1459. Tel.: 7211421. Fakss: 7820153. E pasts: uldis.raitums@mii.lu.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/raitums.htm>
- Rapoports Aleksandrs** (bioloģija), dz. 13.10.1946., ievēlēts 26.11.1993. ĶBMZN. *LU Mikrobioloģijas un biotehnoloģijas institūts, Kronvalda bulv. 4, Rīga, LV 1586. Tel.: 7034891. Fakss: 7034885. E pasts: rapoport@latnet.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/rapoport.htm>
- Reinfelds Andrejs** (matemātika), dz. 02.06.1942, ievēlēts 26.11.1999. FTZN. *LZA un LU Matemātikas institūts, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1524. Tel.: 7033719. Fakss: 7227520. E pasts: reinf@latnet.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/reinfelds.htm>

- Ribickis Leonīds** (enerģētika), dz. 24.08.1947, ievēlēts 29.11.2001. FTZN. *Rīgas Tehniskā universitāte, Kaļķu ielā 1, Rīga, LV1658. Tel.: 7089400; 7089415. Fakss: 7820094. E pasts: leonids.ribickis@rtu.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/Ribickis.htm>
- Rubenis Andris** (filozofija), dz. 08.04.1951., ievēlēts 20.11.2003. HSN. *Latvijas Mākslas akadēmija, Kalpaka bulv. 13, Rīga, LV 1867. E pasts: ruben@latnet.lv*
- Rudzītis Jānis** (mehānika), dz. 18.10.1938., ievēlēts 21.11.1997. FTZN. *Rīgas Tehniskā universitāte, Ezermalas ielā 6, Rīga, LV 1006. Tel.: 7089701, 7089713. Fakss: 7089752. E pasts: arai@latnet.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/rudzitisj.htm>
- Rukliša Maija** (bioloģija), dz. 01.05.1943., ievēlēta 20.11.2003. ĶBMZN. *LU Mikrobioloģijas un biotehnoloģijas institūts, Kronvalda bulv.4, Rīga, LV 1586. Tel.: 7034887. Fakss: 7034885. E pasts: coryne@lanet.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/ruklisha.htm>
- Salenieks Narimants** (mehānika), dz. 13.02.1938., ievēlēts 25.11.1994. FTZN. *Rīgas Tehniskā universitāte, Ezermalas ielā 6, Rīga, LV 1006. Tel.: 7089707. Fakss: 7089748. E pasts: lsq@latnet.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/salenieks.htm>
- Sauhats Antans-Sauļus** (enerģētika), dz. 14.03.1948., ievēlēts 20.11.2003. FTZN. *Rīgas Tehniskā universitāte, Kronvalda bulv.1, Rīga, LV 1010. Tel.: 7089930. Fakss: 7089931. E pasts: sauhatas@eef.rtu.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/sauhats.htm>
- Skaģers Andrejs** (medicīna), dz. 03.08.1940., ievēlēts 26.11.1999. ĶBMZN. *Rīgas Stradiņa universitāte, Dzirciema ielā 20, Rīga, LV 1007. Tel./fakss: 7455523. E pasts: askagers@latnet.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/Skagers.htm>
- Spāritis Ojārs** (mākslas zinātnes), dz. 28.11. 1955., ievēlēts 26.11.1999. HSN. *Melnkalvju nama komplekss, Rātslaukumā 7, Rīga, LV 1050. Tel.: 7044300. Fakss: 7044312. E pasts: melngalv@rcc.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/sparitis.htm>
- Stranga Aivars** (vēsture), dz. 15.06.1954., ievēlēts 27.11.1998. HSN. *Latvijas Universitāte, Brīvības bulv. 32, LV 1050. Tel.: 7281265. Fakss: 7284488. E pasts: stranga@lanet.lv*
- Šipkovs Pēteris** (enerģētika), dz. 16.06.1944, ievēlēts 23.11.2000. FTZN. *LZA Fizikālās enerģētikas institūts, Aizkraukles ielā 21, Rīga, LV 1006. Tel.: 7553537. Fakss: 7553537; 7013266. E pasts: shipkovs@edi.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/shipkovs.htm>
- Špoģis Kazimīrs** (ekonomika), dz. 28.03.1927., ievēlēts 17.06.1982. HSN. *Latvijas Lauksaimniecības universitāte, Svētes ielā 18, Jelgava, LV 3000. Tel.: 30 23773. Fakss: 30 26980. E pasts: uzn@llu.lv*

- Šteinbuka Inna** (ekonomika), dz. 08.10.1952., ievēlēta 27.11.1998. HSZN. *Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija, Brīvības ielā 55, Rīga, LV 1010. Tel.: 7097201. Fakss: 7097277. E pasts: inna.steinbuka@sprk.gov.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/steinbuka.htm>
- Šuvajevs Igors** (filozofija), dz. 07.04.1963., ievēlēts 23.11.2000. HSZN. *LU Filozofijas un socioloģijas institūts, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1940. Tel.: 7229139. Fakss: 7210806. E pasts: isuvajevs@lza.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/suvajevsi.htm>
- Tabuns Aivars** (socioloģija), dz. 22.03. 1953., ievēlēts 29. 11. 2001. HSZN. *LU Filozofijas un socioloģijas institūts, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1940 Tel.: 7227110, 7089852. Fakss: 7210806, 7089852. E pasts: atabuns@lza.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/tabuns.htm>
- Tabūns Bronislavs** (literatūrzinātne), dz. 19.12.1928., ievēlēts 24.11.1992. HSZN. *Buļļu ielā 31a–7, Rīga, LV 1055. Tel.: 7461107.*
- Tisenkopfs Tālis** (socioloģija), dz. 28.07.1957., ievēlēts 27.11.1998. HSZN. *Latvijas Universitāte, Lomonosova ielā 1, Rīga, LV 1019. Tel.: 7089860. Fakss: 7089852. E pasts: tt@lza.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/tisenkopfs.htm>
- Treimanis Arnis** (ķīmija), dz. 19.02.1940., ievēlēts 21.11.1997. ĶBMZN. *Latvijas Valsts Koksnes ķīmijas institūts, Dzērbenes ielā 27, Rīga, LV 1006. Tel.: 7551559, 9258122. Fakss: 7550635. E pasts: treiman@edi.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/treimanis.htm>
- Valdmanis Jānis** (valodniecība), dz. 21.04.1948., ievēlēts 21.11.1997. HSZN. *LU Latviešu valodas institūts, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050. Tel./fakss: 7227696. E pasts: latv@lza.lv*
- Varslavāns Alberts** (vēsture), dz. 27.07.1929., ievēlēts 26.11.1993. HSZN. *Latvijas Universitāte, Brīvības bulv. 32, Rīga, LV 1050. Tel.: 7283734, 7451704. Fakss: 7284488.*
- Vasks Andrejs** (arheoloģija), dz. 13.06.1947., ievēlēts 23.11.2000. HSZN. *Latvijas Universitāte, Brīvības bulv. 32, Rīga, LV 1050. Tel.: 7280874. Fakss: 7216769. 7225044. E pasts: vasks@lanet.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/vaska.htm>
- Vedins Ivans** (filozofija), dz.12.05.1946., ievēlēts 21.11.1997. HSZN. *Latvijas Policijas akadēmija, Ezermalas ielā 8, Rīga, LV 1014. Tel.: 7800528. Fakss: 7551070. E pasts: Dace.Eisa@polak.edu.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/vedinsi.htm>
- Veinbergs Grigorijs** (ķīmija), dz. 17.07.1941., ievēlēts 23.11. 2000. ĶBMZN. *Latvijas Organiskās sintēzes institūts, Aizkraukles ielā 21, Rīga, LV 1006. Tel.: 7555946. Fakss: 7550338. E pasts: veinberg@osi.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/veinberg.htm>

- Videnieks Pēteris** (informātika), dz. 05.01.1940., ievēlēts 12.02.1987. FTZN. *Lielvārdes ielā 8^ā, Rīga, LV 1006. Tel.: 9203933. Fakss: 7082228. E pasts: peteris.videnieks@telia.lv*
- Vikmanis Uldis** (medicīna), dz. 13.11.1943., ievēlēts 26.11.1999. ĶBMZN. *Latvijas Universitāte, Šarlotes ielā 1a, Rīga, LV 1001. Tel.: 7370665, 9233538. Fakss: 7366306. E pasts: Uldis.Vikmanis@lu.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/vikmanisu.htm>
- Vība Jānis** (mehānika), dz. 23.12.1937., ievēlēts 24.11.1992.; 21.11.1997. FTZN. *Rīgas Tehniskā universitāte, Ezermalas ielā 6, Rīga, LV 1014. Tel.: 7089332; 7089473. Fakss: 7089752. E pasts: janis.viba@rtu.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/vibaj.htm>
- Viksna Ludmila** (medicīna), dz. 22.10.1946., ievēlēta 20.11.2003. ĶBMZN. *Latvijas Infektoloģijas centrs, Linezera ielā 3, Rīga, LV 1006. Tel.: 7014777. Fakss: 7014568. E pasts: lic.birojs@infectology.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/viksna.htm>
- Viksne Jānis** (bioloģija), dz. 18.09.1936., ievēlēts 26.11.1999. ĶBMZN. *LU Bioloģijas institūts, Miera ielā 3, Salaspils, LV 2169. Tel.: 7945437, 7945393. Fakss: 7944986. E pasts: ornlab@latnet.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/Viksne.J.htm>
- Zālītis Pēteris** (mežzinātnes), dz. 13.06.1937., ievēlēts 26.11.1993. ĶBMZN. *Latvijas Valsts Mežzinātnes institūts "Silava", Rīgas ielā 111, Salaspils, LV 2169. Tel.: 7942895. Fakss: 7949718. E pasts: zalitis@silava.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/zalitis.htm>
- Zariņš Vilnis** (filozofija), dz. 24.05.1930., ievēlēts 09.01.1992. HSN. *LU Filozofijas un socioloģijas institūts, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1940. Tel.: 7229208, 7229139. Fakss: 7210806. E pasts: fsi@lza.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/zarinsv.htm>
- Zelčš Vitālijs** (ģeoloģija), dz. 03.07.1952., ievēlēts 23.11.2000. ĶBMZN. *Latvijas Universitāte, Raiņa bulv. 19, Rīga, LV 1586. Tel.: 7332566. Fakss: 7332704. E pasts: Vitalijs.Zelchs@lu.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/zelchs.htm>
- Zemītis Aivars** (matemātika), dz. 25.05.1954., ievēlēts 23.11.2000. FTZN. *Ventspils augstskola, Inženieru ielā 101, Ventspils, LV 3600. Tel./fakss: 36 28303. E pasts: zemitis@venta.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/zemitisa.htm>
- Zenkevičs Henriks** (bioloģija), dz. 04.07.1937., ievēlēts 24.11.1992. ĶBMZN. *LU Bioloģijas institūts, Miera ielā 3, Salaspils, LV 2169. Tel.: 7945434, 9236127. Fakss: 7944986. E pasts: zenkevics@email.lubi.edu.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/zenkevics.htm>
- Zicmanis Andris** (ķīmija), dz. 21.04.1941., ievēlēts 27.11.1998. ĶBMZN. *Latvijas Universitāte, K.Valdemāra ielā 48, Rīga, LV 1013. Tel.:7377436; 7372573. Fakss: 7820113. E pasts: zicmanis@latnet.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/zicmanis.htm>

Zīverts Ansis (ģeoloģija un ūdenssaimniecība), dz. 19.02.1936., ievēlēts 27.11.1998. ĶBMZN. *Latvijas Lauksaimniecības universitāte, Akadēmijas ielā 19, Jelgava, LV 3001. Tel.: 7563871, 30 27294. Fakss: 30 22180. E pasts: ziverts@latnet.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/ziverts.htm>

Žagars Juris (astronomija), dz. 09.02.1949., ievēlēts 20.11.2003. FTZN. *Ventspils augstskola, Inženieru ielā 101, Ventspils, LV 3600. Tel.: 9441737, 3628303. Fakss: 36 28303.*
E pasts: yzh@latnet.lv, yzh@venta.lv
<http://www.lanet.lv/~yzh/zhagars.html>

Žileviča Aija (medicīna), dz. 14.05.1940., ievēlēta 25.11.1994. ĶBMZN. *Latvijas Universitāte, Šarlotes ielā 1a, Rīga, LV 1001. Tel.: 7399291, 9481607. Fakss: 7366306.*
E pasts: lumbi@lanet.lv
<http://www.lza.lv/scientists/zilevica.htm>

PĀRMAIŅAS LZA LOCEKĻU SASTĀVĀ

2003. GADA 20. NOVEMBRA PILNSAPULCĒ JAUNIEVĒLĒTIE
AKADĒMIJAS LOCEKĻI

Īstenie locekļi

Jekaterina ĒRENPREISA, Inesis FELDMANIS, Jānis GRABIS,
Jānis GRUNDSPEŅĶIS, Linards SKUJA

Goda locekļi

Pēteris GUĻĀNS, Juris KRONBERGS, ANDRIS VĀRPA

Ārzemju locekļi

Umberto Pjetro DINI, Roberts EVARESTOVŠ, Erki HOLLO

Korespondētājlocekļi

Andris AMBAINIS, Ausma CIMDIŅA, Tatjana KOZLOVSKA,
Andris RUBENIS, Maija RUKLIŠA, Antans Sauļus SAUHATS,
Remigijs POČS, Ludmila VĪKSNA, Juris ŽAGARS

LZA LOCEKĻU SKAITS

	01.01.93	01.01.95	01.01.2000	01.01.2001	01.03.2003	15.03.2004
Īstenie locekļi	68	74	91 (67)	95 (70)	96 (65)	97 (68)
Goda locekļi	40	47	55	50	52	53
Ārzemju locekļi	57	65	88 (45)	92 (48)	90	92
Korespondētājlocekļi	46	55	84	90	93 (77)	94 (80)
K o p ā	211	241	318	327	331	336

Piezīme. Iekavās dots to LZA īsteno un korespondētājlocekļu skaits, kuru vecums nepārsniedz 70 gadu.

IN MEMORIAM

Visvaldis Varnesis Klive

Teologs un filozofs.

Dzimis 23.09.1931. Miris 17.03.2003.

LZA korespondētājloceklis kopš 26.11.1993.

Velta Rūķe-Draviņa (Zviedrija)

Izcila valodniece, Jāņa Endzelīna prēmijas laureāte.

Dzimumi 25.01.1917. Mirusi 07.05.2003.

LZA ārzemju locekle kopš 05.07.1990.

Valters Caps (Šveice)

Leģendārā fotoaparāta “VEF Minox” izgudrotājs.

Dzimis 04.09.1905. Miris 17.06.2003.

LZA goda doktors kopš 24.04.2001.

Margēris Līdaka

Izcils ķīmiķis. Ārstniecisko vielu ķīmijas un heterociklisko savienojumu speciālists, daudzu pretvēža preparātu autors, valsts emeritētais zinātnieks.

Dzimis 14.05.1928. Miris 19.08.2003.

LZA kor.loc.: 16.03.1978.–06.12.1990. LZA īstenais loceklis kopš 06.12.1990.

Egolfs Voldemārs Bakūzis (ASV)

Mežzinātnieks un ekoloģs. Emeritēts Minesotas universitātes profesors.

Dzimis 27.05.1912. Miris 30.08.2003.

LZA goda loceklis kopš 09.01.1992.

Ilmārs Lazovskis

Izcils ārsts, zinātnieks un pedagogs.

Dzimis 19.11.1931. Miris 19.10.2003.

LZA kor.loc.: 06.12.1990.–24.11.1992. LZA īstenais loceklis kopš 24.11.1992.

Ojārs Neilands

Izcils ķīmiķis un pedagogs.

Dzimis 08.04.1932. Miris 27.10.2003.

LZA kor.loc.: 06.04.1989.–09.04.1992. LZA īstenais loceklis kopš 09.04.1992.

Pēteris Laķis

Filozofs, publicists un sabiedriskais darbinieks.

Dzimis 01.11.1952. Miris 14.11.03.

LZA korespondētājloceklis kopš 27.11.1998.

Māris Čaklais

Dzejnieks un prozaīķis.

Dzimis 16.06.1940. Miris 13.12.2003.

LZA goda loceklis kopš 21.11.1997.

Jurijs Tarnopolskis

Izcils inženierzinātnieks, mehāniķis.

Dzimis 16.12.1929. Miris 29.12.2003.

LZA kor.loc.: 12.02.1987.–06.12.1990. LZA īstenais loceklis kopš 06.12.1990.

Emīls Dēliņš

Politologs, diplomāts un publicists, LR goda konsuls Austrālijā un Jaunzēlandē.
Dzimis 15.05.1921. Miris 21.02.2004.
LZA goda doktors kopš 10.02.2000.

Pēteris Bušmanis

Lauksaimniecības zinātnieks, pedagogs, LLU rektors, LLMZA viceprezidents.
Dzimis 18.12.1941. Miris 4.03.2004.
LZA goda doktors kopš 11.03.2003.

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS GODA DOKTORI

Alberts Pēteris (medicīna), dz. 08.12.1953., grāds piešķirts 19.10.1999. ĶBMZN. *Pharmacia & Upjohn UF5-1, SE-75182, Uppsala, Sweden. Tel.: (46-18)164278. Fakss: (46-18)166459. E pasts: Peteris.Alberts@eu.pnu.com Sweden*

Alksnis Andrejs (astronomija), dz.15.07.1928., grāds piešķirts 25.05.1999. FTZN. *LU Astronomijas institūts, Raiņa bulv. 19, Rīga, LV 1586. Tel.: 7932088. Fakss: 7034582. E pasts: aalksnis@latnet.lv Latvija*

Anderss Edvards (Edward Anders) (ķīmija), dz. 21.06.1926., grāds piešķirts 18.04.2000. ĶBMZN. *525 Almer Rd., Apt. 105. Burlingame, CA 94010-3945, USA. Tel./fakss: (1-650) 3436910 E pasts: eanders1@concentric.net USA*

Apals Jānis (vēsture), dz. 17.09.1930., grāds piešķirts 09.10.1997. HSNZ. *Raunas ielā 43–21, Rīga, LV 1084. Tel.: 7565898. Fakss: 7225044. E pasts: lvi@lza.lv Latvija*

Apinis Aleksejs (literatūrzinātne), dz. 25.03.1926., grāds piešķirts 05.11.1992. HSNZ. *Ozolciema ielā 32/3–6, Rīga, LV 1058. Latvija*

Apsītis Romāns (tiesību zinātnes), dz. 13.02. 1939., grāds piešķirts 05.03. 2002. HSNZ. *LR Satversmes tiesa, J. Alunāna ielā 1. Rīga, LV 1010. Tel.: 7210274; 7228505. Latvija*

Arons Kārlis (medicīna), dz. 25.08.1933., grāds piešķirts 30.01.1998. ĶBMZN. *Paula Stradiņa Medicīnas vēstures muzejs, Antonijas ielā 1, Rīga, LV 1360. Tel.: 7222914. Fakss: 7211323. E pasts: museum2@apollo.lv Latvija*

Bērsons Ilgonis (literatūrzinātne), dz. 11.06.1931., grāds piešķirts 11.03.2003. HSNZ. *Dzelzavas ielā 23-108, Rīga, LV 1084. Tel.: 7592790.*

Bertholds Marsels (medicīna), dz. 10.07.1922., grāds piešķirts 24.10.1995. ĶBMZN. *Via al Castello 12, Porza (Lugano), CH 6948. Tel.: (41-91)9426172. Fakss: (41-91)9426957. Switzerland*

Bērziņš Tāļivaldis (ķīmija), dz. 19.06.1924., grāds piešķirts 21.12.1993. ĶBMZN. *925 Sunstone Lane, Kennett Square, PA 19348. Tel.: (1-215)4440403. USA*

Bramberga Velta (medicīna), dz. 28.11.1921., grāds piešķirts 12.04.1990. ĶBMZN. *Gregora ielā 8–20, Rīga, LV 1083. Tel.: 7612038. Latvija*

Bušmanis Pēteris (lauksaimniecība), dz. 18.12.1941., grāds piešķirts 11.03.2003. ĶBMZN. *Latvijas Lauksaimniecības universitāte, Lielā ielā 2, Jelgava, LV 3001. Tel.: 3022584. Fakss: 3027238. E pasts: peterbus@cs.ltu.lv*

Cakuls Jānis (vēsture), dz. 04.07.1926., grāds piešķirts 02.10. 2002. HSN. *Rīgas Metropolijas Romas katoļu kūrija, Mazā Pils ielā 2a. Rīga, LV 1050. Tel./fakss: 7227266. Latvija*

Dāle Voldemārs (inženierzinātnes — enerģētika), dz. 10.10.1922., grāds piešķirts 15.03.1994. FTZN. *LZA Fizikālās enerģētikas institūts, Aizkraukles ielā 21, Rīga, LV 1006. Tel.: 7552011. Fakss: 7550839. E pasts: fei@edi.lv Latvija*

Dambīte Guna (medicīna), dz. 16.06.1922., grāds piešķirts 11.03.2003. ĶBMZN. *K. Valdemāra ielā 37-20, Rīga, LV 1010. Tel.: 7221880.*

Deksnis Eduards Bruno (fizika), dz.15.10.1947., grāds piešķirts 21.10.1997. FTZN. *European Commission, Enlargement Directorate Generale, CHAR 06-32. Rue de la Loi/Wetstraat, 170, B-1040 Bruxelles. Tel.: (32-2)2967202. Fakss: (32-2)2998503. E pasts: Eduards.Deksnis@cec.eu.int Belgium*

Dēliņš Emīls (politoloģija), dz. 15.05.1921., grāds piešķirts 10.02.2000. HSN. 38 *Longstaff Street East Ivanhoe, Victoria 3079. P.O. Box 23 Kew. Vic. 3101. Tel.: (61-03)94996920. Fakss: (61-03)94997008. Australia*

Dēmušs Edvīns (mehānika), dz. 25.05.1927., grāds piešķirts 21.03.1995. FTZN. *4931 Silver Arrow Drive, Dayton, OH 45424-4811. Tel.: (1-937)2360495 (mājās), (1-937)2556104 (darbā). Fakss: (1-937)6564999. E pasts: edemuts@worldnet.att.net USA*

Eiduss Jāzepe (ķīmija), dz. 03.07.1916., grāds piešķirts 12.04.1990. ĶBMZN. *Mastu ielā 6-16, Rīga, LV 1045. Tel.: 7322089. Fakss: 7227885. E pasts: eidus@latnet.lv http://www.lza.lv/scientists/eiduss.htm Latvija*

Eņiņš Guntis (ģeogrāfija), dz. 18.06.1933., grāds piešķirts 15.02.2000. ĶBMZN. *ASF "Dabas retumu krātuve", Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1524. Tel: 7226944, 9424396. Fakss: 7226944. E pasts: drk@lza.lv Latvija*

Feldhūns Ābrams (valodniecība), dz. 26.10.1915., grāds piešķirts 23.11.1993. HSN. *Dž. Dudajeva gatvē 12-38, Rīga, LV 1084. Tel.: 7570660. Latvija*

Freiberģis Imants (informātika), dz. 12.03.1934., grāds piešķirts 27.06.1991. FTZN. *Z. Meierovica prospektā 31, Jūrmala, LV 2015. Tel.: 7761162. Fakss: 7761690. E pasts: imants@president.lv, if@lanet.lv Latvija*

Freimanis Astrīds (ģeoloģija), dz. 21.11.1935., grāds piešķirts 06.02.1996. ĶBMZN. *Višķu ielā 9–96, Rīga, LV 1065. Tel.: 7267344.*
Latvija

Gaigulis Jānis (ekonomika), dz. 09.02.1920., grāds piešķirts 05.11.1992. HSN. *4-B Cardinal St., Manchester, NJ 08759-5304. Tel.: (1-732)3238265. Fakss: (1-732)3238266. E pasts: gaigulis@monmouth.com*
USA

Gaudiņš Ernests (medicīna), dz. 29.06.1922., grāds piešķirts 11.06.2002. ĶBMZN. *Elizabetes ielā 89–10, Rīga, LV 1050. Tel.: 7222836.*
Latvija

Hiršheits Harro fon (Harro von Hirschheydt) (literatūra, izdevējdarbība), dz. 14.04.1925., grāds piešķirts 17.02.2004. HSN. *Domus Rigensis, Latviešu – vācbaltu centrs, Grēcinieku ielā 18, Rīga, LV 1050. Tel./fakss: 7211015.*
Latvija

Holcmanis Andrejs (arhitektūra), dz. 18.07.1920., grāds piešķirts 22.06.1999. HSN. *Rīgas domes Pilsētas arhitektūras pārvalde, Amatu ielā 4, Rīga, LV 1050. Tel.: 7012840.*
Latvija

Jākobsons Jūlijs (bioloģija), dz. 30.10.1925., grāds piešķirts 09.01.1992. ĶBMZN. *LU A.Kirhenšteina Mikrobioloģijas un virusoloģijas institūts, Rātsupītes ielā 1, Rīga, LV 1067. Tel.: 7426360. Fakss: 7428036. E pasts: vaira@latnet.lv*
Latvija

Jansons Gunārs (arhitektūra), dz. 04.04.1928., grāds piešķirts 25.09.2001. HSN. *Ernestīnes ielā 14–14, Rīga, LV 1046.*
Latvija

Jirgensons Arnolds (ķīmija), dz. 02.12.1906., grāds piešķirts 11.06.2002. ĶBMZN. *Ed. Tisē ielā 67–64, Liepāja, LV 3400. Tel.: 3437129.*
Latvija

Joffe Benjamiņš (fizika), dz.23.02.1931., grāds piešķirts 06.09.2000. FTZN. *3974 Hamilton Park Dr., San Jose, CA 95130-1220. Tel.: (1-408) 2418186, (1-408) 2180455. E pasts: benjoffe1@yahoo.com*
<http://izgudrojumi.lza.lv/latv/izgudrotaji/JoffeB.asp>
USA

Kagainē Elga (valodniecība), dz. 30. 03. 1930., grāds piešķirts 27.11. 2001. HSN. *LU Latviešu valodas institūts, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050. Tel.: 7227854. Tel./fakss: 7227696. E pasts: latv@lza.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/kagainē.htm>
Latvija

Kaugars Ģirts (ķīmija), dz. 15.01.1938., grāds piešķirts 15.03.1994. ĶBMZN. *5209 Douglas Avenue, Kalamazoo, MI 49004-3027. Tel.: (1-616)3813798. E pasts: glkas@aol.com*
USA

Kobajasi Jukio (farmācija), dz. 26.06.1931., grāds piešķirts 21.05.1992. ҠBMZN. *Taiho Pharmaceutical Co., Ltd, 1-27 Kandanshiki-cho, Chiyoda-ku, Tokyo 101. Tel.: (81-3)32944523. Fakss: (81-3)32334318.*

Japan

Kučers Alvis (medicīna), dz. 04.10.1933., grāds piešķirts 24.10.1995. ҠBMZN. *5 Westminster Avenue, Bulleen, Vic. 3105. Tel./fakss: (61-3)98521484.*

Australia

Kūlens Žaks (Jacques Koolen) (medicīna), dz. 02.02.1950., grāds piešķirts 18.04.2000. ҠBMZN. *Dommelseweg 3, 5581 VA Waalre. Tel.: (31-40)2230430.*

Netherlands

Lācis Romans (medicīna), dz. 01.01.1946., grāds piešķirts 11.06.2002. ҠBMZN. *P. Stradiņa Klinkiskā universitātes slimnīca, Pilsoņu ielā 13, Rīga, LV 1002. Tel./fakss: 7069546. E pasts: valentina@stradini.lv*

Latvija

Lagzdiņš Aivars (inženierzinātnes — mehānika), dz. 20.06.1937., grāds piešķirts 15.03.1994. FTZN. *LU Polimēru mehānikas institūts, Aizkraukles ielā 23, Rīga, LV 1006. Tel.: 7543307. Fakss: 7820467. E pasts: teters@edi.lv.*

Latvija

Lazda Paulis (vēsture), dz. 04.05.1938., grāds piešķirts 22.09.1998. HSZN. *Department of History University of Wisconsin — Eau Claire, WI 54702-4004. Tel.: (715)8364735. Fakss: (715)8363540. E pasts: lazdapi@uwec.edu*

USA

Lejiņš Atis (politoloģija), dz. 28.09.1942., grāds piešķirts 17.02.2004. HSZN. *Latvijas Ārpolitikas institūts, Lomonosova ielā 1, Rīga, LV 1019. Tel.: 7089888. Fakss: 7089885. E pasts: liia@lu.lv*

Latvija

Levits Egils (tiesību zinātnes), dz. 30.07.1955., grāds piešķirts 05.03.2002. HSZN. *Eiropas Cilvēktiesību tiesa. (European Court of Human Rights Council of Europe), 67075 Strasbourg CEDEX. Tel.: (33-38)8412018. Fakss: (33-38)8412792. E pasts: egils.levits@echr.coe.int*

France

Lokenbahs Valdis (informātika), dz.06.12.1951., grāds piešķirts 04.11.2003. FTZN. *A/S DATI, Ganību dambis 17a, Rīga, LV 1045. Tel.: 7067777. Fakss: 7381218. E pasts: valdis.lokenbahs@dati.lv*

Latvija

Loža Valts (bioloģija), dz. 13.09.1926., grāds piešķirts 09.01.1992. ҠBMZN. *Rēzeknes pulka ielā 17–65, Jūrmala, LV 2010. Tel.: 7754332.*

Latvija

Metloks Džeks (Jack Matlock) (politoloģija), dz. 01.10.1929., grāds piešķirts 11.06.2002. HSZN. *Woodrow Wilson School, Princeton University, Robertson Hall, Princeton, NJ 08544-1013. Tel.: (1-609) 2584825, (1-609)258-5349. E pasts: jmatlock@princeton.edu*

ASV

- Mihna Jerži (Jerzy Michna)** (enerģētika), dz. 17.11.1929, grāds piešķirts 19.10.1999. FTZN. *Wilhelmstr. 3, Leimen 69181. Tel./fakss: (49-62)2433528.*
Deutschland
- Osipovs Leonīds** (ķīmija), dz. 10.04.1917., grāds piešķirts 16.04.1992. ĶBMZN. *Ernestīnes ielā 43a-1, Rīga, LV 1046. Tel.: 7617131.*
Latvija
- Ozoliņa Ruta** (bioloģija), dz. 21.01.1930., grāds piešķirts 22.10.1996. ĶBMZN. *Dzelzavas ielā 63-7, Rīga, LV 1084. Tel.: 7572484.*
Latvija
- Polis Jānis** (ķīmija), dz. 25.06.1938., grāds piešķirts 19.10.1999. ĶBMZN. *Rēznas ielā 10/2-93, Rīga, LV 1019. Tel.: 7245162, 9161119.*
http://izgudrojumi.lza.lv/latv/izgudrotaji/PolisJ.asp
Latvija
- Puisāns Tadeušs** (vēsture), dz. 22.01.1918., grāds piešķirts 18.06.1998. HSN. *11 Rowse Crescent Weston, M9P 3L4 Ontario. Tel.: (1-416)2435169.*
http://www.gramata21.lv/users/puisans_tadeuss/
Canada
- Raipulis Jēkabs** (bioloģija), dz. 07.03.1939., grāds piešķirts 03.10.1997. ĶBMZN. *Rīgas Pedagoģijas un izglītības vadības augstskola, Imantas 7. līnija 1, Rīga, LV 1083. Tel.: 7808120.*
Latvija
- Reinke Arnolds (Arnold Reincke)** (medicīna), dz. 05.06.1928., grāds piešķirts 08.10.1997. ĶBMZN. *Kurpark-Sanatorium Badstr. 10, D-79410 Badenweiler.*
Deutschland
- Robiņš Jānis** (ķīmija), dz. 03.08.1925., grāds piešķirts 16.05.1995. ĶBMZN. *Catalytic Crosslink, Inc., 11 Ludolow Ave, St.Paul, MN 55108-1934. Tel.: (1-612)6461980. Fakss: (1-612)7362264.*
USA
- Rukšāns Jānis** (bioloģija), dz. 05.09.1946., grāds piešķirts 11.03.2003. ĶBMZN. *“Pulkas”, Rozula, Cēsu raj., LV 4150. Tel.: 9418440, 4100326. Fakss: 4133223. E pasts: janis.bulb@hawk.lv*
Latvija
- Ruperte Līga** (pedagoģija), dz.16.10.1932., grāds piešķirts 05.11.1992. HSN. *2141 Brunsink N.E., Grand Rapids, MI 49503.*
USA
- Saltups Andris** (medicīna), dz. 15.06.1935., grāds piešķirts 18.04.2000. ĶBMZN. *Suite 47, Cabrini Medical Centre, 183 Wattletree Road, Malvern 3144 Victoria Australia. Tel.: (61-3) 95097840. Fakss: (61-3)95009734.*
Australia
- Siliņš Leonīds** (vēsture), dz. 12.05.1916., grāds piešķirts 02.10.1995. HSN. *Grönviksv. 111, 2 tr., Bromma, S-16776.*
Sweden

- Staltmane Velta** (valodniecība), dz. 09.09.1926., grāds piešķirts 23.11.1993. HSZN. *Удальцова 14–17, Москва, 117415. Россия*
- Stengrevica Melita** (valodniecība), dz.03.09.1927., grāds piešķirts 09.10.1997. HSZN. *LR IZM Valsts valodas aģentūra. Lāčplēša ielā 35—5, Rīga, LV 1011. Tel./fakss: 7225879. Latvija*
- Stradiņš Jānis** (zinātnes vēsture), dz. 10.12.1933., grāds piešķirts 09.01.1992. HSZN. *Latvijas Zinātņu akadēmija, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1524. Tel.: 7213663. Fakss: 7821153. E pasts: stradins@lza.lv Latvija*
- Stratmanis Ivars** (arhitektūra), dz. 19.07.1932., grāds piešķirts 27.11.2001. HSZN. *Latvijas Arhitektu savienība, Torņa ielā 11, Rīga, LV 1050. Tel.: 7212802, 7089256. Latvija*
- Striķis Voldemārs** (lauksaimniecība), dz. 24.02.1936., grāds piešķirts 06.02.1996. *ĶBMZN. Latvijas Lauksaimniecības universitāte, Lielā ielā 2, Jelgava, LV 3001. Tel.: 9286497. Fakss: 30 27286. E pasts: svetes@cs.llu.lv Latvija*
- Šilbajoris Prans Rimvīds** (literatūrzinātne), dz. 06.01.1926., grāds piešķirts 27.06.1991. HSZN. *4082 Ruxton Lane, Columbus, OH 43220-4046. Tel.: (1-614)2926733. Fakss: (1-614)2922682. E pasts: 72764.2454@compuserve.com USA*
- Šleiers Georgs (Juris)** (literatūrzinātne), dz. 04.08.1917., grāds piešķirts 22.10.1996. HSZN. *Apgāds "Daugava", Arhitektu ielā 1, Rīga, LV 1050. Tel./fakss: 7229032. Latvija*
- Štifts Agnis** (medicīna), dz. 13.09.1923., grāds piešķirts 13.10.1998. *ĶBMZN. P. Stradiņa Klīniskā universitātes slimnīca, Pilsoņu ielā 13, Rīga, LV 1002. Tel.: 7069209. Fakss: 7069955. Latvija*
- Tautāvičs Ādolfs** (vēsture), dz.09.12.1925., grāds piešķirts 09.10.1997. HSZN. *Prosp. Gediminas 49a–28, Vilnius, 2001. Lithuania*
- Tepfers Ralejs** (inženierzinātnes), dz. 28.12.1933., grāds piešķirts 22.10.1996. FTZN. *Department of Building Technology, Chalmers University of Technology, SE-41296 Göteborg. Tel.: (46-31)7721991. Fakss: (46-31)7722296. E pasts: tepfers@bm.chalmers.se; Ralejs.Tepfers@sem.chalmers.se http://www.bm.chalmers.se/person/Rte.htm Sweden*
- Tūters Kaspars** (medicīna), dz. 31.10.1937., grāds piešķirts 24.10.1995. *ĶBMZN. Advanced Training Institute of Brief Psychotherapy, 315 Avenue Road, Suite 9, Toronto, Ontario M4V 2H2. Tel.: (1-416)9646777. Fakss: (1-416)9280870. Canada*

Vēriņš Aldonis (bioloģija), dz. 06.01.1929., grāds piešķirts 06.11.2001. ĶBMZN. *Žurnāla "Dārzs un Drava" redakcija, Bezdelīgu ielā 12, Rīga, LV 1048. Tel.: 9233608, 7614020. Fakss: 7614020. E pasts: darzsundrava@delfi.lv*
Latvija

Villerušs Valdis (mākslas zinātnes), dz. 06.05.1942., grāds piešķirts 05.03. 2002. HSZN. *Latvijas Mākslas akadēmija, Kalpaka bulv. 13, Rīga, LV 1867. Tel.: 7332202. Fakss: 7228963. E pasts: lma@latnet.lv*
Latvija

Zanders Ojārs Jānis (literatūrzinātne), dz. 11.03.1931., grāds piešķirts 09.01.2001. HSZN. *Pērnavas ielā 11–33, Rīga, LV 1012. Tel.: 7317109.*
Latvija

Zvirgzds Andris (bioloģija), dz. 07.09.1928., grāds piešķirts 09.01.1992. ĶBMZN. *Miera ielā 21–3, Salaspils, LV 2169. Tel.: 7944228.*
Latvija

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS GODA MĒCENĀTI

Privātie ziedotāji

LZA goda locekle **Magda Štaudingera-Voita** (1902–1997) un Nobela prēmijas laureāts **Hermanis Štaudingers** (1881–1965)

Skolotāja **Erna Poča** (1920–2001) un LZA goda doktors **Konstantīns Počs** (1912–1994)

LZA ārzemju loceklis **Dītrihs Andrejs Lēbers**

Tautsaimnieks **Jānis Sadovskis** un skolotāja **Austra Sadovska** (1913–1999)

LZA goda doktors **Jānis Labsvīrs** (1907–2002)

Sabiedrību un institūciju vadītāji

Vitālijs Gavrilovs

A/s “Aldaris” prezidents

LZA goda loceklis **Valdis Jākobsons**

A/s “Grindeks” padomes priekšsēdētājs

Imants Meirovics

Latvijas Izglītības fonda mērķprogrammas “Izglītībai, zinātnei un kultūrai” padomes priekšsēdētājs

Juris Savickis

Firmas “ITERA Latvija” prezidents

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS LIELĀ MEDAĻA, BALVAS UN PRĒMIJAS

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS LIELĀ MEDAĻA

Latvijas Zinātņu akadēmijas Lielā medaļa ir augstākais apbalvojums, ko akadēmija piešķir Latvijas un ārvalstu zinātniekiem par izciliem radošiem sasniegumiem.

Latvijas Zinātņu akadēmijas Lielā medaļa ir atlieta bronzā, tās aversā attēlots LZA ģerbonis ar uzrakstu “*Academia Scientiarum Latviensis*”, reversā tiek iegravēts apbalvotā vārds, uzvārds un medaļas piešķiršanas datums.

Kandidātus apbalvošanai ar Latvijas Zinātņu akadēmijas Lielo medaļu var ieteikt LZA īstenie, goda un ārzemju locekļi, LZA nodaļas, rakstiski iesniedzot motivētu ierosinājumu un īsu uzziņu par ieteicamo kandidātu. Lēmumu par apbalvošanu pieņem LZA Senāts.

Līdz šim LZA Lielo medaļu saņēmuši J. Graudonis, J. Stradiņš, E. Dunsdorfs, E. Lavendelis, E. Grēns, D. A. Lēbers, E. Lukevics, M. Štaudingera-Voita, V. Viķe-Freiberga, E. Siliņš, D. Draviņš, J. Krastiņš, J. Upatnieks, O. Lielausis, G. Birkerts, M. Beķers, J. Hartmanis un A. Caune, T. Millers, V. Toporovs, R. M. Freivalds un I. Šterns.

2004. gadā LZA Lielā medaļa piešķirta I. Lancmanim un A. Padegam.

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS VĀRDBALVAS

Raiņa balva par izcilu radošu veikumu zinātnē vai kultūrā

FIZIKAS UN TEHNISKAJĀS ZINĀTNĒS

Eižena Āriņa datorzinātnēs un to pielietojumos
(kopā ar a/s “Dati” un
Latvijas Izglītības fondu)

Pīrsa Bola matemātikā

Fridriha Candra mehānikā, astronomijā

Edgara Siliņa	fizikā
Alfrēda Vītola (kopā ar a/s "Latvenergo")	inženierzinātnēs un enerģētikā

ĶĪMIJAS, BIOĻĢIJAS, MEDICĪNAS UN LAUKSAIMNIECĪBAS
ZINĀTNĒS

Arvīda Kalniņa (kopā ar Latvijas Lauksaimniecības un meža zinātņu akadēmiju)	mežzinātnēs, koksnes pētniecībā un pārstrādē
Pauļa Lejiņa	lauksaimniecības zinātnēs
Heinricha Skujas	bioloģijas zinātnēs
Paula Stradiņa (kopā ar P. Stradiņa Medicīnas vēstures muzeju)	medicīnas zinātnē un tās vēsturē, par ievērojamu zinātnisku veikumu praktiskajā ārstniecībā
Gustava Vanaga	ķīmijas zinātnēs

HUMANITĀRAJĀS UN SOCIĀLAJĀS ZINĀTNĒS

Kārļa Baloža	tautsaimniecībā
Friča Brīvzemnieka	folkloristikā
Teodora Celma	filozofijā
Jāņa Endzelīna	latviešu valodniecībā, baltoloģijā
Kārļa Milenbaha (kopā ar Rīgas Latviešu biedrību)	par praktisku sniegumu latviešu valodniecībā
Viļa Plūdoņa	latviešu literatūrzinātnē
Marģera Skujenieka	statistikā
Arveda Švābes	Latvijas vēsturē
Kārļa Ulmaņa	par Latvijas tautsaimniecības un valsts vēstures problēmu izpēti un risinājumiem
Tālivalža Vilciņa	socioloģijā

Par labākajiem zinātniskajiem darbiem atsevišķās zinātņu nozarēs Latvijas Zinātņu akadēmija piešķir balvas, kuras nosauktas izcīlu zinātnieku vārdā. Katru balvu izsludina reizi divos vai trijos gados.

Balvu piešķir par atsevišķiem zinātniskiem darbiem, atklājumiem, izgudrojumiem, kā arī par vienotas tematikas zinātnisku darbu kopumu. Par balvas pretendentu var izvirzīt tikai atsevišķu personu, no autoru kolektīviem — galveno autoru. Uz balvu var pretendēt Latvijas zinātnieki un tie ārzemju zinātnieki, kuru darbu tematika saistīta ar Latviju.

LZA balvu fondu veido LZA naudas līdzekļi un atbalstītāju ziedojumi.

Katru gadu piešķir apmēram 4–6 LZA vārdbalvas. Šo balvu saraksts tiek izziņots jūnijā avīzēs “Latvijas Vēstnesis” un “Zinātnes Vēstnesis” un LZA interneta lapā (<http://www.lza.lv>). Dokumentu iesniegšanas termiņš izziņotajām balvām — 2004. gada 31. oktobris.

IZCILIE ZINĀTNIKI, KURU VĀRDĀ NOSAUKTAS LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS BALVAS

Šo zinātnieku pilnīgākas biogrāfijas dotas LZA Gadagrāmatā 1999 (101.—110. lpp.).

Eižens Āriņš (1911–1987) — matemātiķis, viens no pirmajiem zinātniekiem, kurš 50. gados Latvijā pievērsies datortehnikai.

Eižena Āriņa balvas laureāts 2000. gadā ir R. M. Freivalds, 2002. g. — V. Detlovs.

Kārlis Balodis (1864–1931) — plaša profila tautsaimniecības speciālists, kurš savos darbos pamatojis daudzas jaunas ekonomiskas teorijas.

LZA Kārļa Baloža balvu saņēmuši N. Balabkins (1994), P. Zvidriņš (1996), O. Krastiņš (1998), J. Krūmiņš (2004).

Pīrss Bols (1865–1921) — izcilākais matemātiķis, kurš dzīvojis un strādājis Latvijā.

Fricis Brīvzemnieks (1846–1907) — folklorists, literāts, viens no pirmajiem latviešu etnogrāfijas un folkloras materiālu vācējiem, sakārtotājiem un publicētājiem.

LZA Friča Brīvzemnieka balvu saņēmuši J. Rozenbergs (1996), M. Viksna (1999).

Frīdrihs Canders (1887–1933) — inženieris izgudrotājs, viens no raķešu būves un astronautikas celmlaužiem pasaulē.

LZA Frīdriha Candra balva turpina 1967. gada 7. decembrī dibinātās F. Candra prēmijas labākās tradīcijas. Ar to apbalvoti E. Blūms, J. Mihailovs (1971), G. Teters (1972), J. Urzum-

cevs, R. Maksimovs (1976), E. Lavendelis (1978), A. Mālmeisters, V. Tamužs, G. Teters (1981), E. Jakubaitis (1985), A. Bogdanovičs (1989), E. Ščerbiņins, J. Geļfgats (1991), A. Gailītis (1994), P. Prokofjevs, R. Rikards (1996), J. Kotomins (1998), J. Tarnopoļskis (1998), M. Ābele, A. Skudra (2000), J. Žagars, V. Poļakovs (2002), A. Balklavs-Grīnhofs, J. Vība (2004).

Teodors Celms (1893–1989) — latviešu filozofs.

Jānis Endzelīns (1873–1961) — latviešu valodnieks.

LZA Jāņa Endzelīna balva turpina 1967. gada 7. decembrī dibinātās J. Endzelīna prēmijas labākās tradīcijas. J. Endzelīna prēmiju saņēmuši A. Laua (1970), B. Laumane (1974), L. Ceplītis (1976), A. Reķēna (1978), D. Nītiņa (1980), T. Jakubaite (1982), E. Kagaine, S. Raže (1984), J. Rozenbergs (1986), B. Bušmane (1990), K. Karulis (1994), T. Fennels (1996), V. Rūķe-Draviņa (1998), V. Skujiņa (2001), I. Jansone (2004).

Ludvigs un Māris Jansoni — Ludvigs Jansons (1909–1958) un viņa dēls Māris Jansons (1936–1997) — Latvijas fiziķi un pedagogi.

LZA Ludviga un Māra Jansonu balva piešķirta H. Rjabovam (1999), A. Kuļšam (2000), O. Nikolajevai (2001), J. Alnim (2002), O. Docenko (2003), O. Starkovai (2004).

Arvids Kalniņš (1894–1981) — ķīmiķis un koksnes pētnieks, mežziņātnieks.

LZA Arvīda Kalniņa balvu saņēmuši P. Eriņš (2000), M. Daugavietis (2002), Ģ. Zaķis (2003), I. Liepa (2004).

Paulis Lejiņš (1883–1959) — latviešu lauksaimniecības zinātnieks, lopkopības speciālists.

Latvijas Zinātņu akadēmijas un Latvijas Lauksaimniecības un meža zinātņu akadēmijas Pauļa Lejiņa balvu saņēmuši J. Latvietis (1994), J. Neilands (1996), A. Boruks (1997), C. Šķiņķis (1998), S. Timšāns (1999), M. Skrīvele (2002), R. Baltakmens un A. Jemeļjanovs (2003).

Zenta Mauriņa (1897–1978) — literatūrzinātniece, kultūrfilozofe, rakstniece.

LZA Zentas Mauriņas balvu saņēmuši Z. Šiliņa (1999), I. Zepa (2000), D. Balode (2002), D. Oļukalne (2003), R. Ceplis (2004).

Kārlis Milenbahs (1853–1916) — latviešu valodnieks.

LZA un Rīgas Latviešu biedrības Kārļa Milenbaha balvu saņēmuši J. Kušķis (1999), Dz. Hirša (2002), M. Stengrevica (2004).

Vilis Plūdonis (1874–1940) — latviešu dzejnieks.

LZA Viļa Plūdoņa balvas laureāti ir V. Hausmanis (1996), J. Kursīte-Pakule (1998), B. Kalnačs (2000), I. Daukste-Silasproģe (2003).

Jānis Rainis (1865–1929) — latviešu dzejnieks, domātājs un sabiedriskais darbinieks.

LZA Raiņa balvas laureāti ir I. Ranka (1998), I. Ziedonis (2001). LZA Senāts uzskata, ka Raiņa balva sava prestiža ziņā ir nākamā pēc LZA Lielās medaļas.

Edgars Siliņš (1927–1998) — viens no Latvijas izcilākajiem fiziķiem.

LZA Edgara Siliņa balvas laureāti ir I. Muzikante (1999), A. Gailītis un P. Prokofjevs (2001), L. Skuja (2003).

Heinrichs Skuja (1892–1972) — latviešu biologs — floras pētnieks.

LZA Heinricha Skujas balvu saņēmuši M. Selga (1994), A. Piterāns (1996), M. Beķers (1998), A. Āboliņa (2001), M. Balode (2004).

Margārs Skujenieks (1886–1941) — zinātnieks un valstsvīrs, Ministru prezidents, ministrs, Valsts statistikas pārvaldes organizētājs un direktors (1919–1940).

Pirmais M. Skujenieka balvas laureāts ir P. Zvidriņš (2004).

Pauls Stradiņš (1896–1958) — latviešu ķirurgs, onkologs un medicīnas vēsturnieks.

Paula Stradiņa balva turpina Medicīnas vēstures muzeja 1983. gadā iedibinātās Paula Stradiņa balvas tradīcijas. Kopš 1991. gada 14. novembra balvu piešķir kopīgi LZA un MVM. Medicīnas zinātnē 1992. gadā balvu saņēmuši V. Rudzīte un V. Utkins, 1994. gadā — K. J. Keggi, 1996. gadā — J. O. Ērenpreiss, 1998. gadā — K. K. Zariņš un I. Lazovskis, 2000. gadā — J. Kļaviņš, 2002. gadā — J. Volkolākovs, 2004. gadā — A. Bļugers.

1983.—1999. gadā balvu medicīnas vēsturē saņēmuši V. Kaņeps, J. Stradiņš (1983), P. Gerke, B. Petrovs (1984), V. Derums, A. Georgijevskis (1985), Ņ. Stradiņa, P. Zabłudovskis (1986), K. Arons, J. Ļisicins (1987), K. Vasiļjevs, A. Vīksna (1988), A. Kaikaris, V. Kalnins (1989), H. Millers-Dics, I. un J. Krūmaļi (1990), J. Āboliņš, A. Alksnis (1991), Dz. Alks (1993), A. Dirbe (1995), J. Strupulis (1997), Z. Čerfass, E. Larsens (1999), J. Salaks, V. Kalnbērzs (2001), J. Vētra (2003).

Mārtiņš Eduards Straumanis (1898–1973) un **Alfrēds Ieviņš** (1897–1975) — latviešu ķīmiķi, kristāliskā režģa parametru rentgenogrāfiskās metodes autori (1935).

LZA Mārtiņa Straumaņa—Alfrēda Ieviņa balva piešķirta M. Turkam (1999), T. Ivanovai (2000), V. Mihailovam (2001), R. M. Meri (2002), K. Zihmanei (2003), I. Juhņēvičai (2004).

Arveds Švābe (1888–1959) — vēsturnieks, tiesību zinātnieks, rakstnieks.

LZA Arveda Švābes balvas laureāti ir T. Zeids (1996), J. Bērziņš (1998), I. Šterns (2000), I. Šneidere (2003).

Kārlis Ulmanis (1877–1942) — tautsaimnieks un valstsvīrs, Latvijas Republikas pirmais Ministru prezidents.

Balva iedibināta 2003. gadā pēc LZA goda doktora prof. J. Labsvīra ierosinājuma. Pirmoreiz piešķirta V. Bērziņam un V. Striķim.

Gustavs Vanags (1891–1965) — Latvijas ķīmiķis organīķis.

LZA Gustava Vanaga balva turpina 1967. gada 7. decembrī dibinātās G. Vanaga prēmijas labākās tradīcijas. Ar to apbalvoti A. Ārens (1971), E. Gudriniece, A. Strakovs (1972), V. Oškāja (1974), J. Freimanis (1976), O. Neilands (1978), J. Bankovskis (1980), R. Valters (1982), G. Duburs, E. Stankeviča (1984), E. Lukevics (1986), B. Puriņš (1988), M. Līdaka (1990), G. Čipēns (1992), J. Stradiņš (1994), F. Avotiņš, M. Šimanska (1996), T. Millers (1998), M. Kalniņš (2000), I. Kalviņš (2003).

Tālvāldis Vilciņš (1922–1997) — vēsturnieks un sociologs.

Tālvāldis Vilciņa balvas pirmā laureāte ir B. Zepa (2002).

Alfrēds Vītols (1878–1945) — hidromehānikas speciālists.

LZA un va/s “Latvenergo” Alfrēda Vītola balvu saņēmumuši J. Ekmanis (1999), V. Zēbergs (2002), N. Zeltiņš (2003).

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS UN SPONSORU KOPIĢĀS BALVAS

Sponsors

Balvas

Eiropas Zinātņu un mākslu akadēmija

Latvijas balva (Lielā Feliksa balva) un 2 veicināšanas balvas par ievērojamiem sasniegumiem humanitāro zinātņu jomās

Balvas 2001. gadā piešķīra pirmo reizi. Lielo Feliksa balvu saņēma V. Viķe-Freiberga, veicināšanas balvas — I. Ose un I. Šuvajevs. 2003. g. Lielo Feliksa balvu saņēma M. Kūle, veicināšanas balvas — D. Baltaiskalna un Ē. Jēkabsons

- A/s “Grindeks” *3 ikgadējas balvas ievērojamākajiem zinātniekiem par izcilu veikumu vai mūža devumu*
 Balvu laureāti: 1998. g. — M. Līdaka, U. Ulmanis, S. Cimermanis; 1999. g. — E. Lukevics, O. Lielausis, K. Arājs, 2000. g. — O. Neilands, V. Tamužs, V. Bērziņš, 2001. g. — V. Kluša, E. Blūms, A. Caune, 2002. g. — T. Millers, J. Kristapsons, O. Spārtis, 2003. g. — R. M. Freivalds, E. Gudriniece, P. Guļans
- A/s “Aldaris” *2 ikgadējas balvas ievērojamākajiem zinātniekiem par izcilu veikumu vai mūža devumu*
 Balvu laureāti: 1999. g. — U. Viesturs, P. Zariņš, 2000. g. — M. Beķers, B. Laumane, 2001. g. — D. Kārklīņa, M. Poiša, 2002. g. — M. Rukliša, V. Hausmanis, 2003. g. — I. Apine un Ī. Rašals
- Va/s “Latvenergo” *Alfrēda Vītola balva un 2 gada balvas par izcilu veikumu vai mūža devumu enerģētikā vai ar to saistītās inženierzinātnēs*
 Balvu laureāti: 1999. g. — Z. Krišāns, I. Staltmanis, 2002. g. — K. Briņķis, A. Grundulis, 2003. g. — A. S. Sauhats un P. Šipkovs
- A/s “Dati” un Latvijas Izglītības fonds *Eižena Āriņa balva un 2 ikgadējas balvas ievērojamiem zinātniekiem par izcilu veikumu vai mūža devumu datorzinātnēs, informātikā vai par nozīmīgu informācijas izstrādes sistēmu veicināšanu*
 Balvu laureāti: 1999. g. — J. Bārzdiņš, A. Anspoks, 2000. g. — J. Osis, M. Treimanis, 2001. g. — L. Niceckis, A. Vasiļjevs, 2002. g. — I. Kabaškins, A. Brūvelis, 2003. g. — J. Bičevskis un E. Karnītis
- A/s “RD Alfa” *Gada balva fizikā un tās inženierpielietojumos*
 Balvu laureāti: 2000. g. — K. Švarcs, 2001. g. — J. Gelfgats, 2002. g. — A. Cēbers, 2003. g. — D. Millers, 2004. g. — A. Truhins

- A/s “ITERA Latvija” un Latvijas Izglītības fonds 2 *gada balvas* ievērojamiem Latvijas zinātniekiem un praktiķiem par izcilu veikumu vai mūža devumu vides, zemes un ģeogrāfijas zinātnēs vai par nozīmīgu vides izstrādes sistēmu veicināšanu
Balvu laureāti: 2001. g. — G. Andrušaitis, A. Melluma, 2002. g. — G. Eberhards, R. Kondratovičs, 2003. g. — A. Andrušaitis un M. Kļaviņš
- SIA “Lattelekom” un Latvijas Izglītības fonds 2 *gada balvas* ievērojamiem Latvijas zinātniekiem un radošiem praktiķiem telekomunikāciju nozarē un sociāli humanitārajās zinātnēs par izcilu veikumu vai mūža devumu
Balvu laureāti: 2002. g. — J. Ločmelis, Dz. Ozoliņa, 2003. g. — T. Galdiņš, T. Tisenkopfs, 2003. g. — I. Biļinskis un I. Loze
- A/s “Latvijas Gaisa satiksme” un Latvijas Izglītības fonds 2 *gada balvas* ievērojamiem Latvijas zinātniekiem un praktiķiem par izcilu veikumu vai mūža devumu kosmisko informāciju tehnoloģijā, inženierzinātnēs aeronavigācijas sakaru un radiolokācijas tehnikā
Balvu laureāti: 2001. g. — E. Bervalds, I. Kabaškins, 2003. g. — J. Kopitovs, M. Ābele un K. Lapuška
- A/s “Latvijas gāze” un Latvijas Izglītības fonds 2 *gada balvas* ievērojamiem zinātniekiem un praktiķiem gāzes, siltumtehnikas un ar tām saistītās ķīmijas tehnoloģijas nozarēs, sirds ķirurģijas un kardioloģijas zinātnēs par izcilu darbu kopumu vai mūža veikumu
Balvu laureāti: 2002. g. — R. Lācis, A. Krēsliņš, 2003.g. — J. Anšelevičs un E. Dzelzītis
- Rīgas dome un Biznesa augstskola “Turība” Ikgadēja “Rīgas balva” par nozīmīgāko zinātnisko pētījumu Rīgas vēsturē un kultūrvēsturē, arhitektūras un mākslas vēsturē, etnogrāfijā, demogrāfijā un etnisko attiecību izpētē, ģeogrāfijā, ekoloģijā un citās nozarēs, kas saistītas ar Rīgas attīstību
2002. gadā balva pirmo reizi piešķirta J. Krastiņam, K. Radziņai, A. Celmiņam, veicināšanas balva — V. Bebrei, R. Spirģim, 2003. g. balvas laureāti ir A. Caune, O. Spārītis un O. Zanders

BALVAS UN PRĒMIJAS JAUNAJIEM ZINĀTNIEKIEM

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS VĀRDBALVAS UN PRĒMIJAS JAUNAJIEM ZINĀTNIEKIEM

Balvas uz darbu konkursa pamata tiek piešķirtas maģistrantiem vai doktorantiem, vai jaunajiem pētniekiem ne vēlāk kā vienu gadu pēc maģistra vai doktora darba aizstāvēšanas. Reflektēšanai var iesniegt darbus, kurus veicis atsevišķs zinātnieks, kurš pieteikuma iesniegšanas brīdī nav vecāks par 30 gadiem.

Katru gadu piešķir 9 prēmijas, no tām fizikas, matemātikas, inženierzinātnēs un datorzinātnēs — 3, ķīmijas, bioloģijas, lauksaimniecības un medicīnas zinātnēs — 3, humanitārajās un sociālajās zinātnēs — 3.

Balva par labāko jaunā zinātnieka darbu fizikā nosaukta *Ludviga un Māra Jansonu vārdā*,

par labāko darbu ķīmijā *Mārtiņa Straumaņa — Alfrēda Ieviņa vārdā*,

par labāko darbu literatūrzinātnē un filozofijā — *Zentas Mauriņas vārdā*.

Jauno zinātnieku konkursam darbi iesniedzami līdz 2004. gada 31. oktobrim LZA sekretariātā vai attiecīgo zinātņu nodaļās (Akadēmijas laukumā 1, 2.stāvā, Rīga, LV 1524)

Uzziņas par nepieciešamajiem dokumentiem var saņemt pa tel. 7223931.

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS UN SPONSORU KOPĪGĀS BALVAS UN PRĒMIJAS JAUNAJIEM ZINĀTNIEKIEM UN STUDENTIEM

Sponsors

Balvas

A/s "Grindeks"	4 <i>ikgadējas balvas</i> labākajiem jaunajiem zinātniekiem
A/s "Aldaris"	4 <i>ikgadējas balvas</i> labākajiem jaunajiem zinātniekiem
A/s "Latvenergo"	5 <i>gada balvas</i> labākajiem jaunajiem zinātniekiem par darbiem enerģētikā vai ar to saistītās inženierzinātnēs
A/s "RD Alfa"	3 <i>ikgadējas balvas</i> studentiem fizikā un tās inženierpielietojumos par pētniecisku darbu un oriģināliem rezultātiem
SIA "Lattelekom" un Latvijas Izglītības fonds	2 <i>gada balvas</i> topošajiem zinātniekiem par pētījumiem telekomunikāciju nozarē un sociāli humanitārajās zinātnēs
A/s "Latvijas gāze" un Latvijas Izglītības fonds	2 <i>stipendijas</i> doktorantiem gāzes un siltumtehnikas tehnoloģiju un sirds ķirurģijas — kardioloģijas nozarēs

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS LIELĀS MEDAĻAS, BALVU UN PRĒMIJU LAUREĀTI 2003. UN 2004. GADĀ

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS LIELĀS MEDAĻAS LAUREĀTI

(LZA Senāta 2003. gada 13. maija lēmums)

Rūsiņš Mārtiņš Freivalds — LZA īstenais loceklis, datorzinātnieks — par izciliem darbiem varbūtisko algoritmu un kvantu automātu teorijā, izveidojot zinātnisko skolu Latvijā.

Indriķis Šterns — LZA ārzemju loceklis (ASV), vēsturnieks — par Latvijas viduslaiku vēstures pētniecību.

(LZA Senāta 2004. gada 2. marta lēmums)

Imants Lancmanis — LZA goda loceklis, mākslas zinātnieks — par Rundāles pils kompleksa atjaunošanu un izcilu devumu mākslas zinātnē.

Andris Padegs — LZA ārzemju loceklis (ASV), datorzinātnieks — par ievērojamu ieguldījumu lieldatoru operētājsistēmu izstrādē.

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS VĀRDBALVU LAUREĀTI

(LZA Senāta 2004. gada 20. janvāra lēmums)

Arturs Balklavs-Grīnhofs — LZA korespondētājloceklis (LU Astronomijas institūts) — *Fridriha Candra balva* astronomijā par darbu kopu “Kosmisko objektu novērojumu datu redukcija un šo objektu radioattēlu sintēze”.

Jānis Vība — LZA korespondētājloceklis (Rīgas Tehniskā universitāte) — *Fridriha Candra balva* mehānikā par darbu kopu “Ķermeņu sadursmju analīze, optimizācija un sintēze sistēmās ar adaptīvu vadību”.

Juris Krūmiņš — LZA korespondētājloceklis (Latvijas Universitāte) — *Kārļa Baloža balva* tautsaimniecībā par darbu kopumu Latvijas iedzīvotāju dzīvotspējas un mirstības jautājumos.

Ilga Jansone — *Dr.habil.philol.* (LU Latviešu valodas institūts) — *Jāņa Endzelina balva* latviešu valodniecībā, baltoloģijā par monogrāfiju “Galvas segas un plecu segas: lingvistiskais aspekts latviešu valodā”.

Melita Stengrevica — LZA goda doktore (LR Valsts valodas centrs) — *Kārļa Milenbaha balva* par izcilu devumu teorētiskajā un praktiskajā valodniecībā.

Imants Liepa — LZA korespondētājloceklis (Latvijas Lauksaimniecības universitāte) — *Arvīda Kalniņa balva* mežzinātnēs, koksnes pētniecībā un pārstrādē par darbu kopu “Pētījumi mežzinātnē”.

Anatolijs Bļugers — LZA īstena loceklis (Bikur Holim slimnīca) — *Paula Stradiņa balva* medicīnas zinātnē par mūža ieguldījumu hepatoloģijā.

Maija Balode — *Dr.biol.* (LU Hidroekoloģijas institūts) — *Heinriha Skujas balva* bioloģijas zinātnēs par darbu kopu “Fitoplanktona un potenciāli toksisko aļģu pētījumi Latvijas ūdenstilpnēs”.

Pēteris Zvidriņš — LZA īstena loceklis (Latvijas Universitāte) — *Margēra Skujenieka balva* par darbu kopu “Latvijas iedzīvotāju statistiski demogrāfiskā izpēte” (LZA Senāta 2004. gada 2. marta lēmums).

JĀŅA LABSVĪRA IEDIBINĀTĀ
LATVIJAS ZINĀTŅU AKADEMIJAS KĀRĻA ULMAŅA BALVA

(Ekspertu komisijas 2003. gada 20. novembra lēmums)

Valdis Bērziņš — LZA īstena loceklis (LU Latvijas vēstures institūts) — par grāmatas “20. gadsimta Latvijas vēsture. II. Neatkarīgā valsts. 1918–1940” izveidošanu un pētījumiem Latvijas brīvības cīņu (1918–1920) vēsturē.

Voldemārs Striķis — LZA goda doktors (Latvijas Lauksaimniecības universitāte) — par darbiem Latvijas lauksaimniecības un tautsaimniecības vēsturē un Kārļa Ulmaņa pozitīvā veikuma popularizēšanu šajās jomās.

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS UN PUBLISKĀS
A/S “GRINDEKS” BALVU LAUREĀTI

(Ekspertu komisijas 2003. gada 3. decembra lēmums)

Emilija Gudriniece — LZA īstenā locekle (Rīgas Tehniskā universitāte) — par mūža ieguldījumu jauno speciālistu ķīmiķu sagatavošanā un heterociklisko savienojumu ķīmijā.

Rūsiņš Mārtiņš Freivalds — LZA īstena loceklis (LU Matemātikas un informātikas institūts) — par izcilu ieguldījumu un kadru sagatavošanu datorzinātnē Latvijā.

Pēteris Guļāns — LZA goda loceklis (LZA Ekonomikas institūts) — par aktuālo ekonomikas problēmu pētniecību.

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS UN A/S “ALDARIS”
BALVU LAUREĀTI

(Ekspertu komisijas 2003. gada 13. maija lēmums)

Ilga Apine — LZA korespondētājlocekle (LU Filozofijas un socioloģijas institūts) — par zinātniskiem pētījumiem etnisko attiecību jomā un ieguldījumu tolerantas un demokrātiskas Latvijas sabiedrības veidošanā.

Īzaks Rašals — LZA īstena loceklis (LU Bioloģijas institūts) — par darbu kopu “Latvijas miežu ģenētisko resursu saglabāšana, izpēte un bagātināšana”.

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS, A/S “DATI”
UN LATVIJAS IZGLĪTĪBAS FONDA BALVU LAUREĀTI

(Ekspertu komisijas 2003. gada 9. jūnija lēmums)

Jānis Bičevskis — *Dr.sc.comp.* (Latvijas Universitāte) — par izcilu ieguldījumu valsts nozīmes informācijas sistēmu integrēšanā un izglītības sistēmas informatizēšanā.

Edvīns Karnītis — *Dr.sc.ing.* (Latvijas Republikas Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija) — par izcilu ieguldījumu nacionālās programmas “Informātika” izstrādes vadīšanā un informācijas sabiedrības metodoloģisko pamatu likšanā.

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADEMIJAS, FIRMAS “ITERA LATVIJA”
UN LATVIJAS IZGLĪTĪBAS FONDA BALVU LAUREĀTI

(Ekspertu komisijas 2003. gada 18. septembra lēmums)

Andris Andrušaitis — *Dr.biol.* (LU Hidroekoloģijas institūts) — par darbu kopu “Rīgas jūras līča eitrofikācija un produktivitāte”.

Māris Kļaviņš — LZA īstenais loceklis (Latvijas Universitāte) — par darbu kopu “Latvijas ūdeņi un humusvielas tajos”.

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADEMIJAS, A/S “LATVIJAS GĀZE”
UN LATVIJAS IZGLĪTĪBAS FONDA MĒRĶPROGRAMMAS
“IZGLĪTĪBAI, ZINĀTNEI UN KULTŪRAI” BALVU LAUREĀTI

(Ekspertu komisijas 2003. gada 3. decembra lēmums)

Jūlijs Anšelēvičs — LZA īstenais loceklis (Rīgas Stradiņa universitāte) — par mūža veikumu kardioloģijas attīstībā Latvijā.

Egils Dzelzītis — *Dr.habil.sc.ing.* (Rīgas Tehniskā universitāte) — par darbu kopumu “Siltuma un gāzes inženiersistēmu automatizācijas zinātniskie pētījumi”.

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADEMIJAS UN VAS “LATVENERGO”
BALVU LAUREĀTI

(Ekspertu komisijas 2003. gada 15. novembra lēmums)

Namejs Zeltiņš — *Dr.habil.sc.ing.* (LZA Fizikālās enerģētikas institūts) — *A. Vītola balva* par darbu kopu “Enerģijas tirgus Latvijā un Baltijas valstīs: attīstības analīze. Enerģijas izmantošanas efektivitātes paaugstināšanas pasākumi publiskām un dzīvojamām ēkām”.

Antans Sauļus Sauhats — LZA korespondētājloceklis (RTU Enerģētikas institūts) — par darbu kopu “Energosistēmu relejaizsardzību un automātikas tīkla elementu izstrāde un ieviešana ekspluatācijā”.

Pēteris Šipkovs — LZA korespondētājloceklis (LZA Fizikālās enerģētikas institūts) — par darbu kopu “Racionāla un efektīva tradicionālo un atjaunojamo energoresursu izmantošana”.

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS, VAS “LATVIJAS GAISA
SATIKSME” UN LATVIJAS IZGLĪTĪBAS FONDA
BALVU LAUREĀTI

(Ekspertu komisijas 2003. gada 4. novembra lēmums)

Jevgeņijs Kopitovs — *Dr.habil.sc.ing.* (Transporta un sakaru institūts) — par darbu ciklu “Dator tehnoloģijas aviācijas speciālistu profesionālās atlases un apmācības sistēmā”.

Māris Ābele — LZA korespondētājloceklis (LU Astronomijas institūts) un **Kazimirs Lapuška** — *Dr.phys.* (LU Astronomijas institūts) — par darbu ciklu “Zemes mākslīgo pavadoņu novērošanas un lāzerlokācijas aparātu konstruēšana, novērojumi un apstrāde”.

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS, SIA “LATTELEKOM”
UN LATVIJAS IZGLĪTĪBAS FONDA BALVU LAUREĀTI

(Ekspertu komisijas 2003. gada 23. decembra lēmums)

Ivars Biļinskis — LZA īstenais loceklis (LU Elektronikas un datorzinātņu institūts) — par darbu ciklu “Jauna veida diskretā signālapstrāde paplašinātā frekvenču diapazonā”.

Ilze Loze — LZA korespondētājlocekle (LU Latvijas vēstures institūts) — par darbu ciklu “Neolīts Latvijas teritorijā. 4500.–1500. g. pr.Kr.”.

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS UN A/S “RD ALFA”
BALVA FIZIKĀ UN TĀS INŽENIERPIELIETOJUMOS

(Ekspertu komisijas 2004. gada 9. februāra lēmums)

Anatolijs Truhins — *Dr.habil.phys.* (LU Cietvielu fizikas institūts) — par jauna zinātniskā virziena izveidošanu optisko kristālu un stiklu fizikā Latvijā.

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS UN RĪGAS BALVAS FONDA
“RĪGAS BALVA” LAUREĀTI

(Ekspertu komisijas 2003. gada 26. septembra lēmums)

- Andris Caune** — LZA īstenais loceklis (LU Latvijas vēstures institūts) — par darbu kopumu “Pētījumi Rīgas arheoloģijā un senākajā vēsturē”.
- Ojārs Spāritis** — LZA korespondētājloceklis (Latvijas Mākslas akadēmija) — par nopelniem Rīgas kultūras, arhitektūras un mākslas vērtību pētniecībā.
- Ojārs Zanders** — LZA goda doktors — par mūža ieguldījumu Rīgas grāmatniecības vēstures izpētē.

LATVIJAS ZINĀTNIEKI — CITU IEVĒROJAMĀKO
ZINĀTNISKO APBALVOJUMU LAUREĀTI
2003. UN 2004. GADĀ

- Rolands Rikards** — LZA īstenais loceklis (Rīgas Tehniskā universitāte) — *Latvijas Republikas Ministru kabineta 2003. gada balva zinātnē* par nozīmīgu ieguldījumu materiālu zinātnē un tehnoloģijā.
- Jānis Graudonis** — LZA goda loceklis (LU Latvijas vēstures institūts) — *Latvijas Republikas Ministru kabineta 2003. gada balva* par mūža ieguldījumu Latvijas senvēstures izpētē un kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanā.
- Andrejs Eglītis** — LZA goda loceklis — *Latvijas Republikas Ministru kabineta 2003. gada balva* par nacionālās apziņas uzturēšanu un mūža ieguldījumu latviešu literatūrā.
- Jānis Stradiņš** — Saksijas Zinātņu akadēmijas Vilhelma Ostvalda medaļa par sevišķiem nopelniem dabaszinātnēs.
- Vaira Viķe-Freiberga** — LZA īstenā locekle — Folkloras gada balva *Dižā balva* par nozīmīgiem latviešu folkloras pētījumiem, īpaši par triloģiju “Trejādas saules”.
- Elīta Grosmane** — Dr.art. (LMA Mākslas vēstures institūts) — Baltijas Asamblejas balva zinātnē par monogrāfiju “Kurzemes baroka tēlniecība: 1660–1740”.
- Jānis Kristapsons** — LZA korespondētājloceklis — Baltijas zinātņu akadēmiju medaļa par ieguldījumu Latvijas zinātnes transformācijas izpētē un Baltijas zinātņu akadēmiju sadarbības organizēšanu.
- Indulis Ojārs Ranka** — LZA goda loceklis — Folkloras gada balva par mūža ieguldījumu.

BALVU UN PRĒMIJU JAUNIEM ZINĀTNIEKIEM UN
STUDENTIEM LAUREĀTI

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADEMIJAS
JAUNO ZINĀTNIEKU BALVU UN PRĒMIJU LAUREĀTI

(LZA Senāta 2004. gada 20. janvāra lēmums)

Vārdbalvas

Oļesja Starkova — *M.Sc.* LU Fizikas un matemātikas fakultātes doktorante — *Ludviga un Māra Jansonu balva* fizikā par darbu “Vienvirziena oglekļa šķiedru kompozītmateriāla un tā komponentu deformatīvās un izturības īpašības pie siltuma un mitruma iedarbības” (vad. prof. M.A. Aiello, Leces universitāte, Itālija un *Dr.sc.ing.* A. Aniškēvičs, LU Polimēru mehānikas institūts).

Inna Juhņēviča — *Dr.sc.ing.* (RTU Materiālzinātnes un lietišķās ķīmijas fakultāte) *Mārtiņa Straumaņa – Alfrēda Ieviņa balva* par darbu “TiO₂–SiO₂ sola-gēla stiklveida un kompozītie pārklājumi” (vad. *Dr.habil.sc.ing.* G. Mežinskis).

Rimants Ceplis — *M.Sc.* LU Filoloģijas fakultātes doktorants — *Zentas Mauriņas balva* par darbu “Rakstniecības muzeja nozīme skolā” (vad. LZA kor.loc. A. Cimdīņa).

Fizikas un tehniskajās zinātnēs

Juris Rauziņš — *M.Sc.* Rīgas Tehniskās universitātes doktorants — par darbu “Kaulaudu rentgenstruktūranalīze” (vad. LZA kor.loc. J. Dehtjars).

Sandris Ručevskis — *M.Sc.* Rīgas Tehniskās universitātes doktorants — par darbu “Kompozīto materiālu mehānisko īpašību identifikācija” (vad. LZA īst.loc. R. Rikards).

Ķīmijas, bioloģijas un medicīnas zinātnēs

Dmitrijs Čerņaks — *M.Sc.* (RTU Materiālzinātnes un lietišķās ķīmijas fakultāte) par darbu “Bis-Boc-aktivētu aziridīn-2-karbonskābes amīdu sintēze” (vad. *Dr.chem.* P. Trapencieris).

Karīna Derkača — LU Bioloģijas fakultātes maģistrante — “Ksenobiotiku transformācijas fermenta P450 CYP2E1 degradācija — proteīna stabilizācija *in vivo*” (vad. *Dr.biol.* A. Šaripo).

Humanitāro un sociālo zinātņu nodaļa

- Kristīne Ogle** — *M.Sc.* LMA Mākslas vēstures institūta asistente — par pētījumu “Latvijas Mākslas akadēmijas dabasskatu meistardarbnīca” (vad. *Dr.habil.art.* E. Kļaviņš)
- Inese Jundze** — LU Juridiskās fakultātes maģistrante — par darbu “Starptautiskā Krimināltiesā un tās loma starptautiskajā cīņā ar noziedzību” (vad. O. Galanders).

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS UN PUBLISKĀS
A/S “GRINDEKS” JAUNO ZINĀTNIEKU BALVU LAUREĀTI

(Ekspertu komisijas 2003. gada 3. decembra lēmums)

- Agrita Puzuka** — *M.Sc.* (LU Bioloģijas fakultāte) — par darbu “Insercijas elementa IS 6110 ieslēgšanās vietu analīze *Mycobacterium tuberculosis* kliniskajos paraugos” (vad. *Dr.biol.* V. Baumanis).
- Tatjana Bogučarska** — *Dr.sc.ing.* (RTU Biomedicīnas inženierzinātņu un nanotehnoloģiju institūts) — par darbu “Kauls kā ultravioletā starojuma bioekvivalenta dozimetra prototips” (vad. LZA kor.loc. J. Dehtjars).
- Ilze Boldāne** — *M.Sc.* (LU Latvijas vēstures institūts) — par darbu kopu “Etnisko stereotipu pētīšana vēsturiskajā kontekstā” (vad. LZA kor.loc. I. Apine).
- Edmunds Svenčs** — *M.Sc.* (Latvijas Nacionālā aizsardzības akadēmija) — par darbu “Starppersonālie konflikti un to risināšanas iespējas Latvijas armijā” (vad. RPIVA asoc.prof. I. Jurgena).

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS UN A/S “ALDARIS”
JAUNO ZINĀTNIEKU BALVU LAUREĀTI

(Ekspertu komisijas 2003. gada 13. maija lēmums)

- Ulvis Miočinskis** — *M.Sc.* (Latvijas Lauksaimniecības universitāte) — par darbu “Bērza koksnes īpašību pētījumi” (vad. *Dr.sc.ing.* V. Pušinskis).
- Aleksandrs Vališevskis** — LU Fizikas un matemātikas fakultātes maģistrants — par darbu “Adaptīvie tīkli vadības un lēmumu pieņemšanas sistēmās” (vad. *Dr.habil.sc.comp.* A. Borisovs).

Mārtiņš Seilis — *M.Sc.* (Latvijas Lauksaimniecības universitāte) — par darbu “Meža sertifikācijas ieguldījums nenoplicinošā meža apsaimniekošanā Latvijā” (vad. LZA kor.loc. I. Liepa).

Raimonds Rozenfelds — *M.Sc.* (Latvijas Nacionālā aizsardzības akadēmija) — par darbu “Verdzības formas mūsdienu pasaulē” (vad. *Dr.sc.ing.* J. Melderis).

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS UN VAS “LATVENERGO”
JAUNO ZINĀTŅIEKU BALVU LAUREĀTI

(Ekspertu komisijas 2003. gada 15. novembra lēmums)

Ivars Apsītis — VAS “Latvenergo” — balva par lietišķo pētījumu “Kabeļu metāla apvalku termiskās izturības pārbaude pret izslēguma un zemes slēguma strāvām Latvenergo 10kV tīklos” (vad. asoc.prof. J. Rozenkrons).

Evija Zēberga — *M.Sc.* (LZA Fizikālās enerģētikas institūts) — par darbu “Siltumenerģijas efektivitātes paaugstināšanas procesu vadība Latvijā”.

Marija Daņilova (Bočkarjova) — *M.Sc.* Rīgas Tehniskās universitātes doktorante — par darbu “Statistiskā pieeja bojājumu vietu noteikšanai elektropārvades līnijās” (vad. LZA kor.loc. A. Sauhats).

Inga Zicmane — *M.Sc.* Rīgas Tehniskās universitātes doktorante — par darbu “Daugavas caurplūdes prognozēšanas metodika” (vad. prof. J. Barkāns).

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS, SIA “LATTELEKOM”
UN LATVIJAS IZGLĪTĪBAS FONDA BALVU JAUNAJIEM
ZINĀTŅIEKIEM LAUREĀTI

(Ekspertu komisijas 2003. gada 23. decembra lēmums)

Kristīne Anuļeviča — Daugavpils Universitātes maģistrante — par darbu “Sfēras, cilindra un konusa šķēluma ar plakni attēlošana ar šablonu palīdzību, aprēķinot tā stāvokli” (vad. *Dr.paed.* K. Murāns).

Daiga Kamerāde — *M.Sc.* (Rīgas Izglītības un pedagoģijas vadības augstskola) — par darbu “Sabiedrībai draudzīgu darbavietu meklējot: teledarba ieguldījums līdzdalības kapitālā” (vad. Dr. B. Barčels, Kembridžas universitāte).

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADEMIJAS, A/S “LATVIJAS GĀZE”
UN LATVIJAS IZGLĪTĪBAS FONDA MĒRĶPROGRAMMAS
“IZGLĪTĪBAI, ZINĀTNEI UN KULTŪRAI” BALVU JAUNAJIEM
ZINĀTNIEKIEM LAUREĀTI

(Ekspertu komisijas 2003. gada 3. decembra lēmums)

Tālis Juhna — *Dr.sc.ing.* (Rīgas Tehniskā universitāte) — par darbu “Humusvielu ietekme uz dzeramā ūdens kvalitāti”.

Gustavs Latkovskis — Latvijas Universitātes doktorants — par darbu “Interleikīna gēnu polimorfisma nozīme koronārās sirds slimības attīstībā” (vad. asoc. prof. U. Kalniņš).

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADEMIJAS UN A/S “RD ALFA”
STUDENTU PRĒMIJU
FIZIKĀ UN TĀS INŽENIERPIELIETOJUMOS LAUREĀTI

(Ekspertu komisijas 2004. gada 9. februāra lēmums)

Reinārs Erts — *M.Sc.* Latvijas Universitātes doktorants medicīniskās fizikas nozarē — par darbu “Divkanālu fotopletizmogrāfijas metode sirdsdarbības un asinsrites raksturošanai (vad. *Dr.habil.phys.* J. Spigulis).

Zanda Gavare — *M.Sc.* LU Atomfizikas un spektroskopijas institūta programmēšanas inženiere — par darbu “Dzīvsudraba augstfrekvences bezelektrodu lampu spektrālie mērījumi” (vad. *Dr.phys.* A. Skudra).

Ivars Javaitis — LU Fizikas un matemātikas fakultātes maģistrants — par darbu “Elastīga magnētiska stieņa dinamika rotējošā magnētiskā laukā” (vad. LZA īst.loc. A. Cēbers).

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADEMIJAS, VAS “LATVIJAS GAISA
SATIKSME” UN LATVIJAS IZGLĪTĪBAS FONDA
KĀRĻA IRBĪŠA STIPENDIĀTI

(Ekspertu komisijas 2003. gada 4. novembra lēmums)

Anatolijs Pozdņakovs — *Dr.sc.ing.* (Transporta un sakaru institūts) — par metodisko darbu “Radionavigācijas sistēmas”.

- Aleksejs Artamonovs** — *M.Sc.* (Transporta un sakaru institūts) — par darbu “Latvijas gaisa telpas imitācijas modeļa izstrāde un izpēte potenciālo konfliktu analīzei un prognozēšanai, pamatojoties uz statistikas datiem” (vad. *Dr.sc.ing.* I. Jackiva).
- Vasilijs Demidovs** — *M.Sc.* Transporta un sakaru institūta doktors — par darbu “Lēmumatzīmju sistēmu pilnveidošana” (vad. *Dr.habil.sc.ing.* J. Kopitovs).
- Tahirs Mamirovs** — *M.Sc.* (Transporta un sakaru institūts) — par darbu “Augsti selektīvu fāzes filtru sintēze” (vad. prof. V. Jeremejevs).
- Aleksejs Šuvalovs** — *M.Sc.* (Transporta un sakaru institūts) — par darbu “Tikla trafika modelēšana ar pašlīdzīgu procesu izmantošanu” (vad. *Dr.sc.ing.* M. Zilbermans).
- Olga Kropa** — Transporta un sakaru institūta maģistrante — par darbu “Datu varbūtiskās savienošanas filtra izpēte daudzradaru pavadīšanas uzdevumos” (vad. *Dr.sc.ing.* M. Zilbermans).
- Marina Saveljeva** — Transporta un sakaru institūta maģistrante — par darbu “Programmas izstrādāšana ekonometrisko modeļu analīzei STATISTICA/WIN paketē” (vad. *Dr.sc.ing.* I. Jackiva).
- Aleksandrs Ševčiks** — Transporta un sakaru institūta maģistrants — par darbu “Rekursīvu ciparu filtru ar lineāru FāFR jaunu struktūru sintēze” (vad. prof. V. Jeremejevs).
- Pāvels Truskovskis** — Transporta un sakaru institūta maģistrants — par darbu “Rīgas pilsētas transporta kustības vadības centra informatīvās apakšsistēmas fragmenta izstrāde intelektuālo transporta sistēmu koncepcijas realizācijas ietvaros” (vad. LZA kor.loc. I. Kabaškis).
- Romāns Kiviļenoks** — Transporta un sakaru institūta bakalaurs — par darbu “Ciparu signālu fraktāļa dimensijas izpētīšana” (vad.prof. A. Grakoļskis).
- Andrejs Samodelkins** — Transporta un sakaru institūta bakalaurs — par darbu “Radiolokācijas mērķu pavadīšanas algoritmu izpētīšana pēc trajektorijām” (vad. *Dr.sc.ing.* M. Zilbermans).
- Oļegs Zarjanskis** – Rīgas Tehniskās universitātes bakalaurs – par darbu “Autonomā vadības sistēma. Sānu kanāls” (vad. *Dr.habil.sc.ing.* P.Trifonovs-Bogdanovs).
- Mārtiņš Sudārs** — Rīgas Tehniskās universitātes 4. kursa students — par darbiem “Columbia traģēdija: kas un kāpēc notika” un “Kosmoplāns *Space Shuttle* un tā sistēma”.
- Andrejs Aleksejevs** — Rīgas Tehniskās universitātes 1. kursa profesionālās izglītības students — par darbu “Tautsaimniecības aviācijas gaisakuģu automātiskās vadīšanas sistēmas sānu kanāls” (vad. *Dr.habil.sc.ing.* P. Trifonovs-Bogdanovs).

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS FONDA
KONSTANTĪNA POČA STIPENDIJU FIZIKĀ STIPENDIĀTI
2003./2004. gadam

(LZA Fonda valdes 2003. gada 12. novembra lēmums)

Andrejs Firsovs — Daugavpils Universitātes Dabaszinātņu un matemātikas fakultātes 1. kursa maģistrants — par darbu “Termooptiskie eksperimenti nanodaļiņu materiālos” (vad. *Dr.habil.phys.* G. Liberts).

Vladislavs Jurkevičs — Daugavpils Universitātes Dabaszinātņu un matemātikas fakultātes 5. kursa students — par darbu “Komētu dinamiskās un fizikālās īpašības” (vad. *Dr.phys.* A. Salītis).

Jeļena Butikova — Latvijas Universitātes Fizikas un matemātikas fakultātes 2. kursa maģistrante — par darbu “Ar toluidīnzilo krāsoto leukocītu optiskās īpašības 1. un 2. tipa cukura diabēta gadījumā” (vad. *Dr.biol.* T. Freivalds).

Rorijs Dobulāns — Latvijas Universitātes Fizikas un matemātikas fakultātes 3. kursa students — par darbu “Metāliskā ftalocianīna atvasinājumu plāno kārtiņu elektrisko īpašību pētījumi ozona sensoriem”.

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS ZINĀTNISKĀ UN ĪRANIZATORISKĀ DARBĪBA 2003. GADĀ

NOZĪMĪGI NOTIKUMI LATVIJAS ZINĀTNĒ UN LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJĀ 2003. GADĀ

LZA darbība ir cieši saistīta ar visām norisēm Latvijas zinātnē un Latvijā kopumā.

Izanalizējot Latvijas zinātnisko centru sniegtās ziņas, Latvijas Zinātņu akadēmija nosaukusi *nozīmīgākos notikumus Latvijas zinātnē 2003. gadā*:

- Izveidota Latvijas vaskulāro augu datu bāze, uz kuras pamata sastādīta un izdota “Latvijas Sarkanā grāmata”, 3. sējums (Latvijas Universitātes Bioloģijas institūts)
- P. Stradiņa Klīniskajā universitātes slimnīcā veikta 1000. nieru transplantācijas operācija
- Sākts īstenot vairākus starptautiskus projektus, pielietojot jaunus oglekļplastu un pjezokeramiskus kompozītmateriālus aviācijas tehnikā un kuģubūvē (Rīgas Tehniskās universitātes Materiālu un konstrukciju institūts)
- Publicēts izdevums “20. gadsimta Latvijas vēsture. 2. sēj. Neatkarīgā valsts. 1918–1940” (Latvijas Universitātes Latvijas vēstures institūts)
- LZA ierosinātā Kārļa Milēnbaha gada ietvaros īstenots pasākumu komplekss latviešu valodas pētīšanai, izkopšanai un attīstībai
- Atklāta jauna parādība — “negatīvas” viskozitātes efekts vāji vadošu dielektrisku daļiņu suspensijās (Latvijas Universitātes Fizikas un matemātikas fakultāte)
- Latvijā pirmā solārā projekta ietvaros Aizkraukles pilsētā apgūta Saules enerģijas izmantošanas iespēja siltuma enerģijas ražošanai (LZA Fizikālās enerģētikas institūts)
- Sākta nacionālās programmas “Biodeģvīelas raģošana un lietoģana 2003.–2010. g.” īģenoģana

- Ar Latvijas Organiskās sintēzes institūta līdzdalību izstrādātais preparāts vecuma prāta mazspējas (arī Alcheimera slimības) ārstēšanai — mementins — reģistrēts lietošanai ASV un Eiropas medicīnas praksē
- Izstrādāta jauna difraktīvo režģu izgatavošanas metode, kas ļauj iegūt jauna tipa nanomateriālus (LU Cietvielu fizikas institūts)
- RTU Neorganiskās ķīmijas institūtā sintezēti jauni cietie elektrolīti gāzu sensoriem un baterijām

Apzināti arī vairāki citi ievērojami zinātniskie sasniegumi Latvijā:

- LU Bioloģijas institūtā LZA kor. loc. Jāņa Vīksnes vadībā sadarbībā ar ASV zinātniekiem pabeigta piļu populāciju demogrāfijas vairāk nekā 40 gadus ilgo pētījumu materiālu analīze
- Izmantojot atomspēka mikroskopu ar sinhrotronā starojuma ierosinājumu, parādīta iespēja vienlaicīgi kontrolēt virsmas struktūru un ķīmisko elementu sastāvu nanoizmēru līmenī (LU Cietvielu fizikas institūts)
- LU Mikrobioloģijas un biotehnoloģijas institūtā sadarbībā ar Rietumeiropas valstu zinātniekiem ES finansēta projekta *VALPAN* ietvaros izstrādāta tehnoloģija neaizvietojamās aminoskābes L-valīna ražošanai. Tehnoloģija tiek pārbaudīta firmā *Degussa* (Vācija), kura ir viena no lielākajām aminoskābju ražošanas kompānijām pasaulē
- LU Biomedicīnas pētījumu un studiju centrā izveidota hepatīta B vīrusa replikācijas sistēma, kas ļauj pētīt vīrusa veidošanās mehānismus, konstruēt jaunas paaudzes vakcīnas un gēnu imūnterapijas preparātus
- Latvijas Valsts Koksnes ķīmijas institūts noslēdzis līgumu par furfurola ražošanas tehnoloģijas licences pārdošanu Ķīnas TR firmai
- Akadēmiķis Rihards Kondratovičs izveidojis piecas jaunas mūžzaļo un trīs vasarzaļo rododendru šķirnes. Viena no tām ieguvusi nosaukumu *Academia Scientiarum*, tādējādi autors izpildījis pirms sešiem gadiem izteikto LZA prezidenta akadēmiķa Jāņa Stradiņa lūgumu kādu no jaunajām šķirnēm nosaukt akadēmijas vārdā

Latvijā notikušas *vairākas augsta prestiža zinātniskas konferences*, to skaitā:

- Latvijas Zinātņu akadēmijas un Eiropas Zinātņu un mākslu akadēmijas (EZMA) pavasara sesija “Drošība un drošticamība”/”Safety and Certainty”,

kuru atklāja EZMA prezidenta Feliksa Ungera, LZA prezidenta Jāņa Stradiņa un LU rektora Ivara Lāča uzrunas (2.maijā)

- Latvijas Vēsturnieku komisijas organizēta starptautiska konference “Latvija nacistiskās Vācijas okupācijas varā. 1941–1945” (12.–13. jūnijā)
- 21. Baltijas zinātņu vēstures konference (13.–15.oktobri). Latvijā 2003. gads bija iezīmīgs ar vairāku zinātnes ievērojamu notikumu atceri (1803. gadā dibināta Rīgas 1. pilsētas slimnīca, 1803. gadā izveidota Rīgas Ķīmiķu un farmaceitu biedrība, 1853. gadā Rīgā dzimis Baltijā vienīgais Nobela prēmijas laureāts ķīmiķis Vilhelms Ostvalds un valodnieks Kārlis Mīlenbahs, 1863.gadā dzimis izcilais ķīmiķis Pauls Valdens)

Citi svarīgi notikumi zinātnē un augstskolās

- Ministru prezidents Einars Repše un izglītības un zinātnes ministrs Kārlis Šadurskis 9. aprīlī Latvijas Zinātņu akadēmijā tikās ar Zinātņu akadēmijas prezidentu Jāni Stradiņu, citiem Zinātņu akadēmijas un Zinātnes padomes vadītājiem. Tikšanās laikā J. Stradiņš nodeva E. Repšem dokumentu “Meti augstākās izglītības, zinātnes un tehnoloģiju attīstības stratēģijai 2003.–2010. gadam” (sk. 1.pielikumu). Šajā sarunā Ministru prezidents Einars Repše apstiprināja nepieciešamību likumā noteikt garantētu finansējumu zinātnei. Grozījumi bija plānoti likumā par zinātnisko darbību. Arī ekonomikas ministrs Juris Lujāns, atsaucoties uz šo tikšanos un analizējot Eiropas Savienības prasības, uzsvēra (*Ekonomikas ministrijas preses relīze*, 2003. gada 14. maijs), ka tuvāko četru gadu laikā Latvijā zinātnei būtu jānodrošina budžeta finansējums viens procents no iekšzemes kopprodukta. Pagaidām tas nav realizēts. Jaunizveidotās Latvijas valdības deklarācijā (*Latvijas Vēstnesis*, 2004. gada 10. marts) teikts, ka mērķis ir “Nodrošināt ES standartiem atbilstošu izglītības un zinātnes sistēmu, .. palielinot valsts finansējumu zinātnei”. LZA un LZP (2004. g. 2. martā) un Zinātnieku savienība (2004. g. 12. februārī) sniedza paziņojumu, ka valsts politikai zinātnes, tehnoloģiju un inovāciju jomā, pildot Latvijas likuma prasības, ir jābūt apstiprinātai Saeimā kā valsts stratēģijai. Ar šo zinātnieku viedokli tika iepazīstināts arī Dr. I. Emsis, kad viņš kā Ministru prezidenta amata kandidāts 3. martā tikās Zinātņu akadēmijā ar LZA prezidentu J. Stradiņu un citiem zinātnieku pārstāvjiem

- LZA Lielo medaļu par izciliem darbiem varbūtisko algoritmu un kvantu automātu teorijā, izveidojot zinātnisko skolu Latvijā, 20.novembrī saņēma profesors Rūsiņš Mārtiņš Freivalds. Valsts prezidentes Vairas Vīķes-Freibergas apsveikumu profesoram R. M. Freivaldam nolasīja un pasniedza Latvijas Informāciju tehnoloģiju un telekomunikāciju asociācijas prezidents profesors Imants Freibergs. Pēc medaļas saņemšanas profesors Rūsiņš Mārtiņš Freivalds nolasīja Lielās medaļas laureāta akadēmisko lekciju “Klasiskās matemātikas neizskaidrojamā efektivitāte datorzinātnē”
- 28. oktobrī tika piešķirtas Ministru kabineta balvas par nozīmīgiem darbiem vai nopelniem Latvijas labā. LZA goda loceklim dzejniekam Andrejam Eglītim balva piešķirta par nacionālās apziņas uzturēšanu un mūža ieguldījumu latviešu literatūrā, arheologam LZA goda loceklim profesoram Jānim Graudonim — par mūža ieguldījumu Latvijas senvēstures izpētē un kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanā, inženierzinātniekam akadēmiķim Rolandam Rikardam — par nozīmīgu ieguldījumu materiālzinātnē un tehnoloģijā. Balvas pasniegtas 12. novembrī
- 2. maijā filozofe Maija Kūle saņēma Eiropas Zinātņu un mākslu akadēmijas balvu par monogrāfiju “Phenomenology and Culture”
- LZA goda loceklis Pēteris Vasks saņēma starptautiskā mūzikas gadatirgus *MIDEM* galveno balvu *Gada mūzikas ieraksts*
- 2003. gads bija referendumā par pievienošanos Eiropas Savienībai gads. LZA darbu šajā jomā definēja kā vienu no gada prioritātēm. Prezidents J. Stradiņš aktīvi piedalījās Pirmsreferenduma konsultatīvās padomes darbā. 9. septembrī tika publicēts LZA aicinājums, kurā bija uzsvērts: “Latvija atrodas izvēles priekšā: vai nu palikt vienai pasaules caurvējos, vai arī pievienoties Eiropas attīstīto valstu saimei, no kuras savulaik tā var-darbīgi tika izrauta.”
- 2003. gads bija arī slavenā ķīmiķa rīdzinieka Vilhelma Ostvalda 150. jubilejas gads, ko atzīmēja visā pasaulē. 2. septembrī Latvijas Zinātņu akadēmijas un Rīgas Tehniskās universitātes vadība, firmas “Grindeks” un zinātniski tehniskās sabiedrības pārstāvji nolika ziedus pie izcilā zinātnieka pieminekļa Rīgā Vērmanes dārzā. LZA prezidents, Vilhelma Ostvalda biedrības godabiedrs profesors Jānis Stradiņš piedalījās arī Ostvalda jubilejas svinīgos pasākumos septembrī Vācijā. 21. Baltijas zinātņu vēstures konference (Rīgā, 13.–15.oktobrī) bija veltījums arī Vilhelma Ostvalda atcerei. 17. oktobrī Ostvalda jubileju svinīgi atzīmēja Tartu Universitāte

- 14. oktobrī Rīgā, pretim Latvijas Universitātes Bioloģijas fakultātes ēkai Kronvalda bulvārī svinīgi atklāja firmas “ITERA Latvija” un LZA dāvinājumu Rīgai — Paula Valdena pieminekli. Atklāšanas ceremonijā piedalījās Paula Valdena vienīgais mazdēls jurists, Helsinku Universitātes profesors, Somijas Zinātņu akadēmijas Humanitāro zinātņu nodaļas priekšsēdētājs prof. Erki Hollo
- 2003. gada decembrī Latvijas sabiedrība, zinātnieki, Latvijas Zinātņu akadēmija, citu valstu akadēmijas sirsnīgi sveica Zinātņu akadēmijas prezidentu Jāni Stradiņu 70.dzimšanas dienā. Jubilārs saņēma apsveikumus no Valsts prezidentes Vairas Vīķes-Freibergas, Ministru prezidenta Einara Repšes u.c. Pēc Igaunijas ZA ierosinājuma Jānis Stradiņš apbalvots ar Igaunijas valsts augstāko apbalvojumu — Māras Zemes krustu. Lietuvas ZA bibliotēkā Viļņā bija iekārtota Lietuvas ZA ārzemju loceklim J. Stradiņam veltīta jubilejas izstāde.
- 1. aprīlī Ministru kabinets apstiprināja Ekonomikas ministrijas vadībā (darba grupas vadītājs — profesors Jānis Stabulnieks) izstrādāto Nacionālo inovāciju programmu 2003.–2006. gadam
- 2003. gadā Latvijā izveidoti vairāki jauni zinātnes un tehnoloģijas parki. 30. janvārī Rīgas Tehniskajā universitātē parakstīts nodomu protokols par materiālzinātnes, enerģētikas, transporta un vides zinātnes parka METVI–Ezermala–Teika (daļa no Latvijas Zinātnes un tehnoloģiju parku kompleksa) izveidi. 20. maijā paziņots par Eiropas Savienības *PHARE* programmas līdzekļu piešķiršanu Jēkabpils industriālā parka projektam. 24. jūlijā notika “Zinātniski tehnoloģiskā parka RVR” dibināšanas svinīgs pasākums
- 3. martā Latvijas Zinātņu akadēmijā notika *Dr.hist.h.c.* Leonīda Siliņa jaunākās grāmatas “Latvieši Štuthofas koncentrācijas nometnē 1942–1945” atvēršana
- 14. oktobrī sabiedrībai prezentēts triju Baltijas valstu autoru kopdarbs — grāmata “Baltic R&D Systems in Transition. Experiences and Future Prospects”, ko angļu valodā klajā laidusi izdevniecība “Zinātne”. Trīs autori — Jānis Kristapsons, Helle Martinsone un Ina Dagite — savā darbā analizējuši zinātnes situāciju Igaunijā, Latvijā un Lietuvā no 1988. gada līdz 2003. gadam. Grāmatu autori sarakstīja pēc savas iniciatīvas, bet tās tapšanu sekmēja LZA ārzemju loceklis Andreass Adāls, Latvijas Zinātņu akadēmija, citas Baltijas un Zviedrijas organizācijas

- Profesors Ivars Lācis atkārtoti ievēlēts Latvijas Universitātes rektora amatā (23. maijā)
- 9. decembrī notika Latvijas Zinātnes padomes sēde, kurā ievēlēja padomes vadību. Par priekšsēdētāju atkārtoti ievēlēts akad. Juris Ekmanis, par priekšsēdētāja vietnieku atkārtoti ievēlēts akad. Juris Jansons
- 2003. gada 27. novembrī (dienā, kad pirms 15 gadiem tika nodibināta Latvijas Zinātnieku savienība) notika Savienības 5.kongress. Pēc kongresa jaunievēlētā padome izstrādāja Savienības turpmākās darbības galvenos virzienus: panākt adekvātu finansējumu zinātniskai pētniecībai un izstrādānēm kā no valsts budžeta, tā arī no privāto uzņēmumu puses; panākt grozījumus Likumā par zinātnisko darbību, kuru vajadzība ir nobriedusi. Savienība sadarbosies ar profesionālajām zinātniskajām biedrībām, zinātniskajiem centriem un augstskolām. Par Savienības padomes priekšsēdētāju ievēlēts profesors Uldis Grāvītis, par valdes priekšsēdētāju — profesors Aivars Āboltiņš.
- Satversmes tiesa 20. maijā atcēla likumdošanā noteiktos vecuma ierobežojumus profesoriem un zinātniekiem
- Janvārī laikraksts “Zinātnes Vēstnesis” publicēja interesantu sludinājumu: “Latvijas Universitātes Fizikas institūts izsludina konkursu uz 4 doktorantūras un 3 pēcdoktorantūras vietām ar stipendiju atbilstoši 750 EUR un 1500 EUR mēnesī”. Tas nozīmē, ka vienā gadījumā Eiropas normas zinātniskā darba apmaksai atnākušas līdz Latvijai.
- 2003.gads vairākām zinātniskām iestādēm un izdevumiem bija jubilejas gads. LU Mikrobioloģijas un biotehnoloģijas institūtam, Rēzeknes Augstskolai, Banku Augstskolai apritēja 10 gadi. Apaļa 25 gadu jubileja — Cietvielu fizikas institūtam. 12. jūnijā uz pirmo desmitgadi atskatījās Latvijas Tehnoloģiskais centrs. 22. septembrī gadalaiku izdevums “Zvaigžņotā Debess” atzīmēja 45 izdošanas gadus.
- Izveidota LU Fizikas un matemātikas fakultātes Cietvielu un materiālu fizikas katedra, kas atrodas Cietvielu fizikas institūta telpās un nodrošina zinātnisko pētījumu saistību ar mācību procesu
- 27. oktobrī pasniegti diplomi jaunievēlētiem 40 valsts emeritētiem zinātniekiem
- 8. aprīlī Latvijas ZA Augstceltnē atklāta valsts emeritēto zinātnieku kluba “EMERITUS” darba un sanāksmju telpa, kas aprīkota ar modernu tehniku.

Telpa iekārtota ar Zinātņu akadēmijas Lietu pārvaldes un sponsorfirmu atbalstu.

- 13. septembrī Rīgā atklātas “Eiropas kultūras mantojuma dienas”, ko rīkoja Eiropas Padome un Latvijas Valsts Kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija. Tās bija veltītas tēmai “Pēckara mantojums Latvijā” un par vienu no centrālajiem objektiem izvēlēta Latvijas ZA Augstceltnes ēka. LZA Augstceltnes ēkai tika piešķirts Eiropas kultūras mantojuma karogs. Pasākumā piedalījās Eiropas Padomes Kultūras, dabas un kultūras mantojuma direktorāta vadītājs prof. Hosē Marija Ballesters (Spānija)

Vairāki akadēmijas locekļi saņēma *citus pagodinājumus*:

- LZA prezidents Jānis Stradiņš apbalvots ar Igaunijas valsts augstāko apbalvojumu — Māras Zemes krustu — par Baltijas un Ziemeļvalstu zinātnieku sadarbības veicināšanu
- Pasaules brīvo latviešu apvienības 2003. gada balva LZA ārzemju loceklim Indriķim Šternam (ASV) par grāmatu “Latvijas vēsture 1180–1290. Krustakari”
- Gada balva mākslā LZA goda loceklim Imantam Lancmanim par nozīmīgu kuratora veikumu — izstādes “Heraldika Latvijā no 13. līdz 21. gadsimtam” koncepcijas izstrādi un realizāciju
- Vācu dabaspētnieku akadēmijas *Leopoldina* Kotteniusa Zelta medaļa LZA ārzemju loceklim Andrejam Okšem par izcilu mūža veikumu dabaszinātnēs
- Starptautiskās vērtēšanas tehnoloģiju un socioloģijas akadēmijas “Zelta Fortūna” (Ukraina) Svētā Georga medaļa “Gods. Slava. Darbs” piešķirta akadēmiķim Tālim Milleram

LZA prezidents Jānis Stradiņš Latvijas Zinātņu akadēmijā *tikās ar*:

- rakstnieku Valdi Rūju (23.janvārī)
- Tartu Universitātes vēstures pētniekiem doc. H. Tankleru un A. Remmeru (27. janvārī)
- valodnieku Pēteri Kļaviņu — vecāko J. Endzelīna līdzgaitnieku — Latviešu valodas krātuves vadītāju (1945./46.g.) (27. janvārī)
- aktieri G. Skrastiņu sakarā ar akciju ārzemju latviešiem (7. februārī)
- Latvijas Nacionālās operas režisoru G. Gailiti pārrunām par akadēmiķa Artura Krūmiņa piemiņas pasākumiem (28. februārī)

- lietuvju kultūras darbiniekiem — dzejnieku Jonu Ivanauskū un tulkotāju Dzintru Elgu Irbīti no Jonišķiem sarunai par sadarbību Zemgales jautājumos (Lietuvā darbojas Zemgales biedrība (Zemgales akadēmija), iznāk periodisks izdevums “Žiemgala” par Zemgales kultūrvēsturi) (18. martā)
- ar LZA goda locekli profesoru Kristapu Keggi (1. aprīlī)
- ar Krievijas vēstnieku Latvijā Igoru Studeņņikovu (4. aprīlī)
- igauņu vēsturnieku profesoru Raimo Pullatu (4. aprīlī)
- ar Ministru prezidentu Einaru Repši un izglītības un zinātnes ministru Kārlī Šadurski (9. aprīlī)
- Getingenas universitātes profesoru, Baltijas vēstures komisijas pirmo prezidentu LZA ārzemju locekli Gertu fon Pistolkorsu (11. aprīlī)
- UNESCO Izpildpadomes prezidenti Dr. Azizu Benani un Latvijas vēstnieku Francijā Rolandu Lappuķi (5. jūlijā)
- Francijas vēstnieku Mišelu Fušē un vēstniecības padomnieku Žanu Bodri (17. jūlijā)
- AABS Fonda izpilddirektoru LZA goda doktoru Jāni Gaiguli (30. jūlijā)
- Rīgas un Latvijas Virsrabīnu Nātanu Barkānu (3. septembrī)
- Igaunijas vēstnieku Tomasu Luku (8. oktobrī)
- Tartu Universitātes rektoru, bijušo Igaunijas izglītības un zinātnes ministru profesoru Jāku Āvikso un Somijas ZA Humanitāro zinātņu nodaļas priekšsēdētāju prof. Erki Hollo (13. oktobrī)
- Baltkrievijas Nacionālās Zinātņu akadēmijas delegāciju, kuru vadīja Akadēmijas viceprezidents prof. Jurijs Pļeskačevskis, un Baltkrievijas Republikas vēstnieku Latvijā Vadimu Lamkovu (7. novembrī)
- Itālijas Nacionālās Zinātņu akadēmijas *Accademia Nazionale dei Lincei* locekli profesoru Sante Gracioti ar kundzi (28. novembrī)

LZA prezidents Jānis Stradiņš, pārstāvot Latvijas Zinātņu akadēmiju, *pieidalījās vairākos pasākumos*, to skaitā:

- LZA ārzemju locekļa D. A. Lēbera 80. dzimšanas dienas svinībās Latvijas Akadēmiskajā bibliotēkā un Mencendorfa namā (4. janvārī)
- Kārļa Milenbaha gada ieskaņai jaunizremontētās Latviešu valodas institūta Domes zāles svinīgajā atklāšanas ceremonijā (14. janvārī)
- izstādes “Profesora Paula Stradiņa medicīnisko preparātu un mulāžu restaurētā kolekcija” atklāšanā Rīgas Stradiņa universitātes Anatomikumā (31. janvārī)
- 40. Paula Stradiņa piemiņas lasījumos Medicīnas vēstures muzejā (31. janvārī)

- mākslinieka Ulda Zemzara 75 gadu jubilejas izstādes “Tikšanās portretos” atklāšanā Rīgas Latviešu biedrībā (5. februārī)
- izstādes “Tērbatas Universitāte un Latvija” un “Latvieši un igauņu literatūra” atklāšanā Tartu Universitātes bibliotēkas telpās (Tartu, 12. februārī)
- Rietumlatvijas vēstures izpētes komisijas, Ventspils domes, Ventspils muzeja un Latvijas Valsts vēstures arhīva izdoto grāmatu prezentācijā (Ventpilī, 25. februārī)
- Rīgas Stradiņa universitātes gada zinātniskajā konferencē (7. martā)
- Eiropas Savienības Pirmsreferenduma konsultatīvās padomes sēdēs (6. martā, 8. maijā, 20.–21. septembrī)
- Lata atjaunotnes 10 gadu jubilejas svinībās (5. martā)
- J. Endzelīna un K. Mīlenbaha piemiņas izstādes “Mantojums” atklāšanā Latvijas Akadēmiskajā bibliotēkā (11. martā)
- Turaidas pils atbalsta fonda gada kopsapulcē (7. aprīlī)
- Cicerona un Mērfija balvu pieciem gadiem veltītajā konferencē “Sabiedriskās attiecības Latvijā: masu mediju skatījums” (10. aprīlī)
- žurnāla “Humanities and Social Sciences Latvia” 10 gadu jubilejas pasākumā LU Mazajā aulā (28. aprīlī)
- Polijas vēstniecības rekonstruētās ēkas svinīgajā atklāšanā (5. maijā)
- “Raiņa prieku” atjaunošanas talkā, kur nokaltušās vietā jaunu priedi stādīja Anna Žigure un Jānis Stradiņš (kā šīs priedes krustvecāki) kopā ar Jūrmalas domes priekšsēdētāju Daini Urbanoviču (17. maijā)
- konferencē “Daugavas ielejas lejteces kultūrvēsturiskais mantojums un tā saglabāšana” Kongresu namā (15. maijā)
- Ebreju tautas genocīda upuru piemiņas ceremonijā (4. jūlijā)
- Kārļa Ulmaņa piemiņas pasākumos (dievkalpojums un atceres akts Doma baznīcā, pieminekļa atklāšana) (22. jūlijā)
- Arheologu svētkos Turaidas muzejrezervātā — LZA goda locekļa J. Graudoņa 90 gadu jubilejas svinīgajā sarīkojumā (23. augustā)
- Vecā Stendera piemiņas pasākumā Sunākstē (31. augustā)
- intelīģences aicinājuma parakstīšanā Rīgas Latviešu biedrības namā, kurā Latvijas pilsoņi aicināti balsot par iestāšanos Eiropas Savienībā (4. septembrī)
- Dzejas dienās pie Raiņa priedēm Jūrmalā (11. septembrī)
- konferencē “No Atmodas līdz Eiropas Savienībai” (17. septembrī)
- 5. starptautiskās konferences “Ebreji mainīgajā pasaulē” noslēguma sēdē (16. septembrī)

- grāmatas “Eiropas idejas Latvijā” prezentācijā (18. septembrī)
- Lestenes Brāļu kapu iesvētīšanas ceremonijā (27. septembrī)
- Latvijas Tautas frontes 15 gadu jubilejai veltītajos pasākumos (4. oktobrī)
- akadēmiskās vienības “Austrums” 120 gadu jubilejas svinīgajā sarīkojumā LU Lielajā aula (25. oktobrī)
- jaunievēlētā Lietuvas ZA prezidenta Zenona Rudzika (*Zenonas Rokus Rudzikas*) inaugurācijas ceremonijā (Viļņā, 28. oktobrī)
- izstādes “Latvijas valsts karoga vēsture” atklāšanā Kultūras namā “Ritums” M. Jaunielā 5 (7. novembrī)
- Eižena Ostvalda piemiņas akmens atklāšanā Olaines mežniecībā (7. novembrī)
- kapa pieminekļa atklāšanā valodniekam, folkloristam un etnogrāfam profesoram Pēterim Šmitam (pirmajam *Academia Scientiarium Latviensis* prezidentam) (11. novembrī)
- Jāņa Čakstes pieminekļa atklāšanā Jelgavā (14. novembrī)
- LZA un Latvijas Akadēmiskās bibliotēkas rīkotās izstādes “Itālija–Latvija: vēstures, zinātnes un kultūras dialogi” atklāšanā (28. novembrī)
- Latvijas Zinātnieku savienības V kongresā (27. novembrī)
- piemiņas plāksnes Rīgas ārstam un pirmā muzeja dibinātājam, Londonas Karaliskās biedrības loceklim Nikolajam Himzelim atklāšanā pie nama M. Jaunielā 3, kur viņš dzīvojis (18. decembrī)
- grāmatas “Hipokratiskie raksti” (slavenā Hipokrata sacerējumu tulkojums no sengrieķu valodas) atvēršanas ceremonijā Anatomikumā (19. decembrī)

2003. gadā Latvijā publicētas daudzas *zinātniskas grāmatas*, to skaitā:

- 20. gadsimta Latvijas vēsture. 2. sējums. Neatkarīgā valsts. 1918–1940. – R.: LVI apgāds, 2003. – 1022 lpp.
- *V. Dimza*. Inovācijas pasaulē, Eiropā, Latvijā – R.: LZA EI, 2003. – 206 lpp.
- *J. Kristapsons, H. Martinson, I. Dageyte*. Baltic R&D Systems in Transition. Experiences and Future Prospects. – R.: Zinātne, 2003. – 204 pp.
- *A. Buiķis, R. Čiegis, A. D. Fitt (Editors)*. Progress in Industrial Mathematics at ECMI 2002. 12th Conference of the European Consortium for Mathematics in Industry. (Eiropas Industriālās matemātikas konsorcijs). Proceedings, Rīga, September, 2002, Springer, Series “Mathematics in Industry”, 2004. – 409 pp.
- Latvijas Sarkanā grāmata. 3. sējums. Vaskulārie augi /Proj. vad. un galv. red. G. Andrušaitis. – R.: LU Bioloģijas institūts, 2003. – 691 lpp.

- Latvijas Sarkanā grāmata. 5. sējums. Zivis, abinieki,, rūpuļi /Proj. vad. un galv. red. G. Andrušaitis. – R.: LU Bioloģijas institūts, 2003. – 144 lpp.
- Holokausta izpētes jautājumi Latvijā. Latvijas Vēsturnieku komisijas raksti. 8. sēj. Starptautiskā semināra referāti, 2001. gada 29. novembris, Rīga. – R.: LVI apgāds, 2003. – 415 lpp.
- Padomju okupācijas režīms Baltijā 1944.–1959. gadā: politika un tās sekas. Latvijas Vēsturnieku komisijas raksti. 9. sēj. Starptautiskās konferences referāti 2002. gada 13.–14. jūnijs, Rīga. – R.: LVI apgāds, 2003. – 463 lpp.
- Politics and Law in the Context of the European Integration Proceedings of the international conference 14–15 February 2003. – R.: Baltic Centre of Strategic Studies, 2003. – 237 pp.
- *V. Ivbulis*. Šīva izdejo un sagrauj pasauli. – R.: Zinātne, 2003. – 570 lpp.
- *U. Sedmalis, I. Šperberga*. Kristalogrāfija un kristālķīmija. – R: Rīgas Tehniskā universitāte, 2003. – 189 lpp.
- *L. Viksna*. Vīrushepatīts C: norise, ārstēšana, prognoze, profilakse. R: Nacionālais apgāds, 2003. – 128 lpp.
- Ekonomikas augstākā izglītība — laukiem / Galv. red. V. Strīķis/ – Jelgava: LLU, 2003. – 331 lpp.
- Amber in Archaeology. Proceedings of the fourth International Conference on Amber in Archaeology. Talsi, 2001. – R. : Institute of the History of Latvia, 2003. – 259 pp.
- Angļu–latviešu jūrniecības terminu vārdnīca. — R.: Latvijas Jūras akadēmija, 2003. – 128 lpp.
- Arheoloģija un etnogrāfija. 21. laid. – R.: LVI apgāds, 2003. – 154 lpp.
- *T. Berga*. Rīgas monētu kolekcija Rīgas vēstures un kuģniecības muzejā. Livonijas periods (13.–16.gs.) – R.: LVI apgāds, 2003. – 103 lpp.
- *M. Boiko*. Latviešu teikto dziesmu melodiskā veidojuma tehnikas. – R.: Musica Baltica, 2003. – 148 lpp.
- Deklarācija par Latvijas Republikas neatkarības atjaunošanu. 1990. gada 4. maijs. – R.: LZA Baltijas stratēģisko pētījumu centrs, 2003. – 133 lpp.
- *Dz. Ērglis*. Latvijas Centrālās padomes nezināmās vēstures lappuses. – R.: LVI apgāds, 2003. – 231 lpp.
- Kārlim Ulmanim – 125 /Latvijas Zinātņu akadēmija. LU Latvijas vēstures institūts. – R.: LVI apgāds, 2003. – 239 lpp.
- Latviešu rakstniecība biogrāfijās. Otrais, papildinātais un pārstrādātais izdevums. – R.: Zinātne, 2003. – 741 lpp.

- *J. Graudonis*. Lielupes krastos pirms gadu simtiem. Arheoloģiskie pētījumi Jaunsvirlaukas pagastā. – R.: LVI apgāds, 2003. – 87 lpp.
- *J. Graudonis*. Turaidas pils. I. Arheoloģiskā izpēte. – Turaidas muzejrezervāts, 2003. – 196 lpp. Turaidas pils. II. Atradumi. – Turaidas muzejrezervāts, 2003. – 32 lpp. + 80 tabulas.
- *P. Guļāns*. Latvijas ekonomika laikmetu griežos. – R.: BO SIA “Latvijas Zinātņu akadēmijas Ekonomikas institūts”, 2003. – 219 lpp.
- *B. Gudriķe*. Jēkabs Janševskis. – R.: Zinātne, 2003. – 208 lpp. (Sēr. “Personība un daiļrade”)
- *V. Hausmanis*. Mārtiņš Ziverts. – R.: Zinātne, 2003. – 229 lpp. (Sēr. “Personība un daiļrade”)
- *Z. Friķe*. Latvis. Gothards Frīdrihs Stenders. – R.: Zinātne, 2003. – 299 lpp. (Sēr. “Personība un daiļrade”)
- *I. Jansone*. Galvas segas un plecu segas: lingvistiskais aspekts latviešu valodā. – R.: LU Latviešu valodas institūts, 2003. – 399 lpp.
- *D. Markus*. Bērna valoda: no pirmā kļiedziena līdz pasakai. – R.: Apgāds “Rasa ABC”, 2003. – 143 lpp.
- *I. Ēdelmane, Ā. Ozola*. Latviešu valodas augu nosaukumi. – R.: Augsburgas institūts, 2003. – 494 lpp.
- Senā Rīga. Pētījumi pilsētas arheoloģijā un vēsturē. 4. d. – R.: LVI apgāds, 2003. – 464 lpp.
- *J. Salaks*. Justs Kristiāns fon Loders. – R.: Nacionālais apgāds, 2003. – 324 lpp.
- *V. Skujiņa*. Latviešu valoda lietišķajos rakstos. – R.: Zvaigzne ABC, 2003. – 150 lpp.
- Terminoloģijas Jaunumi. LZA Terminoloģijas komisija, 2003, nr. 3, nr. 4, nr. 5/6.
- *I. Šuvajevs*. Freids. – R.: Zvaigzne ABC, 2003. – 111 lpp.
- *I. Šuvajevs*. Freida lieta. Psihoanalītiskā kultūra, valoda un teksti. – R.: Intelekt, 2003. – 267 lpp.
- Dzīvesstāsti – vēsturē, kultūrā, sabiedrībā: mutvārdu vēstures avoti. Izlase/ Sast. M. Zirņīte, M. Hinkle. – R.: FSI, 2003. – 221 lpp.
- Drug Abuse Prevalence in Latvia. – R.: FSI, Narkoloģijas centrs, 2003. – 172 lpp.
- History, Culture and Society through Life Stories. Oral History Sources of Latvia. – R.: FSI, “Dzīvesstāsts”, 2003. – 203 pp.
- Zinātņu vēsture un muzejniecība. Latvijas Universitātes raksti. 653. sēj. / Galv. red. M. Baltiņš. – R.: Zinātne, 2003. – 286 lpp.

- Materiāli par latviešu un cittautu kultūru Latvijā. – R.: Zinātne, 2003. – 170 lpp.
- *M. Ziverts*. Minhauzena precības un citas lugas / V. Hausmaņa sakārtojums, priekšvārds, komentāri. – R.: Valters un Rapa, 2003. – 689 lpp.
- Narkotiku lietošanas izplatība Latvijā / Galv. red. I. Koroļova – R.: FSI; Narkoloģijas centrs, 2003. – 216 lpp.
- Reliģiski – filozofiski raksti. VIII / Galv.red. S. Krūmiņa-Koņkova, sast. N. Gills. – R.: FSI, 2003. – 405 lpp.
- *B. Tabūns*. Modernisma virzieni latviešu literatūrā. – R.: Zinātne, 2003. – 184 lpp.
- Valsts un tiesību sistēmas pilnveidošanas problēmas Eiropas integrācijas kontekstā. Jauno pētnieku III konference. 2003. gada 17. aprīlis. – R.: LZA Baltijas stratēģisko pētījumu centrs, 2003. – 90 lpp.
- Industriālais mantojums modernā pilsētvidē. Starptautiska konference 2002. gada 20. septembrī/ Sast. A. Biedriņš. – R.: Rīgas dome, 2003. – 87 lpp.
- *M. Vecvagars, I. Ķemere*. Sengrieķu-latviešu īpašvārdu vārdnīca. 1. daļa. – R.: FSI, 2003. – 159 lpp.
- Terminology and Technology Transfer in the Multilingual Information Society. Proceedings of the 2nd International Conference on Terminology. Ed. By V. Skujina. – TermNet Publisher, 2003. – 184 pp.
- *M. Vecvagars*. Bizantoloģija Latvijā – Eduards Kurcs. – R.: FSI, 2003. – 117 lpp.
- Mūsu jaunu dienu zeme — Jaunsvirlauka / Sast. un līdzaut. J. Freimanis. – R.: Latvijas Akadēmiskā bibl., 2003. – 164 lpp.
- *B. Iljina*. Ventspils telefona tīklam – 100 / Red. J. Ločmelis. – R.: Lattelekom, 2003. – 86 lpp.
- *O. Bušs*. Personvārdi, vietvārdi un citi vārdi: izpētes pakāpieni. – R.: LU Latviešu valodas institūts, 2003. – 310 lpp.
- *S. Raģe*. Darbu izlase. – R.: LU Latviešu valodas institūts, 2003. – 433 lpp.
- *O. Krastiņš, I. Ciemiņa*. Statistika. Mācību grāmata augstskolām. – R.: LR Centrālā statistikas pārvalde, 2003. – 267 lpp.
- *O. Krastiņš*. Ekonometrija. Mācību grāmata augstskolām. – R.: LR Centrālā statistikas pārvalde, 2003. – 207 lpp.
- *O. Krastiņš*. Mūsu problēmas: ar statistiku un bez tās. “Latvijas Vēstnesis” 2002. gadā publicēto rakstu krājums. – R.: Latvijas Statistiķu asociācija; Latvijas Statistikas institūts, 2003. – 123 lpp.
- Statistikas un pārvaldes problēmas 2003. Zinātniskie raksti. – R.: Latvijas Statistikas institūts, 2003. – 211 lpp.
- *P. Zvidriņš*. Demogrāfija. – R.: LU, 2003. – 280 lpp.

- V. Nagobads, A. Viksna. Latvijas Sarkanais Krusts. – R: Imanta, 2003. – 54 lpp.
- J. Viksne. Medijamo ūdensputnu noteicējs. – R: Latvijas valsts meži, 2003. – 63 lpp.
- Jaunākā latviešu literatūra. 2002 / Sast. R. Briedis. – R.: Pētergailis, 2003. – 115 lpp.
- J. Barkāns. Enerģijas racionāla izmantošana. – R.: RTU izd., 2003.– 285 lpp.
- Mēs bijām, mēs esam, mēs būsim: 40 gadi ar Valmieras stikla šķiedru / I. Poļaks, H. Holsts u.c. – Valmiera, 2003. – 382 lpp.

2003. gadā Latvijā notika daudzas *zinātniskās konferences* (vairākas no tām ar tiešu LZA līdzdalību), to skaitā:

- Konference “Latvijas ekonomiskā stratēģija” (24. janvārī)
- Daugavpils Universitātes Humanitārās fakultātes starptautiskā konference “XIII Zinātniskie lasījumi 2003” (30.–31. janvārī)
- Starptautiska konference “Informācijas sabiedrība un mūsdienīgs bizness” (Ventspils, 31. janvārī–1. februārī)
- Latvijas Universitātes 61. konference (Plenārsēde 5. februārī)
- LU Cietvielu fizikas institūta 19. konference (10.–12. februārī)
- Akadēmiķa J. Endzelīna 130. dzimšanas dienas atceres starptautiskā konference “Valoda vēstures dzirnakmeņos” (20.–21. februārī)
- Konference “Kārļa Milēnbaha devums valodniecībā” (28. martā)
- starptautiska konference “Lauku vide. Personība. Izglītība” (Jelgava, 27.–28. martā)
- Starptautiska konference “Ekonomikas zinātne – lauku attīstībai” (Jelgava, 9.–10. aprīlī)
- 2. Starptautiskā konference “Bioloģiskās daudzveidības izpētes un aizsardzības problēmas Baltijas reģionā” (Daugavpils, 24.–26. aprīlī)
- Starptautiskais forums *eBALTICS* Informācijas un telekomunikācijas tehnoloģijas Baltijas jūras reģionā (BALTIC IT&T2003) (2.–5. aprīlī)
- International TELEBALT Workshop “*IST 6th Framework Programme – new Challenge for Baltic States*” (2.–3. aprīlī)
- Starptautiska konference “Spēkrati, loģistika un alternatīvās degvielas” (Jelgava, 24.–25. aprīlī)
- 2. starptautiskā konference “Pedagoģija: teorija un prakse” (Liepāja, 25. aprīlī)
- Starptautiska starpdisciplināra konference “Eksistence un komunikācija” (5.–6. maijā)

- Starptautiska konference par vides un ekoloģijas problēmām “ECOBALT 2003” (15.–16.maijā)
- 6. starptautiskā konference “Sabiedrība un kultūra” (Liepāja, 15.–16.maijā)
- IV starptautiskā zinātniski praktiskā konference “Vide. Tehnoloģija. Resursi” (Rēzekne, 26.–28. jūnijā)
- 10. Starptautiskais ožas un elektroniskā deguna simpozijs ISOEN’03 (25.–28. jūnijā)
- Latvijas Fiziķu biedrības 8. konference (Jelgava, 1. jūlijā)
- Starptautiskais Baltijas graudaugu un zirņu selekcionāru seminārs (Priekule, 11. jūlijā)
- 26. Ziemeļvalstu–Baltijas entomoloģijas kongress (Skaļupes, 8.–13. jūlijā)
- Starptautiskās Koksnes Zinātņu akadēmijas (dib. 1966.g.) gadskārtējā akademiķu plenārsēde (Cēsis, 4.–9. augustā)
- Starptautiskā darba sanāksme (NATO un EC workshop) “Elektriskā lauka nedestruktīvās attēlošanas un augstas frekvences plazmas pielietojumi nanomēroga virsmām” (21.–22. augustā)
- Vispasaules energoelektronikas un kustības vadības konference “EPE–PEMC’04 Rīga” (2.–4. septembrī)
- 5. starptautiskais seminārs “Radiācijas vizualizācijas detektori” (7.–11. septembrī)
- Seminārs “Saules enerģijas izmantošana Latvijā” (Aizkraukle, 8. septembrī)
- Konference “Aktualitātes Aspazijas un Raiņa pētniecībā” (11. septembrī)
- 5. gadskārtējā starptautiskā konference “Ilgspējīgas attīstības priekšnoteikumi; jauni izaicinājumi un perspektīvas” (10.–11. septembrī)
- Starptautiska konference “Baltijas polimēru simpozijs 2003” (Jūrmala, 17.–19. septembrī)
- Starptautiska konference “Ostu, jūras un multimodālo loģistikas sistēmu modelēšana” (18.–20. septembrī)
- 5. starptautiskā konference “Modalitāte un tulkošana” (Ventspils, 29. septembrī–3. oktobrī)
- Starptautiska konference “Statistikas pētījumi: sociālo zinātņu un izglītības bāze” (2.–4. oktobrī)
- RTU 44. starptautiskā zinātniskā konference (RTU 141. gadskārtu atzīmējot) (9.–11. oktobrī)
- 3. starptautiskais Paula Valdena simpozijs organiskajā ķīmijā (13.–14. oktobrī)
- 4. starptautiskā konference “*Reliability and Statistics in Transportation and Communication*” (*RelStat’03*) (16.–17. oktobrī)

- 1. starptautiskā bioloģijas studentu konference (11.–14. novembrī)
- Starptautiska konference par Jelgavas arhitektūras un mākslas pieminekļiem (6.–7. novembrī)
- Starptautiska konference "Mūzikas skolotāju izglītība 21. gadsimtā: sasniegumi un problēmas" (Daugavpils, 27.–28. novembrī)
- Starptautiska konference "Cerebrālā trieka" (4.–6. decembrī)
- Starptautiska konference "Globalizācija un kultūra" (Daugavpils, 4.–5. decembrī)
- Konference "Zinātnes valoda" (19. novembrī)
- 4. starptautiskā konference "Dabaszinātnes un skolotāju izglītība" (Daugavpils, 20.–21. novembrī)
- Kārļa Milenbaha gadam veltīta starptautiska konference "Vārds un tā pētišanas aspekti" (Liepāja, 20.–21. novembrī)

Atbilstoši LZA, Latvijas Intelīģences apvienības un Rīgas Latviešu biedrības sadarbības līgumam 2003.gadā notika *konferences*, kuras tiešraidē translēja Latvijas Radio:

- "NATO un 21. gadsimta drošības problēmas. Latvija NATO un ES drošības kontekstā" (51. konference, 14. februārī)
- "Latvija Eiropā, Eiropa Latvijā. Valsts varas, valsts pārvaldes un sabiedrības interešu krustpunkti" (52. konference, 28. martā)
- "Latvija Eiropā, Eiropa Latvijā. Tautas veselība un veselības aprūpe Latvijā, jauno gadsimtu sākot" (53. konference, 11. aprīlī)
- "Jaunā Eiropas savienība – 25 valstu kopiena. Cerības. Iespējas. Šaubas" (54. konference, 23. maijā)
- "Integrēta pilsoniskā sabiedrība Latvijā un Latvijas iekļaušanās Eiropas demokrātiskajā telpā" (55. konference, 18. jūnijā)
- "Latvija Eiropā, Eiropa Latvijā. Latvijas izglītības sistēma Eiropas izglītības telpā" (56. konference, 22. augustā)
- "Latvijas tautsaimniecības nacionālais attīstības modelis un Latvija Eiropas Savienības ekonomiskajā telpā" (57. konference, 12. decembrī)

Vairāki pasākumi bija veltīti izcilo Latvijas vai Latvijas izcelsmes *zinātnieku piemiņai*, to skaitā:

- Akadēmiķa Jāņa Endzelīna 130. dzimšanas dienas atceres starptautiska zinātniska konference "Valoda vēstures dzirnakmeņos" (20.–21. februārī)
- LZA Senāta sēde, kas bija veltīta Zinātņu akadēmijas pirmā prezidenta Pauļa Lejiņa 120. dzimšanas dienai, kas apritēja 26. februārī (11. martā)

- J. Endzelīna un K. Milenbaha piemiņas izstādes “Mantojums” atklāšana Latvijas Akadēmiskajā bibliotēkā (11. martā)
- piemiņas pēcpusdiena “Daži mirkļi kopā ar Gunāru Priedi” Rīgas Latviešu biedrībā sakarā ar izcilā dramaturga un LZA goda locekļa 75 gadu jubileju (18. martā)
- Kārļa Milenbaha 150 gadu jubilejas svinīgs vakars Rīgas Latviešu biedrībā (28. martā)
- Vecā Stendera piemiņas pasākums Sunākstē (31. augustā)
- sagaidot Paula Valdena 140 dzimšanas dienu – Zinātņu akadēmijas prezidenta J. Stradiņa un Latvijas Ķīmijas biedrības priekšsēdētāja P. Trapenciera izbraukums uz Paula Valdena dzimto novadu – Daibi, Rubeni, Straupi, Valmieru u.c. (11. septembrī)
- LZA ārzemju locekles V. Rūķes-Draviņas izvadīšanas ceremonija Krematorijas sēru zālē un urnas guldīšana Meža kapos (11. oktobrī)
- pasākumi, veltīti 1953. gadā veiktajam nozīmīgajam atklājumam par DNS struktūru: LU Zinātnes muzeja telpās atklāta Britu Padomes organizētā izstāde “DNS-50”; seminārs “DNS valoda – DNS jautājumu pētīšana ar angļu valodas palīdzību” (oktobrī)
- Rīgā, Alberta ielā pie 4. nama svinīgi atklāja piemiņas plāksnes šī nama projektētājam būvinženierim Mihailam Eizenšteinam un Latvijas Zinātņu akadēmijas pirmajam prezidentam profesoram Paulim Lejiņam (29. oktobrī)
- valodnieces S. Raģes jubilejai veltīta starptautiska konference “Balti un somugri: lingvistiskie kontakti un atbilstes” un piemiņas vakars (30. oktobrī)
- atklāts kapa piemineklis valodniekam, folkloristam un etnogrāfam profesoram Pēterim Šmitam (pirmajam *Academia Scientiarum Latviensis* prezidentam) (11. novembrī)
- profesoru Alfrēda Ieviņa un Mārtaņa Straumaņa kārtējie piemiņas lasījumi Latvijas Zinātņu akadēmijā (4. decembrī)
- Neorganiskās ķīmijas institūts pieminēja savu kolēģi, institūta direktoru, Latvijas Zinātņu akadēmijas prezidentu (1984–1989), izcilu zinātnieku profesoru Bruno Puriņu (1928–2001), kuram apritētu 75. gadskārta (16. decembrī)
- piemiņas plāksnes atklāšana Rīgas ārstam un pirmā muzeja dibinātājam, Londonas Karaliskās biedrības loceklim Nikolajam Himzelim pie nama M. Jaunielā 3, kur viņš dzīvojis (18. decembrī)

Latvijas Zinātņu akadēmijā notika vairākas *mākslas darbu izstādes*:

- Vladimira Auziņa gleznu izstāde “Blaumaņa Braki” (atklāta 15. janvārī)
- *Dr.sc.ing.* Miervalža Vaivara fotoizstāde “Pie jūras dzīve mana...” (atklāta 20. februārī)
- Uldis Zemzaris, Līvija Endzelīna — veltījumu izstāde Jānim Endzelīnam un Kārlim Milenbaham viņu jubileju gadā (atklāta 11. martā)
- LZA goda locekļa, tēlnieka un medaļu mākslinieka Jāņa Strupuļa darbu izstāde “Sievietes skaistums” (atklāta 13. maijā)
- LZA goda locekļa kinorežisora Jāņa Streiča pasteļu izstāde “Kur basām kājām...” (atklāta 18. jūnijā)
- Arņa Blumberga (“Latvijas Vēstnesis”) fotoizstāde “Vīzijas” (atklāta 9. septembrī)
- LZA goda locekļa, LMA rektora Jāņa Andra Oša darbu izstāde “Pārdomu laiks” (atklāta 4. novembrī)
- akadēmiķa Jāņa Krastiņa fotoizstāde “Rakursi. 20. gs. nogales arhitektūra” I. (atklāta 3. decembrī)

Pārskatu sastādīja LZA kor.loc. Jānis Kristapsons

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADEMIJAS PILNSAPULCES

2003. gadā notikušas 3 LZA pilnsapulces.

Pavasara pilnsapulce 10. aprīlī

Pilnsapulci ar ievadrunu “Zinātnes vieta šodienas Latvijas kontekstā” (runas pilnu tekstu sk.: Latvijas Vēstnesis, 2003, 15. aprīlis, Nr. 58 (2823); Zinātnes Vēstnesis, 2003, 28. aprīlis, Nr. 8 (258)) atklāja LZA prezidents Jānis Stradiņš. Viņš pievērsa uzmanību tam, ka sabiedrībā attiecībā uz zinātņi eksistē divi diametrāli pretēji viedokļi. Pirmais: zinātne Latvijā atrodas dziļas krīzes, stagnācijas, depresijas stāvoklī, tā izlaiž garu, mirst. Otrs: Latvijas zinātne jau kopš 1999. gada veiksmīgi darbojas Eiropas vienotajā zinātnes telpā, kur tā esot nokļuvusi pat agrāk nekā citas jomas. Prezidents atzina, ka, viņaprāt, abi viedokļi ir pārspīlēti, taču katrā no tiem ir daļa patiesības, atkarībā no tā, no kāda viedokļa mēs vērtējam zinātņi. Tomēr Latvijas zinātnē turpina strādāt spējīgi un produktīvi zinātnieki, no kuriem daudzi ir labi pazīstami un tiek augstu vērtēti ne tikai pašu mājās vien, bet arī tālu pasaulē. J. Stradiņš informēja pilnsapulces dalībniekus par tikšanos iepriekšējā dienā LZA ar Ministru prezidentu Einaru Repši un izglītības un zinātnes ministru prof. Kārli Šadurski, par sarunas saturu un rezultātiem.

Tika pasniegtas LZA vārdbalvas un balvas jaunajiem zinātniekiem, kā arī LZA un akciju sabiedrības “RD Alfa” 2003. gada balva fizikā un tās inženierpielietojumos. LZA goda doktora diploms *Dr.agr.h.c.* tika pasniegts Latvijas Lauksaimniecības universitātes rektoram *Dr.sc. ing.* Pēterim Bušmanim, Lauksaimniecības un meža zinātņi akadēmijas viceprezidentam.

Pārskatu par LZA darbību 2002. gadā sniedza LZA ģenerālsēkretārs Raimonds Valters.

Ar LZA Uzraudzības padomes ziņojumu pilnsapulci iepazīstināja akadēmiķis Kalvis Torgāns.

Ar rosinošām pārdomām “Izglītība, zinātne, inovācijas: daži izaicinājumi un risinājumi” uzstājās akadēmiķis Uldis Viesturs, aicinot pierādīt sabiedrībai, ka gudrību un informāciju iespējams pārvērst pārticībā, ja tiks piešķirts īpašs finansējums un veltītas valstiskas rūpes pielietojamiem pētījumiem un to rezultātu komercializēšanai.

Notika diskusija par zinātnes vispārējām problēmām, inovāciju politiku Latvijā un starptautisko sadarbību. Debatēs runāja *Dr. habil.sc. ing.* Jānis Stabulnieks, akadēmiķi Pauls Pumpēns un Juris Tiliks, LZA korespondētājoceklis Pēteris Guļāns, Latvijas Akadēmiskās bibliotēkas direktore Venta Kocere un *Dr. phys.* Arnolds Ūbelis.

Pilnsapulce 8. maijā
“Latvija Eiropas Savienībā: guvumi un riski”

LZA pilnsapulce notika, gatavojoties 20.septembra referendumam. Ievadvārdos LZA prezidents Jānis Stradiņš nodeva pilnsapulces dalībniekiem Latvijas Valsts prezidentes LZA istenās locekles Vairas Viķes-Freibergas sveicienu un vēlējumu rosinošai diskusijai, un dalījās savā pieredzē un apsvērumos, darbojoties ES referenduma kampaņas sabiedriski konsultatīvās padomes sastāvā. Šo padomi vada Ministru prezidents Einars Repše, un tajā darbojas gandrīz 30 dažādu profesiju pārstāvji, Latvijā pazīstami cilvēki.

Andris Kķesteris, Ārlietu ministrijas valsts sekretāra vietnieks, iestāšanās ES sarunu vadītājs, referēja par tēmu “Iestāšanās sarunu rezultāti Latvijas attīstībai”, atklājot iestāšanās sarunu gaisotni, to sarežģītību, diplomātiskos panākumus. Pozitīvi vērtējot Latvijas rezultātus, runātajs uzsvēra, ka “mēs būsim kļuvuši par nāciju, kuru uzklausa”.

EK vecākais administrators, *Dr.h.c.* Eduards Bruno Deksnis runāja par Latvijas jaunajām iespējām Eiropas Savienībā. Georgs Andrejevs, Latvijas vēstnieks Eiropas Padomē, LZA istenais loceklis, iepazīstināja pilnsapulces dalībniekus ar Eiropas Padomes lomu valstu sagatavošanā dalībai ES. Integrāciju ES no uzņēmēja viedokļa aplūkoja Raita Karnīte, LZA Ekonomikas institūta direktore, LZA korespondētāj-locekle. 8. Saeimas deputāts Rihards Pīks, pamatojoties uz savu pieredzi, referēja par tēmu “Jaunā Eiropa ES Konventa skatījumā”.

Ekspertu ziņojumi izraisīja dzīvu domu apmaiņu un jautājumi, kurus referentiem un ekspertiem uzdeva akadēmiķi Jānis Freimanis, Andrejs Siliņš, Aleksandrs Jemeljanovs, Pēteris Zvidriņš, Jānis Lielpēters, *Dr.h.c.* Romāns Apsītis, LZA korespondētājlocekļi Andrejs Cālītis, Pēteris Guļāns, *Dr.phys.* Arnolds Ūbelis, skāra visplašāko problēmu loku — no ES attieksmes formulējuma pret “jaunajām” valstīm, Eiropas Padomes darbības izglītības kvalitātes unificēšanā un uzlabošanā, investīciju vērtējumam t.s. augstajās tehnoloģijās līdz “skatam uz Latviju cilvēktiesību jomā”, protams, raugoties no ES viedokļa. Vairākkārt izskanēja jautājums, pārdomas — ko zinātnieki var un ir darījuši, lai “ietu pie tautas, pie zemniekiem” un izskaidrotu savus uzskatus un pozīciju. Uz to atbildēja Latvijas Lauksaimniecības universitātes (LLU) rektors profesors Pēteris Bušmanis — par lauku attīstības programmu 2004.–2006. gadam un papildināja prezidents Jānis Stradiņš, atzinīgi izsakoties par LLU un Latvijas Lauksaimniecības un meža zinātņu akadēmijas pasākumiem un darbu ar lauku uzņēmējiem. Debatēs savus apsvērumus izteica Jānis Lielpēters, LZA korespondētāj-locekle Tatjana Koķe, LZA viceprezidents Andrejs Siliņš, LZA korespondētājloceklis Pēteris Guļāns, ES 6. ietvarprogrammas Nacionālā kontaktpunkta koordinators *Dr.phys.* Arnolds Ūbelis, LZA goda loceklis režisors Jānis Streičs, Daugavpils

Universitātes rektore *Dr. habil. philol.* Zaiga Ikere. Noslēgumā tika izveidota komisija, kuras uzdevums — izstrādāt dokumentu, kurā formulētas Latvijas Zinātņu akadēmijas nostādnes jautājumā par Latvijas iestāšanos Eiropas Savienībā.

Rudens pilnsapulce 20. novembrī

2003. gada 20. novembrī notika LZA pilnsapulce, kurā piedalījās liels skaits LZA locekļu un informātikas nozares pārstāvju no dažādām augstskolām un datorfirmām.

LZA prezidents J. Stradiņš un viceprezidents J. Ekmanis pasniedza 2003. gada LZA Lielo medaļu matemātiķim Rūsiņam Mārtiņam Freivaldam par izciliem darbiem varbūtisko algoritmu un kvantu automātu teorijā, izveidojot zinātnisko skolu Latvijā. Apsveikumu 2003. gada LZA Lielās medaļas laureātam bija atsūtījuši Valsts prezidente LZA īstenā locekle Vaira Viķe-Freiberga, to nolasīja LZA goda doktors Imants Freibergs, Latvijas Informācijas tehnoloģiju un telekomunikāciju asociācijas prezidents.

R. M. Freivalds nolasīja akadēmisko lekciju “Klasiskās matemātikas neizskaidrojamā efektivitāte datorzinātnē”.

Akadēmisko lekciju “Datorzinātnē — pamats jaunai industrijai Latvijā?” nolasīja LR Ministru kabineta 2002. gada balvas zinātnē laureāts LZA īstenais loceklis profesors Jānis Bārzdiņš. LZA goda doktora diploms tika pasniegts akciju sabiedrības “Dati” valdes priekšsēdētājam, izcilajam datorspeciālistam Valdim Lokenbaham.

Pilnsapulcē tika ievēlēti jauni LZA locekļi.

Pilnsapulces atreferēja Dr. Alma Edžiņa

LZA prezidenta Jāņa Stradiņa ievadruna Rudens pilnsapulcē

Mēs pulcējamies uz Zinātņu akadēmijas Rudens pilnsapulci novembrī. Novembris ir pretrunīgs mēnesis. No vienas puses, tas ir mūsu valsts dibināšanas mēnesis, nupat nosvinējām tās 85. dzimšanas dienu, bija runas, apceres, kopsavilkumi, notika arī valsts budžeta apstiprināšana. Kārļa Milēnbaha gads noslēdzas ar vairākām konferencēm valodniecībā, Valodas aģentūras izveidošanu, iecerī uzcelt pieminekli latviešu valodniecības pamatlicējiem K. Milēnbaham un J. Endzelīnam, ne mazāk izteiksmīgu kā Andra Vārpas veidoto un nupat mūsu dižajam ķīmiķim Paulam Valdenam atklāto.

No otras puses, novembris ir veļu mēnesis, esam zaudējuši daudzus miļus, gaišus, izcilus kolēģus. Ojāra Vācieša mēnesī risinām klavierkoncerta un melnbaltā domino

Si minor tēmas. Rudens laiks ir nomācošs, depresīvojošs, kad īsti negribas neko iesākt. Arī situācija Latvijas zinātnē joprojām nav tā pati labākā. Pavasarī cerību pilni pilnsapulcē runājām par to, ka pieņemta valsts inovatīvās attīstības programma, ka zinātnei atvēlamā iekšzemes kopprodukta procentuālā daļa līdz 2010. gadam katru gadu varētu pieaugt par 0,1%, ka tiks pieņemta akadēmiskā personāla atjaunināšanas programma ar reāliem skaitļiem, lai augstākajai izglītībai un zinātnei piesaistītu jaunus cilvēkus un varētu cienīgi novērtēt emeritēto zinātnieku veikumu. Ministru prezidenta Einara Repšes attieksme pret zinātni bija izteikti pozitīva, bija solījumi. Diemžēl, reāli pieņemtajā 2004. gada budžetā zinātnes finansējuma īpatsvars nav palielinājies. “Jaunie laiki” Latvijas zinātnei, R&D komponentei vēl nav pienākuši. Budžeta deficīta samazināšana, tā pārkārtošana, lai iestātos ES un NATO, ņēmumi pārsvaru pār valdības simpātijām pret zinātne. Runājot slavena latviešu dramaturga vārdiem, “gaidīšanas svētki” turpinās. Vai gaidīsim, kamēr Latvijas tautsaimniecība, nacionālais kopprodukts sasniegs to līmeni, kad varēs atcerēties arī zinātne? Bet te nu atkal jārisina mūžsenais jautājums par olu un vistu.

Pasaulē, attīstītākajās valstīs veidojas zinātnietilpīga ekonomika. Permanentas revolūcijas informāciju tehnoloģijā, biotehnoloģijā, materiālzinātnēs, nanotehnoloģijās izraisa būtisku investīciju pieaugumu tehnoloģijām. Tikai — šis investīciju pieaugums tiek attīstītām valstīm. Eiropas Perspektīvo tehnoloģijas studiju institūta (Seviļā) Nākotnes projekta ietvaros ir izvērtēta Baltijas jūras reģionā esošo ES kandidātvalstu ražošanas un darbaspēka struktūra. Izrādījies, ka visvairāk augsti kvalificētu strādnieku un kalpotāju ir Igaunijā (līdzīgi Ungārijai, virs 40% darbaspēka); Lietuvas un Polijas gadījumā — 50% rūpniecības apjoma ir darbaspēka, nevis zināšanu ietilpīga, virs 70% darbaspēka veido zemi kvalificēti un “zilo apkaklīšu” strādnieki. No visām 10 kandidātvalstīm Latvijai pašreiz ir vislielākais (ap 70%) darbaspēka ietilpīgās rūpniecības īpatsvars, zemi kvalificētie un “zilo apkaklīšu” strādnieki veido 80% kopējā darbaspēka. Šos datus min Dr. B. Deksnis akad. T. Jundža veidojamā krājumā par Latvijas nākotnes vizijām Eiropā. Citā pētījumā, ko Eiropas pirmsreferenduma diskusiju laikā te prezentēja Dr. U. Osis un līdzautori, uzsvērts, ka Latvijas IKP pieauguma temps ir viens no augstākajiem pasaulē, taču pats IKP uz vienu iedzīvotāju ir zemākais ES kandidātvalstu starpā un pēdējo piecu gadu laikā preču izlaide apstrādājošā rūpniecībā ir augusi par 23%, bet pievienotā vērtība tikai par 8%. Citiem vārdiem sakot, Latvija eksportē preces, kuru ražošanā nav nepieciešama dziļa izejvielu pārstrāde, augstas tehnoloģijas un zinātnes sasniegumu izmantošana, eksportē produktus ar zemu pievienoto vērtību — koksni un tās izstrādājumus, tekstilizstrādājumus, metālus un to izstrādājumus. Arī ārvalstu investori Latvijā līdz šim orientējas galvenokārt uz pakalpojumu un tirdzniecības sfēru, uz nekustamo īpašumu pirkšanu, nevis uz investīcijām ražošanā.

Šie neiepriecinošie skaitļi par ekonomiku cieši korelē ar mums labi zināmo faktu, ka R&D finansējuma ziņā Latvijas rādītājs ir pats zemākais starp Baltijas valstīm un

viens no zemākajiem starp visām postsociālisma valstīm. Tas ievērojami atpaliek no industriāli attīstīto (to skaitā ES valstu) rādītājiem, turklāt arī nepieaug. Zinātniskās izstrādes pagaidām Latvijā nav pieprasītas. Pētnieciskie institūti un universitātes atsevišķās nozarēs izceļas ar labām, pat izcilām pētnieciskajām tradīcijām, vēl ir starptautiski konkurētspējīgi fundamentālos un lietišķos pētījumos. Taču to funkcionēšana šobrīd lielā mērā balstās uz sadarbību ar ārvalstu institūtiem un finansējumu no āra, jo valsts finansējums ir nepietiekams pat esošās struktūras uzturēšanai, kur nu vēl infrastruktūras pilnveidošanai. No šī viedokļa patiešām 2004. gada budžets zinātnēi vēl ir izdzīvošanas, nevis attīstības budžets. Savukārt inovāciju pieprasījums pašā Latvijas tautsaimniecībā ir pārāk ierobežots, lai šo zinātnisko potenciālu varētu uzturēt no iekšējiem resursiem. Pēc *Eurostat* datiem, rūpnieciskais sektors Latvijā finansē tikai ap 18% pētījumu no to kopējām izmaksām (2001.), kamēr Lietuvā šis procents ir 37%, bet lielajās valstīs (ASV, Vācijā, Japānā) — 65–70%. Pat Rumānijā un Bulgārijā ražošanas finansē pētījumus lielākā apjomā nekā Latvijā. Tātad principā Latvijai var draudēt risks ieslīgt ekonomiskā stagnācijā. Te nu ir tas apburtais loks — ražošana un zinātne, kuru attīstīt vispirms — vai tomēr abas vienlaikus? Vai tranzitvalsts un pakalpojumu valsts modelis, ko izvēlējas Latvija kopš Godmaņa, ir tas vienīgais un ir tas pareizākais? Vai un kā vietējā zinātne var sniegt jaunus scenārijus Latvijas attīstībai, vai daudz ir to, kas tiecas veidot mazos un vidējos uzņēmumus, un vai tie saņems atbalstu no valsts?

Gaidāmā Latvijas iestāšanās ES (un te nu ir jāizsaka pateicība visiem Akadēmijas locekļiem un klātesošajiem, kas veicināja pozitīvu Referenduma iznākumu) vieš jaunas cerības zinātnēi. Latvija kopš 1999. gada sekmīgi darbojusies 5. ietvarprogrammā, cerīgs iezīmējies 6. ietvarprogrammas sākums. Pēc 2004. gada 1. maija valsts zinātniskām institūcijām kļūs pieejams — vismaz teorētiski — ES līdzfinansējums gan praktiski orientētiem projektiem jaunu produktu un tehnoloģiju izstrādēs (10 milj. eiro trijos gados), gan zinātniskās infrastruktūras uzlabošanai (universitāšu un institūtu laboratorijās, 14 milj. eiro) — tajās nozarēs, kuras nākotnē var reāli sekmēt ekonomikas attīstību un patiešām reāli lietojamus projektos. Cerams, ka nākamā gada sākumā kļūs skaidrāki “spēles noteikumi”, un cerams, ka Latvijas zinātne pratis šos līdzekļus saņemt. Jo jaunajos apstākļos, Eiropas Savienībā, Latvija var iet vai nu pa Somijas un Īrijas ceļu, kur strauji augusi R&D loma, vai pa Grieķijas ceļu, kas tikai mazā mērā apgūst pieejamos Eiropas līdzekļus.

Taču šodien vairāk nekā jebkad jāapzinās, ka ES automātiski neatrisinās mūsu problēmas. Pirmkārt, viss sacītais neskar (vai mazākā mērā skar) sociālo un humanitāro zinātņu attīstību. Otrkārt, katrai valstij ir jāattīsta pašai *sava* zinātņu, zinātnisko institūciju un augstskolu sistēma, treškārt — un to varēja redzēt no minētajiem skaitļiem — R&D attīstība, zinātnes attīstība cieši jāsaista ar valsts tautsaimniecības (un, protams, arī kultūras vispārējā limeņa) attīstību un arī ar augstākās

izglītības attīstību. Lai vienu jauku dienu neizrādītos, ka tēze par augstas kvalifikācijas darbinieku lielo īpatsvaru kā Latvijas priekšrocību, ko allaž uzsvērām Atmodas gados, ir mīts. Jāņem vērā arī tas, ka ES ietvaros smadzeņu noplūde no Latvijas varētu neaptveramā mērā pieaugt un kļūt bīstama; tāpat kā kādā provinces pilsētā tikai 20% vidusskolu absolventu itin kā vēlas saistīt savu nākotni ar dzimto pilsētu, bet pārējie saista to ar Daugavpili vai Rīgu, tāpat daudzi no Rīgas un Latvijas novadiem var pārcelties uz tām valstīm, kur viņus gaida labākas iespējas un atalgojums, labāka dzīve. Tādēļ pozitīvi vērtējama “Jaunā laika”, akadēmiķa I. Biļinska iniciatīva apzināt, kuras no zinātnieku iestrādēm ir īstenojamas Latvijā, un atbalstīt tās. Tāpat ļoti pozitīvi uztverama Saeimas ierosme dibināt Nākotnes komisiju, kas konkrēti risinātu šādas problēmas, kas rūpētos par zinātnes attīstību un izstrādātu valsts stratēģisku attīstības plānu zinātnes sasniegumu un jaunāko tehnoloģiju ieviešanas jomā, — balsojums par šīs apakškomisijas dibināšanu paredzēts šodien. Igaunijā un Lietuvā parlamenta līmenī par to jau ir domāts, tur stratēģiskas nostādnēs par valsts virzību jau akceptētas, šāda Nākotnes komisija jau darbojas Somijas parlamentā. Kā man vakar sacīja Saeimas Izglītības, zinātnes un kultūras komisijas priekšsēdētājs J. Strazdiņš, komisija noteikti iestāsies par lielāku finansējuma piešķiršanu zinātnei jau tuvākajā laikā: “Zinātnē nekas nenotiek ātri, gan jau palielināsies arī jūsu budžets,” sacīja kolēģis Dr. J. Strazdiņš.

Par šīm problēmām mūsu zinātnieku sabiedrībā un Latvijas sabiedrībā vispār ir runāts daudz, bet jārunā vēl vairāk un konkrētāk, un ir arī jārikojas. Mums jāveido intensīvāks dialogs ar Saeimu un valdību, kas pēdējos gados bija apšicis pieprasījuma trūkuma, abpusējas neieinteresētības un vilšanās dēļ, akadēmiskajai saimei ciešāk jāsadarbojas ar Izglītības un zinātnes ministriju. Desmit gadu laikā zinātne Latvijā arvien vairāk ir tikusi izstumta dzīves, sabiedrības interešu patālā perifērijā. Tā kļūst margināla, par to vāja interese preseī un citiem plašsaziņas līdzekļiem (es, protams, uz šī fona vēlos jo īpaši pateikties tiem žurnālistiem, reportieriem, operatoriem, laikrakstiem, kas tradicionāli ir zinātnes draugi pat tās vājuma posmā). Saprotams, sava daļa vainas jāuzņemas zinātnei un zinātniekiem pašiem, arī Zinātņu akadēmijai. Varbūt arī mūsu vidē pārāk maz ir diskusiju, pārāk maz konstruktīvas opozīcijas oficiālajām struktūrām zinātnē un augstākajā izglītībā, es riskētu sacīt, pārāk maz skandālu (kaut arī, pasarg’ Dievs, neaicinu tādas izraisīt, īpaši jau mākslīgi).

Pārāk maz arī esam pēdējos gados runājuši par zinātnes būtisko vietu kultūrā, vērtību sistēmā. 10. novembrī *UNESCO* ir pasludinājusi par zinātnes dienu. Latvijā tā pagāja nepamanīta, toties Budapeštā pulcējās Pasaules zinātnes forums (500 zinātnieku no 80 valstīm), kur izteiksmīgu noslēguma runu sacīja Latvijas Valsts prezidente, mūsu Zinātņu akadēmijas īstenā locekle Vaira Viķe-Freiberga, definējot zinātnes vietu mūsdienu pasaulē vispār un zinātnes attīstības īpatnības mazās valstīs, — daudzas lietas šajā runā ir būtiskas, tā būtu jāpārlasa katram no klātesošajiem.

Šis pats forums pēc ALLEA prezidenta P. Drenta, Eiropas Zinātņu un mākslu akadēmijas prezidenta F. Ungera u.c. Eiropas mēroga zinātnisku institūciju ierosmes ieteica izmaiņas ES Konstitūcijas projektā divos pantos, kas skar zinātni. Tika ieteikts, ka ikvienai valstij jāveicina sava zinātne, neprasot, lai zinātnes sasniegumi īstermiņā, nekavējoties kļūtu tehnoloģiski pielietojami, t.i., būtībā jāveicina fundamentālās zinātnes un potenciālas izstrādnes. Tāpat Konstitūcijā ieteic iekļaut tēzi, ka perifērās valstis un reģioni ir jāintegrē Eiropas zinātnes pamattelpā, lai Eiropā neīstenotos divi (vai vairāki) dažāda ātruma zinātnes telpas attīstības scenāriji. Sacītais šodien var likties tīri formāla, akadēmiska procedūra, taču nav izslēgts, ka Eiropas Savienības Konstitūcijai būs lielāka, noteicošāka nozīme, nekā šodien to uztveram.

Atgriežoties Latvijā, jākonstatē, ka daudzi mūsu zinātnieki ir kļuvuši apātiski, pēc nedēļas kongresā izšķirsies Zinātnieku savienības turpmākā virzība. Bīstos, ka negatīvās tendences, zinātnes nenovērtēšana un zinātnieku novecošana var kļūt par stabili traucēkli Latvijas virzībā. Taču ļausimies kritikai, paškritikai, bet neļausimies pesimismam. Lai Latvijas zinātnieki spēj piedalīties Eiropas finālturnīros, tāpat kā mūsu futbolisti pēc uzvaras pār turkiem, lai arī Latvijas pārstāvji iekļūst Eiropas zinātnes elitē. Ka optimismam ir pamats, to varbūt apliecinās arī šīs dienas pilnsapulce, jauno locekļu vēlēšanas un skats uz datorzinātnēm Latvijā.

Uz vispārējā fona Latvijā datorzinātnes izceļas ar savu dinamiku, ar izteiktām perspektīvām, ar spēju iesaistīt šajā jomā jaunatni un sabiedrību, arī ar savu spēju dot *high-tech* produkciju Latvijas eksportam uz Rietumiem. Protams, var sacīt — datorzinātnes, informāciju tehnoloģijas, informātika pašreiz ir “topā”, pieredz revolūciju, veidojas *e-pasaule*, veidojas *e-tautsaimniecība*, *e-pārvalde*, tas jau dabīgi pievelk jaunus cilvēkus, šī joma ir starptautiski atzīta, labi apmaksāta. Taču visa tā Latvijā nebūtu, ja šai nozarei nebūtu spējīgu līderu, kas ir sākuši savu zinātnisko karjeru gados, kad tas viss vēl nebija tik acīmredzams. Šī Zinātņu akadēmijas pilnsapulce lielā mērā ir veltīta datorzinātnēm, informāciju tehnoloģijām, mēs godinām šīs nozares celmlaužus. Divu Latvijas datorzinātnes skolu veidotāji un vadītāji Jānis Bārzdīņš un Rūsiņš Mārtiņš Freivalds lasa akadēmiskās lekcijas, debates gan nav paredzētas, bet kuluārsarunās un dažā klausītāja smadzenēs tās varētu ģenerēt jaunus atziņas.

2003. gada 13. maijā Latvijas Zinātņu akadēmijas Senāts ar Lielo medaļu ir apbalvojis LZA īsteno locekli Rūsiņu Mārtiņu Freivaldu par izciliem darbiem varbūtisko algoritmu un kvantu automātu teorijā, par zinātniskas skolas izveidošanu Latvijā.

LU Fizikas un matemātikas fakultātes Diskrētās matemātikas katedras vadītājs profesors R. M. Freivalds ir viens no visvairāk citētajiem Latvijas zinātniekiem un visbiežāk citētais Latvijas matemātiķis un datorzinātnieks. Viņa vadībā ir izveidota zinātniskā skola. Daudzus gadus prof. R. M. Freivalds lasa lekciju kursus Latvijas

Universitātē, viņa sadarbība ar studentiem un jaunajiem zinātniekiem ir ļoti auglīga. Viņa vadībā aizstāvētas 10 doktora disertācijas. Viņš vada LU doktora studiju programmu datorzinātnē, viņa studenti jau daudzus gadus ir izpelnījušies dažādas atzinības gan Latvijā, gan ārzemēs.

R. M. Freivalda galvenais pētnieciskais darbs ir saistīts ar algoritmu sarežģītību, viņa pirmā publikācija par šiem jautājumiem datēta ar 1964. gadu. Kad amerikāņu informātiķis Manuels Blūms 1995. gadā saņēma Tjūringa prēmiju (datorzinātnē tā ir Nobela prēmijas analogs), viņš prēmijas saņemšanas akadēmiskajā lekcijā minēja R. M. Freivalda darbu varbūtisko algoritmu jomā kā vienu no saviem iedvesmas avotiem, lai ķertos pie pētījuma par datora programmu korektīvas pārbaudēm. Profesors R. M. Freivalds ir starptautiska autoritāte datorzinātnēs.

Pēc viņa lekcijas noklausīsimies ne mazāk izcila zinātnieka — profesora akadēmiķa Jāņa Bārzdiņa akadēmisko lekciju. Viņš pagājušā (2002.) gadā saņēma Ministru kabineta balvu zinātnē. Profesors J. Bārzdiņš jau ilgus gadus vada Latvijas Universitātes Matemātikas un informātikas institūtu — institūtu, kuru viņš lielā mērā pats ir izveidojis un ko labi pazīst pasaules datorzinātnieki. Vairums Latvijas datorspeciālistu ir profesora J. Bārzdiņa skolnieki. Viņa vadībā tika izstrādāta jaunas paaudzes sistēmu modelēšanas un imitācijas rīku koncepcija, kas balstās uz specifiskāciju valodu. Viņa vadībā apmācīti tūkstoši informātikas nozares studentu, izstrādātas un aizstāvētas 14 zinātņu doktora disertācijas datorzinātnēs. Šie zinātnieki šobrīd ir Latvijas vadošie informācijas tehnoloģijas nozares vadītāji un informācijas sabiedrības aktīvi veidotāji mūsu valstī.

Šis pilnsapulces noslēgumā man būs patīkamais pienākums pasniegt arī LZA goda doktora diplomus a/s “Dati” valdes priekšsēdētājam Valdim Lokenbaham; šī atzīnība viņam piešķirta ar LZA Senāta 10. novembra sēdes lēmumu. Valdis Lokenbahs ir izcils datorzinātņu speciālists. Pēc akadēmiķa J. Bārzdiņa atzinuma (viņa ieteikumā goda doktora grāda piešķiršanai), “V. Lokenbahs ir cilvēks, kuram, iespējams, ir vislielākie nopelni programmatūras industrijas radīšanā Latvijā.. a/s “Dati” savu biznesu ir balstījusi nevis uz vienkāršu darbaspēka pārdošanu klientiem, kā to dara ne viena vien firma IT jomā, bet gan uz zinātniski ietilpīgas produkcijas ražošanu, tādā veidā balstot Latvijas IT zinātni un zinātniekus.. Valdis Lokenbahs ir ne tikai izcils administrators, bet arī ne mazāk izcils speciālists ļoti plašā tehnoloģiju jomā. Bez šādas kompetences nevar izcīnīt kontraktus Rietumos.” Gribu piebilst, ka ar firmu “Dati” un Izglītības fonda mērķprogrammu LZA 1999. gadā ir parakstījusi vienošanos par sadarbību un Gada balvām, saskaņā ar to nu jau četrus gadus svinīgā ceremonijā piešķiram balvas ievērojamiem Latvijas zinātniekiem un praktiķiem par izcilu veikumu datorzinātnēs, informātikā vai par nozīmīgu informācijas izstrādes sistēmu veicināšanu.

Tā tad būtībā idejiski mēs veltām šo pilnsapulci datorzinātņu un informātikas problēmām, lai gūtu ieskatu šajā noslēpumainajā, dīvainajā ideju un risinājumu pasaulē, bet ne mazāk nozīmīga pilnsapulces daļa, saprotams, ir jauno LZA locekļu vēlēšanas. Līdz ar to sapulci pasludinu par atklātu.

Rūsiņš Mārtiņš Freivalds

Klasiskās matemātikas neizskaidrojamā efektivitāte datorzinātnē

(Tēzes akadēmiskajai lekcijai)

Jau gadsimtiem ilgi pastāv oficiāli neatzīts, tomēr visiem pazīstams dalījums “tīrā matemātika” un “lietišķā matemātika”. Nav brīnums, ka datorzinātnē tiek lietoti lietišķās matemātikas rezultāti. Daudz pārsteidzošāk ir tas, ka daudzi rezultāti, kas savulaik tika uzskatīti par tīrās matemātikas rezultātiem, ir bijuši izšķiroši nozīmīgi datorzinātnes attīstībā. Vairākos gadījumos tie noveduši pie ļoti praktiskiem sasniegumiem, kas ietekmējuši pasaules ekonomiku.

Runa veltīta galvenokārt 19. gadsimta beigu un 20. gadsimta sākuma tīrās matemātikas rezultātiem un to lietojumiem datorzinātnē.

1904. gadā Rīgas Politehniskā institūta profesors Pīrss Bols pierādīja nekustīgā punkta teorēmu. Kaut gan darbs bija publicēts *Journal für die reine und angewandte Mathematik* — vienā no vadošajiem tā laika matemātikas žurnāliem, šī teorēma pievērsa matemātiķu uzmanību tikai pēc tam, kad to par jaunu atklāja Nīderlandes matemātiķis L. E. J. Brouwers 1910. gadā. Jau 1928. gadā Džons fon Neimans vispārināja šo rezultātu un ieguva teorēmu par minimaksu — pamatteorēmu matemātikas nozarē “matemātiskā ekonomika un spēļu teorija”. Četrdesmitajos gados Amerikāņu loģiķis Stīvens Klīni izstrādāja moderno algoritmu teoriju, un tajā nozīmīgu vietu ieņem viņa rekursijas teorēma, kas faktiski ir nekustīgā punkta teorēmas pārformulējums rekursīvo funkciju pasaulei. Lai arī nav patīkami to pieminēt, bet faktiski tieši Klīni teorēma ir tas teorētiskais pamats, kas ļāva izveidot datoru vīrusus. Protams, ne Bols, ne Klīni nav atbildīgi par tādu viņu rezultātu lietojumu.

1859. gadā Bernhards Rīmans formulēja hipotēzi par kādu kompleksā mainīgā funkciju, sauktu *Rīmana dzeta funkcija*. Vēlāk izrādījās, ka šai vēl joprojām nepierādītajai (vai neapgāztajai) hipotēzei ir dziļas sekas visās matemātikas nozarēs. 1975. gadā Gerijs Millers pierādīja, ka no t.s. paplašinātās Rīmana hipotēzes izriet, ka par naturāliem skaitļiem var polinomiālā laikā noskaidrot, vai tie ir pirmskaitļi, vai salikti skaitļi. Tagad ir izveidoti ārkārtīgi daudzi algoritmi, kuru darba laiks vai algoritma korektums ir atkarīgs no tā, vai paplašinātā Rīmana hipotēze ir patiesa.

Runā tiek apskatīti vēl vairāki piemēri, kad 20. gadsimta matemātikas jēdzieni un rezultāti noved pie sensacionāliem atklājumiem datorzinātnē. Spilgtākais no tiem ir p -adisku skaitļu izmantošana polinomu faktorizācijas algoritmu veidošanā.

Grūti iedomāties, ka kādai citai civilizācijai būtu vesela skaitļa jēdziens, kurš atšķirīgs no mums pazīstamā. Līdzīgi var teikt par racionāliem skaitļiem, ko iegūst, dalot veselus skaitļus vienu ar otru. Izrādās, ka ar iracionālajiem skaitļiem ir citādi. Iespējama matemātika, kas ir tikpat bezpretrunīga kā mums pazīstamā, bet kurā iracionālu skaitļu lomu pilda p -adiski skaitļi pie dažādiem pirmskaitļiem p . Diemžēl mums parastos iracionālos skaitļus un p -adiskos skaitļus nevar savienot vienā matemātikā. Tomēr tieši p -adisko skaitļu lietošana ļāva izveidot algoritmu, kas sadala reininātājos algebriskus polinomus ar racionāliem koeficientiem. Ja kāds varētu izveidot līdzīgu algoritmu veselu skaitļu sadalīšanai reininātājos, tad sabruktu visas mūsdienās lietotajās kriptogrāfijas sistēmas.

Jānis Bārzdīņš

Datorzinātne — pamats jaunai industrijai Latvijā

(Tēzes akadēmiskajai lekcijai)

Referāts ir veltīts lietišķajai datorzinātnei, kas balsta vairākus tūkstošus darbvietu Latvijā un vairākus miljonus pasaulē. Tieši no šīs datorzinātnes daļas lielā mērā ir atkarīgs, vai Latvijā izveidosies jauna industrijas nozare — programmatūras industrija. Pēc Ekonomikas ministrijas datiem, pašreiz programmatūras ražotnes sastāda aptuveni 0,8% no IKP. Par mērķi būtu jāizvirza 5% no IKP. Tas atbilstu ASV nodarbinātības biroja prognozēm attiecībā uz nodarbināto skaitu programmatūras industrijā, ja to pārreķinātu uz Latvijas iedzīvotāju skaitu. Tas atbilstu arī tam studentu skaitam, kāds pašreiz veidojas Latvijas augstskolās — 2003. gada rudenī pirmā līmeņa studijas IT jomā uzsāka vairāk nekā 1500 jauniešu. Tas nozīmē, ka 10 gadu laikā varētu tikt sagatavoti aptuveni 10 tūkstoši kvalificētu speciālistu dotajā jomā. To pienesums, rēķinot pašreizējās cenās, arī atbilstu 5% no IKP. Bet tikai pie viena nosacījuma — ja pietiekošā skaitā tiks gatavoti arī visaugstākās kvalifikācijas speciālisti lietišķajā datorzinātnē.

Galvenā problēma, kuru nākas risināt lietišķajām datorzinātnēm, — kā aptvert sarežģītas sistēmas. Mūsdienu sistēmu (banku, telekomu, rūpniec, valsts pārvaldes un tamlīdzīgu sistēmu) sarežģītība tuvojās cilvēka intelektuālo spēju robežai. Referātā tiek analizēti iemesli, kas rada šo sarežģītību.

Referāta galvenā daļa ir veltīta sarežģītu sistēmu formalizācijas jautājumiem. Galvenā šodien zināmā metode, kā aptvert sarežģītas sistēmas, ir šo sistēmu modelēšana, lietojot attiecīgas modelēšanas valodas un rīkus. Firmas, kuru rīcībā ir

labāki sistēmu modelēšanas līdzekļi, ir konkurētspējīgākas programmatūras izstrāžu tirgū. Gribās pat apgalvot, ka Latvijas programmatūras industrijas nākotne lielā mērā ir atkarīga no modelēšanas valodām un rīkiem, no prasmēm tos lietot.

Referātā tiek analizēts modelēšanas valodu stāvoklis pasaulē. Detalizētāk aplūkoti divi modelēšanas veidi — objektmodelēšana un biznesa (jeb darbību) modelēšana. Īsumā tiek analizēta Vienotā modelēšanas valoda, kuras izstrāde sākās 1994. gadā. Galvenais secinājums: programmēšanas valodu jomā šodien eksistē vairāk vai mazāk apmierinoši risinājumi, turpretim modelēšanas valodu jomā mēs atrodamies tikai pašā ceļa sākumā. Pašreiz pasaulē zināmā nozīmē notiek sacensība par labāko modelēšanas valodu un rīku izstrādi. Arī Latvijā ir radīts uz šo brīdi viens no modernākajiem pasaulē sistēmu modelēšanas rīkiem *GRADE*. Rīka *GRADE* izstrādē ir ieguldīti aptuveni 200 cilvēkgadu. Tas ir sarežģītākais programmatūras projekts, kas Latvijā ir realizēts. Referātā tiek analizētas rīka *GRADE* novitātes un tā lietojumi. Uz *GRADE* piemēra tiek raksturota situācija, kas ir tipiska šajā jomā, — nevis viens ģeniāls atklājums, bet “tūkstotis plus viens” sīks uzlabojums ir tas, kas kopumā rada jaunu kvalitāti. Arī interneta vēsture apstiprina šo tēzi.

Tālāk tiek aplūkota jauna programmatūras sistēmu būves metode, kas balstās uz metamodeļiem un to transformācijām. Tiek izklāstīti pirmie šīs metodes lietojumi ģenērisku (viegli adaptējamu) modelēšanas rīku būvē, arī Latvijas zinātnieku ieguldījums šajā jomā.

Referāta noslēgumā analizēta šo pētījumu un praktisko izstrāžu nozīmība Latvijas programmatūras industrijas kontekstā.

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS SĒDES

VISPĀRĒJĀS ZINĀTNES, TEHNOLOĢIJU
UN KULTŪRVĒSTURES PROBLĒMAS7. februāra sēde. **Sintēze mākslā un arhitektūrā**

LZA un Latvijas Reģionālās arhitektūras akadēmijas (LRAA) kopsēde.

Sēdi organizēja Humanitāro un sociālo zinātņu nodaļa.

Sēde veltīta atsevišķu vides veidošanas mākslas pamatprincipu noskaidrošanai, iebūvējot jaunus objektus vēsturiskā pilsētvidē, kā arī LZA akadēmiķa profesora Artura Krūmiņa (1897–1969) spožajam veikumam — pirmās latviešu oriģināloperas “Baņuta” libreta simtgadei.

Sēdi atklāja un ar ziņojumu uzstājās LZA prezidents profesors Jānis Stradiņš, referēja LRAA prezidents Ivars Strautmanis, akadēmiķis Jānis Krastiņš, Latvijas Nacionālās operas režisors Guntis Gailītis un LZA goda doktors arhitekts Gunārs Asaris. J. Stradiņš aicināja runāt par arhitektūru kā kultūras parādību, par A. Krūmiņa — vispusīgas un humānas personības — vietu latviešu kultūrā. Par ebreju Presu ģimenes slēpšanu kara gados Krūmiņu ģimenei piešķirts goda nosaukums “Taisnais starp pasaules tautām”. J. Krastiņš raksturoja Arturu Krūmiņu kā erudītu, daudzpusīgu personību, kurš zinātnei devis 1200 publikāciju, virkni celtņu Rīgas centrā, labi sagatavotus speciālistus, uzrakstījis operas “Baņuta” libretu. G. Gailītis atklāja A. Krūmiņa radošo daudzpusību un aicināja atzīmēt mūsu pirmās operas simtgadi ar koncertuzvedumu. Izvirzot tēzi, ka mūsdienu arhitektūrai jāveicina principiāli augstākas arhitektūras kvalitātes, tika kritiski uzsvērts, ka vairākas ēkas Rīgā — tirdzniecības centrs “Triangula bastions”, topošais tirdzniecības un kino centrs universālveikals “Stockmann”, administratīvā ēka Kronvalda parkā, autostāvvietā “Jēkaba arkāde” un citas — neatbilst Rīgas apbūves tradīcijām, nav saistītas ar vidi, rada transporta kustības grūtības, traucē pilsētas attīstības plāna perspektīvām. Īpaša sēdes dalībnieku uzmanība tika veltīta arhitektūras piemineklim — LZA Augstceltnei un tās apkārtējās teritorijas labiekārtošanai. Plānots atjaunot ēkas ārējo fasādi, sakārtot tai pieguļošo teritoriju. Te varētu izveidot pat skulptūru dārzu — veltījumu izciliem Latvijas zinātniekiem. Šajos darbos aicināti iesaistīties RTU Arhitektūras fakultātes studenti, sagatavojot un aizstāvēt savus zinātniskos darbus.

Sēdes dalībnieki pieņēma *rezolūciju*:

vērst Latvijas Republikas Valsts prezidentes V. Viķes-Freibergas, Latvijas Republikas Ministru prezidenta, Latvijas Republikas Ministru kabineta un Rīgas domes uzmanību uz to, lai Saeimā tiktu iesniegts un pieņemts Likums par Rīgu kā Latvijas valsts galvaspilsētu;

lai Rīgas Domes deputāti pilsēt būvniecības jautājumos stingri ievērotu kompetentu arhitektu viedokli;

paātrināt Rīgas vēsturiskā centra detālplānojuma izstrādāšanu.

Sk. arī: "Latvijas Vēstnesis", 2003, 13. februāris; "Diena", 2003, 8. februāris; "Zinātnes Vēstnesis", 2003, 31. marts.

Sēdi atreferēja Dr. Ilga Tālberga

20. februāra sēde – diskusija. Zinātnes robežas un patiesība

Sēdi organizēja Humanitāro un sociālo zinātņu nodaļa.

Akadēmiķes Maijas Kūles vadīto diskusiju ar referātu iesāka LZA kor.loc. Ivans Vedins. Tēmu turpināja akadēmiķis Andris Buiķis, LZA kor.loc. Arturs Balklavs-Grīnhofs un LZA goda loceklis *Dr. theol.* Juris Rubenis. Izvērsās aktīvas debātes: akadēmiķi Juris Zaķis, Mārcis Auziņš, Viktors Ivbulis, LZA kor.loc. Imants Bērsons un Tālis Tisenkopfs, *Dr. math.* Juris Tambergs. Diskusijas dalībnieki radošā pieejā atklāja savus uzskatus par izziņas būtību, par patiesības jēdzienu vairākās nozīmēs, šo jēdzienu skaidrojumus dažādos zinātnes vēstures posmos, pievērsās zinātņu klasifikācijai, mēģināja noteikt zinātniskuma kritērijus, aplūkoja zinātnes (zinātnieka) attieksmi pret reliģiju dažādās sabiedrībās, centās apzināt un noteikt galvenās šodienas problēmas.

"Visam ir savas robežas, un mēs joprojām zinām ļoti maz. Svarīgākais ir — savstarpēji ieklausīties. Mums vajadzētu vismaz reizi dienā sev pateikt – viss, ko es zinu, ir daļa no visa. Un skatīties uz pasauli kā uz ļoti interesantu procesu" (Juris Rubenis).

Sk. arī: "Latvijas Vēstnesis", 2003, 28. februāris; "Zinātnes Vēstnesis", 2003, 10. marts.

Sēdi atreferēja Dr. Ilga Tālberga

4. aprīļa sēde. Pēterburga un Latvija kultūrvēsturisko sakaru skatījumā

LZA, Valsts Mākslas muzeja un P. Stradiņa Medicīnas vēstures muzeja kopsēde.
Par pētījumiem Letonikā 27. sēde.

Sēdi organizēja Humanitāro un sociālo zinātņu nodaļa.

Pēterburgas 300. gadadienai veltītajā sēdē piedalījās, apsveikuma un gandarījuma vārdus par tēmas izvēli teica Krievijas Federācijas vēstnieks Latvijas Republikā Igors

Studeņikovs. LZA prezidents Jānis Stradiņš ievadreferātā “Pēterburga Latvijas kultūras un politiskajā vēsturē” vispārināja problēmu: “Domāju, ka līdz Latvijas valsts nodibināšanai nevienai pilsētai ārpus Latvijas teritorijas, atskaitot Tartu (Tērbatu), Latvijas kultūrvēsturē nav bijusi lemta tik nozīmīga loma kā Sanktpēterburgai, un tādēļ šo, Pēterburgas posmu būtu jāatceras, jāizvērtē.” *Dr. habil. hist.* Raimo Pullats (Igaunija) ziņoja par igauņiem un latviešiem Pēterburgā, viņu dzīves un radošās darbības ceļiem. Valsts Mākslas muzeja direktore Māra Lāce iepazīstināja sēdes dalībniekus ar Pēterburgas Mākslas akadēmijas dāvinājumu Rīgai. LZA goda doktors Kārlis Ēriks Arons, balstoties uz arhīvu materiālu studijām, referēja par latviešu studentu korporāciju organizāciju un darbības sākumu Pēterburgā. LZA īstenais loceklis Arnis Viksna informēja par Kara medicīnas akadēmijas devumu latviešu ārstu izglītošanā. Augstākās izglītības un kultūras sakaru jautājumiem bija veltīti nākamie ziņojumi: mākslas zinātniece Irēna Bužinska (VMM) — “Latvija un Pēterburga: ieskats 20. gadsimta kultūras sākumos”, mākslas zinātniece Aija Brasliņa — “Pēterburgas Mākslas akadēmijas nozīme latviešu nacionālās mākslas attīstībā”, *Dr.sc.ing.* Helmuta Guļevska un Ilgara Grosvalda kopējais ziņojums “Augstākā tehniskā izglītība Pēterburgā un Latvijā”. Folkloriste Māra Viksna runāja par tēmu “Pēterburga un latviešu folklorā”, Gints Šīmanis (laikraksta “Jūras Vēstis” redaktors) — “Krišjānis Valdemārs, Pēterburga un latviešu kuģniecības sākumi”, vēsturnieks Aldis Upmalis — “Pēterburgas cenzors Mārtiņš Remiķis (1845–1921) un viņa piezīmes”. LZA īstenais loceklis Ēvalds Mugurēvičs referēja par Pēterburgas un latviešu arheologu sakariem.

Sēdes otrajā daļā dalībnieki apskatīja grafikas darbu izstādi “Pēterburgai 300” Valsts Mākslas muzejā un LZA goda locekļa Borisa Bērziņa piemiņas izstādi.

Sk. arī: “Latvijas Vēstnesis”, 2003, 24., 25. aprīlis; “Zinātnes Vēstnesis”, 2003, 14. aprīlis.

Sēdi atreferēja Dr. Ilga Tālberga

25. aprīļa sēde. Nanomateriāli un nanotehnoloģijas

Sēdi organizēja Ķīmijas, bioloģijas un medicīnas zinātņu nodaļa.

Ievadot sēdi, LZA īst.loc. T. Millers informēja, ka Latvijā pētījumus nanomateriālu un nanotehnoloģiju jomā veic RTU Neorganiskās ķīmijas institūta, LU Cietvielu fizikas institūta, LU Fizikas institūta, RTU Materiālzinātnes un lietišķās ķīmijas fakultātes, kā arī LU Ķīmiskās fizikas institūta zinātnieki.

Sēdes dalībnieki noklausījās un apsprieda vairākus referātus.

Nanopulveru sintēze un izmantošana (LZA kor.loc. Jānis Grabis). Referents norādīja, ka nanotehnoloģiju pēdējo gadu straujā attīstība elektronikā, biomedicinā, enerģētikā, autorūpniecībā rada lielu nanopulveru patēriņu. RTU NĶI zinātnieki jau ilgus gadus nodarbojas ar nanopulveru plazmasķīmisko sintēzi un to izmantošanas pētījumiem. Izstrādāti svarīgāko nitrīdu, oksīdu, karbonitrīdu, karbīdu, silicīdu un metālu, kā arī to viendabīgu nanokompozītu sintēzes paņēmieni, radītas nepieciešamās tehnoloģiskās iekārtas. Mazie daļiņu izmēri un augstā aktivitāte dod iespēju iegūt blīvus, nanostrukturālus materiālus ar izcilām mehāniskajām un fizikālajām īpašībām. Izstrādātās tehnoloģijas apgūtas uzņēmumos — SIA "Plazma un keramikas tehnoloģija", a/s "Neomat".

Sakārtotu nanostruktūru veidošana uz metāla virsmas (LZA īst.loc. Ojārs Neilands). Galvenie ziņojumā skartie jautājumi: modelis monomolekulāro slāņīšu veidošanai uz metāla virsmas; apsvērumi sērorganisko savienojumu sintēzē; redoksaktīvu vielu un vielu ar lielu dipolmomentu un intensīvu redzamās gaismas absorbciju sintēze un fizikālās pētišanas metodes.

Magnētiskās mijiedarbības un nanotehnoloģijas (LZA īst.loc. Andrejs Cēbers). Pamatojoties uz tehnoloģiju attīstības salīdzinošo analīzi, referents sniedza nanotehnoloģiju un to pielietojumu attīstības prognozi, raksturoja dažādu zinātņu — koloīdfizikas, kvantu mehānikas, makromolekulāro savienojumu ķīmijas un citu nozaru konverģences procesu. Aplūkojot magnētisko mijiedarbību lietošanas iespējas nanotehnoloģijās, tiek izšķirti principiāli šo tehnoloģiju aspekti: pašorganizācijas procesi magnētiskās koloidālās sistēmās; mikromanipulācijas metodes; mikrofluidika un tās problēmas; dažādu bioloģiski aktīvu vielu magnētiskā marķēšana. Procesu tika ilustrēti, pamatojoties uz LU Teorētiskās fizikas katedrā un Fizikas institūtā veiktajiem pētījumiem, kā arī sadarbojoties ar dažādām pētniecības grupām ārvalstīs.

Nanokomponentes: īpašības, arhitektūra, ierīces (*Dr.chem.* Donāts Erts). Referents ziņoja par individuālu funkcionālu nanokomponentu un to arhitektūru veidošanas kompleksajiem pētījumiem, par iespējām to izmantošanai dažādās nanoierīcēs, par nepieciešamo instrumentu un mēraparātu radīšanu, kā arī kvantu ķīmijas metožu izstrādi. Galvenie šo pētījumu objekti ir kvazi-viendimensionāli metālu un pusvadītāju nanovadi, kuriem var būt liela nozīme nākotnes elektroniskajās un optiskajās ierīcēs, kā arī nanoelektromehāniskās sistēmās. Otra objektu grupa — DNS molekulas. Tādas DNS īpašības kā molekulārās atpazīšanas iespēja, DNS modificējošo enzīmu plašais spektrs, DNS formu transformācijas u.c. padara tās unikālas iespējamai izmantošanai nanotehnoloģijās. DNS arhitektūru veidošana uz virsmas, to struktūras, mehānisko un elektrovadošo īpašību raksturošana ir svarīga to potenciālai lietošanai biotehnoloģijā, nanotehnoloģijā, nanoelektronikā utt. DNS pētījumi veikti sadarbībā ar LU Bioloģijas fakultātes zinātniekiem.

Daudzfunkcionālie materiāli un nanotehnoloģijas: mērķi un iespējas (*Dr.habil.phys.* Andris Šternbergs). Referents informēja par LU Cietvielu fizikas institūta pēdējo 10 gadu zinātniskā darba prioritātēm — daudzfunkcionālajiem nanomateriāliem un nanotehnoloģijām. Svarīgākie pētījumu virzieni šajās jomās: ātro gaismas un elektronu kūļa ierosināto procesu izpēte fotonikas materiālos, to skaitā fullerēnos; sinhrotronā starojuma (EXAFS) un skanējošas tuneļmikroskopijas (SPM) metodikas “sintēze” nanometru izšķiršanas spējas apgabalā; “mēroga efekti” segneto-elektriskajās plānajās kārtiņās; nanomateriālu struktūras un īpašību matemātiskā modelēšana.

Sēdes nobeigumā atzīmēts, ka pasaulē nanotehnoloģiju attīstība notiek augstas zinātniskas konkurences apstākļos un sekmīga iesaistīšanās šajā procesā iespējama, pamatojoties uz rūpīgi pārdomātu esošo iespēju izmantošanu.

Sēdi atreferēja Dr. Baiba Ādamsons

8. septembra sēde. Latvijas priežu genofonds un selekcija

LZA un LLMZA prezidiju, LZA Ķīmijas, bioloģijas un medicīnas zinātnu nodaļas, LLMZA Inženierzinātnu nodaļas izbraukuma sēde.

Sēdi organizēja Latvijas Lauksaimniecības un meža zinātnu akadēmija

Sēde veltīta Latvijas priežu genofondam un selekcijai. Meža ģenētiķu un selekcionāru darbs aptver koku augstvērtīgo populāciju apzināšanu Latvijas mežos, to ģenētisko novērtēšanu, aizsardzību un ilglaicīgu izmantošanu. Rīgas virsmežniecībā Bābitē, kur risinājās sēdes ievaddaļa, LLMZA prezidija loceklis, LZA korespondētājloceklis Pēteris Zālītis iepazīstināja ar problēmas nostādni. “Latvijā ir apmēram 3 miljoni meža nogabalu — 3 miljoni atšķirīgu biotopu, atšķirīgu meža struktūras elementu. Skaitis ir salīdzināms ar cilvēka genoma struktūras rādītājiem. Visi nogabali kopā, tāpat kā genoms, darbojas kā vienots veselums. Tas izpaužas gan tā, ka mežs ir biosfēras neaizvietoājama sastāvdaļa, gan arī sadarbībā starp atsevišķiem struktūras elementiem — starp atsevišķiem nogabaliem vai koku populācijām. Novācot koknes ražu kādā no meža nogabaliem, kokaudzes atjaunošanai tiek izmantotas citā nogabalā ievāktās sēklas ar vēlamajiem iedzīvības rādītājiem. 21. gadsimts nāk ar jaunām mērauklām, kas radikāli atšķiras no iepriekšējos gadsimtos lietotām. Pasaule ir sarukusi, izzudušas vai turpina izzust šauri lokālas norises. Tās tiek projicētas uz biosfēru kopumā un visupirms uz cilvēces izdzīvošanas iespējām.” Par Latvijas valsts uzdevumiem meža ģenētisko resursu saglabāšanā runāja Zemkopības ministrijas Meža politikas departamenta direktors Jānis Birģelis. Latvijai iekļaujoties Starptautiskajā Mežu resursu saglabāšanas institūtā, mums kļūst saistoša ģenētiskās daudzveidības

saglabāšana. Tur noteicošā loma būs nevis ierēdņiem un politiķiem, bet gan zinātniekiem. Tieši zinātnieki noteiks, cik mežaudžu jā saglabā, cik lielai jābūt sēklu bankai, ja kāda globāla negadījuma dēļ bojā aizietu visas mežaudzes. Pētījumi par priedi tiek veikti institūtā “Silava” Imanta Baumaņa vadībā. I. Baumanis uzskatāmi demonstrēja, kas notiek, ja Latvijā ievie klimatiskajiem apstākļiem nepiemērotu sēklu materiālu — simt gadus vecās Darmštates priedes. Priedaine atgādina ķeburainu, greizi liku pasaku mežu, kas der tikai bērnu filmu uzņemšanai. Misas mežniecībā bija redzama augstvērtīgu vietējās priežu populācijas sēklu plantācija, Zvirgzdes mežniecībā skatāma ražīga, kvalitatīva un noturīga priežu meža atjaunošana, bet Baldonē — pašas dižākās, slaidākās un bezzarainākās mastu priedes, kuras augušas jau 250 gadu. Tādas nozāģētas priedes gadskārtās kā grāmatā lasāmas klimata svārstības, “labie” un “sliktie” periodi. Meža selekcija ir, ja tā var teikt, garlaicīgs process, jo tās rezultātus pilnā mērā varēs novērtēt tikai pēc 70–100 gadiem, kļūdas ir grūti labojamas un var nelabvēlīgi ietekmēt nākotnes mežu. Tādēļ ļoti svarīga ir meža selekcionāru paaudžu pēctecība.

Sēdi atreferēja Dr. Baiba Ādamsone

16. oktobra sēde. Jaunas paaudzes veidošana dabaszinātnēs un inženierzinātnēs: problēmas un risinājumi

Sēdi organizēja Fizikas un tehnisko zinātņu nodaļa un Augstākās izglītības padome.

Sēdē piedalījās LZA locekļi, augstskolu un Izglītības un zinātnes ministrijas pārstāvji.

Sēdi ievadot, LZA viceprezidents J. Ekmanis citēja 1995. gada LR Izglītības un zinātnes ministrijas atbildes vēstuli uz LZA ierosinājumiem uzlabot dabaszinātņu priekšmetu mācīšanu skolās. Tajā ministrs J. Vaivads pateicas par LZA ieinteresētību jautājuma aktualizēšanā, taču joprojām nekas nav mainījies.

RTU Materiālzinātnes un lietišķās ķīmijas fakultātes dekāns akadēmiķis V. Kam-pars informēja par ķīmijas apmācības līmeni un prasībām inženierzinātnēs, jo fakultātē vispārīgās ķīmijas kurss tiek mācīts visām RTU specialitātēm. Pasniedzēju aptaujās iegūtie dati rāda, ka pēdējos 15 gados vidusskolēnu zināšanu līmenis dabaszinātnēs ir katastrofāli krities. Pašreiz situācija ir stabilizējusies, bet nav redzams progress dabaszinātņu pamatjēdzienu izpratnē un kopsakarību aptverē (tā uzskata 80% aptaujāto pasniedzēju, bāze ~ 1500 studentu). Nav uzlabojušās arī studentu latviešu valodas zināšanas. Studijas augstskolā pamazām sakārtojas, bet, samazinoties bērnu skaitam, samazinās arī dabaszinātņu specialitātēs studējošo skaits. Ja studējošo skaits

ir mazs, jābūt izcilai izglītības sistēmai, lai sagatavotu valsts tautsaimniecībai nepieciešamos speciālistus. V. Kampars uzskata, ka būtu jāmaina ķīmijas priekšmeta saturs skolās, lai skolēnam neradītu priekšstatu, ka priekšmets ir tik sarežģīts, ka viņš to vispār nevarēs apgūt. Viens no problēmas risinājumiem varētu būt augstskolu rīkoti sagatavošanas kursi reflektantiem. V. Kampars arī izteica šaubas par tik agras specializācijas nepieciešamību — vai tomēr dabaszinātņu pamatkurss nebūtu jāapgūst visiem vidusskolu beidzējiem?

Daugavpils Universitātes pasniedzēji prof. *Dr.phys.* V. Paškēvičs un prof. *Dr.phys.* A. Salītis runāja par šīs problēmas reģionālajiem aspektiem. 90. gadu sākumā IZM izdotais likums par skolēnu iespējām izvēlēties, vai mācīties dabaszinātņu priekšmetus, bija nepārdomāts. Skolēniem atsakoties mācīties šos priekšmetus, daudzi dabaszinātņu skolotāji bija spiesti aiziet no skolām, un viņu trūkums skolās ir jūtams joprojām. V. Paškēvičs izvirzīja retorisku jautājumu — vai izglītību bez dabaszinātņu apguves vispār var saukt par vidējo izglītību? Problēmas risināšanai V. Paškēvičs ierosina uzlabot skolu un augstskolu sadarbību, vairāk saistīt tehnisko izglītību ar uzņēmējdarbību, īpaši reģionālajās augstskolās, respektējot uzņēmēju vēlmes konkrētu speciālistu sagatavošanā, kā arī valsts un izglītības iestāžu darbību dabaszinātņu un inženierzinātņu attīstības veicināšanā.

Prof. A. Salītis savā referātā runāja par izglītības reformas ietekmi uz reģionālajām augstskolām. Tās rezultātā nācās apvienot fakultātes un sākt gatavot apvienotu specialitāšu skolotājus, piemēram, fizikas un matemātikas skolotājus. Fizikas un ķīmijas skolotāju specialitāte atsaucību nav guvusi. Kopš 2001. gada Daugavpils Universitāte uzņē studentus bioloģijas, datorzinātnes, fizikas, matemātikas un vides zinātnes specialitātēs. Ja visi sagatavotie skolotāji strādātu savās specialitātēs, skolotāju trūkuma nebūtu, bet, diemžēl, tā nenotiek. A. Salītis uzskata, ka problēmas pamatā ir izglītības un valsts attīstības koncepcijas trūkums. Būtu skaidri jādefinē nepieciešamais zināšanu līmenis, lai iestātos augstskolā, jāiedibina valsts stipendijas topošajiem skolotājiem, kuras nebūtu jāatmaksā, ja skolotājs strādā savā iegūtajā specialitātē. Pašreiz noteiktie izglītības standarti ierobežo skolotājus un neļauj viņiem izpausties kā personībām, neļauj strādāt radoši.

Profesors K. Bartels (Vācija), kurš jau trīs gadus lasa lekcijas Daugavpils Universitātē, iepazīstināja sēdes dalībniekus ar studiju programmām dabaszinātnēs un inženierzinātnēs Lejassaksijas zemē. Katrā Vācijas zemē situācija ir atšķirīga, taču Lejassaksijas zemes un Latvijas problēmas ir līdzīgas, jo šajā zemē skolēni jau 25 gadus var izvēlēties — mācīties vai nemācīties dabaszinātņu priekšmetus vidusskolā.

Debatēs Augstākās izglītības padomes priekšsēdētāja profesore B. Rivža iebilda pret apgalvojumu, ka Latvijai nav izglītības stratēģijas, jo augstskolās budžeta vietu skaits dabaszinātnēs tiek palielināts. Ir jārada skolēnos motivācija mācīties šos priekšmetus, jo tos mācīties ir grūtāk, savukārt augstskolu studentiem ir jābūt

pārliciebai, ka pēc dabaszinātņu un inženierzinātņu specialitāšu iegūšanas viņi būs nodrošināti ar darbu, kas pēc rūpniecības sabrukuma Latvijā nemaz nav tik droši. Akadēmiķis A.Siliņš izteica cerību, ka pati daba (globālās sasilšanas u.c. problēmas, kas rada klimata pārmaiņas) mudinās sabiedrību vairāk interesēties par zinātni.

Sēdes dalībnieki pieņēma *lēmumu*.

1. Ilgstoši ignorētā un obligātā dabaszinātņu programmu realizācija vidējās izglītības sistēmā Latvijā šobrīd radījusi vairākas problēmas, to skaitā: 1) palielinājusi analfabētismu iedzīvotāju vidū un viņu nespēju izmantot jaunākos tehnoloģiju sasniegumus mazā un vidējā uzņēmējdarbībā, mājsaimniecībā u.c.; 2) ierobežo iespēju apgūt augstākās izglītības programmas inženierzinātnēs, it īpaši ņemot vērā centralizēto eksāmenu sistēmas ieviešanu augstskolu iestājpārbaudījumos.

2. Vidējās izglītības standartā noteikt obligātas programmas šādos mācību priekšmetos: matemātika, fizika, ķīmija, bioloģija, informātika.

3. Dabaszinātņu programmu realizācijai vidējās izglītības iestādēs steidzīgi nepieciešams uzlabot attiecīgu skolotāju sagatavošanu, nodrošinot skolu dabaszinātņu kabinetus ar moderniem uzskates līdzekļiem, izvietojot to pasūtījumu un izgatavošanu Latvijas mazajos uzņēmumos.

4. Nosūtīt sēdes lēmumu LR Izglītības un zinātnes ministrijai un publicēt presē.

Sēdi atreferēja Dr. Alma Edžiņa

LATVIJAS NOVADU VĒSTURES UN ATTĪSTĪBAS PROBLĒMAS

16.–17. maija sēde. Latgales kultūrvēstures jautājumi

LZA un Varakļānu pilsētas Domes kopsēde Varakļānu 75. gadskārtā, veltīta novada kultūrvēsturiskajai izpētei un atskatam iepriekšējos gadsimtos sakarā ar 18.gs. dabaszinātnieka Mihala Borha 250. dzimšanas dienu. *Par pētījumiem Letonikā* 28. sēde.

Sēdi organizēja Humanitāro un sociālo zinātņu nodaļa.

Latvijas Nacionālā bibliotēka un Latvijas Akadēmiskā bibliotēka sarīkoja plašu M. Borham veltītu izstādi.

LZA prezidents J. Stradiņš, vērtējot dabaszinātnieku mineralogu, literātu un publicistu M. Borhu (1753–1810), sacīja: “Izcils zinātnes mīļotājs, erudīts, iestājies par teorijas un prakses vienību, par zinātnes atziņu izmantošanu Polijā, iespējams, arī Latgalē, franču un itāļu kultūras adepts. Viņš pacēla Varakļānus, izveidoja kultūras

tradīcijas un kļuva par Varakļānu simbolu.” Par Varakļānu novadu mūsdienās un nākotnes iecerēs runāja pilsētas Domes priekšsēdētājs Juris Vēveris. Akadēmiķis Ēvalds Mugurēvičs savu referātu veltīja Borhu dzimtas vēsturei — tās izcelsmei Vācijā un dažu dzimtas pārstāvju ienākšanai Latvijā. Par grāfu dzimtas attiecībām ar vietējiem zemniekiem runāja *Dr.habil.hist.* Kārlis Počs, mākslas zinātnieks Pēteris Savickis analizēja M. Borha estētiskos uzskatus, vēstures skolotājs Jānis Piļpuks vispārināja Borhu dzimtas devuma nozīmi Varakļānu novada dzīvē, priesteris Viktors Naglis aplūkoja Mihala Borha un baznīcas attiecības. Jelgavas Romas katoļu baznīcas diecēzes bīskaps Antons Justs runāja par Latgales katoļu baznīcu un novada kultūru.

Sēdes otrajā darba dienā LZA korespondētājocekle arheoloģe Ilze Loze iepazīstināja ar bagātajiem un daudzpusīgajiem akmens laikmeta arheoloģisko pētījumu rezultātiem Lubāna klānos. Tieši Varakļānu novada problemātikai bija veltīti vairāki referāti: *Dr.habil.phil.* Aloizs Strods referēja par tēmu “Pētījumi par latvisko identitāti Varakļānu novadā”, *Dr.philol.* Lidija Leikuma — “Varakļāniešu valoda un pētījumi”, *Dr.hist.* Konrāds Sondors aplūkoja izglītības attīstības gaitu novadā 20. gadsimtā, *Dr.med.vet.* Artūrs Garančs runāja par grāmatas 'Varakļāni un varakļānieši' veidošanu. Apkopojošu izziņas materiālu par etnogrāfu pētījumiem Latvijas ziemeļrietumos bija sagatavojis akadēmiķis Saulvedis Cimermanis. Novadnieciskās apziņas problēmas interesanti skatīja novadpētnieks Andrejs Svilāns.

Sk. arī: “Latvijas Vēstnesis”, 2003, 16., 23. maijs; “Neatkarīgā Rīta Avīze”, 2003, 17., 23. maijs; “Zinātnes Vēstnesis”, 2003, 12. maijs un grām.: Varakļāni un varakļānieši. Kultūrvēsture, atmiņas, apcerējumi. Otrais, papildinātais izdevums. — Rēzekne: Latgales Kultūras centra izdevniecība, 2003. — 440 lpp.

Sēdi atreferēja Dr. Ilga Tālberga

22.–23. maija III Sēlijas kongress Viesītē (Latvija) un Rokišķos (Lietuva)

Pasākumu sagatavoja Humanitāro un sociālo zinātņu nodaļa sadarbībā ar LU Latvijas vēstures institūtu, Viesītes pilsētas Domi, Jēkabpils rajona padomi un Sēlijas asociāciju.

Apsveikumus kongresam atsūtīja Latvijas Republikas Valsts prezidente LZA īstenā locekle Vaira Viķe-Freiberga un Lietuvas Zinātņu akadēmijas prezidents Benedikts Juodka.

Apsveikumu kongresam nodeva arī LZA prezidents Jānis Stradiņš, kurš pamatoja Sēlijas kongresu nozīmi novada dzīvē, saistot tos ar reģionālo atdzimšanu, jaunu pētījumu un publikāciju parādīšanos. Sēļu gads — 1995./96., divi Sēlijas kongresi, kuru materiāli atspoguļoti žurnālā “Latvijas Zinātņu Akadēmijas Vēstis”, ir aktivizē-

juši abas puses — zinātniekus, Sēlijas inteliģenci un novadpētniekus. Kongresa uzdevums — sagatavot novadu iestājam Eiropas Savienībā, apzināt būtiskās problēmas — kā attīstīt Sēlijā satiksmes ceļus, kā radīt jaunas ražošanas nozares, kopt kultūrvidi, veicināt izglītību. Viesīte — 2002. gada sakoptākā Latvijas mazpilsēta, ieguva pilsētas tiesības pirms 75 gadiem un šodien var lepoties ar stabilām un noturīgām izglītības tradīcijām. Par Viesītes pilsētas attīstības perspektīvām runāja Domes priekšsēdētājs Jānis Dimitrijevs, par rajona nākotni — Jēkabpils rajona padomes priekšsēdētājs Jānis Raščevskis.

Kongresu rakstiski sveica arī Ramona Umblija — ES pirmsreferenduma darba grupas vadītāja, Daugavpils Universitātes profesore Vilma Šaudiņa, valodnieks, K. Milēnaha balvas laureāts Jānis Kušķis, Latvijas Ārpolitikas institūta direktors Atis Lejiņš, izcilais valodnieks Vladimirs Toporovs (Krievijas ZA). LLMZA prezidente Baiba Rivža, nododot sveicienus no Zemgales un LLU, uzsvēra jaunatnes lomu katra novada augšupejā. Latgales pārstāvis profesors Jānis Pokulis aicināja uz sadarbību. Rīgas Stradiņa universitātes rektors profesors Jānis Vētra, pats būdams viesītens, aicināja attīstīt mazo pilsētu cilvēkresursus, piesaistot ES līdzekļus. Dot viņiem vispusīgu izglītību, — to varētu modelēt un palīdzēt 2002. gadā dibinātā Rīgas Stradiņa universitāte, kura nosaukta izcilā novadnieka vārdā. LR Satiksmes ministrijas Autosatiksmes departamenta direktors Tālis Straume iezīmēja konkrētas izredzes autoceļu attīstības plānā.

Kongresa spraigā darba kārtība turpinājās “Apaļā galda diskusijā”, kuru vadīja akadēmiķi Tālis Millers, Baiba Rivža un Viesītes Domes priekšsēdētājs Jānis Dimitrijevs. Sēlijas attīstības un kultūrvēstures aktualitātes analizēja Jānis Dimitrijevs, Jānis Raščevskis, Aknīstes Domes priekšsēdētājs Laimonis Medveckis, teritoriālā plānotāja Līga Strautiņa (Sauka), Kārlis Greiškālnis (bij. izglītības un zinātnes ministrs), akadēmiķi Saulvedis Cimermanis, Dace Markus, rakstnieces Lūcija Ūzāne un Lija Brīdaka, skolu direktori — Andris Baldunčiks (Viesīte), Laima Grebska (Nereta), muzeja vadītājs Gunārs Spīdainis, skolotājs Andris Purmalis, Jēkabpils virsmežinis Andris Sēlis, LZA korespondētājocekļi Pēteris Guļāns un Pēteris Zālītis.

Jaunie novadpētnieki — 30 skolēni prezentēja savus darbus un kopā ar skolotājiem ieguva atzinības rakstus un balvas — jaunākās grāmatas.

Kultūrvēstures daļa bija bagāta ar jaunatklājumiem — *Dr.philol.* Zigrīda Frīde, monogrāfijas “Latvis” (R., 2003) autore, referēja par G. F. Stenderu, *Dr.h.c.* Ilgonis Bērsons atklāja jaunus materiālus par neretiešiem — rakstniekiem Jāni Jaunsaudrabiņu, Veltu Tomu, Jāni Veseli. LZA goda loceklis Oskars Gerts iepazīstināja ar unikāliem materiāliem par sabiedrisko darbinieku, vienu no trešās Atmodas rosinātājiem Vili Krūmiņu (1919–1990) un viņa aktivitātēm saistībā ar 1959. gada “atkusni” un Barikāžu laiku. T. Millers raksturoja skolotāju un novadpētnieku Arnoldu Štokmani (1895–1970).

Noslēgumā notika divu Sēlijai veltītu izdevumu prezentācija. L. Ķuzāne ar izglītības mecenāta Viļa Vītola atbalstu bija sagatvojusi inženierzinātņu profesora Jēkaba Vītola (1877–1961) atmiņu stāstu “Toreiz Sēlijā” — laikmeta liecību. S. Cimermanis iepazīstināja ar žurnāla “Latvijas Zinātņu Akadēmijas Vēstis” A daļas 2003. gada 3./4. numuru, kurā publicēti plaša un augsti kvalificēta autoru kolektīva darbi Sēlijas kultūrvēsturē.

23. maijā Rokišķu pilī notika zinātniskā konference “Aukštaitija un Sēlija”. Tās galvenais organizētājs — Aukštaitijas akadēmijas prezidents Petrs Blažēvics, Rokišķu muzejs ar Lietuvas ZA atbalstu. Referēja Lietuvas zinātnieki — Andra Simnišķīte, akadēmiķis Leonards Kairūkštis — par Sēlijas teritoriālajām struktūrām dzelzs laikmetā, par mežiem vēsturiskā aspektā, par sēļu valodas ietekmi mūsdienu lietuviešu valodā. No Latvijas ZA piedalījās akadēmiķi T. Millers un S. Cimermanis, LZA korespondētājloceklis Jānis Kristapsons.

Lietuvas kolēģi prezentēja grāmatu “Seliu paveldas ir dabartis” (“Sēļu mantojums un tagadne”).

Sēlijas III kongress deva ierosmi novada lokālpatriotisma izkopšanai, Sēlijas iedzīvotāju aktivizēšanai un jaunām publikācijām par novada kultūrvēsturi. Nozīmīgākais — skolu jaunatnes un skolotāju iesaistīšana šajā procesā.

(Pēc: *J. Stradiņš*. Sēlijas 3. kongress. — “Latvijas Vēstures Institūta Žurnāls”, 2003, Nr. 3.)

Sk. arī: “Latvijas Vēstnesis”, 2003, 22., 23. maijs; “Brīvā Latvija”, 2003, 17. maijs–23. maijs; “Latvijas Vēstures Institūta Žurnāls”, 2003, Nr. 3.

Sēdi atreferēja Dr. Ilga Tālberga

13. jūnija sēde. Lauksaimniecības tehnikas muzejs “Kalēji” — problēmas un risinājumi

LZA un LLMZA prezidiju, LZA Ķīmijas, bioloģijas un medicīnas zinātņu nodaļas, LLMZA Inženierzinātņu nodaļas izbraukuma sēde Talsos.

Sēdi organizēja Latvijas Lauksaimniecības un meža zinātņu akadēmija.

Sēdes mērķis — sarunā ar muzeju speciālistiem apsvērt bijušā Lauksaimniecības tehnikas muzeja, kurš pirms nepilna pusgada pārtapis par Lauksaimniecības muzeju, jaunas koncepcijas veidošanu. Muzeja statuss mainījies līdz ar Mālpils Meliorācijas un lauksaimniecības muzeja fondu pievienošanu pēc bijušās muzeja ēkas — Mālpils pils privatizēšanas. Ar muzeja “Kalēji” vēsturi un bagātīgo ekspozīciju, kas izvietota bijušās “Lauktechnikas” pretradiācijas angārā un ap to, iepazīstināja muzeja direktors

Aivars Lakstīgala. Ekspozīcija vākta kopš 70. gadu sākuma, kad “Lauktechnika” sāka nodot lūžņos veco lauksaimniecības inventāru. Kaut arī pirmā izstāde tika atklāta jau 1977. gadā un muzeja pašreizējā ēka izbūvēta 1978.–1981. gadā, valsts muzeja statusu tas ieguva tikai 1999. gadā. Mālpils Meliorācijas un lauksaimniecības muzejs valsts muzeja statusu ieguvis agrāk, jau 1987. gadā (pirms tam muzejs bijis sabiedrīks), tā krājumos ir unikāli zemes ierīcības un meliorācijas plāni (vecākais no 1688. gada), taču liktenis muzejam, sākoties kārtējiem “mērnieku laikiem”, nav bijis labvēlīgs, un tikai pēc divu gadu ilgušajiem meklējumiem, kuru laikā vērtīgie dokumenti atradās neapkurinātās telpās, tika izraudzīta šī — apvienotā Lauksaimniecības muzeja — versija. Turaidas muzeja direktore, LZA goda locekle Anna Jurkāne un Kultūras ministrijas Muzeju Valsts pārvaldes priekšnieks Jānis Garjans aicināja klātesošos uz diskusiju par muzeja saturisko koncepciju un aktualitātēm, jo materiālu krāšana un apstrādāšana ir muzeja darba viena puse. Muzejam ir vajadzīgs ne tikai materiāls, ko rādīt, bet arī prasme to pasniegt, nepieciešams veiksmīgs menedžments. No lauksaimniecības praktiķa mutes skanēja aicinājums veidot darbojošos ekspozīciju, kurā būtu iespējams gan pabraukāt ar traktoru, gan pļaut sienu ar pļaujmašīnu, gan sakult sviestu, lai muzejs ne tikai modinātu nostalgiju vecākajā paaudzē, bet darbībā iepazīstinātu bērnus un jauniešus ar Latvijas lauksaimniecības vēsturi. Diemžēl tas nav iespējams bijušās “Lauktechnikas” teritorijas šaurības dēļ, bet ir vērts par kaut ko līdzīgu padomāt otrajā Zemkopības ministrijai piederošajā muzejā — Kārļa Ulmaņa memoriālajās mājās “Pikšas”, kas nav pārāk tālu no Talsiem. Tādējādi varētu veidot vienotu piedāvājuma paketi tūrisma firmām un individuālajiem apmeklētājiem. Klātesošo vienprātīgs lēmums — nekavējoties izveidot atraktīvu mājaslapu internetā. Pēcpusdienā sēdes dalībnieki apmeklēja Valdemārpils Meža muzeju, kas izveidots un pastāv tikai un vienīgi uz entuziasma pamata. Atceļā vēl skaists mirklis pie ideāli aprūpētā mācītāju kapukalniņa, kurā atdusas Bēthovena draugs Amenda.

Sēdi atreferēja Dr. Alma Edžiņa

5. un 6. septembra sēde. Rietumvidzemes lībisko apvidu kultūrvēstures problēmas

LZA un Limbažu rajona padomes zinātniska izbraukuma konference Limbažos. Par pētījumiem *Letonikā* 29. sēde.

Konferenci organizēja Humanitāro un sociālo zinātņu nodaļa.

Konferences pirmajā darba dienā dalībnieki noklausījās LZA prezidenta profesora Jāņa Stradiņa uzrunu “Letonikas un somugristikas saikne un vieta mūsdienu Latvijā”. Jānis Bakmanis, Limbažu rajona padomes priekšsēdētājs, runāja par Limbažu rajonu

mūsdienās un nākotnes iecerēs. Aina Balaško, Īpašu uzdevumu ministra sabiedrības integrācijas lietās sekretariāta galvenā speciāliste, referēja par tēmu "Valsts ilgtermiņa mērķprogramma "Lībieši Latvijā" un Rietumvidzeme". Limbažu rajona valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspektore Ilze Ozola dalījās pārdomās par kultūras pieminekļu saglabāšanu Limbažu rajonā. Akadēmiķis Saulvedis Cimermanis uz jaunatklāta arhīvu materiāla bāzes iezīmēja Svētciema lībiešu dzimtas un dzīvesveidu 18. gadsimtā – 19. gs. pirmajā pusē. Tēmu turpināja Rasma Noriņa, Pāles novadpētniecības muzeja vadītāja, runājot par Svētciema lībiešu dzimtu pēctečiem 19. gs. otrajā pusē un 20. gadsimtā.

Par dažādiem izdevējdarbības aspektiem runāja *Dr.habil.hist.* Rihards Treijs referātā "Limbažu novada prese 19. gs. otrajā pusē un 20. gs. sākumā" un Dzintra Justa — Limbažu galvenās bibliotēkas direktore — par izdevējdarbību Limbažu novadā 18. gs.–20. gs. vidū. *Dr.hist.* Muntis Auns bija sagatavojis interesantu ziņojumu par Rietumvidzemes 13.–16. gs. vietvārdiem. Vēsturniece Ieva Cimermane turpināja sociālās vēstures tēmu, raksturojot Liepupes ilglaicīgās zemnieku sētas un dzimtas. LZA korespondētājloekle valodniece Brigita Bušmane analizēja aizguvumus no Baltijas jūras somu valodām Ziemeļrietumvidzemē. Valodniecībai bija veltīta arī *Dr.h.c.* Elgas Kagaines uzstāšanās par dialektālo somugrismu izplatības mikroreāliem Ziemeļrietumvidzemes izloksnēs. Kā vienmēr LZA izbraukuma sēdēs ar lielu interesi tiek gaidīta novadpētnieku uzstāšanās. Šajā konferencē Laima Šēniņa stāstīja par Kuiķuli kā Svētciema lībiešu centru, Tālvāldis Apinis — par Umurgas sabiedriskajām organizācijām 19./20. gs. mijā un Sandis Laime — par Rietumvidzemes klinšu rakstu izzināšanu.

Konferences otrajā dienā runāja arhīvu speciālistes: Māra Stabrovskā, Valmieras zonālā arhīva dokumentu saglabāšanas un izmantošanas daļas vadītāja, par "Limbažu filca" rašanos un strādnieku kolektīva veidošanos un Laima Kļaviņa, Latvijas Valsts arhīva vecākā eksperte — par Korģenes un tās apkārtnes sētu vēsturi. Folkloristes Elgas Melnes tēma "Limbažu novads teikās un nostāstos" izraisīja nedalītu interesi. Vairāki referenti aplūkoja atsevišķas Rietumvidzemes vēstures problēmas: *Dr.hist.* Pārsla Pētersone — pasta ceļu vēsturi, ainavu arhitekta Ilze Janele — Ziemeļrietumvidzemes muižu parkus. Īpaša atsaucība bija Ausekļa Limbažu Tautas teātra režisores Intas Kalniņas pārskatam par Limbažu teātra 120 gadu garo vēsturi. Etnogrāfe Ilze Ziņģīte skaidroja somisko elementu izcelšanos Ziemeļlatgales tautastērpos, Vitolds Muižnieks runāja par baznīcu kapsētām Rietumvidzemē 13.–18. gs., *Dr.geogr.* Uldis Švēde — par gleznotāju Švēdu dzimtu.

Notika žurnāla "Latvijas Zinātņu Akadēmijas Vēstis" 2003. gada 5./6. numura prezentācija, kuru vadīja akadēmiķis S. Cimermanis.

Konferences dalībnieki skaistā ekskursijā iepazinās ar Limbažu un apkārtnes dabas un kultūras pieminekļiem, noskatījās Ausekļa Limbažu Tautas teātra izrādi.

Visi klātesošie bija vienisprātis — šādi pasākumi pamudina gan vietējos iedzīvotājus, gan zinātniekus apzināt arvien jaunas un jaunas sava novada vēstures, kultūrvēstures lappuses, stiprina patriotisma jūtas, liek apzināties savu identitāti, piesaista novadpētnieku un jaunatnes uzmanību.

Sk. arī: “Latvijas Vēstnesis”, 2003, 26. septembris.

Sēdi atreferēja Dr. Ilga Tālberga

LZA SENĀTA DARBĪBA

SENĀTA SĒDES

2003. gadā notika 7 Senāta sēdes.

LZA Senāta sēde 2003. gada 14. janvārī

- Senāts akceptēja “Paziņojumu par Kārļa Mīlenbaha gadu”.
- Senāts apstiprināja balvu ekspertu komisiju lēmumus par LZA vārdbalvu un balvu jaunažiem zinātniekiem piešķiršanu.
- Senāts noklausījās zinātnisku ziņojumu “Magnētiskā hidrodinamika Latvijā un pasaulē” (akad. A. Cēbers).

LZA Senāta sēde 2003. gada 11. februārī

- Senāts noklausījās zinātniskus ziņojumus:
Sasniegumi diskrētās signālapstrādes jomā Latvijā (akad. I. Biļinskis).
Filozofijas un socioloģijas zinātņu attīstība Latvijā un to problēmas mūsdienās (akad. M. Kūle).
Par Latvijas Vēsturnieku komisijas aktivitātēm un publicētajiem izdevumiem (akad. A. Caune).

LZA Senāta sēde 2003. gada 11. martā

Sēde bija veltīta Zinātņu akadēmijas pirmā prezidenta Pauļa Lejiņa 120. dzimšanas dienas atcerei. Tika pasniegta P. Lejiņa balva *Dr.agr.* R. Baltakmenim.

- Senāts noklausījās zinātniskus ziņojumus:
LU Cietvielu fizikas institūta zinātniskā darbība un starptautiskie projekti (akad. A. Krūmiņš).
Latvijas un Vācijas attiecību galvenās problēmas 30. gados (LZA kor.loc. I. Feldmanis).
• Senāts nolēma, pamatojoties uz Ķīmijas, bioloģijas un medicīnas zinātņu nodaļas 7. marta sēdes lēmumu, apstiprināt LZA goda doktora grāda piešķiršanu Pēterim Bušmanim (*Dr.agr.h.c.*), Gunai Dambītei (*Dr.med.h.c.*), Jānim Rukšanam

(*Dr.biol.h.c.*) un, pamatojoties uz Humanitāro un sociālo zinātņu nodaļas 20. februāra sēdes lēmumu, apstiprināt LZA goda doktora grādu Ilgonim Bērsonam (*Dr.philol.h.c.*).

LZA Senāta sēde 2003. gada 13. maijā

- Senāts nolēma 2003. gada Latvijas Zinātņu akadēmijas Lielo medaļu piešķirt LZA īstenajam loceklim Rūsiņam Mārtiņam Freivaldam par izciliem darbiem varbūtisko algoritmu un kvantu automātu teorijā, izveidojot zinātnisko skolu Latvijā, un LZA ārzemju loceklim Indriķim Šternam par Latvijas viduslaiku vēstures pētniecību.

- Senāts noklausījās zinātniskus ziņojumus:

Latvijas Valsts Koksnes ķīmijas institūta zinātniskā darbība un starptautiskie projekti (LZA kor.loc. B. Andersons).

Nanodaļiņu plazmaskīmiskā sintēze, to īpašības, izmantošana un perspektīvas materiālzinātnē (LZA kor.loc. J. Grabis).

- Senāts noklausījās informāciju par Celulozes rūpnīcas potenciālo celtniecību Latvijā (LZA kor.loc. A. Treimanis).

- Senāts apstiprināja vakances 2003. gada LZA locekļu vēlēšanām.

LZA Senāta sēde 2003. gada 17. jūnijā

- Senāts noklausījās zinātniskus ziņojumus:

Pētījumi literatūrzinātnē: paveiktais un problēmas (LZA kor.loc. B. Kalnačs).

Mārtiņa Zīverta un Anšlava Eglīša mantojuma izpēte Latvijā (akad. V. Hausmanis).

- Senāts noklausījās informāciju par III Sēlijas kongresu, konferenci “Aukštaitija un Sēlija” Rokišķos, Baltijas valstu zinātņu akadēmiju vadītāju tikšanos un 9. Baltijas intelektuālās sadarbības konferenci Viļņā (akad. J. Stradiņš).

- Senāts piešķīra LZA goda mecenāta nosaukumu LZA goda doktoram Jānim Labsvīram (pēc nāves) un firmas “ITERA Latvija” prezidentam Jurim Savickim par Latvijas zinātnes būtisku atbalstu.

LZA Senāta sēde 2003. gada 9. septembrī

- Senāts formulēja LZA viedokli par Latvijas pievienošanos Eiropas Savienībai un pieņēma aicinājumu sabiedrībai šajā jautājumā.

- Senāts noklausījās zinātniskus ziņojumus:

Vēža šūnas bioloģiskie aspekti: ģenētiskā materiāla multiplikācija un ar to saistītā dabiskā rezistence pret anti-vēža terapiju (LZA kor.loc. J. Ērenpreisa).

Struktūrmodelēšanas pieeja sarežģītu sistēmu analīzei (LZA kor.loc. J. Grundspenķis).

- Senāts nolēma izvirzīt 2003. gada LR Ministru kabineta balvai zinātnē akadēmiķi Rolandu Rikardu par darbu ciklu kompozīto materiālu un konstrukciju optimizācijā un zinātniskās skolas izveidi nozarē un atbalstīt LU Latvijas vēstures institūta izvirzītā LZA goda locekļa, Valsts emeritētā zinātnieka arheologa Jāņa Graudoņa kandidatūru Latvijas Republikas Ministru kabineta 2003.gada balvai par mūža ieguldījumu Latvijas arheoloģijas attīstībā.

- Senāts noklausījās informāciju par LZA jauno locekļu kandidātiem.

LZA Senāta sēde 2003. gada 4. novembrī

- Senāts noklausījās zinātnisku ziņojumu:

Molekulārā mikrobioloģija — uzdevumi un perspektīvas (*Dr.biol.* V. Baumanis).

- Senāts noklausījās informāciju par LZA korespondētājlocekļa L. Skujas zinātnisko devumu (akad. A. Siliņš).

- Senāts apsprieda jaunievēlamo LZA locekļu kandidatūras un izstrādāja ieteikumus LZA pilnsapulcei šajā jautājumā.

- Senāts nolēma, pamatojoties uz Fizikas un tehnisko zinātņu nodaļas 22. oktobra sēdes lēmumu, apstiprināt LZA goda doktora grādu (*Dr.sc.comp. h.c.*) Valdim Lokenbaham.

2003. GADĀ PIEŠĶIRTIE LZA ATZINĪBAS RAKSTI

2003. gadā LZA Senāts piešķīra Atzinības rakstus:

gleznotājam Uldim Zemzarim par latviešu kultūras vērtību saglabāšanu un popularizēšanu latviešu kultūras un zinātnes darbinieku portretos (11. martā)

akadēmiķim Viktoram Ivbulim par izciliem pētījumiem orientālistikā un žurnāla "*Humanities and Social Sciences. Latvia*" izveidošanu (13. maijā)

akadēmiķim Uldim Sedmalim par nozīmīgu devumu jaunu speciālistu sagatavošanā un silikātu materiālu tehnoloģijās (13. maijā)

- Dr.habil.sc.ing.* Jānim Stabulniekam par Latvijas Tehnoloģiskā centra sekmīgas darbības nodrošināšanu un Valsts Nacionālās inovāciju programmas izstrādes vadīšanu (12. jūnijā)
- akadēmiķim Jānim Krastiņam par Latvijas un Rīgas arhitektūras zinātnisko pētniecību (17. jūnijā)
- akadēmiķim Pēterim Zvidriņam par izcilu ieguldījumu Latvijas iedzīvotāju demogrāfijas procesu izpētē (17. jūnijā)
- Vilhelma Ostvalda muzeja (Grosbotene, Vācija) vadītājiem Annai Elizabetei Hanzelei un Karlam Hanzelam par izcilu devumu Vilhelma Ostvalda zinātniskā mantojuma saglabāšanā un izpētē, saglabājot unikālus materiālus par V. Ostvalda mūža Rīgas posmu (9. septembrī)
- Akadēmiķim Rafailam Rozentālam par izcilu ieguldījumu orgānu transplantācijas zinātnes un prakses izveidošanā Latvijā (10. novembrī)

ZINĀTNISKIE ZIŅOJUMI LZA SENĀTA SĒDĒS 2003. GADĀ

14. janvārī:

LZA īstenais loceklis Andrejs Cēbers

Magnētiskā hidrodinamika Latvijā un pasaulē

Sakarā ar Eiropas nozīmes Magnētiskās hidrodinamikas pētījumu centra darba uzsākšanu raksturoti tā darbības pamatvirzieni pašreizējā periodā — magnētisko koloidu fizika saistībā ar to pielietojumiem nano- un biotehnoloģijās un silīcija kristālu augšanas procesi saistībā ar to pielietojumiem mikroelektronikā.

Nano- un biotehnoloģiju kontekstā ir virkne parādību, kuras atrastas un izpētītas Fizikas institūta līdzstrādnieku darbos.

1. Sarežģītu labirintīpa struktūru veidošanās pašorganizācijas procesi. Magnētiskos koloidos šāda tipa struktūras pirmoreiz pasaulē tika teorētiski paredzētas un eksperimentāli novērotas Fizikas institūtā 1980. gadā. Dotās struktūras ir sastopamas dažādos objektos — gan korāļzivju krāsojumos, gan I veida supravadītājos u.c. Pašorganizācijas procesiem ir būtiska loma nanotehnoloģijās, kuras saistītas ar sakārtotu elementu ansambļu izveidi fotonikas un citām vajadzībām.

2. 1982. gadā Fizikas institūtā pirmoreiz pasaulē tika izveidots teorētisks modelis, kurš paredz magnētiskā koloida kondensāciju, paaugstinot magnētiskā lauka intensitāti. Plānos slāņšos izveidotās kondensācijas struktūras ir periodiskas un var tikt lietotas DNS frakcionēšanai ar elektroforēzes paņēmieni, fotonisku kristālu radīšanai.

3. Fundamentālu interesi izraisa termoforētiskie efekti, kuri pirmoreiz magnētiskos koloidos eksperimentāli tika novēroti Fizikas institūtā 1995. gadā. Termoforētiskiem efektiem var būt nozīme nanotehnoloģijās. Pastāv viedoklis, ka makromolekulu termoforēze porainos iežos prebiotiskās attīstības stadijās ir varējusi kalpot par vienu no nepieciešamajiem mehānismiem makromolekulāro savienojumu koncentrācijas palielināšanai, bez kuras grūti izskaidrot dzīvības rašanos uz Zemes.

4. Pašreiz rit intensīvs darbs, lai izveidotu augsti jutīgas daudzfunkcionālas bioloģiski aktīvo savienojumu diagnostikas iespējas. Ar to saistīta mikrofluidikas rašanās, kura apskata šķidrums kustību mikroskopiskās struktūrās, kuras izveidotas līdzīgi integrālajām shēmām. Šo vielu diagnostikā kā efektīvs līdzeklis var tikt izmantotas funkcionalizētas magnētiskās daļiņas, kuras veido ar elastīgām saitēm saistītas ķēdītes. Fizikas institūtā radīti matemātiski magnētisku ķēdīšu dinamikas modeļi.

5. Fizikas institūtā jau apmēram 30 gadus notiek pētījumi hidrodinamikā ar spinu (šķidrums ar tā saucamo iekšējo griešanos hidrodinamika) virzienā. Šo pētījumu rezultātā vēl 1980. gadā tika teorētiski paredzēts tā saucamais negatīvās viskozitātes efekts (šķidrums kustība kapilārā bez ārēja spēka iedarbības), kurš ir iespējams tā saucamā Kvinkes efekta jeb daļiņu spontānās rotācijas elektriskā laukā dēļ. Nesen franču pētniekiem izdevās šo efektu apstiprināt eksperimentāli. Šajā virzienā sagaidāms interesants darbs dotās parādības, kura var izrādīties interesanta mikrofluidikas vajadzībām, teorētiskā modeļa pilnveidošanā.

6. Šķidrumam kustoties, mikroskopiskās struktūrās aktuāla kļūst samaisīšanās problēma, jo šajos mērogos klasiskie mehānismi, kuri saistīti ar šķidrums kustības turbulento raksturu, nedarbojas. Šeit var izrādīties noderīga magnētiskās mikrokonvekcijas parādība, kura tiks pētīta Magnētiskās hidrodinamikas pētījumu centrā.

7. Visbeidzot, izmantojot koloidālas magnētiskās daļiņas, var tikt izveidotas mikromanipulācijas metodes, piemēram, ar membrānām, izraisot dažādas to nestabilitātes. Fundamentāla nozīme dotajiem jautājumiem ir sakarā ar dzīvo organismu magnētiskā lauka recepcijas problēmām.

11. februāri:

LZA īstenais loceklis Ivars Biļinskis

Sasniegumi diskrētās signālapstrādes jomā Latvijā

Pastiprinātu interesi par signāliem un to apstrādi izraisa fakts, ka tie veic visai svarīgu darbu. Signāli pārnes informāciju. Tas nozīmē, ka informācija tiem vispirms ir jāuzkrauj un, pēc šīs informācijas nogādes vajadzīgajā vietā, tā atkal ir jānoņem nost un jāpārveido. Ļoti vēlams signālus apstrādāt diskrētajā veidā, jo tas ļauj panākt daudz

labākus rezultātus. Svarīgi arī, ka šie diskrētie signāli ir tieši tādi, kādus izmanto datoros. Tādā veidā signālu reprezentācija diskrētā veidā nodrošina telekomunikāciju sistēmu savietojamību ar datorsistēmām, kas gan būtiski uzlabo gan informācijas sistēmu darbības kvalitāti, gan ievērojami paplašina to funkcionālās iespējas.

Tādēļ šo pieeju arī lieto, kad vien tas ir iespējams. Tomēr ir viena nopietna problēma. Analogos signālus var pārveidot diskrētajos tikai ierobežotā frekvenču apgabalā. Iesakņojies uzskats, ka šī problēma ir labi izpētīta un rezultāts ir atspoguļots slavenajā Diskretizācijas teorēmā. Saskaņā ar to, diskrētās signālapstrādes pielietojumu apgabalu nosaka ražoto mikroshēmu maksimālā ātrdarbība. To savukārt noteic mikroshēmu ražošanas tehnoloģijas attīstības pakāpe. Tādējādi diskrētās signālapstrādes pielietojuma apgabala robežas faktiski ierobežo sasniedzamā kvalitāte mikroshēmu ražošanā. Tā kā šo kvalitāti var uzlabot tikai soli pa solim, signālapstrādes industrija šo iespēju paplašināšanā iegulda lielus līdzekļus. Tātad diskrētās signālapstrādes pielietojumu apgabala paplašināšana ir samērā lēns, evolucionārs process.

Minētie apsvērumi raksturo situāciju, kāda tā ir pie klasiskās pieejas diskrētajai signālapstrādei, kuru līdz šim lieto visur pasaulē. Minētajai Diskretizācijas teorēmai pilnībā uzticas un tādēļ pat nemēģina diskrēto signālu apstrādi pielietot frekvencēs, kuras pārsniedz teorēmā norādītās.

Galvenokārt Latvijā veiktie pētījumi pakāpeniski ir devuši nedaudz negaidītus rezultātus. Jau samērā sen izdevās iegūt pierādījumus, kas liecina par iespējām strādāt ar diskrētām metodēm frekvencēs, kas ir augstākas par tām, kuras nosaka minētā teorēma. Pirmajā skatījumā tas liekas paradoksāli. Teorēma ir pareiza, un tomēr diskrētās metodes var pielietot plašākās robežās, nekā tas izriet no šīs teorēmas.

Pamazām, uzkrājoties pieredzei darbā ar netradicionālām diskrētās signālapstrādes metodēm, kļuva skaidrs, kas rada šo šķietamo pretrunu. Lieta tā, ka teorēma ir pareiza pie definētajiem sākuma nosacījumiem. Reālajā pasaulē apstākļi bieži vien ir citādi. Tad paveras iespēja diskrētās signālapstrādes pielietojumu apgabalu paplašināt vairākkārt, turklāt uz jau esošo mikroshēmu bāzes, netērējot naudu un laiku, lai radītu jaunas, kvalitatīvākas mikroelektroniskas ierīces. Šo risinājumu dod iegūtie fundamentālo pētījumu rezultāti aptuveni pēdējo trīsdesmit gadu laikā. Jaunā pieeja radīta, pētīt pašus diskrētās signālapstrādes pamatus, iedziļinoties signālu diskretizācijas procesos un atrodot iespējas tos uzlabot. Vēl PSRS laikā tika aizstāvētas divu tehnisko zinātņu doktoru (I. Biļinska un A. Miķelsona) un 12 tehnisko zinātņu kandidātu disertācijas. Iegūtie teorētiskie un praktiskie rezultāti ir atspoguļoti daudzās publikācijās, to skaitā aptuveni 50 izgudrojumu aprakstos un divās grāmatās. Tādā veidā tika radīts pilnīgi jauns diskrētās signālapstrādes novirziens, jauna Neregulārās diskrētās signālapstrādes tehnoloģija.

Jāatzīmē, ka šis darbs ir noritējis ciešā sadarbībā ar kolēģiem ārzemēs. Turklāt Eiropas Komisija nepārtraukti ir atbalstījusi pētījumus un izstrādes šajā novirzienā.

Starptautiski jaunā tehnoloģija ir jau samērā labi pazīstama ar nosaukumu *Digital Alias-free Signal Processing*. LU Elektronikas un datorzinātņu institūts šajā jomā ir vadošais pasaulē. Tas ir vienīgais institūts, kur vienlaicīgi veic pētījumus un izstrādes šajā jaunajā, ļoti perspektīvajā virzienā. Eiropas kopprojektos mums jau tiek uzticētas pētījumu koordinēšanas funkcijas.

Institūts savā darbībā tiecas sekmēt Latvijas rūpniecības atdzimšanu, aktīvi piedaloties ilggadīgu, sekmīgu zinātnisko pētījumu rezultātus, radot principiāli jaunus, intelektuāli bagātinātus, konkurētspējīgus IT produktus.

LZA istenā locekle *Maija Kūle*

Filozofijas un socioloģijas zinātņu attīstība Latvijā un problēmas mūsdienās

Par profesionālas filozofijas pirmsākumiem Latvijā var runāt, sākot ar 19. gs. beigām (personālists J. Osis), par uzplaukumu — 20. gs. 20.–30. gados, par pakļautību marksistiskajai ideoloģijai 40.–90. gados, par filozofiskās domas eiropeizāciju un modernizāciju — kopš 1990. gada līdz pat mūsdienām. Socioloģijas kā zinātnes vēsture Latvijā ir īsāka, jāpiemin T. Birkerta, T. Celma pirmskara darbi par socioloģiju, kam seko socioloģijas pilnīga pakļautība padomju laika standartiem pēckara posmā un socioloģisko pētījumu izvērsšanās kopš 1990. gada (šīs zinātnes vēsture apkopota A. Tabuna rakstā žurnālā “*Humanities and Social Sciences. Latvia*”, 1996, Nr.4; 1997, Nr.1).

Centrālā filozofisko un socioloģisko pētījumu vieta Latvijā ir LU Filozofijas un socioloģijas institūts, dibināts 1981. g. kā LZA Filozofijas un tiesību institūts, 1991. g. pārveidots par LZA Filozofijas un socioloģijas institūtu. 2003.g. institūtā strādā 52 darbinieki (pamatdarbā 32, no kopēja skaita sievietes — 36), 24 zinātņu doktori. Institūts ieņem vienu no vadošajām vietām integrācijas procesā Latvijas Universitātē (IZM atzinums), savienojot zinātni ar studiju procesu, jo zinātnieki vada 6 studiju programmas (LU bakalaura, maģistra un doktora programmas gan socioloģijā, gan filozofijā), ieņem 4 profesoru, 5 asociēto profesoru vietas, ir LU Senāta un tā komisiju locekļi. Lekcijas LU un citās augstskolās lasa daudzi vadošie pētnieki un asistenti. Ar LU FSI vadošo sociologu pūlēm LU tika nodibināta Sociālo zinātņu fakultāte, filozofijas un socioloģijas studenti praktizējas LU FSI, kā arī LU doktoranti izmanto institūta infrastruktūru savu pētījumu veikšanai un iesaistās kopējos projektos.

Problēma: filozofijas un socioloģijas institucionalizācija, grantu sistēma, finansējuma pārskatīšana katru gadu, infrastruktūras finansējuma trūkums, profesoru lielā slodze tieši mācību procesā rada situāciju, ka arvien grūtāk ir pētīt un veidot lielus,

daudzsējumu fundamentālus izdevumus, taču humanitārajām un sociālajām zinātnēm tie ir ārkārtīgi nepieciešami.

Vidēji gadā LU FSI realizē 19 projektus un 3 sadarbības projektus. Līgumdarbu daļa institūtā veido ap 10–15% no kopējā darba apjoma. Tiek realizēti Eiropas 5. ietvarprogrammas RTD projekti, *UNDP*, *UNESCO* un dažādu starptautisko fondu projekti. Latvijas sabiedrībai un valdībai ir nozīmīgi pētījumi par nabadzību Latvijā, narkotiku lietošanas motivāciju un narkotiku apkarošanu, alkoholisko dzērienu lietošanas paradumiem, alternatīvām brīvības atņemšanai nepilngadīgajiem, jaunatnes, sieviešu, izglītības u.c. problēmām. Institūta sociologi piedalās “Pārskatu par tautas attīstību” veidošanā un rediģēšanā, kā arī valstiski nozīmīgu programmu sarakstīšanā un ieviešanā. Vidēji gadā FSI tiek izdotas ap 10–15 grāmatas, institūts izdod divus žurnāla tipa izdevumus “Almanahs. Filosofija” (zin.red. M. Kūle) un “Reliģiski filozofiski raksti” (zin. red. N. Gills, S. Krūmiņa-Koņkova). Institūtā pastāv Sociālo zinātņu datu arhīvs.

Institūta darbinieku zinātnisko pētījumu pamattēmas:

a) filozofisko, kultūrvēsturisko un reliģisko ideju vēsture Latvijā, nacionālo procesu izpēte;

b) Rietumu filozofijas vēstures un moderno Eiropas filozofisko virzienu (fenomenoloģija, hermeneitika, psihoanalīze, filozofiskā antropoloģija, feminisma filozofija, pragmatisms un neopragmatisms, lingvistiskā filozofija u.c.) izpēte, sengrieķu, kā arī mūsdienu Rietumeiropas filozofiskās klasikas tulkojumi;

c) sabiedrības sociālās struktūras analīze: sociālās struktūras pārmaiņas Latvijā, reģionālā attīstība, pārmaiņas darba tirgū, ģimeņu un sieviešu situācijas socioloģiskais raksturojums, mutvārdu vēsture.

Darba rezultāti par šīm tēmām ir redzami publicētajās grāmatās, tulkojumos, vārdnīcās, socioloģisko pētījumu atskaitēs.

Filozofijā divdesmit gadu garumā rit pētījumi fenomenoloģijas jomā. Publicēti daudzi raksti starptautiskajā izdevumā “*Analecta Husserliana*”, 37. sējums veltīts speciāli fenomenoloģijai Baltijā, par Latvijas fenomenologiem ir šķirkļi divās pasaules enciklopēdijās: *Encyclopedia of Phenomenology*, Kluwer Acad. Publishers, 1998 un *Phenomenology World Wide*, Kluwer Acad. Publishers, 2002, kā arī recenzijas žurnālā *The Phenomenological Review*, ASV. Iznākusi grāmata: *M. Kūle. Phenomenology and Culture*. R., 2002.

Interesantu pavērsienu Latvijas filozofijā realizē pētnieki I. Šuvajeva vadībā, pievērsoties dzīves mākslas filozofijai, kas savus aizsākumus guvusi franču filozofa M. Fuko uzskatos un Vācijā — prof. V. Šmida koncepcijā. Šī filozofija atspoguļota grāmatās: *Šuvajevs I. Psihoanalīze un dzīves māksla*. R., 1996, 2 izdevumi; *Šuvajevs I. Lekciju kurss: Filosofija*. R., 1999. un 2000. g.; *Šuvajevs I. Prelūdijas*. R., 1998;

Šuvajevs I. Dziļu psiholoģija: Personas, idejas un risinājumi. — 2002. g. Savus īpatnējus akcentus filozofijā veido A. Zunde, galvenais darbs — grāmata “Melnās figūras: kants, ārende, lakāns, žižeks un citi latviešu “lirososfiskajā gambītā”. R., 2001. Estētikas jomā vadošā pētniece ir E. Freiberga, grāmata: Lekciju kurss: Estētika: Mūsdienu estētikas skices. R., 2000, modernitātes tēmas aplūko E. Buceniece grāmatā “Saprāts nav ilūzija”. Ideju vēsture Latvijā apkopota antoloģijas 1. sējumā (R., 1995.), top otrais un trešais sējums (zin. red. E. Buceniece). Turpināms izdot grāmatas krievu lasītājam par mūsdienu filozofijas tēmām. Kā ražīgākais autors, kura pētījumus labprāt iepērk ārzemēs, jāatzīmē V. Markovs ar darbiem: Mīts. Simbols. Metafora. R., 1994; Ego et mundus. R., 2001; Dzīves filosofija. R., 2002.

Mūsdienu Latvijas aktualitāte ir reliģiskās situācijas analīze. Konfesionāli tradicionālajiem virzieniem pievienojas daudzi jauni reliģiski strāvājumi un sekas. Tos apzināt, izprast, analizēt un sniegt ekspertīzes ir Akadēmiskā reliģijpētniecības centra uzdevums (zin. vadītāja S. Krūmiņa-Koņkova). Kopš 2000. gada šis centrs ir guvis starptautisku ievērību, notiek regulāra sadarbība ar CESNUR centru Itālijā. Unikāls ir veticības vēstures apkopojums Latvijā, ko veicis A. Podmazovs.

Latvijas kultūrā būtiski ir Rietumeiropas filozofijas un sociālo zinātņu klasiķu darbu tulkojumi. Institūta filozofi ar Sorosa fonda – Latvija atbalstu ir veikuši lielu darbu — pārtulkotas un publicētas 14 grāmatas (daudzi klasiķi līdz tam Latvijā vispār nebija pazīstami): *Ārente H.* Prāta dzīve. 1. un 2. daļa., tulk. V. Vēvere, A. Zunde u.c.; *Gircs K.* Kultūru interpretācija, tulk. A. Lūse; *Gadarners H. G.* Patiesība un metode, tulk. I. Šuvajevs; *Huserls E.* Fenomenoloģija, tulk. R. Kūlis un A. Dāboliņš; *Heidegers M.* Malkasceļi, tulk. R. Kūlis; *Kants I.* Spriestspējas kritika, tulk. R. Kūlis; *Vitgenšteins L.* Filosofiskie pētījumi, tulk. J. Vējš; *Rortijs R.* Nejaušība, ironija un solidaritāte, tulk. V. Vēvere; *Kasīrers E.* Apcerējums par cilvēku, tulk. A. Siltāne, S. Rutmane; *Žilsons E.* Kristīgās filozofijas vēsture viduslaikos, tulk. M. Vecvagars, S. Rutmane; Pirmssōkrātisko domātāju darbu fragmenti, tulk. M. Vecvagars; Parmenīds, tulk. M. Vecvagars; Laodzi. Sacerējums par Dao un De (Daodedzin), tulk. V. Zariņš.

Problēma: 2003. gadā beidzoties Sorosa fonda–Latvija atbalstam, izrādās, ka nav nevienas institūcijas, fonda, programmas, kas virzītu un pabalstītu šo visnotaļ kultūrai vajadzīgo profesionālo tulkošanas darbu.

Patlaban socioloģijas jomā norit pētījumi par jaunatnes sabiedrisko organizāciju lomu valsts jaunatnes politikas īstenošanā, par Latvijas izglītības sistēmu tās demogrāfiskajā, sociālajā un ekonomiskajā kontekstā salīdzinājumā ar OECD valstīm. Rezultāti iestrādāti rekomendācijās institūcijām, kas saistītas ar jauniešu izglītību, veselību, brīvā laika organizēšanu, jaunatnes politikas veidošanu. Sociologi strādā pie projekta “Kolektīvās rīcības aģentu pētījums: integrēta lauku un reģionu attīstība Latvijā”, tiek analizēta lauku partnerību veidošanās Latgalē, īpaši pievērsties

partnerības procesu izpētei kopienās. Iepriekšējā perioda darbi socioloģijā rezumēti grāmatā: “*National, State and Regime Identity in Latvia*”.

Problēma: sakarā ar lielo pieprasījumu pēc empīriskiem socioloģiskiem pētījumiem ir samazinājusies iespēja izstrādāt fundamentālus teorētiskus, vispārinošus darbus socioloģijā.

LU FSI pastāv Etnisko pētījumu centrs, kas galvenokārt pēta sabiedrības integrācijas etnisko aspektu. Izdotas grāmatas par nacionālajām minoritātēm Latvijā, to vēsturi un šodienu, par minoritāšu tiesībām, valsts un minoritāšu attiecībām, kā arī par etnisko grupu savstarpējām attiecībām un to attīstības tendencēm. Jāmin pētījumi par konkrētām nacionālām minoritātēm, kas pirmoreiz tik plaši un kompleksi ir analizētas Latvijā un atspoguļotas grāmatās: *L. Dribins*. Ukraiņi Latvijā. R., 1995; *I. Apine*. Baltkrievi Latvijā. R., 1995; *Ē. Jēkabsons*. Poļi Latvijā. R., 1996; *V. Volkovs*, Krievi Latvijā. R., 1996; *L. Dribins*. Ebreji Latvijā (1., 2. izd., 1996, 2002), *I. Apine*, *V. Volkovs*. Slāvi Latvijā. R., 1998, *L. Dribins*, *O. Spārītis*. Vācieši Latvijā. R., 2000. Institūta darbinieki piedalās arī LU Jūdaikas studiju centra darbībā. Etnisko attiecību vēsturei un šodienas situācijai veltītas grāmatas: *Nacionālā politika Baltijas valstīs*. R., 1995; *L. Dribins*. Nacionālais jautājums Latvijā 1850–1940. R., 1997; *E. Vēbers*. Latvijas valsts un etniskās minoritātes. R., 1997; *L. Dribins*, *I. Apine*. Etnisko attiecību vēsture Latvijā. R., 2000; *I. Apine*. Politoloģija. Ievads etnopsiholoģijā. R., 2001. Sabiedrības integrācijas jautājumiem veltīta LU FSI grāmata “*Sabiedrība un etnopolitika*”. R., 2000. 1996. g. pirmoreiz Latvijā etnisko problēmu pētnieki pievērsa uzmanību politiskās nācijas jēdzienam, politiskās nācijas veidošanās iespējām un priekšnosacījumiem. Par šo tēmu presē izvērsās diskusija. Zinātnieki savus secinājumus rezumēja grāmatā “*Politiskā apziņa*”. R., 1998. Jāatzīst, ka, neskatoties uz zinātnieku savlaicīgajiem centieniem, tikai patlaban sabiedriskajā domā sāk aktualizēties izpratne par pilsoniskās sabiedrības un politiskas (pilsoniskas) nācijas veidošanās nepieciešamību Latvijā.

Problēma: sociālo zinātnieku pētījumi un ieteikumi politiskās elites aprindās nereti netiek ņemti vērā, ir parādījusies tendence sabiedrības integrāciju veicināt galvenokārt konkrēti empīrisku norišu veidā, nepievēršot uzmanību zinātniskiem sociāliem pētījumiem.

Nozīmīgs ir Nacionālās mutvārdu vēstures (NMV) projekts un izveidotais avotu arhīvs. Arhīvā ir apkopoti vairāk nekā 1800 dzīvesstāstu, kas ataino latviešu un Latvijas dažādo etnisko grupu dzīves pieredzi Latvijā un trimdā. NMV projekts kalpo vardarbīgi sašķeltās tautas pieredzes apvienošanai, tāpēc projekts gūst lielu atsaucību no latviešiem ārzemēs. Izlases veidā ir sākti stāstu pārrakstīšana CD diskos. Notiek regulāras ekspedīcijas “*Dzīvesstāsts Latvijā*” (Zemgalē, Vidzemē, Latgalē, Sēlijā, Lejaskurzemē, Ziemeļkurzemē) ar ārzemju speciālistu un talcinieku, to skaitā arī studentu līdzdalību — galvenokārt kopā ar LU folkloras specialitātes studentiem.

Savāktie materiāli tiek izmantoti pētījumiem par novadu un reģionālo identitāti, sadzīves un kultūras tradīciju pēctecību ģimenēs. Īpaša uzmanība tiek veltīta lībiešu vēsturisko atmiņu vākšanai. Darba metodika un pētījumu rezultāti apkopoti rakstu krājumā “Spogulis”, R., 2001, kas ir pieprasīta mācību literatūra sociālo zinātņu studentiem. NMV izvērsē starptautisku sadarbību, pirmoreiz Latvijā par šo tēmu organizējot starptautisku un starpnozaru konferenci kopā ar Latvijas muzeju apvienību, Vēstures skolotāju asociāciju.

11. martā:

LZA īstenais loceklis *Andris Krūmiņš*

LU Cietvielu fizikas institūta zinātniskā darbība un starptautiskie projekti

LU Cietvielu fizikas institūts (CFI) ir dibināts 1978. gadā uz divu LU problēmu laboratoriju bāzes. Institūts ir saglabājis ciešus kontaktus ar LU studiju procesā, neraugoties uz juridisko patstāvību.

Pēc Latvijas valstiskās neatkarības atjaunošanas arī CFI piedzīvoja grūtus laikus, no kuriem pakāpeniski atkopjas. Kā tas panākts?

- labāko tradīciju saglabāšana (zinātniskais seminārs, CFI konference, demokrātiska pārvalde);
- strikta nodokļu politika infrastruktūras uzturēšanai;
 - 1,4 Ls/m² mēnesī,
 - 8 % no apjoma projektiem bez PVN,
 - 3 % no apjoma projektiem ar PVN,
 - 0 % no starptautiskā finansējuma apjoma
 - no telpu izīrēšanas iegūtie līdzekļi tiek izmantoti komunālo maksājumu segšanai;
 - aktīva iesaistīšanās konkursos uz profesoru un asociēto profesoru vietām;
 - projektu rakstīšana nacionāliem, LU un starptautiskiem konkursiem;
 - studentu iesaistīšana zinātniskajā darbā.

90. gadu vidū nostabilizējās zinātnisko darbinieku skaits CFI (~80) un palielinājās to zinātniskā produktivitāte (~200 publikācijas gadā).

Galvenie sasniegumi:

- CFI — pievilcīga iestāde, kur pārnāk grupas no bijušajiem ZA institūtiem:
 - 1994. g. ~20 darbinieki no LZA Fizikas institūta,
 - 1999. g. ~20 darbinieki no Kodolpētniecības centra,
 - 2003. g. 5 darbinieki no FEI.
- Optometrijas nodaļas nodibināšana LU Fizikas un matemātikas fakultātē (1995. g.);
 - Ēkas rekonstrukcija (~400 tūkst. Ls) 1998.–2000. g.;
 - EK Ekselences centra statusa iegūšana 2001.–2003. g. (kopējais finansējums ~400 tūkst. Ls);
 - Latvijas līdzfinansējums jaunas aparatūras iegādei:
 - 2001. g. – 39 000 Ls
 - 2002. g. – 39 000 Ls
 - EURATOM asociācijas nodibināšana pie LU CFI 2002. g. un līdzekļu piesaiste (3 projekti);
 - starptautisko pasākumu organizēšana (konferences, semināri);
 - Cietvielu un materiālu fizikas katedras nodibināšana pie LU FMF (2002. g.).

Galvenās problēmas:

- kadru atjaunošana,
- zinātniskās infrastruktūras uzlabošana;
- juridiskā statusa maiņa.

LZA korespondētājloceklis *Inesis Feldmanis*

Latvijas un Vācijas attiecību galvenās problēmas 30. gados

I. Manas zinātniski pētnieciskās intereses ir saistītas galvenokārt ar šādu vēstures tēmu vai problēmu izpēti:

1. Latvijas valsts izveidošanās un starptautiskā atzišana (1918–1922). Publikācijās galvenā vērība ir veltīta Latvijas diplomātu cīņai par valsts *de iure* atzišanu.

2. Latvijas starptautiskā situācija un ārpolitika starpkaru periodā (1918–1940). Pētījumos aplūkota lielvalstu politika Baltijā, Baltijas valstu sadarbības centieni, Latvijas ārpolitiskā stratēģija un drošības nostiprināšanas centieni.

3. K. Ulmaņa autoritārais režīms, tā iekšpolitika (1934–1940). Publicētajos rakstos ir mēģināts salīdzināt K. Ulmaņa autoritāro režīmu ar citiem analogo rakstura reži-

miem Austrumeiropā, dot “15.maija Latvijas” politiskās sistēmas raksturojumu, kā arī izvērtēt režīma politiku mazākumtautību jomā.

4. Latvijas vāciešu politiskā darbība un izceļošana (1918–1941). Pētījumos liela uzmanība ir veltīta vācu mazākumtautības galveno organizāciju nacistiskās norisei 30. gados, no dažādiem aspektiem izvērtēta vietējo vāciešu izceļošana un tās sekas. Atsevišķās historiogrāfiska rakstura publikācijās ir mēģināts analizēt arī to, kā Latvijas vēsturnieki dažādos laika posmos ir vērtējuši vācbaltiešu lomu Latvijas vēsturē.

5. Vācijas un Latvijas attiecības (1933–1940). Līdzšinējās publikācijās ir iztīrāti dažādi abu valstu politisko un ekonomisko attiecību aspekti.

6. Nacistu okupācijas politika Latvijā (1941–1945). Latvijas Vēsturnieku komisijas finansēto pētījumu ietvaros ir publicēti raksti, kuros Latviešu leģiona izveidošana un darbība skatīta un vērtēta visu nacistu okupēto un pārvaldīto zemju militāro formējumu pastāvēšanas un funkcionēšanas kontekstā. Šāds skatījums ir vēsturiski pamatots un paver plašas iespējas salīdzinājumam. Tas parāda, ka Latviešu SS brīvprātīgo leģions Eiropā nebija nekāds izņēmums, un ļauj pretnostatīt, piemēram, latviešu leģionāru cīņas motīvus citu ieroču SS karaspēka nevācu vienību cīņas mērķiem.

Zinātniski pētnieciskās intereses lielākoties tiek realizētas, piedaloties (arī kā vadītājam) dažādu zinātnisko projektu izstrādē. Pēdējos desmit gados ir pabeigts darbs 13 dažādos zinātniski pētnieciskos projektos, no kuriem trīs bija starptautiski projekti. Pašlaik esmu iesaistījies vēl sešu zinātniski pētniecisku projektu izstrādē, no kuriem vadu divus, to skaitā arī vienu nosacīti starptautisku projektu, kas paredz uzrakstīt un Maskavā krievu valodā izdot “Latvijas 20. gadsimta vēsturi”.

Kopējais publikāciju skaits — ap 170, no kurām piecas ir individuālās vai kolektīvās monogrāfijas, bet septiņas — individuālās vai kolektīvās mācību grāmatas vai mācību līdzekļi. Esmu līdzdarbojies arī trīs dokumentu krājumu sastādīšanā, komentēšanā un rediģēšanā.

II. Tapšanas stadijā atrodas monogrāfija “Vācija, Latvija un vācbaltieši (1933–1940)”, kuru iecerēts pabeigt šā gada rudenī. Galvenais izpētes objekts — Vācijas un Latvijas attiecības, kuras tiek aplūkotas gan Eiropas starptautisko norišu kontekstā, gan arī, izejot un vadoties no Vācijas un Latvijas politikajām un ekonomiskajām interesēm. Turklāt vienlaikus ir kritiski izvērtēts abu valstu attiecību svarīgāko problēmu risinājums līdzšinējā historiogrāfijā. Pamats — dažādu izcelsmes avotu pretnostatījums un salīdzinājums.

III. Vācijas un Latvijas attiecības 30. gados ir ļoti daudzšķautņainas, un, tās analizējot, izvirzās dažāda rakstura pētniecības problēmas, kuru vidū varētu minēt, piemēram, šādas:

a) kontinuitāte vai diskontinuitāte Latvijas un Vācijas attiecībās pēc nacistu nākšanas pie varas;

b) nacistu ilgtermiņa plānu ietekme uz Vācijas konkrēto politiku Baltijā resp. Latvijā;

c) cik adekvāti vai neadekvāti Latvijas ārpolitiskā vadība novērtēja Vācijas draudus, un kā tas ietekmēja abu valstu attiecības;

d) Vācijas ārpolitikas “ideoloģizācija” un tās izpausmes attiecībās ar Latviju;

e) subjektīvais faktors (piemēram, tā vai cita vācu sūtņu personīgā ietekme) Latvijas un Vācijas attiecību veidošanā;

f) norēķinu sistēma Latvijas un Vācijas tirdznieciskajās attiecībās (cik tā izdevīga vai neizdevīga vienai vai otrai pusei);

g) vācbaltiešu faktors Latvijas un Vācijas attiecībās;

h) Vācijas faktora vieta un nozīme Latvijas ārpolitiskās vadības apsvērumos pēc Molotova–Ribentropa pakta noslēgšanas;

i) Vācijas *Heim - ins - Reich Politik* un vācbaltiešu izceļošana;

j) Vācijas un Latvijas neuzbrukšanas līguma vispusīgs izvērtējums tā laika starptautisko attiecību kontekstā un Latvijas ārpolitisko interešu aspektā;

k) Vācijas attieksme pret Latvijas un citu Baltijas valstu okupāciju 1940. gadā.

IV. 30. gados vācbaltiešu darbība Latvijā bija nozīmīga un svarīga Latvijas un Vācijas attiecību problēma. Vācbaltiešu faktors jūtami, bet ne izšķiroši ietekmēja abu valstu savstarpējās politiskās attiecības. Visai bieži, vismaz formāli Latvijas un Vācijas attiecību degpunktā izvirzījās jautājumi, kas bija saistīti ar vācbaltiešu stāvokli, prasībām, rīcību un politisko orientāciju. Šādu situāciju noteica vairāki momenti: a) Vācija savā politikā ierādīja vācbaltiešiem redzamu vietu. Berlīnei viņi bija “aprūpes” objekts, kura norisinājās t.s. vācietības politikas (“*Deutschtums-politik*”) ietvaros. Šīs politikas galvenais mērķis bija pakļaut ārzemēs dzīvojošos vāciešus Vācijas virsvadībai un padarīt tos par vācu ārpolitikas “paklausīgu instrumentu”; b) Latvijas iekšpolitiskie pasākumi visai bieži aizskāra vācbaltiešu intereses. K. Ulmanis nevairījās saasināt attiecības ar viņiem. Vācijas skatījumā Latvijas valdības iekšpolitika bija izteikti antivāciska; c) pašu vācbaltiešu politiskie centieni un mērķi. Pēc 1933. gada viņu nostāja pret Latvijas valsti kļuva arvien nelabvēlīga. Vācbaltiešu vidū nostiprinājās vietējie nacionālsociālisti (galvenais nacisma spēks — t.s. Kustība vai “*Bewegung*”). “Kustībnieki” par savu galveno uzdevumu uzskatīja darbību vienīgi Vācijas interesēs. Viņi 30. gados pakāpeniski pakļāva savai ietekmei galvenās vācbaltiešu organizācijas.

V. Ļoti svarīgi ir noskaidrot, cik nopietni Vācijas ārpolitiskā vadība 1940. gada jūnijā, neskatoties uz Molotova–Ribentropa pakta, apsvēra iespēju nepieļaut to, ka Padomju Savienība okupē Baltijas valstis. Vairāki dokumenti apstiprina šādu nodomu esamību. Vāciju baidīja stratēģiskā stāvokļa krasa pasliktināšanās un tās ekonomisko

interesu apdraudējums. Šajā sakarā izvirzās arī jautājums par Latvijas valdības rīcību. Vai tā darīja visu iespējamo, lai nostiprinātu Vācijas ieinteresētību Latvijas kā neatkarīgas valsts pastāvēšanā?

13. maijā:

LZA korespondētājloceklis *Bruno Andersons*

LV Koksnes ķīmijas institūta zinātniskā darbība un starptautiskie projekti

Mežam un koksnei ir nozīmīga vieta Latvijas tautsaimniecībā. Mežsaimniecības, kokapstrādes un koksnes pārstrādes rūpniecības attīstība neapšaubāmi ir viens no prioritārajiem virzieniem, kuru var padarīt vēl atraktīvāku, ieviešot inovatīvas tehnoloģijas un ražojot progresīvus, konkurētspējīgus materiālus un produktus. Nozares izaugsme nav iedomājama bez zinātniskām izstrādēm un šo novitāšu veiksmīgas ieviešanas praksē.

LV Koksnes ķīmijas institūta zinātniskā darbība vērsta uz zinātniski pamatotu, videi draudzīgu bezatlikuma tehnoloģiju izstrādi, konkurētspējīgu materiālu un produktu ieguvei no koksnes un pārkoksnētas biomasas. Būtisks uzdevums ir arī izglītības darbs šajās jomās sadarbībā ar universitātēm.

Institūtā strādā 116 darbinieki, no tiem 67 zinātniskie darbinieki, 27 inženieri, 22 — administratīvais un tehniskais personāls.

2003. gadā LV Koksnes ķīmijas institūts (KĶI) piedalās 19 ZP grantu izpildē piecās pētījumu projektu apakšnozarēs: ķīmijā, tehnoloģijā, vides un zemes zinātnē, biotehnoloģijā un meža zinātnē. Tas apliecina koksnes zinātnes ciešo sakari ar citām zinātnes nozarēm. Grantu tēmas aptver plašu problēmu loku. Saistībā ar Latvijas mežu ilgtspējīgu attīstību tiek pētīta termiskās un nukleārās enerģijas ražošanas uzņēmumu ietekme uz tiem. Tiek izvērtētas Latvijas koksnes īpašības, noskaidrots koksnes biodegradācijas mehānisms ar dažāda tipa mikroorganismiem, kā arī materiāla modifēšanas paņēmieni celtniecības koksnes ilgzurības paaugstināšanai ar dabai draudzīgiem paņēmieniem. Vairāki pētījumi veltīti dažādu kokrūpniecības atlikumu un mazvērtīgās koksnes racionālām izmantošanas iespējām: enerģētikā, dažādu produktu (furfurola, aktīvo kokogļu) ieguvei. No koksnes un tās komponentiem tiek radīta virkne vērtīgu produktu un pētītas to īpašības: gēli un plēves no mikrokristāliskās celulozes farmācijai, aktivētās kokogles un oglekļa materiāli, vērtīgi savienojumi no biomasas ar ātrās pirolīzes paņēmieni. No atjaunojamām dabas izejvielām tiek ražoti biodestruktīvi polimērmateriāli. Tiek pētītas iespējas paplašināt celulozes ražošanas blakusprodukta lignīna praktisko pielietojumu, tai skaitā polikompleksu savienojumu

ieguvei dabas aizsardzības mērķiem. Jauni procesi, piemēram, tvaika sprādziena autohidrolīze rada iespēju no biomasas iegūt jaunus materiālus tautsaimniecībai. Arvien lielāku nozīmi iegūst videi draudzīgi papīra balināšanas un reciklēšanas tehnoloģiskie procesi, to skaitā ar biotehnoloģiskiem paņēmieniem.

Kopš 1996. gada institūts veic valsts nozīmes pētniecības sadarbības projektus. Pirmais no tiem — “Koksnes un augu valsts izejvielu materiāli” (1996.–2001.) — tika veikts, apvienojot LV KĶI, Latvijas Lauksaimniecības universitātes, LV Mežzinātnes institūta “Silava”, RTU MZLĶ un LU Mikrobioloģijas un biotehnoloģijas institūta pētījumus. Šī sadarbība turpinās projekta “Koksnes pārstrādes produktu inovatīvas tehnoloģijas” ietvaros. Sadarbības projekta galvenie mērķi ir: kompleksi un racionāli izmantot koku, pārkoksnētu biomasu, koksnes atlikumus, celulozi un tās ražošanas blakusproduktus inovatīvu materiālu un produktu ar augstu pievienoto vērtību iegūšanai; risināt ražotājiem aktuālas problēmas; veicināt zinātniskā personāla atjaunināšanu, iesaistīt pētniecības darbā studentus un jaunus speciālistus; pilnveidot mācību procesu un esošās studiju programmas, izstrādāt jaunas.

Svarīgākie sadarbības projekta pētījumi KĶI sadarbībā ar citu dalīborganizāciju speciālistiem paplašina grantu ietvaros veiktos pētījumus praktiskā virzienā un ietver sekojošus jautājumus:

- Latvijas sugu koku struktūra, fizikālās un tehniskās īpašības, vērtība un konkurētspēja kā konstrukciju materiālam;

- koksnes un tās materiālu degradācija fizikālo un bioloģisko faktoru ietekmē, jauni līdzekļi un modifikācijas paņēmieni ilgizturības uzlabošanai;

- vietējo koku sugu izmantošanas iespējas sulfātcelulozes ražošanai;

- videi draudzīgi bioloģiski noārdāmi polimērmateriāli un bioloģiski aktīvi preparāti no sulfātcelulozes ražošanas blakusproduktiem (tallu eļļas, sulfāterpentīna, lignīna),

- mazvērtīgās lapu koksnes un zaleņa;

- šķidrās degvielas piedevu, ķīmiskās rūpniecības izejvielu (mikrokristāliskā celuloze, furfurols u.c.), oglekļa materiālu (aktīvās ogles, plātņu materiāli) un energonešēju (briketes) ieguve ar hidrolīzes un termolīzes metodēm no mazvērtīgās koksnes un pārkoksnētas biomasas (salmi, stublāji u.c.);

- inovatīvi produkti no otrreizējām izejvielām — demontāžas koksnes, makulatūras, koksnes pārpalikumiem (zāģu skaidas, mizas, šķeldas);

- biotehnoloģijas metodes sulfātcelulozes balināšanā un makulatūras atbrīvošanai no krāsas, lai radītu iespēju atteikties no hlora dioksīda izmantošanas.

Sadarbībā ar universitātēm pilnveidotas studiju programmas LLU, RTU un LU, studenti iesaistīti zinātniskajā darbā. Šogad RTU MZLĶ Koksnes kompleksās

pārstrādes specialitāti, kas izveidota kā RTU un KĶI kopīga studiju programma, beidza pirmie septiņi inženieri. Pieci no viņiem turpina mācības maģistrantūrā, strādājot dažādās KĶI laboratorijās.

Izzinot ražotāju vajadzības, tiek veikti tirgus orientēto pētījumu projekti. Kā sadarbības partnerus var minēt VAS "Latvenergo", a/s "Latvijas finieris", a/s "Olainfarm", SIA "Jauda Koks", a/s "Brocēni", SIA "Mežrozīte", SIA "Laiko", a/s "Laima", a/s "Valmieras stikla šķiedra", a/s Līgatnes papīrfabrika, SIA "Larifāns" u.c.

Uz KĶI veikto pētījumu rezultātu bāzes izveidotas vairākas firmas, kuras ražo jaunus produktus (SIA "Ritols", SIA "Medikamīna", SIA "Biotehniskais centrs"). Šīs firmas piedāvā siltumizolācijas materiālus, pārklājumus kokam un betonam, koksnes pretuguns sastāvus, medicīnas un kosmētiskos līdzekļus no dabas vielām, aparāturu biotehnoloģisko procesu automatizācijai. Sadarbība starp šīm firmām un institūtu turpinās kopīgu tirgus orientētu un starptautisku projektu ietvaros.

Arvien aktīvāk institūta zinātnieki piedalās starptautiskos zinātniskos projektos. Pašlaik tiek realizēti 13 Eiropas 5. ietvarprogrammas pētījumi, to skaitā CRAFT, EURECA, Tīkla, RTD un COST akciju projekti. Institūtam īpaši nozīmīga ir dalība EK finansētajā Ekselences centra projektā WOODPRO "LV Koksnes ķīmijas institūta integrācija Eiropas pētniecības vidē", kas veicinās plašu sadarbību ar citiem pētniecības centriem visā Eiropā un radīs iespējas institūta materiāli tehniskās bāzes uzlabošanai. Projekta ietvaros izveidotā starptautiskā padomdevēju padome ne tikai aktualizēs pētījumu virzienus koksnes zinātnē, bet arī veicinās institūta atpazīstamību vadošajos Eiropas koksnes pētniecības centros.

LZA korespondētājloceklis *Jānis Grabis*

Nanodaļiņu plazmasķīmiskā sintēze, to īpašības, izmantošana un perspektīvas materiālzinātnē

Jaunas paaudzes funkcionālo un strukturālo materiālu izstrāde materiālzinātnē ir cieši saistīta ar nanotehnoloģijas attīstību. Nanotehnoloģijas uzdevums ir, kombinējot vielu atomus vai molekulas, izstrādāt ierīces vai materiālus, kuru struktūras vienību izmēri nepārsniegtu 10–100 nm, kā arī izziņāt šo materiālu īpašības un izmantošanu praktisku uzdevumu veikšanā. Trīsdimensiju nanomateriālu izstrāde balstās galvenokārt uz klasteru vai nanoizmēru daļiņu izmantošanu. Pašlaik ir izstrādātas daudzveidīgas nanodaļiņu sintēzes metodes, kuras saistītas ar ķīmisko reakciju norisi cietā, šķidrā vai gāzveida fāzē.

RTU Neorganiskās ķīmijas institūtā, balstoties uz spektrālām, kalorimetrisko zonu metodēm, teorētiskiem daļiņu kustības un siltumapmaiņas aprēķiniem,

produktu analizēm, noskaidrota kondensēto daļiņu mijiedarbības likumsakarības ar slāpekli, ogļūdeņražiem, amonjaku, skābekli augstfrekvences izlādes plazmā. Pētījumu rezultātā pirmoreiz sekmīgi realizēta alumīnija un silīcija nitrīda un grūti kūstošu savienojumu nanokompozītu, oksīdu, karbonitrīdu, karbīdu nanopulveru plazmasķīmiskā sintēze, balstoties uz izejvielu iztvaicēšanu un sekojošu vēlamo produktu kontrolējamu un vadāmu veidošanu no tvaika fāzes. Izstrādātās tehnoloģijas un sintēzes iekārtas apgūtas ražošanā a/s “Neomat” un SIA “Plazma un keramikas tehnoloģijas” un ir sekmīgi izturējušas laika pārbaudi, piegādājot nanopulverus patērētājiem Vācijā, Itālijā, Korejā, Japānā, Krievijā un Ukrainā.

Plazmasķīmiskā sintēzē iegūto nanodaļiņu izmēri ir 20–80 nm, tām raksturīga regulāra forma un paaugstināta ķīmiskā aktivitāte.

Sintezētās nitrīdu, oksīdu, karbīdu nanodaļiņas izmanto augsttemperatūras nanomateriālu, griešanas instrumentu, biomateriālu izgatavošanā, metālu un polimēru struktūras modificēšanā, nodilumizturīgu un korozijas noturīgu pārklājumu iegūšanā.

Pēdējos gados pētījumi plazmasķīmijā un nanotehnoloģijā veikti sadarbībā ar LU CFI, LU FI, LU PMI un RTU MLĶ fakultāti divu LZP sadarbības projektu un trīs projektu ietvaros, lai izstrādātu nanomateriālus elektronikai, kā arī metālu, polimēru un keramikas matricas kompozītus. Sadarbībā ar ārvalstīm un EK projekta “*Transnanopowder*” ietvaros tiek pilnveidotas nitrīdu nanokompozītu sintēzes un apstrādes tehnoloģijas frīkcijas materiālu izstrādei, veikta procesa sertificēšana un nanopulveru tehnoloģisko parametru uzlabošana.

Turpmākā nanotehnoloģiju attīstība Latvijā saistās ar plašāku zinātnisku sadarbību vienotas materiālzinātņu programmas un topošā Rīgas Zinātnes un tehnoloģijas parka ietvaros, iesaistīšanos ES projektos un tematiskos tīklos un būtisku zinātniskās aparatūras modernizāciju.

17. jūnijā:

LZA korespondētājloceklis *Benedikts Kalnačs*

Pētījumi literatūrzinātnē: paveiktais un problēmas

1. Galvenie pētniecības virzieni.

90. gadu nozīmīgākais pētījums literatūrzinātnē ir “Latviešu literatūras vēsture” 3 sējumos (1998–2001; zin.vad. V. Hausmanis), kas atspoguļo svarīgākos procesus latviešu literatūras attīstībā. Turpmākās pētniecības aktuālie virzieni ietver padziļinātu nozīmīgāko problēmu aplūkojumu: latviešu rakstnieku daiļrades monogrāfisku izpēti, žanru attīstības izvērtējumu, latviešu literatūras novērtējumu starptautiskā kontekstā.

Problēmas pētniecības procesā rada pašreizējā zinātnes finansēšanas sistēma, kas balstās atsevišķu projektu finansējumā, bet nerada garantijas ilglaicīgu kolektīvu ieceru īstenošanai. Līdz ar to grūti iecerēt un realizēt tādus mērķus kā literāru periodu detalizēts izvērtējums, tekstoloģiskas ievirzes izdevumu veidošana, kā arī literatūras teorijas jautājumu izpēte.

2. Nozīmīgākie pētījumi

Latviešu rakstniecības izpētē pirmreizīga sērija ir *Personība un daiļrade*, kurā iznākuši jau trīs pētījumi un kas perspektīvā aptvers nozīmīgu latviešu rakstnieku daiļrades monogrāfisku aplūkojumu. Līdztekus turpinās darbs pie rakstu krājumiem *Latviešu rakstnieku portreti*, kas aptvers jaunākās literatūras parādības, kā arī veidos iestrādes topošām monogrāfijām. Žanru izpētē nozīmīgs ir V. Hausmaņa un B. Kalnača sagatavotais manuskripts “Latviešu drāma 20. gadsimta pirmajā pusē”; dzejas parādības aplūkotas J. Kursītes monogrāfijā “Dzejas vārdnīca” (2002), īsās prozas procesi — B. Smilktiņas monogrāfijā “Novele” (1999). Salīdzināmās literatūras virzienā nozīmīgi ir pētījumi par latviešu un krievu literatūras sakariem (V. Vāveres un L. Sproģes monogrāfija “Latviešu modernisma aizsākumi un krievu literatūras sudraba laikmets”, 2002), kā arī latviešu un skandināvu literatūras paralēles (rakstu krājums “Ziemeļu zvaigznājs”, 2002; A. Jundzes “Somijas literatūra Latvijā”, 2002; B. Kalnača “Ibsena zīmē”, 2000). *Problēmu* pētniecībā rada nepietiekama pētnieciskā specializācija izglītības procesā, līdz ar to atsevišķās jomās (dzejas pētniecībā) jūtams jaunu kvalificētu speciālistu trūkums.

3. Perspektīvās pētniecības ieceres

Salīdzināmajā literatūrā nozīmīgs pētījumu virziens ir latviešu un vācu literatūras salīdzinoša izpēte. Šajā virzienā jau veikti pētījumi saistībā ar Gēti un Baltiju (“Gēte un Baltija”, 2002; zin.red. G. Grīnuma). Šobrīd top kolektīva monogrāfija par latviešu un vācu kultūras sakariem 20. gadsimta pirmajā pusē. Perspektīvā nozīmīgs pētījums varētu aptvert latviešu, lietuviešu, igauņu literatūras attīstības paralēles. Žanru izpētē paredzēta V. Hausmaņa un B. Kalnača pievēršanās 20. gadsimta otrās puses latviešu drāmai, B. Smilktiņas pētījums par latviešu romānu pēckara periodā, kā arī I. Kalniņas veiktais 20. gadsimta sākuma dzejas procesu aplūkojums. Abus pētniecības virzienus ietver B. Kalnača iecere izveidot monogrāfiju par Eiropas drāmu 19. un 20. gadsimta mijā, kur procesa kontekstā būtu ietverts arī drāmas aplūkojums Baltijas kultūras telpā (iestrādes atspoguļojas monogrāfiskajās apcerēs “Modernās drāmas aizsākumi”, 2001 un “Modernisma drāma Vācijā”, 2002). *Problēma* salīdzināmās literatūras laukā saistāma ar nepietiekamu Latvijas bibliotēkās pieejamo literatūru, kas atspoguļotu kultūras procesu vērtējumu kontinuitāti un daudzpusību. Tāpēc lielu salīdzinošu pētījumu iespējams realizēt, vienīgi atkārtoti iepazīstoties ar materiāliem citu valstu bibliotēkās un pētniecības centros.

9. septembrī:

LZA korespondētājlocekle Jekaterina Ērenpreisa

Vēža šūnas bioloģiskie aspekti: ģenētiskā materiāla multiplikācija un ar to saistītā dabiskā rezistence pret anti-vēža terapiju

Ar vēzi nomirst katrs trešais cilvēks, un tumoru šūnu rezistence pret ārstu pūliņiem sadragāt to galveno nesēju, DNS molekulu, ir vēža šūnas problēmas pati sirds. Genotoksiskas rezistences mehānismos acimredzot izpaužas vēža šūnas būtība, jo tad dažās dienās pēc genotoksiska insulta attīstās daudzas parādības, kas raksturo dabisku vēža progresiju (ļaudabīguma pieaugumu) mēnešu un gadu ilgumā. Parādās poliploīdas šūnas, kuras līdz šim uzskatīja par nereproduktīvām. Tās ir šūnas, kuras uz kādu laiku pārstāj dalīties, bet, turpinot sintezēt DNS, vairākkārt multiplificē ģenētisku materiālu. Šīs poliploīdas šūnas ir izturīgākas pret genotoksiskām iedarbībām. Mūsu pētījumi parādīja, ka poliploīdas šūnas spēj apiet normālas šūnas cikla kontrolieres un līdz ar to, ar nopietniem DNS bojājumiem, neaiziet programmētajā šūnas nāvē, bet turpina vēl dažas dienas vai nedēļas eksistēt. Papildu DNS sintēzes ciklos, ar homoloģiskas rekombinācijas mehānismu, viņas spēj efektīvi reparēt letālus DNS dubultpārrāvumus. Interesanti, ka papildu poliploīdas šūnas spēj acimredzot arī šķirot un sekvestrēt nereparējamo ģenētisko materiālu, piemēram, acentriskus hromosomu fragmentus. Līdz ar to tiek samazināta genoma destabilizācija. Pēc tā visa tās spēj organizēti sadalīties uzreiz vairākās meitšūnās (to skaitā, ar somātisku redukciju, atmetot DNS replikācijas fāzi) un atgriezties pie parastā ģenētiska materiāla daudzuma — diploīdijas un parasta dalīšanas veida — mitozes. Ir panākts tās īpatnējās rezistences regulācijas molekulārais atšifrējums, kas tika pierādīts saistībā ar onkogēnu Mos un ar to regulētu fosforilēšanas kaskādes signālceļu (Mos/MEK/MAPK), kas noved pie mitogenaktivētas kināzes aktīvas formas. Ja šī kaskāde tiek inhibēta, poliploīdija neattīstās. Mos ir specifisks dzimumšūnu attīstības (meiozes) regulējošs gēns, un tā neregamentētai darbībai cilvēka audzēju šūnās (mēs strādājām ar limfomām), kā mēs atklājām, ir kopīgas molekulāras un citoloģiskas izpausmes ar dzimumšūnas attīstību.

Mūsu pētījumi, izmantojot imunocitoķīmiskas, molekulāras un citoģenētiskas metodes, liecina par to, ka līdzība meiozei nav burtiska, bet kopsaucēju ar to laikam jāmeklē tālā (vēl pirms meiozes) organismu evolūcijā. Dažu vienšūnu organismu funkcijām poliploīdija ir dzīves cikla sastāvdaļa, kas arī veic svarīgākās meiozes funkcijas, kas pirmām kārtām saistītas ar DNS rekombinativu reparāciju un hromosomu skaita redukciju. Pašreiz situācija izskatās tā, ka, iespējams, vēža šūnas var iziet ontoģenēzei līdzīgu poliploīdizācijas-de-poliploīdizācijas ciklu, kurš restaurē pat ļoti bojātu genomu, un šis īpatnējais cikls tiek ievērts audzēju šūnas mitotiskā ciklā.

Fundamentālā un teorētiskā plāksnē vēl ir daudz darāma, bet jau parādījušās idejas un daži projekti, kas ir tuvāki praktiskām vajadzībām. Viena ideja ir pārtraukt poliploīdu šūnu produkciju pēc genotoksiskas terapijas, izmantojot MEK inhibitorus.

Darba kvantitatīvie rādītāji — 162 publikācijas, 82 raksti žurnālos, 1 monogrāfija un 42 raksti *Medline*.

LZA korespondētājloceklis Jānis Grundspenķis

Struktūrmodelēšanas pieeja sarežģītu sistēmu analīzei

Mūsdienās tiek izstrādātas un ieviestas aizvien sarežģītākas sistēmas, radot problēmas to vadībā un uzturēšanā. Dominējošā pieeja minēto problēmu risināšanai ir sistēmu modelēšana. Modelēšanā ir divi pamataspekti: analīze, kas definē, kas sistēmai ir jādara, lai apmierinātu problēmsfēras eksperta (lietotāja) prasības, un sintēze (projektēšana), kas definē, kā sistēma ir jābūvē. Struktūrmodelēšanas pieeja galvenokārt ir orientēta uz sarežģītu tehnisku sistēmu ar fiziski daudzveidīgiem elementiem analīzi, bet var tikt izmantota arī projektēšanas agrīnajās stadijās, kad informācijas daudzums par projektējamo sistēmu ir nepilnīgs. Struktūrmodelēšana ir konceptuāli jauna pieeja, kas sevī ietver struktūras modeļu sintēzes un analīzes etapus. Struktūrmodelēšanas pieeja atbalsta sistemātisku, problēmsfēras modeļi sakņotu zināšanu iegūvi un zināšanu bāzes konstruēšanas automatizāciju diagnostikas problēmu risināšanai sarežģītām sistēmām ar fiziski daudzveidīgiem elementiem.

Ir izstrādāta struktūras modeļu izveidošanas formalizēta metode, kas sistematizē pētnieka rīcībā esošo informāciju un zināšanu iegūšanas par sistēmas uzbūvi, funkcijām un uzvedību procesu un kas pamatojas uz problēmsfēras eksperta un zināšanu iegūšanas sistēmas dialogu. Metode ļauj iegūt struktūras modeļu secību, kas sastāv no morfoloģiskās struktūras modeļa un divu veidu funkcionālās struktūras modeļiem. Pamatojoties uz morfoloģiskās struktūras elementu aprakstu, ir izstrādāti algoritmi struktūras variantu kopas ģenerēšanai, variantu šķirošanai, klasterizācijai un perspektīvu struktūras variantu izvēlei. Funkcionālās struktūras iegūšanas process ir formalizēts — struktūrmodelēšanas sistēma ģenerē funkcionālo struktūru, bet problēmsfēras eksperts definē sistēmas elementu, funkciju un mainīgo nozīmi (semantiku). Iegūtās deklaratīvās un procedurālās zināšanas par analizējamo sistēmu tiek atspoguļotas zināšanu bāzē freimu sistēmas veidā.

Morfoloģisko struktūras modeļu analīzei ir radītas metodes un algoritmi struktūras kvalitātes kopumā un tās elementu nozīmības novērtēšanai, veicot elementu rangu aprēķinu. Funkcionālā modeļa analīze pamatojas uz šī modeļa dekompozīciju un notikumu koku kopas iegūšanu. Ir radīti algoritmi dziļu zināšanu likumu bāzes automātiskai ģenerēšanai no notikumu koku kopas. Šī zināšanu bāze atbalsta vairākus

spriešanas mehānismus (strukturālo, diagnostikas, kauzālo), kas ļauj struktūru analīzes rezultātā ģenerēt jaunas zināšanas par sistēmas uzvedību normālos darba apstākļos, kā arī par uzvedības maiņu pie dažādiem iespējamiem defektiem. Ir izstrādātas metodes, lai integrētu visu modeļu analīzes rezultātus, dodot iespēju nepilnīgas informācijas apstākļos novērtēt un pamatot varianta izvēli.

Struktūrmodelēšanas pieeja ir realizēta automatizētās struktūrmodelēšanas sistēmas (ASMOS) veidā, kas atbalsta modeļu ģenerēšanu, vizualizāciju un analīzi. Struktūrmodelēšanas pieeja ir lietota vairāku sarežģītu tehnisku sistēmu, tādu kā iekšdedzes dzinēji, augstspiediena kompresori un lidmašīnas augstuma stūres mehānismi, analīzei diagnostikas mērķiem.

1. novembrī:

Dr.biol. Viesturs Baumanis

Molekulārā mikrobioloģija — uzdevumi un perspektīvas

Dažādu organismu genomu struktūras atšifrēšana tiek uzskatīta par jauna etapa — t.s. pēc-genoma ēras (*post-genome* ēra) sākumu bioloģijā. Strauji attīstījusies mikroorganismu genomu izpēte, un līdz 2003. gada septembrim pilna ģenētiskā struktūra noskaidrota apmēram 150 dažādiem mikroorganismu celmiem, to skaitā daudziem slimību izraisītājiem. To molekulāri ģenētiskie pētījumi paver jaunas diagnostiskās iespējas, ļauj izprast patogenitātes mehānismus, izstrādāt racionālu terapiju, veikt mērķtiecīgus ķīmijterapijas līdzekļu meklējumus, prognozēt infekcijas aģentu evolūciju. Īpaši nozīmīgi molekulārie pētījumi ir infekciju gadījumos, kad mikroorganismu kultivēšana ir ilgstoša vai sarežģīta. Latvijā ir aktuālas vairākas šādas infekcijas — tuberkuloze, ērcu izraisītās infekcijas — Laima boreliozes, ērcu encefalīts, bet par erlihiozēm datu nav vispār.

Sadarbībā ar vairākām organizācijām LU Biomedicīnas pētījumu un studiju centrā notiek *M. tuberculosis*, *B.burgdorferi*, erlihiju un ērcu encefalīta izraisītāja molekulāri pētījumi. Ar polimerāzes ķēdes reakcijas (PCR) palīdzību tiek detektēta minēto aģentu klātbūtne izmeklējamajā materiālā. Parādīta salīdzinoši ievērojami augstāka PCR metožu jutība tuberkulozes un boreliozes izsaucēja detektēšanas gadījumos, kā arī iegūti pozitīvi rezultāti erlihiju un encefalīta vīrusa detektēšanā ērcēs.

Veikta *M. tuberculosis* molekulāri ģenētiska tipēšana un parādīta noteiktu tipu (to skaitā t.s. *Beijing* genotipa) prevalence starp Latvijā izolētiem multizāļu rezistentiem izolātiem. Novērotais augstais tipu līdzības īpatsvars norāda uz aktīvu infekcijas transmisiju. Veikta mutāciju lokalizācija medikamentu rezistences gadījumos pret visiem pirmās rindas prettuberkulozes līdzekļiem. Insercijas elementu lokalizācijas genomā noteikšana ļauj izvīrīt hipotēzes par *M. tuberculosis* evolūciju.

B.burgdorferi izplatība Latvijā un to ģenētiskie tipi parādīja noteiktu heterogenitāti, kas izskaidro novērojamo Laima slimības simptomu daudzveidību.

Molekulāri ģenētiskie patogēno mikroorganismu pētījumu uzdevumi ir, izmantojot cilvēka pēc-genoma ēras informāciju, integrēt to ar informāciju par attiecīga mikroorganisma gēnu funkcijām. Tas ļautu izprast parazitisma mehānismu starp mikro- un makroorganismu, kas izveidojies evolūcijas gaitā, mēģināt to mērķtiecīgi virzīt komensālisma virzienā.

LZA korespondētājloceklis Linards Skuja Punktdefektu pētījumi oksīdu stiklos

Stiklveida un amorfie materiāli tiek plaši lietoti daudzās tehnoloģijas nozarēs. Starp šiem materiāliem īpašu vietu ieņem stiklveida silīcija dioksīds (SiO_2). No fundamentālo pētījumu viedokļa tas ir svarīgs kā vienkāršākais oksīdu stikls, kurš kalpo par modeļmateriālu nesakārtotā stāvokļa dabas izpētei, kuram turklāt atomu "tuvā kārtība" ir līdzīga kristāliskām SiO_2 modifikācijām. Papildus SiO_2 ir pamata sastāvdaļa ("stiklveidotājs") vairumam daudzkomponenšu stiklu. No pielietojumu viedokļa SiO_2 izceļas pārējo stiklveida materiālu vidū ar virkni unikālu īpašību: teicamu caurspīdīgumu no spektra tuvās infrasarkanās līdz vakuuma ultravioletajai daļai, nepārspētu noturību pret radiāciju un lieljaudas lāzeru starojumu, augstu termisko, mehānisko un dielektrisko izturību. Šo iemeslu dēļ šis materiāls ir pašlaik neaizvietoājams tādos pielietojumos kā ultravioletajā un lieljaudas lāzeru optikā, tālo sakaru optiskajos gaismas vados, optiskajos elementos kosmiskajai un kodoltehnikai. Tas ir galvenais dielektriskais materiāls uz silīciju bāzētajās mikroelektronikas ierīcēs.

Mūsu pētījumi ir vērsti uz punktdefektu īpašībām un to veidošanās procesiem SiO_2 un radniecīgajos stiklveida materiālos. Vairumā gadījumu šo materiālu optiskās un dielektriskās īpašības lielā mērā nosaka punktdefektu klātbūtne. Ievērojot jautājuma praktisko nozīmīgumu, punktdefektu pētījumiem šajos materiālos pasaulē ir veltīts liels skaits darbu, pārsvarā gan izmantojot magnētiskās rezonanses metodes. Mūsu pētījumi ir veikti ar dažādām spektroskopiskām metodēm un ir pamatā fokusēti uz punktdefektu optisko īpašību noskaidrošanu, kas ir tiešā veidā saistītas ar materiāla pielietojumiem. Iegūta virkne rezultātu, kas ļauj identificēt lielāko daļu no optiski aktīvajiem punktdefektiem stiklveida SiO_2 un saistītajos stiklos, kā arī noskaidrot galvenos šo defektu radīšanas procesus. Identificētas sekojošu svarīgāko punktdefektu optiskās īpašības:

- *Netīlīga skābeklis*. Šis ir formāli elementārākais defekts stikla tīklā (norauta Si–O saite), kurš tomēr izceļas ar vairākām neparastām īpašībām (anomāli mazu elektronu-fononu mijiedarbību, mainīgām magnētiskās rezonanses īpašībām). Optiskajos pielietojumos tas bieži ir vissvarīgākais defekts, kura optiskā absorbcija dominē spektra redzamajā un ultravioletajā daļās.

- *Divkoordinētais silīcijs.* Viens no strīdīgākajiem defektiem, kurš sākotnēji literatūrā tika saistīts ar skābekļa vakanci. Praktiski ļoti nozīmīgs, jo tā izoelektroniskie analogi ar germāniju un alvu leģētos stiklos kalpo kā fotojutīgie centri, ko komerciāli izmanto fotoinducēto Brega režģu veidošanai, kas savukārt kalpo signālu filtrēšanai un apstrādei optiskajās šķiedrās.
- *Starpmezglu skābekļa molekulas.* Izstrādāta augstas jutības to luminiscentās detektēšanas metode, kas ir efektīva ar starpmezglu skābekļa kustīgumu saistīto defektu procesu pētīšanai. Parādīts, ka starpmezglu O_2 ir universāls radiācijas defekts, ko jonizējošais starojums rada visos SiO_2 stiklos.
- *Starpmezglu ozona molekula.* Tās viennozīmīga identifikācija ļāva noskaidrot virkni līdz šim neatrisināmu neskaidrību defektu procesos, ko izraisīja šī centra optisko īpašību daļēja pārklāšanās ar netilpiņa skābekļa centru īpašībām.
- *Starpmezglu skābekļa atoms.* Fundamentāls komponents radiācijas procesos SiO_2 stiklos, kura loma līdz pat pēdējam laikam bija palikusi mazievērota, acimredzot tā relatīvi vāji izteikto spektroskopisko īpašību dēļ.
- *Peroksīda radikālis.* Defekts, kas dominē elektronu paramagnētiskās rezonanses spektros un veidojas defektu reakcijās starp starpmezglu skābekļa atomiem un netilpiņa skābekļiem. Optiskajos spektros tā josla tiek bieži noslēpta starp “norauto saišu” tipa defektu joslām. Svarīgs starpmezglu skābekļa atomu avots un saķeršanas vieta reversīvās fotoķīmiskās reakcijās.

Izvirzīta hipotēze, ka stiklveida SiO_2 dominē punktdefekti ar virsmas centru raksturu, atšķirībā no tradicionālā pieņēmuma, kas pamatā paredz vakances—starpmezglu (Frenkeļa) defektu veidošanos. Parādīts, ka bieži (it īpaši teorētiskos darbos) postulētā analogija starp defektiem stiklveida SiO_2 un alfa kvarcā vairumā gadījumu neeksistē.

Izpētīti defektu radīšanas un izzušanas procesi. Pēdējo gadu darbos parādīts, ka virkne defektu procesu, ko tradicionāli interpretēja kā elektronu/caurumu procesus, faktiski ir saistīti ar starpmezglu skābekļa atomu kustību.

Izpētīta ūdeņraža un fluora leģēšanas ietekme. Parādīts, ka fluora leģēšana pašlaik ir perspektīvākais veids SiO_2 stiklu optisko caurspīdīguma un starojuma noturības uzlabošanai: līdzīgi ūdeņraža leģēšanai tā atspriego stikla tīklu un samazina nesakārtotības efektus, tajā pašā laikā atšķirībā no ūdeņraža leģēšanas neradot papildu absorbcijas joslas.

Par minētajām problēmām publicēti vairāki pārskata raksti, 2000. gadā sarīkota NATO ASI skola, nolasīta virkne referātu, to skaitā plenārais referāts Amerikas Optikas biedrības konferencē. Darbi šajā virzienā turpinās LZP granta ietvaros, LU CFI Ekselences centra programmā, Eiropas mācību—treniņa tīkla programmā “ODUPE” un sadarbībā ar šajā virzienā orientētām programmām Itālijā un Japānā.

LZA PREZIDIJA DARBĪBA

Prezidijs strādā saskaņā ar LZA Statūtiem (p.5.3.2). Prezidijs uz sēdēm sanāk regulāri, praktiski katru pirmdienu. 2003. gadā pavisam ir notikušas 40 prezidija sēdes. Bieži prezidija sēdēs piedalās akadēmijas viesi, Rīgā iebrukušie LZA ārzemju locekļi un citi uzaicinātie.

Prezidija uzmanības lokā 2003. gadā bija galvenokārt šādi jautājumi:

- Zinātnes stāvoklis un zinātnes politika Latvijā
- LZA un Latvijas zinātnes budžets 2003. un 2004. gadam
- Svarīgākie notikumi Latvijas un Latvijas zinātnes dzīvē
- LZA Senāta sēžu un pilnsapulču gatavošana un to rezultāti
- LZA organizētu pasākumu (konferenču, sēžu u.tml.) rosināšana un to norises izvērtēšana
- LZA un Latvijas zinātnes starptautiskā sadarbība
- Sadarbība ar Igaunijas, Lietuvas, Ziemeļvalstu u.c. zinātņu akadēmijām
- Zinātnes un sabiedrības attiecības. Sabiedrisko attiecību veidošana. Zinātnes atspoguļojums plašsaziņas līdzekļos
- Sadarbība ar Rīgas Latviešu biedrību, Latvijas Inteliģences apvienību, citām organizācijām
- Žurnāla “Latvijas Zinātņu Akadēmijas Vēstis” izdošana
- Sadarbība ar Latvijas Akadēmisko bibliotēku
- Sadarbība ar Izglītības un zinātnes ministriju, Latvijas Zinātnes padomi, Latvijas Augstākās izglītības padomi, Latvijas Lauksaimniecības un meža zinātņu akadēmiju, bijušajiem LZA institūtiem, asociētajām zinātniskajām iestādēm, Latvijas universitātēm, Latvijas Zinātnieku savienību, zinātniskajām biedrībām, muzejiem
- Atbalsts emeritētajiem zinātniekiem
- Atbalstītāju līdzekļu piesaistīšana pētījumiem, balvām un stipendijām zinātniekiem un studentiem
- Sadarbība ar atbalstītājiem (organizācijām, mecenātiem)
- LZA balvu piešķiršana

Uzskaitītais jautājumu klāsts ir tradicionāls prezidija darbībai. Papildus tam 2003. gadā liela uzmanība tika veltīta jautājumiem, kas bija saistīti ar gatavošanos referendumam par Latvijas iestāšanos Eiropas Savienībā (tas bija noteikts par vienu no

LZA darbības prioritātēm 2003. gadā), ar zinātnisko institūtu statusu un attiecīgiem grozījumiem likumdošanā, tikšanos un domu apmaiņu ar Ministru prezidentu E. Repši, triju Baltijas valstu zinātņu akadēmiju sietu 6. jūnijā Viļņā, 9. Baltijas intelektuālās sadarbības konferenci Viļņā 6.–7. jūnijā, 21. Baltijas zinātņu vēstures konferenci Rīgā 14.–15. oktobrī, Vilhelma Ostvalda 150 gadu jubileju, Paula Valdena 140 gadu jubileju (un Paula Valdena pieminēkli Rīgā), Kārļa Milenbaha gadu (sakarā ar valodnieka 150. gadadienu), Celulozes rūpnīcas potenciālo celtniecību Latvijā, LZA saimniecisko darbību un ēkai Akadēmijas laukumā 1 pieguļošās teritorijas sakārtošanu.

Prezidija locekļi, kuri atbild par dažādām LZA aktivitāšu jomām, prezidija sēdēs apmainās ar informāciju par savām iecerētām un īstenotajām darbībām.

Prezidija sēžu protokolu noraksti ar elektronisko pastu tiek nosūtīti Senāta locekļiem un citiem ieinteresētiem akadēmijas locekļiem, tādējādi informējot viņus par galvenajām norisēm LZA dzīvē. Svarīgākās ziņas no prezidija protokoliem tiek iekļautas Latvijas zinātnes un LZA ikmēneša hronikās un publicēti “Zinātnes Vēstnesī” un žurnālā “Latvijas Zinātņu Akadēmijas Vēstis”.

Visi prezidija locekļi aktīvi iesaistījušies Latvijas Zinātnes padomes darbā, ir tās valdes locekļi vai eksperti, kas pastāvīgi piedalās valdes sēdēs. LZA viceprezidents J. Ekmanis ir Latvijas Zinātnes padomes priekšsēdētājs un Latvijas Augstākās izglītības padomes priekšsēdētājas vietnieks. LZA ģenerālsekretārs R. Valters vada Valsts Zinātniskās kvalifikācijas komisijas darbu. Tas viss kopumā nodrošina LZA aktīvu ietekmi uz Latvijas zinātni.

LZA VALDES DARBĪBA

LZA valde strādāja saskaņā ar LZA Statūtiem un LZA Senāta apstiprināto nolikumu. Valdes pārraudzībā bija LZA darba organizācija, LZA pilnsapulču, Senāta un prezidija lēmumu izpilde, kā arī operatīvā darba plānošana.

Valde apsprieda LZA budžeta izpildi 2003. gadā un 2004. gada budžeta projektu, LZA sēžu tematiku un procedūru, apstiprināja sēžu un citu LZA pasākumu pusgada plānus, koordinēja nodaļu kopīgi organizētos pasākumus, apsprieda žurnāla “Latvijas Zinātņu Akadēmijas Vēstis” redakcijas darbu. Diskutēta LZA sadarbība ar Aizsardzības ministriju, Izglītības un zinātnes ministriju, Latvijas Zinātnes padomi, Augstākās izglītības padomi, Lauksaimniecības un meža zinātņu akadēmiju, universitātēm, ārzemju partnerorganizācijām, TV un citiem Latvijas plašsaziņas līdzekļiem.

Svarīgākie kopā ar lietu pārvaldnieku valdē apspriestie saimnieciskie jautājumi: LZA Lietu pārvaldes remontu un celtniecības darbu plāns 2003. gadam, atklāta konkursa organizēšanu par lifta nomaiņu Augstceltnē, līguma noslēgšana ar konkursa uzvarētāju SIA "KONE Lifti" (lifta nomaiņas darbi tiks pabeigti 2004. gada aprīlī), Augstceltnes kreisā spārna jumta seguma nomaiņa, Augstceltnes torņa daļas rekonstrukcija, klientu piesaiste Augstceltnes torņa daļā izvietoto antenu un citu radiotelekomunikāciju tehnisko līdzekļu ekspluatācijai, sabiedriskās ēdināšanas stāvoklis Augstceltnē, humanitāro institūtu telpu remonts, garderobes telpu remonts, kluba "Emeritus" telpas remonts un labiekārtošana, konferenču zāles ģerboņa dekora atjaunošana, konferenču zāles grīdas un sienu nosēšanās ģeoloģiskās izpētes darbi, Augstceltnei pieguļošās teritorijas sakārtošana (žoga un akadēmijas dārza projektēšana, kur paredzēts izveidot skulptūru parku) un citi kārtējie nama ekspluatācijas un telpu izīrēšanas jautājumi. Lifta nomaiņu bija iespējams veikt par līdzekļiem, kas ieņemti par LZA Zinātnes nama (Lielupe) nodošanu ilgtermiņa nomā 2002. gada 1. oktobrī.

Valdes sēdes notiek reizi divās nedēļās, tajās piedalās lietu pārvaldnieks, nepieciešamības gadījumos arī LZA prezidents. Operatīvos jautājumus kārtro valdes priekšsēdētājs — LZA ģenerāļsekretārs, konsultējoties ar LZA prezidentu un viceprezidentiem.

LZA BUDŽETA IZPILDE 2003. GADĀ

Nr. p.k.	Izdevumu veids	Summa, Ls
1.	Štata darbinieku atalgojums	50 734
2.	Senāta un valdes loc., ekspertu komisijas, ārštata darbinieku atalgojums	17 455
3.	Sociālais nodoklis	13 928
4.	Starptautiskā sadarbība un komandējumi	14 685
5.	Pakalpojumu apmaksā	14 706
	to skaitā:	
	telefona abonēšana, sakari, e-tīkls	8849
	pasts, kopēšana	1962
	transportis, izbraukuma sēdes, tehnisko pakalpojumu apmaksā	3895
6.	Kancelejas preces, materiāli, rezerves daļas, saimniecības inventārs	9840
7.	LZA gadagrāmata, tipogrāfijas izdevumi	5137
8.	Reprezentācijas izdevumi	600
9.	Laikrakstu un žurnālu abonēšana	430
	Kopā	127 515

LZA FONDA DARBĪBA

Pārskata periodā Latvijas Zinātņu akadēmijas Fonds turpināja gan iepriekšējos darbības virzienus, gan arī aizsāka jaunus.

Turpināts studentu un jauno zinātnieku atbalsts, izmaksājot K. Poča stipendijas fizikā Ls 60 mēnesī četriem stipendiātiem un D. A. Lēbera stipendijas tiesību zinātnēs un politoloģijā Ls 80 mēnesī trim stipendiātiem. 2003. gada septembrī izsludināts jauns konkurss K. Poča stipendiju fizikā saņemšanai un piešķirtas šīs stipendijas 2003./2004. gadam četriem studentiem. Sagatavots jauns Nolikums D.A. Lēbera stipendiju piešķiršanai tiesību zinātnēs un politoloģijā.

Finansiāli ar Ls 445,26 atbalstīta 21. Baltijas starptautiskās zinātņu vēstures konferences materiālu izdošana.

Ls 280 izmantoti sociālās palīdzības sniegšanai LZA locekļiem.

2003. gadā saņemts LZA goda doktora profesora Jāņa Labsvīra ziedojums USD 74 569,46 apmērā ar novēlējumu to izmantot Latvijas valsts tautsaimniecības un vēstures problēmu pētījumu atbalstam un Kārļa Ulmaņa balvu piešķiršanai šajās nozarēs. Sagatavots Nolikums šo balvu piešķiršanai, izsludināts konkurss, izgatavotas medaļas un 2003. gadā Latvijas Zinātņu akadēmijas Kārļa Ulmaņa balvas Ls 1000 apmērā piešķirtas LZA goda doktoram profesoram Voldemāram Strīķim par

pētījumiem Latvijas valsts tautsaimniecībā un LZA īstenajam loceklim Valdim Bērziņam par pētījumiem Latvijas valsts vēsturē.

Sagatavots Nolikums profesora J. Labsvīra stipendiju piešķiršanai jaunajiem Latvijas valsts vēstures pētniekiem. Stipendijas piešķirs 2004. gadā.

No J. Labsvīra ziedojuma Ls 1000 piešķirts LU Latvijas vēstures institūta apgādam konferences “Latvijas valsts tapšana 1918.–1920. g. un Ministru prezidents Kārlis Ulmanis” materiālu izdošanai.

ZINĀTŅU NODAĻAS

FIZIKAS UN TEHNISKO ZINĀTŅU NODAĻA

Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1524
Tel.: 7223633. Fakss: 7228784, 7821153
E pasts: fizteh@lza.lv

Nodaļas padome

Nodaļas priekšsēdētājs Juris EKMANIS
Nodaļas priekšsēdētāja vietnieki Vitauts TAMUŽS
Andris BUIĶIS

Zinātniskā sekretāre Ērika TJŪNINA

Padomes locekļi

Jānis BĀRZDIŅŠ
Arturs BALKLAVS-GRĪNHOFŠ
Imants BĒRSONŠ
Jānis GRUNDSPENĶIS
Jānis KRISTAPSONŠ
Andris KRĒSLIŅŠ
Andris OZOLS
Ivars TĀLE

Nodaļa apvieno 75 LZA locekļus, t.sk. 28 īstenos, 2 goda, 18 ārzemju un 27 korespondētājlocekļus.

Ar nodaļas darbu saistīti 10 LZA goda doktori.

Specialitāte	Locekļu skaits			
	īstenie	korespondētājloc.	ārzemju	goda
Fizika	14	6	10	–
Mehānika	8	4	3	–
Informātika	4	6	4	2
Matemātika	2	3	–	–
Astronomija	–	4	1	–
Enerģētika	–	4	–	–

Nodaļas locekļu sadalījums pa specialitātēm

astronomija

Māris Ābele, kor. loc.
 Arturs Balklavs-Grīnhofs, kor. loc.
 Edgars Bervalds, kor. loc.
 Juris Žagars, kor. loc.
 Dainis Draviņš, ārz. loc.

enerģētika

Andris Krēsliņš, kor. loc.
 Leonīds Ribickis, kor. loc.
 Antans Šauļus Sauhats, kor. loc.
 Pēteris Šipkovs, kor. loc.

fizika

Mārcis Auziņš, īst. loc.
 Elmārs Blūms, īst. loc.
 Andrejs Cēbers, īst. loc.
 Juris Ekmanis, īst. loc.
 Agris Gailītis, īst. loc.
 Ivars Lācis, īst. loc.
 Andris Krūmiņš, īst. loc.
 Oļģerts Lielausis, īst. loc.
 Jānis Lielpēters, īst. loc.
 Andrejs Siliņš, īst. loc.
 Linards Skuja, īst. loc.
 Kurts Švarcs, īst. loc.
 Ivars Tāle, īst. loc.
 Juris Zaķis, īst. loc.
 Imants Bērsons, kor. loc.
 Jānis Guntis Bērziņš, kor. loc.
 Jurijs Dehtjars, kor. loc.
 Ruvins Ferbers, kor. loc.
 Jevgeņijs Joļins, kor. loc.
 Andris Ozols, kor. loc.
 Hermanis Branovers, ārz. loc.
 Oļģerts Dumbrājs, ārz. loc.
 Tills fon Egijs, ārz. loc.
 Roberts Evarestovs, ārz. loc.
 Igors Kirko, ārz. loc.
 Ivars Melngailis, ārz. loc.
 Jānis Melngailis, ārz. loc.
 Žaks Simons, ārz. loc.
 Juris Pēteris Svenne, ārz. loc.
 Juris Upatnieks, ārz. loc.

informātika

Jānis Bārzdīņš, īst. loc.
 Ivars Biļinskis, īst. loc.
 Eduards Jakubaitis, īst. loc.
 Jānis Grundspeņķis, īst. loc.
 Andris Ambainis, kor. loc.
 Igors Kabaškins, kor. loc.
 Audris Kalniņš, kor. loc.
 Vladimirs Pirogovs, kor. loc.
 Pēteris Videnieks, kor. loc.
 Jāzeps Ločmelis, goda loc.
 Jānis Osis, goda loc.
 Žils Brasārs, ārz. loc.
 Juris Hartmanis, ārz. loc.
 Andris Padegs, ārz. loc.
 Karls Herberts Smits, ārz. loc.

informātika (zinātniecība)

Jānis Kristapsons, kor. loc.

matemātika

Andris Buiķis, īst. loc.
 Rūsiņš Mārtiņš Freivalds, īst. loc.
 Uldis Raitums, kor. loc.
 Andrejs Reinfelds, kor. loc.
 Aivars Zemītis, kor. loc.

mehānika

Juris Jansons, īst. loc.
 Ivars Knēts, īst. loc.
 Egons Lavendelis, īst. loc.
 Imants Matīss, īst. loc.
 Rolands Rikards, īst. loc.
 Kārlis Rocēns, īst. loc.
 Vitauts Tamužs, īst. loc.
 Gundaris Teters, īst. loc.
 Roberts Maksimovs, kor. loc.
 Jānis Rudzītis, kor. loc.
 Narimants Salenieks, kor. loc.
 Jānis Vība, kor. loc.
 Jānis Dundurs, ārz. loc.
 Jiri Engelbrehts, ārz. loc.
 Renē Moro, ārz. loc.

Fizikas un tehnisko zinātņu nodaļas darbība

2003. gadā notika piecas nodaļas sēdes un nodaļa sagatavojusi vienu LZA sēdi “*Jaunas paaudzes veidošana dabas un inženierzinātnēs: problēmas un risinājumi*”.

Nodaļas sēdēs izskatītas šādas galvenās problēmas.

19. februārī par nodaļas darbību 2002. gadā un priekšlikumiem darbam 2003. gadā ziņoja akad. Juris Ekmanis. Sēdes dalībnieki noklausījās kor.loc. Jāņa Bērziņa zinātnisko ziņojumu “Par radioaktīvu atkritumu apstrādes un glabāšanas problēmām Latvijā”, kā arī akad. Jura Tilika informāciju par sabiedriskās organizācijas “LZA Salaspils Atomreaktors” darbību, apvienojot LZA Salaspils atomreaktorā strādājošos speciālistus un interesentus ar mērķi izmantot uzkrāto pieredzi un zināšanas kodoltehnikā un radiācijas izmantošanā Latvijas zinātnē un tautsaimniecībā un to popularizēt.

26. marta sēdē “Būvmateriālu atbilstības novērtēšana Latvijā (testēšana, sertifikācija): situācijas analīze un uzdevumi ES pakalpojumu tirgū” ar referātiem uzstājās LR Ekonomikas ministrijas Būvniecības departamenta Būvnormatīvu nodaļas vadītājs A. Šteinerts (“Normatīvās bāzes pilnveidošana būvizstrādājumu atbilstības novērtēšanas jomā”); LZA Sertifikācijas centra direktors akad. I. Matīss (“Būvniecības produktu atbilstības novērtēšana Latvijā un Eiropā”) un Patērētāju tiesību aizsardzības centra nodaļas vadītāja V. Jēkabsone (“Būvizstrādājumu tirgus uzraudzība”). Sēdē piedalījās LZA locekļi un pārstāvji no LR Ekonomikas ministrijas Būvniecības departamenta, Valsts būvinspekcijas, VAS “Latvijas Standarts”, Patērētāju tiesību aizsardzības centra, Latvijas Būvmateriālu tirgotāju asociācijas, LU un RTU zinātnieki, kā arī dažu firmu darbinieki. Sēdes gaitā tika apspriesti šādi jautājumi: vai būvizstrādājumi, kas tiek ražoti Latvijā vai importēti no ārvalstīm, ir droši lietošanai; kā attīstīsies būvniecības nozare pēc tam, kad Latvija kļūs par pilntiesīgu Eiropas Savienības locekli; kādi “mājas darbi” vēl ir jāveic līdz iestāšanās brīdim.

15. maijā izbraukuma sēdē Ventspils augstskolā tās rektors *Dr.math.* Jānis Vucāns, korespondētājocekļi. A. Zemītis un J. Žagars, fakultāšu vadītāji iepazīstināja klātesošos ar mācību procesa organizēšanu Ekonomikas un pārvaldes fakultātē, Tulkošanas studiju fakultātē, ar iespējām apgūt zināšanas jaunajās informāciju tehnoloģijas programmās, kā arī ar zinātnes attīstību augstskolā, ar zinātniska darba virzieniem fakultātēs, publikācijām, piedalīšanos konferencēs un starptautiskiem kontaktiem. Sēdes gaitā konstatēts, ka pētnieciskā darba attīstības un akadēmiskā potenciāla atjaunošanas problēmas, kas ir savstarpēji saistītas, Ventspils augstskolā, tāpat kā citās valsts augstskolās, ir aktuālas un vitāli svarīgas. Pašlaik daudzās neuniversitātes tipa augstskolās, to skaitā arī Ventspils augstskolā, gan pētnieciskā darba, gan mācībspēku kvalifikācijas līmenis nav zemāks kā universitātēs, bet turpmāk, atstājot neuniversitātes augstskolas, it sevišķi reģionālās, bez valsts atbalsta

(bāzes finansējuma), tajās var sākties pētnieciskā darba apjoma samazināšanās un akadēmiskā potenciāla noplicināšanās, kā sekas būtu studiju kvalitātes pazemināšanās (sk. “Zinātnes Vēstnesis”, 2003, Nr. 10).

Divās sēdēs (8. un 22. oktobrī) ar ziņojumiem par zinātnisko pētījumu rezultātiem uzstājās LZA īstena locekļa kandidāts informātikā kor.loc. *Dr.habil.sc.ing.* Jānis Grundspeņķis un LZA korespondētājlocekļu kandidāti enerģētikā — *Dr.habil.sc.ing.* Antans Sauļus Sauhats, astronomijā — *Dr.habil.phys.* Juris Žagars un informātikā — *Dr.habil.sc.ing.* Jurijs Merkurjevs; par *Dr.sc.comp.* Andra Ambaiņa zinātniskiem rezultātiem informātikas jomā referēja akad. R. M. Freivalds.

LZA pilnsapulcē 20. novembrī par akadēmiķiem no nodaļas tika ievēlēti Jānis Grundspeņķis un Linards Skuja, par korespondētājlocekļiem — Antans Sauļus Sauhats, Juris Žagars un Andris Ambainis. Nodaļa piešķīra LZA goda doktora (*Dr.honoris causae*) grādu datorzinātnēs a/s “DATI” prezidentam Valdim Lokenbaham.

Nodaļas balvu ekspertu komisija veica balvu konkursiem iesniegto darbu izvērtēšanu.

Dažādas balvas saņēmuši kor.loc. Māris Ābele, akad. Rūsiņš Mārtiņš Freivalds, akad. Rolands Rikards, akad. Ivars Biļinskis, kor.loc. Antans Sauļus Sauhats, akad. Linards Skuja, kor.loc. Pēteris Šipkovs.

Nodaļas locekļi aktīvi piedalījās Latvijas zinātnes organizatoriskajā darbā, strādājot Latvijas Zinātnes padomē un tās ekspertu komisijās, kā arī dažādās padomes, komisijās un darba grupās, to skaitā kā starptautiski eksperti. Par LZP priekšsēdētāju ievēlēti akad. J. Ekmanis un tās vietnieku — akad. J. Jansons.

No 2003. gada tika iedibinātas LZA, VAS “Latvijas Gaisa satiksme” un Latvijas Izglītības fonda mērķprogrammas “Izglītībai, zinātnei un kultūrai” izcilā izgudrotāja, Latvijas aviācijas pioniera LZA goda doktora Kārļa Irbīša stipendijas ievērojamiem Latvijas augstskolu pasniedzējiem/zinātniekiem, doktorantiem un studentiem kosmisko informāciju tehnoloģijā, inženierizstrādēs aeronavigācijas sakaru un radiolokācijas tehnikā. Šādas stipendijas 2003. gadā piešķirtas 14 cilvēkiem.

Nodaļas priekšsēdētājs *Juris Ekmanis*

ĶĪMIJAS, BIOLOĢIJAS UN MEDICĪNAS ZINĀTŅU NODAĻA

Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1524

Tel.: 7220725. Fakss: 7821153

E pasts: chem@lza.lv

Nodaļas padome

Nodaļas priekšsēdētājs Raimonds VALTERS

Nodaļas priekšsēdētāja vietnieki Gunārs DUBURS

Vija KLUŠA

Uldis VIESTURS

Zinātniskā sekretāre Baiba ĀDAMSONE

Padomes locekļi

Mārtiņš BEĶERS

Pēteris CIMDIŅŠ

Elmārs GRĒNS

Aleksandrs JEMEĻJANOVŠ

Mārtiņš KALNIŅŠ

Rihards KONDRATOVIČS

Tālis MILLERS

Jānis STRADIŅŠ

Andris STRAKOVŠ

Jānis VOLKOLĀKOVŠ

Henriks ZENKEVIČS

Nodaļa apvieno 109 LZA locekļus, t.sk. 41 īsteno, 6 goda, 28 ārzemju un 34 korespondētājlocekļus.

Ar nodaļas darbu saistīti 32 LZA goda doktori.

Specialitāte	Locekļu skaits			
	īstentie	korespon- dētājloc.	ārzemju	goda
Ķīmija	17	6	8	–
Medicīna	10	9	10	4
Bioloģija	7	8	5	–
Biotehnoloģija	3	–	1	–
Ekoloģija, videszinātnes un ģeogrāfija	2	3	1	–
Ģeoloģija un ūdenssaimniecība	–	2	2	1
Lauksaimniecības zinātnes	1	4	–	1
Mežzinātnes	–	1	–	–
Zinātnes vēsture	–	–	1	–
Materiālzinātne	1	1	–	–

Nodaļas locekļu sadalījums pa specialitātēm

bioloģija

Jekaterina Ērenpreisa, īst. loc.
 Elmārs Grēns, īst. loc.
 Rihards Kondratovičs, īst. loc.
 Rita Kukaine, īst. loc.
 Indriķis Muižnieks, īst. loc.
 Pauls Pumpēns, īst. loc.
 Īzaks Rašals, īst. loc.
 Gunārs Andrušaitis, kor. loc.
 Viktorija Baumannē, kor. loc.
 Tatjana Kozlovska, kor. loc.
 Imants Liepa, kor. loc.
 Aleksandrs Rapoportš, kor. loc.
 Maija Rukliša, kor. loc.
 Jānis Vīksne, kor. loc.
 Henriks Zenkevičs, kor. loc.
 Māris Hartmanis, ārz. loc.
 Vitauts Kalniņš, ārz. loc.
 Jānis Metuzāls, ārz. loc.
 Jānis Skujiņš, ārz. loc.
 Uldis Streips, ārz. loc.

biotehnoloģija

Mārtiņš Beķers, īst. loc.
 Romans Kārklīšs, īst. loc.
 Uldis Viesturs, īst. loc.
 Andrejs Daugulis, ārz. loc.

ekoloģija, videszinātnes

Pēteris Cimdiņš, īst. loc.
 Māris Kļaviņš, īst. loc.
 Aija Melluma, kor. loc.

ģeogrāfija

Guntis Eberhards, kor. loc.
 Ādolfs Krauklis, kor. loc.
 Edmunds Bunkše, ārz. loc.

ģeoloģija un ūdenssaimniecība

Vitālijs Zelčs, kor. loc.
 Ansis Ziverts, kor. loc.
 Igors Danilāns, goda loc.
 Aleksis Dreimanis, ārz. loc.
 Hennings Sērensens, ārz. loc.

ķīmija

Arnolds Alksnis, īst. loc.
 Gunārs Čipēns, īst. loc.
 Gunārs Duburs, īst. loc.
 Jānis Freimanis, īst. loc.
 Emilija Gudriniece, īst. loc.
 Mārtiņš Kalniņš, īst. loc.
 Ivars Kalviņš, īst. loc.
 Valdis Kampars, īst. loc.
 Edvards Liepiņš, īst. loc.
 Edmunds Lukevičs, īst. loc.
 Tālis Millers, īst. loc.
 Uldis Sedmalis, īst. loc.
 Jānis Stradiņš, īst. loc.
 Andris Strakovs, īst. loc.
 Juris Tiliks, īst. loc.
 Raimonds Valters, īst. loc.
 Nikolajs Vederņikovs, īst. loc.
 Valerijs Gromovs, kor. loc.
 Vladimirs Karlivāns, kor. loc.
 Ēriks Kupče, kor. loc.
 Arnis Treimanis, kor. loc.
 Grigorijs Veinbergs, kor. loc.
 Andris Zicmanis, kor. loc.
 Nikodems Bojārs, ārz. loc.
 Pēteris Bolšaitis, ārz. loc.
 Benedikts Juodka, ārz. loc.

Georgs Pauls Kreišmanis, ārz. loc.
 Arnis Kuksis, ārz. loc.
 Edvīns Vedējs, ārz. loc.
 Mihails Voronkovs, ārz. loc.
 Regīna Žuka, ārz. loc.

lauksaimniecības zinātnes

Aleksandrs Jemeljanovs, īst. loc.
 Edvīns Bērziņš, kor. loc.
 Edīte Birģele, kor. loc.
 Andrejs Čālītis, kor. loc.
 Aldis Kārklīšs, kor. loc.
 Jānis Latvietis, goda loc.

materiālzinātne

Jānis Grabis, īst. loc.
 Bruno Andersons, kor. loc.

medicīna

Georgs Andrejevs, īst. loc.
 Jūlijs Anšelevičs, īst. loc.
 Anatolijs Bļugers, īst. loc.
 Viktors Kalnbērzs, īst. loc.
 Vija Kluša, īst. loc.
 Jānis Priedkalns, īst. loc.
 Rafails Rozentāls, īst. loc.
 Vera Rudzīte, īst. loc.
 Arnis Vīksna, īst. loc.
 Jānis Volkolākovs, īst. loc.
 Andris Ferdats, kor. loc.

Jānis Gardovskis, kor. loc.
 Alfrēds Miltiņš, kor. loc.
 Ruta Muceniece, kor. loc.
 Māra Pilmane, kor. loc.
 Andrejs Skaģers, kor. loc.
 Uldis Vikmanis, kor. loc.
 Ludmila Vīksna, kor. loc.
 Aija Žileviča, kor. loc.
 Ēvalds Ezerietis, goda loc.
 Kristaps Juris Keggi, goda loc.
 Aina Muceniece, goda loc.
 Nikolajs Skuja, goda loc.
 Sergejs Fjodorovs, ārz. loc.
 Meinhards Klasens, ārz. loc.
 Jānis Kļaviņš, ārz. loc.
 Ruta Kundziņa, ārz. loc.
 Andrejs Okše, ārz. loc.
 Aivars Jānis Strēlis, ārz. loc.
 Felikss Ungers, ārz. loc.
 Jarls Vikbergs, ārz. loc.
 Bertrams Zariņš, ārz. loc.
 Kristaps Zariņš, ārz. loc.

mežzinātnes

Pēteris Zālītis, kor. loc.

zinātnes vēsture

Jurijs Solovjovs, ārz. loc.

Ķīmijas, bioloģijas un medicīnas zinātņu nodaļas darbība

2003. gadā notikušas četras nodaļas sēdes, divas izbraukuma kopsēdes ar LLMZA, viena kopsēde ar LU Medicīnas fakultāti, nodaļa sagatavojusi vienu LZA sēdi “Nanomateriāli un nanotehnoloģijas”.

Nodaļas sēdēs apsprieda šādas problēmas:

6. februārī nodaļas locekļi noklausījās akad. Raimonda Valtera pārskatu par nodaļas darbu 2002. gadā un apsprieda priekšlikumus darbam 2003. gadā. Referātu “Vēža dabiskās genotoksiskās rezistences ‘mitotiskās nāves’ molekulārais atšifrējums” nolasi ja kor. loc. Jekaterina Ērenpreisa.

7. marta sēdē, kas bija veltīta koronārās sirds slimības riska faktoriem, par primārajiem riska faktoriem referēja Latvijas Kardioloģijas institūta direktors *Dr. med.* Vilnis Dzērve, par sekundārajiem riska faktoriem — akad. Vera Rudzīte.

Nodaļas locekļi aizklātā balsojumā nolēma piešķirt LZA goda doktora grādu lauksaimniecībā — Pēterim Bušmanim, medicīnā — Gunai Dambītei, bioloģijā — Jānim Rukšānam.

13. jūnijā notika LLMZA Inženierzinātņu nodaļas, ĶBMZN un LLMZA un LZA prezidiju izbraukuma sēde “Lauksaimniecības tehnikas muzejs *Kalēji* — problēmas un risinājumi”. Sēdi organizēja kor.loc. Edvīns Bērziņš, dalībnieki iepazinās ar muzeja *Kalēji* ekspozīciju, apmeklēja Valdemārpils Meža muzeju un apsprieda aktuālas muzeju darba problēmas Latvijā.

8. septembrī Rīgas virsmežniecībā Babītē notika LLMZA un LZA prezidiju un ĶBMZN izbraukuma kopsēde “Latvijas priežu genofonds un selekcija”. Sēdi organizēja kor. loc. Pēteris Zālītis. Dalībnieki iepazinās ar priežu audzēm Priedainē, Misas mežniecībā, Zvirgzdes mežniecībā un Baldonē, apsprieda nākotnes priežu mežu izveidošanas un apsaimniekošanas problēmas, demonstrējamos objektos pārliecinoties par priežu selekcijas un ģenētisko pētījumu līdzšinējiem panākumiem un iecerēm.

8. oktobrī LU Medicīnas fakultātes un ĶBMZN kopsēdes dalībnieki noklausījās un apsprieda LZA ārzemju locekļa Arņa Kukša (Toronto universitāte, Kanāda) lekciju “Polifosfoinozīdu analīze, bioķīmiskās īpašības un metaboliskā signalizēšana”.

Divās sēdēs (26. septembrī un 24. oktobrī) nodaļas locekļi noklausījās LZA īsteno locekļu kandidātu *Dr. biol.* Viestura Baumaņa, *Dr. habil. med.* Jekaterinas Ērenpreisas, *Dr. habil. sc. ing.* Jāņa Grabja un LZA korespondētājlocekļu kandidātu *Dr. habil. biol.* Tatjanas Kozlovskas, *Dr. habil. biol.* Maijas Ruklišas, *Dr. biol.* Anatolija Šaripo un *Dr. habil. med.* Ludmilas Vīksnas ziņojumus par viņu veiktā zinātniskā darba nozīmīgākajiem rezultātiem. LZA Rudens pilnsapulce 20. novembrī par

akadēmiķiem mūsu nodaļā ievēlēja Jekaterinu Ērenpreisu un Jāni Grabi, par korespondētājlocekļiem — Tatjanu Kozlovsku, Maiju Ruklišu un Ludmilu Viksnu.

Nodaļas locekļi piedalījušies ar referātiem:

LZA Pavasara pilnsapulcē 10. aprīlī — akad. Uldis Viesturs “Studijas, pētniecība, inovācijas – daži izaicinājumi un risinājumi”; LZA sēdē “Jaunas paaudzes veidošana dabas un inženierzinātnēs: problēmas un risinājumi” akad. Valdis Kampars nolasīja referātu “Ķīmijas bāzes apmācības līmenis dabas un inženierzinātnēs”; akadēmiķi Jekaterina Ērenpreisa, Jānis Grabis, Edmunds Lukevics un kor. loc. Arnis Treimanis referējuši LZA Senāta sēdēs.

Iznākušas deviņas grāmatas, kuru autori vai līdzautori ir nodaļas locekļi. Vislielākais zinātnisko rakstu (31) un starptautisko konferenču tēžu skaits (24) ir akadēmiķim Edmundam Lukevicam, viņš ir viena žurnāla galvenais redaktors un septiņu žurnālu redkolēģiju loceklis. Vislielākais patentu skaits (11) ir akadēmiķim Ivaram Kalviņam.

Par nodaļas locekļu ievērojamākajiem sasniegumiem sk. sadaļā “Nozīmīgi notikumi Latvijas zinātnē...” (103. lpp.).

Nodaļas ekspertu komisijas veica LZA balvu konkursiem iesniegto darbu novērtēšanu. Dažādas balvas saņēmuši akad. Jūlijs Anšelevičs, akad. Emīlija Gudriniece, akad. Aleksandrs Jemeljanovs, akad. Ivars Kalviņš, akad. Māris Kļaviņš, goda loc. Jānis Latvietis, akad. Īzaks Rašals.

Akadēmiķi Mārtiņš Beķers, Aleksandrs Jemeljanovs un Jānis Priedkalns, ārzemju locekļi Alekss Dreimanis un Kristaps Zariņš apbalvoti ar Triju Zvaigžņu ordeni. Akadēmiķim Jurim Tilikam un kor. loc. Gunāram Andrušaitim piešķirts Valsts emeritētā zinātnieka nosaukums.

Nodaļas locekļi aktīvi piedalās Latvijas zinātnes organizatoriskajā darbā — Latvijas Zinātnes padomē darbojas 9 nodaļas locekļi, apvienotajās ekspertu komisijās — 12, to skaitā 3 komisiju priekšsēdētāji, nozaru ekspertu komisijās — 27. Nodaļas locekļi ir daudzu starptautisku, kā arī LZP sadarbības projektu un grantu vadītāji.

Nodaļas priekšsēdētājs *Raimonds Valters*

HUMANITĀRO UN SOCIĀLO ZINĀTŅU NODAĻA

Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1524

Tel.: 7225889. Fakss: 7821153. E pasts: humana@lza.lv

Nodaļas padome

Nodaļas priekšsēdētājs Tālavs JUNDZIS

Nodaļas priekšsēdētāja vietnieki Viktors HAUSMANIS, Jānis BĒRZIŅŠ,

Dace MARKUS

Zinātniskā sekretāre Ilga TĀLBERGA

Padomes locekļi

Andris CAUNE, Saulvedis CIMERMANIS, Lilija DZENE, Pārsla EGLĪTE,

Jānis GRAUDONIS, Jānis KRASTIŅŠ, Maija KŪLE, Valentīna SKUJIŅA,

Jānis STRADIŅŠ, Kalvis TORGĀNS

Nodaļa apvieno 152 LZA locekļus, t.sk. 28 īstenos, 45 goda, 46 ārzemju un 33 korespondētājlocekļus. Ar nodaļas darbu saistīti 27 LZA goda doktori.

Specialitāte	Locekļu skaits			
	īsteno	korespon- dētājloc.	ārzemju	goda
Literātūrzinātne	4	4	9	1
Literatūra	–	–	1	12
Ekonomika	5	6	3	2
Filozofija	3	4	1	–
Tiesību zinātnes	2	1	2	–
Valodniecība	3	5	9	2
Vēsture	5	4	8	2
Antropoloģija	–	–	–	1
Arheoloģija	2	3	1	1
Arhitektūra	1	–	2	2
Bibliogrāfija	–	–	1	–
Demogrāfija	–	2	–	–
Etnogrāfija	1	–	–	–
Mākslas zinātnes	–	1	–	1
Māksla	–	–	1	18
Pedagoģija	–	1	–	–
Politoloģija	1	–	4	–
Psiholoģija	–	–	1	–
Psiholoģija, folkloristika	1	–	–	–
Socioloģija	–	2	1	–
Teoloģija	–	–	–	1
Kultūras vēsture	–	–	1	–
Mākslas vēsture	–	–	–	1
Zinātnes vēsture	–	–	1	–
Žurnālistika	–	–	–	1

Nodaļas locekļu sadalījums pa specialitātēm

antropoloģija

Raisa Denisova, goda loc.

arheoloģija

Andris Caune, īst. loc.

Ēvalds Mugurēvičs, īst. loc.

Ilze Biruta Loze, kor. loc.

Ieva Ose, kor. loc.

Andrejs Vasks, kor. loc.

Jānis Graudonis, goda loc.

Valentīns Sedovs, ārz. loc.

arhitektūra

Jānis Krastiņš, īst. loc.

Vaidelotis Apsītis, goda loc.

Gunārs Asaris, goda loc.

Gunārs Birkerts, ārz. loc.

Sigurds Grava, ārz. loc.

bibliogrāfija

Jānis Krēsliņš, ārz. loc.

demogrāfija

Pārsla Eglīte, kor. loc.

Juris Krūmiņš, kor. loc.

ekonomika

Arnis Kalniņš, īst. loc.

Oļģerts Krastiņš, īst. loc.

Baiba Rivža, īst. loc.

Edvīns Vanags, īst. loc.

Pēteris Zvidriņš, īst. loc.

Jānis Janovs, kor. loc.

Raita Karnīte, kor. loc.

Imants Kirtovskis, kor. loc.

Remigijs Počs, kor. loc.

Kazimirs Špoģis, kor. loc.

Inna Šteinbuka, kor. loc.

Pēteris Guļāns, goda loc.

Valdis Jākobsons, goda loc.

Nikolajs Balabkins, ārz. loc.

Gundars Ķeniņš (Kings), ārz. loc.

Juris Viksniņš, ārz. loc.

etnogrāfija

Saulvedis Cimermanis, īst. loc.

filozofija

Maija Kūle, īst. loc.

Valentīns Šteinbergs, īst. loc.

Andris Rubenis, kor. loc.

Igors Šuvajevs, kor. loc.

Ivans Vedins, kor. loc.

Vilnis Zariņš, kor. loc.

Arvīds Ziedonis, ārz. loc.

kultūras vēsture

Vjačeslavs Ivanovs, ārz. loc.

literatūra

Ludmila Azarova-Vāciete, goda loc.

Alberts Bels, goda loc.

Vizma Belševica (Elsberga), goda loc.

Uldis Bērziņš, goda loc.

Roalds Dobrovenskis, goda loc.

Andrejs Eglītis, goda loc.

Juris Kronbergs, goda loc.

Jānis Peters, goda loc.

Knuts Skujenieks, goda loc.

Zigmunds Skujiņš, goda loc.

Māra Zālīte, goda loc.

Imants Ziedonis, goda loc.

Andrejs Vozņesenskis, ārz. loc.

literatūrzinātne

Viktors Hausmanis, īst. loc.

Viktors Ivbulis, īst. loc.

Janīna Kursīte-Pakule, īst. loc.

Vera Vāvere, īst. loc.

Ausma Cimdiņa, kor. loc.

Fjodors Fjodorovs, kor. loc.

Benedikts Kalnačs, kor. loc.

Broņislavs Tabūns, kor. loc.

Saulcerīte Viese, goda loc.

Rolfs Ekmanis, ārz. loc.

Benjamiņš Jēgers, ārz. loc.

Česlavs Milošs, ārz. loc.

Lalita Muižniece, ārz. loc.

Valters Nollendorfs, ārz. loc.

Radegasts Paroleks, ārz. loc.

Juris Silenieks, ārz. loc.

Frīdrihs Šolcs, ārz. loc.

Jana Tesaržova, ārz. loc.

māksla

Biruta Baumane, goda loc.

Auseklis Baušķenieks, goda loc.

Ilmārs Blumbergs, goda loc.

Jānis Dūmiņš, goda loc.

Maija Einfelde, goda loc.

Imants Kalniņš, goda loc.

Imants Kokars, goda loc.

Gidons Krēmers, goda loc.

Jānis Andris Osis, goda loc.

Raimonds Pauls, goda loc.

Elza Radziņa, goda loc.

Indulis Ojārs Ranka, goda loc.

Džemma Skulme, goda loc.

Jānis Streičs, goda loc.

Jānis Strupulis, goda loc.

Pēteris Vasks, goda loc.

Andris Vārpa, goda loc.

Kārlis Zariņš, goda loc.

Ernsts Ņeizvestnijs, ārz. loc.

mākslas vēsture

Imants Lancmanis, goda loc.

mākslas zinātnes

Ojārs Spāritis, kor. loc.

Lilija Dzene, goda loc.

pedagoģija

Tatjana Koķe, kor. loc.

politoloģija

Tālavš Jundzis, īst. loc.

Andreass Adāls, ārz. loc.

Juris Dreifelds, ārz. loc.

Jānis Peniķis, ārz. loc.

Rasma Šilde-Kārklīņa, ārz. loc.

psiholoģija

Solveiga Mieziņa, ārz. loc.

psiholoģija, folkloristika

Vaira Viķe-Freiberga, īst. loc.

socioloģija

Aivars Tabuns, kor. loc.

Tālis Tisenkopfs, kor. loc.

Vilfrīds Šlaus, ārz. loc.

teoloģija

Juris Rubenis, goda loc.

tiesību zinātnes

Juris Bojārs, īst. loc.

Kalvis Torgāns, īst. loc.

Andris Plotnieks, kor. loc.

Erki Hollo, ārz. loc.

Dītrihs Andrejs Lēbers, ārz. loc.

valodniecība

Aina Blinkena, īst. loc.

Dace Markus, īst. loc.

Valentīna Skujiņa, īst. loc.

Brigita Bušmane, kor. loc.
 Ina Druviete, kor. loc.
 Benita Laumane, kor. loc.
 Daina Nītiņa, kor. loc.
 Jānis Valdmanis, kor. loc.
 Tenu Karma, goda loc.
 Vladimirs Toporovs, goda loc.
 Dzintra Bonda, ārz. loc.
 Maikls Brančs, ārz. loc.
 Umberto Pjetro Dini, ārz. loc.
 Trevors Fennels, ārz. loc.
 Baiba Metuzāle-Kangere, ārz. loc.
 Aļģirds Sabaļausks, ārz. loc.
 Sepo Suhonens, ārz. loc.
 Volfgangs Šmids, ārz. loc.
 Zigms Zinkevičs, ārz. loc.

vēsture

Jānis Bērziņš, īst. loc.
 Valdis Bērziņš, īst. loc.
 Aleksandrs Drīzulis, īst. loc.
 Inesis Feldmanis, īst. loc.

Indulis Ronis, īst. loc.
 Ilga Apine, kor. loc.
 Anatolijs Bīrons, kor. loc.
 Aivars Stranga, kor. loc.
 Alberts Varslavāns, kor. loc.
 Anna Jurkāne, goda loc.
 Heinrihs Strods, goda loc.
 Norberts Angermanis, ārz. loc.
 Frīdrihs Benninghofens, ārz. loc.
 Andrievs Ezergailis, ārz. loc.
 Gerts fon Pistolkorss, ārz. loc.
 Andrejs Plakans, ārz. loc.
 Omeljans Pricaks, ārz. loc.
 Indriķis Šterns, ārz. loc.
 Enns Tarvels, ārz. loc.

vēsture, filozofija

Vilis Samsons, īst. loc.

zinātnes vēsture

Anto Leikola, ārz. loc.

žurnālistika

Oskars Gerts, goda loc.

Humanitāro un sociālo zinātņu nodaļas darbība

Nodaļas darbībā, pateicoties tās locekļu aktivitātei, īstenojušās visas LZA darbībai raksturīgās formas, saturā bagātas un interesantas.

LZA sēdes

2003. gada akadēmijas sēžu tematikā dominēja divi virzieni. Pirmais — tradicionālie letonikas jautājumi un LZA Latvijas novados. Akadēmiķa S. Cimermaņa rosinātas, notikušas jau 30 letonikai veltītas sēdes, arī III Sēlijas kongresu var uzskatīt par tādu. Otra tēma — Latvijas sabiedriskās domas veidošana, gatavojoties referendumam par Latvijas dalību Eiropas Savienībā.

Nodaļa noorganizēja septiņas LZA sēdes (sk. 132. lpp.).

7. februārī — LZA un Latvijas Reģionālās arhitektūras akadēmijas kopīgā sēde “Sintēze mākslā un arhitektūrā”.

14. februārī — “Zinātnes robežas un patiesība”.

4. aprīlī — LZA, Valsts Mākslas muzeja un P. Stradiņa Medicīnas vēstures muzeja kopsēde “Pēterburga un Latvija kultūrvēsturisko sakaru skatījumā”, veltīta Sanktpēterburgas 300. gadadienai. Letonikas pētījumiem veltītā 27. sēde.

8. maijā LZA Pilnsapulce “Latvija Eiropas Savienībā: guvumi un riski”.

16.–17. maijā, Varakļānu 75. gadskārtā, notika LZA un Varakļānu pilsētas Domes kopīga izbraukuma sēde “Latvijas ziemeļaustrumu daļas kultūrvēstures jautājumi”, veltīta novada kultūrvēsturiskajai izpētei un atskatam iepriekšējos gadsimtos sakarā ar 18. gs. dabaszinātnieka Mihala Borha 250. dzimšanas dienu. Letonikas pētījumiem veltītā 28. sēde.

22.–23. maijā Viesītē un Rokišķos (Lietuva) norisa III Sēlijas kongress. Letonikas pētījumiem veltītā 29. sēde.

5.–6. septembrī Limbažos noritēja LZA un Limbažu rajona padomes zinātniska izbraukuma konference “Rietumvidzemes lībisko apvidu kultūrvēstures problēmas” un žurnāla “Latvijas Zinātņu Akadēmijas Vēstis” A daļas 2003. gada 5./6. numura prezentācija. Letonikas pētījumiem veltītā 30. sēde.

Nodaļas sēdes

20. februārī nodaļas locekļi pulcējās uz gada atskaites sapulci un tradicionālo jaunāko publikāciju izstādi. Pēc nodaļas vadītāja T. Jundža atskaites rezumēja zinātnieku darbu 2002. gadā un apsprieda darba plānu 2003. gadam. Zinātnieki akcentēja uzmanību līdzdalībai gada nozīmīgākajos notikumos, paredzot sabiedriskās domas sagatavošanu 20. septembra referendumam un turpinot letonikas tematiku. Literatūrzinātniekam Ilgonim Bērsonam piešķīra LZA goda doktora grādu.

Otra sēde notika 18. septembrī, iepazīstoties ar jaunajiem LZA locekļu kandidātiem 2003. gada vēlēšanās. Referēja ekonomists Uldis Osis: “Latvijas attīstības iespējamie scenāriji, iestājoties/neiestājoties ES”. Debatēs aktīvi iesaistījās visi klātesošie. Jaunie LZA locekļu kandidāti iepazīstināja kolēģus ar savām publikācijām.

Goda locekļu aktivitātes

No daudzpusīgajām izcilo Latvijas kultūras darbinieku — LZA goda locekļu aktivitātēm apskatā ietverti tikai tie pasākumi, kuros tika aicināti visi akadēmijas kolēģi.

14. februārī LU Botāniskā dārza Palmu mājā notika pasākums “Atklāj savu masku” — izstāde, paraugdemonstrējumi sejas atļējumam, akcija “Ugunīgās maskas tapšana” (I. O. Ranka)

27.–28. maijā LZA goda locekle Elza Radziņa un režisors Oļģerts Šalkonis Vernisāžā spēlēja Pitera Ēra skatuves darbu “Miļo Skolotāj!”.

4. septembrī RLB namā dzejnieces Māras Zālītes vadībā 100 inteliģences pārstāvji, to skaitā arī ievērojami zinātnieki, parakstīja Aicinājumu balsot par Latvijas dalību Eiropas Savienībā.

18. septembrī tradicionālā LZA goda locekļu saieta veidā notika LZA goda locekļa, dzejnieka un atdzejotāja Knuta Skujenieka Rakstu 2. sējuma “Eiropas tautu dziesmas” atvēršana. Dzeju lasīja autors un aktrise Indra Burkovska, dziedāja Rūta un Valdis Muktupāveli.

17. novembrī RLB atvēra Māra Čaklā grāmatu par Latvijas Valsts prezidenti Vairu Viķi-Freibergu — “Izaicinājums”.

Izstāžu rīkošanas prakse turpina LZA tradīciju — parādīt akadēmijas locekļu profesionālo un radošo veikumu. Tematika sabalsojas ar LZA atzītām aktualitātēm (piemēram, Kārļa Milēnbaha gadu) vai arī citiem Latvijas kultūras dzīves notikumiem — jubilejām, atceres dienām utt.

14. janvārī atklāta Vladimira Auziņa izstāde — “Blaumaņa Braki”.

14. februārī — Latvijas Zinātnes padomes zinātniskā sekretāra *Dr.sc. ing.* Miervalža Vaivara fotoizstāde “Pie jūras dzīve mana...”.

11. martā — Uldis Zemzaris, Līvija Endzelīna — veltījuma izstāde Jānim Endzelīnam un Kārlim Milēnbaham viņu jubileju gadā.

13. maijā — LZA goda locekļa, tēlnieka un medaļu mākslinieka Jāņa Strupuļa darbu izstāde “Sievietes skaistums”.

17. jūnijā atklāta LZA goda locekļa kinorežisora Jāņa Streiča pastēļu izstāde “Kur basām kājām...” Izstādi ievadīja dzejas formā izteikts autora moto. Darbi vēlāk tika eksponēti Valmieras teātrī un Valkas novadpētniecības un mākslas muzejā, Cēsu muzejā un Rīgā, Melngalvju namā.

9. septembrī — Arņa Blumberga (“Latvijas Vēstnesis”) fotoizstāde “Vizijas”. Izstāde vēlāk eksponēta Augstākās izglītības padomē.

4. novembrī — LZA goda locekļa, LMA rektora Jāņa Andra Oša gleznu izstāde “Pārdomu laiks”.

2. decembrī — akadēmiķa Jāņa Krastiņa fotoizstāde “Rakursi. 20. gs. nogales arhitektūra”. Tā rāda 174 pasaules arhitektūras šedevrus. 2004. gada 20. janvārī notika “izstādes apgriešana” — asprātīgi novietoto attēlu otrās puses demonstrācija.

2004. gada 17. februārī atklāta LZA goda locekles gleznotājas Džemmas Skulmes darbu izstāde “Spānijas motīvi”.

Jubileju izdevumi

2003. gads bija bagāts ar zinātniskajām publikācijām. Daudzas no tām piedzīvoja svinīgas atvēršanas ceremonijas. 4. janvārī LZA ārzemju locekļa Dītriha Andreja Lēbera 80. dzimšanas dienas svinības kuplināja biobibliogrāfijas “Latvijas Senāta senators Augusts Lēbers” un “Latvijas Zinātņu akadēmijas ārzemju loceklis profesors D. A. Lēbers” un faksimilizdevumi “Tieslietu ministrijas Vēstnesis (1920–1940)” I sējums un “Rigasche Zeitschrift für Rechtswissenschaft (1926–1939)” 1.–5. sēj., kā arī atmiņu krājuma “Ogre” pirmizdevums.

3. martā — svinīgi atvēra LZA goda doktora Leonīda Siliņa jaunāko grāmatu “Latvieši Štuthofas koncentrācijas nometnē 1942–1945”.

7. maijā — Viktora Ivbuļa “Šīva izdejo un sagrauj pasauli”; 7. maijā — Latvijas Vēsturnieku komisijas rakstu 8. sēj. — “Holokausta izpētes jautājumi Latvijā”.

Nodaļas locekļu aktīvā līdzdalība zinātniskajās konferencēs, tāpat arī zinātnieku saņemtās atzinības par radošo darbu tiek skatītas atsevišķi.

Sadarbība ar TV, Radio un presi

Humanitāro un sociālo zinātņu nodaļa ar gandarījumu atzīmē Latvijas žurnālistu augošo interesi un izpratni par procesiem zinātnē un zinātnieku sabiedrībā, par zinātnieku darba rezultātu atspoguļošanu. Esam pateicīgi Latvijas Televīzijai, Latvijas Radio, laikrakstiem “Latvijas Vēstnesis”, “Diena”, “Neatkarīgā Rīta Avīze”, “Latvijas Avīze (“Lauku Avīze”)”, “Izglītība un Kultūra”, “Laiks”, “Brīvā Latvija”, “Austrālijas Latvietis”, “Zinātnes Vēstnesis”, žurnāliem “Latvijas Zinātņu Akadēmijas Vēstis”, “Nedēļa”, “Enerģija un Pasaule” un citiem izdevumiem par labu sadarbību.

Nodaļa ir pateicīga par atsaucību un sadarbību visiem LZA kolēģiem, LZA sadarbības partneriem —RLB, LLMZA, LRAA un Latvijas augstskolām.

Nodaļas priekšsēdētājs *Tālavis Jundzis*

ĀRZEMJU LOCEKĻU NODAĻA

916 W.Market Str.
Bethlehem, PA. 18018, USA
E pasts: nib2@lehigh.edu

Nodaļas padome

Nikolajs BALABKINS
Juris DREIFELDS
Sergejs FJODOROVŠ
Jānis KĻAVIŅŠ
Jānis MELNGAILIS
Andris PADEGS
Uldis STREIPS
Edvīns VEDĒJS
Kristaps ZARIŅŠ

Nodaļas padomes darbu vada profesors Nikolajs BALABKINS

Latvijas Zinātņu akadēmijas Ārzemju locekļu nodaļa izveidota saskaņā ar LZA Statūtu 3.5.2. punktu un apstiprināta LZA pilnsapulcē 1993. gada 26. novembrī.

LZA Ārzemju locekļu nodaļas uzdevumi saskaņā ar 1994. gada 18. oktobra Senāta lēmumu:

1. LZA ārzemju locekļu (galvenokārt ASV un Kanādā dzīvojošo) iesaistīšana LZA darbībā, t.sk. regulāra iepazīstināšana ar LZA informatīvajiem materiāliem.
2. Palīdzība Latvijas jauno zinātnieku apmācību organizēšanā (īpaši pēcdoktora studijas) ārzemju mācību iestādēs.
3. Jauno Latvijas izcelsmes zinātnieku apzināšana ārzemēs, to piesaiste etniskās dzimtenes zinātnes veicināšanai; jaunu LZA ārzemju locekļu kandidātu ieteikšana.
4. Ciešu sakaru un sadarbības veidošana ar Latviešu akadēmisko mācībspēku un zinātnieku apvienību (LAMZA) un Baltijas studiju veicināšanas asociāciju (AABS).
5. Plašāka ārzemju latviešu zinātnieku iesaistīšana Latvijas zinātnisko darbu projektu izvērtēšanā.
6. Ja kādu iemeslu dēļ Latvijas Zinātņu akadēmijas brīva funkcionēšana nākotnē varētu tikt traucēta, uzdot LZA Ārzemju locekļu nodaļai pildīt Latvijas Zinātņu akadēmijas funkcijas un rīkoties kā pilntiesīgai LZA pārstāvei.

Saskaņā ar Latvijas Zinātņu akadēmijas 1998. gada 13. februāra pilnsapulces lēmumu, nodaļas padomes locekļiem, uzturoties Latvijā, ir tiesības piedalīties LZA Senāta darbā ar lēmējtiesībām.

STARPTAUTISKĀ SADARBĪBA

Latvijas Zinātņu akadēmija (LZA) zinātnisko sadarbību veido, piedaloties vadošo starptautisko zinātnisko organizāciju darbā un slēdzot divpusējos sadarbības līgumus, galvenokārt ar radniecīgām Eiropas valstu organizācijām.

1. Divpusējā zinātniskā sadarbība

Līdz 2003. gada 31. decembrim LZA ir parakstījusi 28 zinātniskās sadarbības dokumentus ar Austrijas Zinātņu akadēmiju, Baltkrievijas Nacionālo Zinātņu akadēmiju, Berlīnes–Brandenburgas Zinātņu akadēmiju, Bulgārijas Zinātņu akadēmiju, Britu akadēmiju, Čehijas Zinātņu akadēmiju, Eiropas Zinātņu un mākslu akadēmiju, Francijas Zinātņu akadēmiju, Igaunijas Zinātņu akadēmiju, Itālijas Nacionālo Zinātņu akadēmiju, Izraēlas Zinātnes un tehnikas ministriju, Izraēlas Zinātņu akadēmiju, Kanādas Karalisko biedrību, Krievijas Zinātņu akadēmiju, Lietuvas Zinātņu akadēmiju, Londonas Karalisko biedrību, Norvēģijas Zinātņu akadēmiju, Polijas Zinātņu akadēmiju, Slovēnijas Zinātņu akadēmiju, Somijas Akadēmiju, Somijas Zinātņu akadēmiju, Šveices Zinātņu akadēmiju, Taivanas (Ķīnas Republika) Nacionālo Zinātnes padomi, Ukrainas Nacionālo Zinātņu akadēmiju, Ungārijas Zinātņu akadēmiju, Zviedrijas Karalisko Zinātņu akadēmiju un Zviedrijas Karalisko literatūras, vēstures un kultūras mantojuma akadēmiju. Sākot ar 2004. gada 1. janvāri, Zviedrijas Karaliskā Zinātņu akadēmija finansālu atbalstu dēļ nolēmusi sadarbību ar LZA divpusējo apmaiņu jomā turpināt, iepriekš vienojoties par katru atsevišķu vizīti, pārtraucot divpusējā sadarbības līguma darbību.

Noslēgto līgumu ietvaros 2003. gadā LZA uzņēma 60 zinātniekus, kuri Latvijā veica pētniecisko darbu 417 dienas, savukārt 51 Latvijas zinātnieks strādāja ārvalstu zinātniskajās institūcijās, izmantojot 604 dienas. Latvijas zinātnieku apmaiņas vizītes divpusējo līgumu ietvaros ir izdevīgākas Latvijas pusei, jo mūsu zinātniekiem ir iespējas izmantot modernas pētniecības metodes un aparātūru, jaunas tehnoloģijas un informācijas avotus, it īpaši humanitārajās un sociālajās zinātnēs, kuras nav iekļautas Eiropas Savienības programmās.

Galvenie pasākumi divpusējo zinātniskās sadarbības līgumu ietvaros 2003. gadā:

7. novembrī, atbildot uz LZA delegācijas vizīti Baltkrievijas Nacionālajā Zinātņu akadēmijā (BNZA) pagājušajā gadā, kuras laikā tika parakstīts savstarpējais sadarbības līgums, LZA prezidents pieņēma BNZA delegāciju; tās sastāvā — Akadēmijas viceprezidents prof. J. Pļeškačevskis, koncerna “Pulvermetallurģija” ģenerāldirektors

V. Šeļehs un ZA Ārējo sakaru daļas vadītājs V. Podkopajevs. Tikšanās laikā puses diskutēja par iespējamiem sadarbības virzieniem. Pieņemšanā bija klāt arī Baltkrievijas Republikas vēstnieks Latvijā V. Lamkovs, vēstniecības padomnieki V. Ivanovs un V. Skvorcova. Puses vienojās 2005. gadā sarīkot kopīgu konferenci par Latvijas un Baltkrievijas kultūrvēsturiskajiem sakariem, pieskaņojot to Raiņa 140. dzimšanas dienai. Baltkrievijas pārstāvji piedalījās arī starptautiskajā konferencē un izstādē “Zinātne ražošanai: divpusējās sadarbības aspekti un perspektīvas Latvijas līdzdalības ES kontekstā” (5.–6.11).

26.–29. novembrī, izmantojot LZA un Itālijas Nacionālās Zinātņu akadēmijas (*Accademia Nazionale dei Lincei*) sadarbības līgumu, Latvijā ieradās *Lincei* akadēmijas īstenais loceklis, filoloģijas profesors Sante Gracioti, lai piedalītos LZA un Akadēmiskās bibliotēkas rīkotās izstādes “Itālija–Latvija: vēstures, zinātnes un kultūras dialogi” atklāšanā. Latvijas Zinātņu akadēmijai Romas Centrālā Nacionālā bibliotēka dāvāja dažas unikālas antīko karšu reprodukcijas, kuras attiecas uz 16. un 17. gadsimta Baltijas teritorijām. Atklāšanas runas teica Itālijas vēstnieks Latvijā Mauricio Lorē, LZA prezidents Jānis Stradiņš, Akadēmiskās bibliotēkas direktore Venta Kocere. Šī izstāde, kura negaidīti plaši atspoguļo Itālijas un Latvijas kultūras senos sakarus, ir labs piemērs tam, kā LZA divpusējie zinātniskās sadarbības līgumi ar Eiropas zinātņu akadēmijām veicina dažādu tautu sadarbību kultūras, izglītības un zinātnes laukā.

Divpusējās sadarbības pozitīvs fakts ir arī apmaiņas vizīšu atsākšanās LZA un Slovēnijas ZA līguma ietvaros: LZA Fizikālās enerģētikas institūta vadošajai pētniecei *Dr.sc.ing.* Irinai Oļeiņikovai bija iespēja piedalīties kursos “Elektrības tirgus simulācija un cenu prognozēšana” 2003. gada maijā Ļubļanā.

4.–7. septembrī LZA prezidents akadēmiķis Jānis Stradiņš ar referātu piedalījās V. Ostvaldam veltītajā konferencē Leipcīgā, kuru organizēja Leipcigas universitāte.

No 20. līdz 22. septembrim Starptautiskās daļas galvenās speciālistes A. Draveniece un I. Skrīvele piedalījās Eiropas zinātnes apmaiņas programmas (*European Science Exchange Programme, ESEP*) partneru ikgadējā sanāksmē, kas notika Varšavā, Polijā. Atbilstoši pagājušajā pasākumā pieņemtajam lēmumam, sākot no šī gada, sanāksmes uzdevums ir dot ieskatu visu ESEP partnerorganizāciju starptautiskajā sadarbībā, ļaujot to analizēt. Jauninājums bija arī tas, ka no šī gada visu pasākuma organizāciju un vadību uzņēmusies Polijas Zinātņu akadēmija — valsts, kurā notiek kārtējais pasākums. 2003. gada sanāksmē piedalījās 41 pārstāvis no 25 Eiropas zinātņu akadēmijām un zinātnes finansētājinstitūcijām Austrijā, Bulgārijā, Čehijā, Igaunijā, Somijā, Francijā, Vācijā, Grieķijā, Ungārijā, Īrijā, Latvijā, Lietuvā, Polijā, Slovākijā, Slovēnijā, Zviedrijā, Šveicē, Turcijā un Lielbritānijā.

Lai meklētu jaunas iespējas sadarbības līgumam ar Francijas Zinātņu akadēmiju, *1. un 2. decembrī* delegācija, kuru vadīja LZA viceprezidents A. Siliņš, apmeklēja Francijas ZA, kur to pieņēma tās viceprezidents Eduards Brezēns (*Edouard Brezin*) un Starptautiskās daļas speciālisti. Sarunu rezultātā nolemts, ka divpusējā līgumā starp abām akadēmijām jāparedz kvotas zinātnieku apmaiņai, lai katrs gadījums nebūtu jāizskata atsevišķi.

Divpusējo līgumu izpildes dinamika parādīta tabulā.

Gads	Uz Latviju		No Latvijas	
	vizišu skaits	izmantotās cilvēkdienas	vizišu skaits	izmantotās cilvēkdienas
1995	19	202	29	279
1996	20	267	43	471
1997	26	196	35	334
1998	36	166	39	457
1999	42	274	59	655
2000	33	260	68	715
2001	49	285	47	629
2002	40	355	65	602
2003	60	417	51	604

2. Līdzdalība starptautiskajās organizācijās

LZA pārstāv Latvijas zinātņu starptautiskās organizācijās, kuras saistītas ar zinātnes attīstības stratēģiskiem jautājumiem un problēmām, to skaitā Starptautiskajā zinātnisko apvienību padomē (*International Council for Science, ICSU*), Apvienoto Nāciju komisijā izglītības, zinātnes un kultūras jautājumos (*UNESCO*), Starptautiskajā fondā zinātnei (*International Foundation for Science, IFS*), Starptautiskajā Humanitāro zinātņu akadēmiju apvienībā (*Union Academique Internationale, UAI*), Pasaules zinātnieku federācijā (*WFS*), Eiropas zinātņu akadēmiju asociācijā (*All European Academies, ALLEA*) un Pasaules zinātņu akadēmiju padomē (*Inter Academy Panel, IAP*).

Daudzi LZA locekļi ir dažādu starptautisku zinātnisko organizāciju biedri. Tā LZA prezidents J. Stradiņš un viņa kolēģi E. Blūms, R. Kondratovičs, M. Kūle, T. Millers, J. Lielpēters, U. Viesturs, J. Volkolākovs, A. Caune un I. Knēts ir Eiropas Zinātņu un mākslu akadēmijas (*Academia Scientiarum et Artium Europaea*) īstenie locekļi. Prezidents J. Stradiņš ir Saksijas Zinātņu akadēmijas korespondētājloceklis,

Igaunijas, Lietuvas un Grūzijas zinātņu akadēmiju ārzemju loceklis. Akadēmiķi E. Grēns un V. Tamužs ir 1988. gadā dibinātās *Academia Europaea* locekļi.

Galvenie pasākumi, kuri saistīti ar starptautiskajām organizācijām 2003. gadā:

2. *maijā* Rīgā LU Mazajā aula notika Eiropas Zinātņu un mākslu akadēmijas (EZMA) un LZA Pavasara kopsēde “Drošība un drošticamība” (*Safety and Certainty*). Sēde tika sarīkota pēc EZMA prezidenta prof. F.Ungera ierosinājuma un bija veltīta abu akadēmiju sadarbības un institūta “Eurolat” desmitgadei, par ko ievadvārdos runāja LZA prezidents un “Eurolat” pirmais priekšsēdētājs J.Stradiņš. Viņš arī īsumā iepazīstināja klātesošos ar 2003. gada EZMA un LZA kopīgo Latvijas balvu laureātiem. Ievadvārdus sacīja arī EZMA prezidents profesors F. Ungers un LU rektors I. Lācis. Sēdes sākumā abu akadēmiju prezidenti F. Ungers un J. Stradiņš pasniedza EZMA un LZA Latvijas balvu (Feliķa balvu) akadēmiķei M.Kūlei un divas veicināšanas balvas jauniešiem zinātniekiem — filoloģei *Dr. D. Baltaiskalnai* un vēsturniekam *Dr. Ē. Jēkabsonam*. LU Filozofijas un socioloģijas institūta direktore akadēmiķe M. Kūle saņēma balvu par monogrāfiju “Phenomenology and Culture”.

Sēdes noslēgumā prof. F. Ungers ierosināja sarīkot nākamo sēdi Rīgā 2006. gadā, veltot to paaudžu nomaigāšanai un sabiedrības novecošanās jautājumiem Eiropā. F. Ungers pasniedza LZA prezidentam Tolerances hartu un Heidelbergas deklarāciju par zinātnes un reliģijas brīvību.

Šajā Latvijas apmeklējuma reizē prof. F. Ungers kopā ar akad. J. Stradiņu tikās arī ar Latvijas Republikas Valsts prezidenti V. Viķi-Freibergu, kura bija pirmā EZMA un LZA Latvijas balvas laureāte 2001. gadā. Prof. F. Ungers pasniedza mūsu Valsts prezidentei EZMA goda senatores diplomu un izteica gandarījumu par to, ka viņa piekritusi sava amata pilnvaru laikā būt par Latvijas protektori Eiropas Zinātņu un mākslu akadēmijā. Tajā pašā dienā Rīgas Stradiņa universitāte pasniedza prof. F. Ungeram, kurš ir pazīstams kardiķirurgs, goda doktora diplomu. Rīgas Stradiņa universitātes *Dr.h.c.* diploma un mantijas pasniegšana prof. F. Ungeram (RSU *Dr.h.c.* diploms Nr. 1) ceremonija notika Rīgas Domā, tajā piedalījās visi EZMA locekļi no Latvijas un sveica prof. F. Ungeru. Par LZA ārzemju locekļa kandidātu un kontaktpersonu sadarbībai ar Baltiju prof. F. Ungers oficiāli izvirzīja prof. B. Kuperu.

2.–8. *jūnijā*, pārstāvot LZA, akadēmiķe Maija Kūle — LU Filozofijas un socioloģijas institūta direktore — piedalījās Starptautiskās Humanitāro zinātņu akadēmiju apvienības Ģenerālajā konferencē Lisabonā un piedalījās darba grupā starptautiskā projekta “*Human rights, human duties, human dignity*” sagatavošanā. Šis projekts paredzēts plašai publicēšanai starptautiskās organizācijās, lai samazinātu politiskos un juridiskos akcentus cilvēktiesību pamatošanā un izvērstu šo tēmu kā filozofisku, kultūrvēsturisku un sociālu pētījumu, kurš aptver visas pasaules civilizācijas.

No 1. līdz 2. decembrim delegācija, kuru vadīja LZA viceprezidents A. Siliņš, Latvijas UNESCO Zinātnes grupas priekšsēdētājs (grupas sastāvā: Starptautisko sakaru daļas vadītāja D. Šveica, Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta direktors A. Urtāns (UNESCO "Cilvēks un biosfēra", MAB) un LLU profesors J. Valters (UNESCO "Starptautiskā hidroloģijas programma", IHP), apmeklēja UNESCO, Francijas ZA un Francijas Nacionālo zinātnes padomi (CNRS). UNESCO apmeklējums deva iespēju daļēji iepazīties ar šīs pasaules organizācijas darbību, personīgi tikties ar programmu nodaļu vadītājiem, lai informētu par UNESCO programmu norisi, paveikto un plānoto Latvijā, meklēt efektīvākas sadarbības iespējas ar UNESCO, lai organizētu UNESCO daļēji finansiāli atbalstītus reģionālos pasākumus Latvijā.

10. novembrī LZA viceprezidents A. Siliņš pēc Ungārijas ZA ielūguma piedalījās Pasaules zinātnes forumā (*World Science Forum*) Budapeštā. Pasākums pulcināja vairāk nekā 500 zinātnieku no 80 pasaules valstīm un bija turpinājums Pasaules zinātnes konferencei, ko 1999. gadā rīkoja UNESCO un ICSU. Foruma patroni bija Ungārijas Prezidents prof. Ferencs Madls, Eiropas Komisijas Prezidents Romano Prodi, UNESCO ģenerāldirektors Koichiro Matsuura un ICSU prezidents prof. Jane Lubohenco. Foruma noslēguma lekciju augstā līmenī sniedza Latvijas Valsts prezidente prof. Vaira Viķe-Freiberga.

Foruma mērķis bija uzlabot sadarbību starp zinātni un sabiedrību. Sešās tematiskās sesijās 28 referātos tika analizēti jautājumi par zinātnes un sabiedrības attiecībām dažādās dzīves jomās.

Foruma laikā tika parakstīts protokols par sadarbības turpināšanu starp LZA un Ungārijas ZA laikposmam no 2004. gada līdz 2006. gadam. UZA viceprezidents prof. Lāslō Kevicki izteica atzinību par auglīgu sadarbību starp mūsu akadēmijām.

Pēc IIASA (*International Institute of Applied Systems Analysis*) iniciatīvas LZA vienas dienas vizītē ieradās IIASA direktora vietnieks profesors S. Nilsons, lai iepazīstinātu ar institūta darbību. IIASA ir neatkarīgs, nevalstisks, starpdisciplināru pētījumu institūts, kura galvenie darba virzieni saistīti ar pasaules enerģijas rezervju pētniecību, pasaules demogrāfiskajām problēmām, klimata izmaiņām un apkārtējās vides piesārņošanu. Tā kā Latvija tuvākajos gados neplāno kļūt par IIASA dalībvalsti finansiālu apsvērumu dēļ, tad pašreizējā posmā Latvijas zinātniekiem vienīgā iespēja, kā iesaistīties IIASA darbā, ir pieteikšanās uz stipendijām jaunajiem zinātniekiem (līdz 35 gadiem).

IIASA biedri ir 19 valstu pētnieciskās institūcijas. No Baltijas valstīm vienīgi Igaunija ir IIASA dalībvalsts.

2003. gadā sekmīgi turpinājās *Baltijas valstu zinātņu akadēmiju sadarbība un sadarbība ar Ziemeļvalstu zinātņu akadēmijām*.

6.–7. jūnijā Viļņā notika 9. Baltijas intelektuālās sadarbības konference. Šoreiz tā izcēlās ar plašāku Baltijas jūras valstu pārstāvniecību: konferencē piedalījās arī

pārstāvji no Polijas, Dānijas, Vācijas, Somijas un Norvēģijas. Konferences pamattēma bija veltīta globalizācijai, Eiropas un reģionālai identitātei. Konferencē referātus nolasīja arī Latvijas pārstāvji — LZA prezidents J. Stradiņš, viceprezidents A. Siliņš un Latvijas Nacionālās bibliotēkas fonda priekšsēdētāja K. Pētersone.

Intelektuālās sadarbības konferences laikā notika arī kārtējā Igaunijas, Latvijas un Lietuvas ZA vadības sanāksme, kurā zinātņu akadēmiju pārstāvji informēja par aktuālām zinātnes attīstības un stratēģijas problēmām katrā valstī, atzīmējot, ka pēdējo divu gadu laikā zinātnes stratēģijas veidošanas process valstīs paātrinājies, ko zināmā mērā veicinājuši arī gatavošanās pievienoties Eiropas Savienībai. Baltijas valstu zinātņu akadēmiju medaļas tika pasniegtas ilggadējam bijušajam Viļņas Universitātes rektoram akadēmiķim J. Kubijum, Tartu Universitātes rektoram psihologam akadēmiķim P. Tulvistem un LZA korespondētājloceklim J. Kristapsonam.

Nākamo sanākumi nolēma sarīkot 2005. gadā.

Jāatzīmē arī *tradicionālā sadarbība Baltijas zinātņu vēstures jomā*. 13.–15. oktobrī Rīgā notika jau 21. starptautiskā zinātņu vēstures konference. Tās norises laiks tika pieskaņots Rīgas Politehnikuma dibināšanas jubilejai. Latvijā 2003. gads ir iezīmīgs arī ar citu zinātnes ievērojamu notikumu atceri (1803. gadā dibināta Rīgas 1. pilsētas slimnīca, 1803. gadā izveidota Rīgas Ķīmiķu un farmaceitu biedrība, 1853. gadā Rīgā dzimis Baltijā vienīgais Nobela prēmijas laureāts Vilhelms Ostvalds un valodnieks Kārlis Milenbahs).

Konferencē vispārinātā veidā tika sniegti ziņojumi par zinātnes un tehnoloģiju attīstību Baltijā, tajā tapušajiem atklājumiem un zinātniskajām skolām, šī reģiona nozīmi intelektuālo ideju apmaiņā un atsevišķiem ievērojamiem zinātniekiem, kuri Baltijā strādājuši vai no tās cēlušies. Pēc vairāku gadu pārtraukuma atkal plašāku skanējumu ieguva industriālā mantojuma izpēte.

Konferences laikā Rīgā svinīgā ceremonijā tika atklāts piemineklis ievērojamam ķīmiķim P. Valdenam un notika 3. starptautiskais Valdēna simpozījs organiskajā ķīmijā. Konferencē piedalījās 12 valstu pārstāvji.

17. oktobrī Tartu, Igaunijā, LZA prezidents J. Stradiņš nolasīja referātu V. Ostvaldam veltītajā konferencē, ko rīkoja Tartu Universitāte un Igaunijas ZA.

28. oktobrī LZA prezidents J. Stradiņš un viceprezidents J. Ekmanis devās uz Viļņu, lai piedalītos jaunievēlētā Lietuvas Zinātņu akadēmijas prezidenta prof. Zenona Rokus Rudzika inaugurācijas ceremonijā.

2003. gadā turpinājās *ārvalstu vēstnieku un citu augstu personu pieņemšana*.

Lai apmainītos ar informāciju un meklētu iespējas zinātnisko kontaktu paplašināšanai starp valstu zinātniekiem, pēc LZA prezidenta J. Stradiņa ielūguma Akadē-

mijā bija ieradušies Krievijas vēstnieks Igors Studeņņikovs, Francijas vēstnieks Mišels Fušē, Igaunijas vēstnieks Tomass Luks un Baltkrievijas vēstnieks Vadims Lamkovs.

Francijas vēstnieks Latvijā M. Fušē vizītē LZA bija ieradies kopā ar vēstniecības padomnieku kultūras un sadarbības jautājumos Ž. Bodrī. Vizītes laikā tika atzīmēts Francijas valdības ieguldījums Latvijas–Francijas zinātniskās informācijas centra izveidē, lielās Franču–latviešu vārdnīcas sagatavošanā un izdošanā, programmas “Osmoze” projektu īstenošanā. Par lielu ieguldījumu sadarbības veicināšanā Ž. Bodrī saņēma LZA pateicības vēstuli.

No 1. līdz 6. oktobrim LZA Latvijas–Francijas zinātniskās informācijas centra programmas ietvaros Latvijā darba vizītē ieradās CNRS programmu direktore Mišela Žuljēna (*Michele Julien*), kura strādāja kopā ar LU Latvijas vēstures institūta arheoloģijas nodaļas zinātniekiem Ilgu Zagorsku un Valdi Bērziņu. Francijas zinātniece iepazinās ar Latvijas Vēstures muzeja ekspozīciju, kuru augstu novērtēja, šī muzeja telpās lasīja lekciju par tēmu “Pēdējie ziemeļbriežu mednieki Parīzes baseinā”. Tikās ar LZA Starptautiskās daļas darbiniecēm, apmeklēja informācijas centru, tikās ar Izglītības un zinātnes ministrijas Augstākās izglītības un zinātnes nodaļas vadītāju Maiju Bunduli, kura iepazīstināja viesi ar Francijas–Latvijas starpvaldību zinātniskās apmaiņas programmu “Osmoze”.

9.–11. oktobrī LZA darba vizītē ieradās Vācijas Maksa Planka biedrības un Vācijas Zinātnes apvienības (*Deutsche Forschungsgemeinschaft, DFG*) pārstāvji, lai informētu par sadarbības iespējām ar šīm abām organizācijām.

No 2003. gadā īstenotajiem *starptautiskās sadarbības projektiem* minams trīs Baltijas valstu zinātnieku (J. Kristapsons, Latvija; H. Martinsone, Igaunija; I. Dagite, Lietuva) pētījums par kopš 1988. gada veiktajiem pārveidojumiem katras attiecīgās valsts zinātnē, kas vainagojies ar kopīgas grāmatas “*Baltic R&D Systems in Transition. Experience and Future Prospects*” izdošanu. Šis izdevums ir turpinājums 2000. gadā izdotajam ziņojumam, kas tapa pēc Zviedrijas Karaliskās Zinātņu akadēmijas un Baltijas valstu zinātņu akadēmijas iniciatīvas ar Zviedrijas Salena fonda un Baltijas jūras fonda finansiālu atbalstu. Abu pētījumu tapšanā un līdzfinansējuma rašanā liela pateicība pienākas bijušajam Zviedrijas vēstniekam Latvijā LZA ārzemju loceklim Andreasam Adālam.

Starptautiskās daļas vadītāja *Dr. Daina Šveica*

Vaira Vīķe-Freiberga, Latvijas Valsts prezidente
ZINĀTNISKAJAI DOMAI IR CIEŠA KOPIĒBA
AR DEMOKRĀTIJAS GARU

Runa Pasaules zinātnes foruma noslēguma plenārsēdē Budapeštā
2003. gada 10. novembrī

Prezidenta kungs! Spikeres kundze! Premjerministra kungs! Profesor Nizi! Ekselences! Dāmas un kungi!

Mēs tuvojamies nozīmīgas starptautiskas konferences par zinātni un sabiedrību nobeigumam, kurā slaveni un izcili zinātnieki no visas pasaules risināja ļoti svarīgas 21. gadsimta sabiedrības globālās problēmas. Es vēlos personiski pateikties Ungārijas Zinātņu akadēmijai par šī ievērojamā pasākuma organizēšanu un sarīkošanu, kā arī prezidentam Ferencam Madlam un Eiropas Komisijas prezidentam Romano Prodi par sniegto atbalstu, un Ungārijas parlamentam, kas atvēlēja šīs brīnišķīgās telpas, kur mums sapulcēties. Es kā Latvijas prezidente jutos pagodināta, ka esmu uzaicināta piedalīties šajā pasākumā, un vēlos dalīties domās ar jums par zinātnes politiku un zinātnes vietu sabiedrībā. Manā izpratnē zinātne nav tikai zināšanu pilnveidošana un arvien iespaidīgāku tehnoloģisko inovāciju radīšana.

Es uzskatu, ka zinātne ir vispārējās sekulārās, humānistiskās kultūras būtiska daļa un zinātniskajai domai ir cieša saistība un kopība ar demokrātijas garu.

Pārdomas par zināšanu lomu labas sabiedrības radīšanā ir tikpat senas kā civilizācija. Mūsdienās zināšanas arvien vairāk un vairāk identificē ar zinātniskām zināšanām, un ieguvums, ko var dot šādu zināšanu praktisks, tehnoloģisks pielietojums, ir skaidrs un acīm redzams ekonomiskajā, sociālajā un pat politikajā izteiksmē. Tas ir izskaidrojams tam, kāpēc zinātnes politikai un atbalsta sniegšanai zinātniskiem pētījumiem gan fundamentālajās, gan lietišķajās zinātnēs ir tik nozīmīga loma jebkurā valstī, kas cer attīstīt savu ekonomiku un saglabāt savu konkurētspēju mūsu strauji mainīgajā un globalizētajā pasaulē.

Taču zinātnes atbalstīšana ir acīm redzami dārga, kas vispirmām kārtām prasa lielas ilgtermiņa investīcijas cilvēku resursos: stabilu pamatizglītību, kurai seko ilgi profesionālas izglītības gadi, lai sasniegtu doktora grāda līmeni un ietu vēl tālāk. No otras puses, valsts budžetus sastāda uz isu, 12 mēnešus ilgu laika posmu, bet nevienas valdības politikās dzīves ilgumu vispār nav iespējams paredzēt. Šī izejsla deļ ir tik grūti pārliecināt valdības par gudrību — turklāt nepieciešamu — apņemties veikt ilgtermiņa investīcijas izglītībā un zinātniskajā izglītošanā, kas būtu noteikta un iepriekš paredzēta iekšzemes kopprodukta daļa. To ir bijis īpaši grūti paveikt postkomunisma valstīs, to skaitā Latvijā, kur nedaudz vairāk nekā desmit gados vajadzēja izdarīt revolucionāras — pat kataklizmiskas — izmaiņas sabiedrībā: pāriet no komu-

nisma uz brīva tirgus ekonomiku, atjaunot demokrātisku valsts pārvaldi pēc desmitiem gadu ilgas totalitāras apspiestības un atjaunot pilnīgu uzskatu brīvību un informācijas pieejamību. Diemžēl realitāte ir tāda, ka informācijas ieguves brīvība var kļūt par brīvību tikai vārda pēc, ja tiem, kas vēlas to iegūt, ir grūtības nopelnīt algu, kas nodrošinātu cilvēka cienīgu dzīvi.

Turklāt, lai attīstītos zinātne, papildus investīcijām cilvēkresursos ir nepieciešamas ievērojamas investīcijas infrastruktūrā un zinātniskās pētniecības projektu izmaksu segšanai. Tas īpaši attiecas uz fiziku un dabaszinātnēm, kur izmaksas var būt ļoti lielas, vairākas vismodernākās zinātniskās pētniecības jomas jau ir kļuvušas nesasniedzamas daudzām valstīm un ir pa spēkam tikai lielākajām un bagātākajām pasaules valstīm. Tā rezultātā notiek “lielās zinātnes” pētniecības darba koncentrācija dažās izredzētās vietās un arvien straujāk palielinās atšķirības zinātniskās pētniecības darba kapacitātē starp mazākajām un lielākajām valstīm pat attīstīto valstu pasaulē. Kas attiecas uz trešās pasaules valstīm, strauji pieaugošās atšķirības arvien vairāk samazina to izredzes vispār iekļūt šajā jomā jebkurā līmenī.

Ļoti lielās atšķirības zinātniskumu finansēšanā un atbalstīšanā ir vēl viens faktors, kas rada nepārtrauktu “smadzeņu noplūdi”, jo aizvilkina prom no savas valsts daudzus vistantīgākos zinātniekus. Mēs nevaram nosodīt zinātniekus par to, ka viņi meklē sev “zaļākas ganības”, jo viņi tikai meklē apstākļus, kas dotu lielāku brīvību informācijas ieguvei. Šāda situācija nekādā ziņā nav ideāla donorvalstīm, bet tā nav labvēlīga arī zinātnes attīstībai šā vārda plašākā nozīmē. Zinātnes progress vienmēr ir bijis atkarīgs no alternatīvu — bieži vien ļoti atšķirīgu — metožu, pieeju, taktiku un teoriju sacensības. Tādējādi atbilstošas zinātniskās kapacitātes saglabāšana nav tikai to donorvalstu nacionālajās interesēs, kas saskaras ar “smadzeņu noplūdes” parādību, bet arī visas pasaules zinātnes interesēs kopumā.

Dabaszinātnēs pētījumi daudzās jomās ir kļuvuši tik dārgi, ka pat visbagātākās valstis nespēj tos pilnībā finansēt no valsts budžeta. Pēdējos desmit gados sadarbība ar privāto sektoru, sevišķi ar lielākajām daudznacionālajām korporācijām, ir kļuvusi par parastu parādību. Šādaī sadarbībai ir ļoti svarīga nozīme, ņemot vērā lielo ekonomisko potenciālu, ko dod pētījumu rezultātu praktiskais pielietojums. Daudzu citu piemēru starpā te jāatzīmē “*Nokia*” un zinātnisko pētījumu atbalstīšana Somijā. Tad zinātne sekmē tehnoloģijas attīstību, kas savukārt veicina izaugsmi un paaugstina labklājību, un visas valsts ieguvums kopumā ir pārsteidzoši liels. Taču dabaszinātnēs šāda sadarbība var būt saistīta ar lielu risku. Iedomājieties zinātniskās pētniecības darbu, ko sponsorē tabakas uzņēmumi, un saistību starp cigaretēm un plaušu vēzi. Ja tas, kas maksā, pasūta arī mūziku, tad zinātnes neatkarība un integritāte var tikt nopietni kompromitēta.

Ja zinātnisko pētījumu izmaksas nepārtraukti palielinās, kādas ir mazo un vidēji lielo valstu izredzes saglabāt savu vietu šajā jomā? Es domāju, ka, pirmkārt, vislabākā

stratēģija būtu sniegt daudz lielāku atbalstu tām nozarēm, kurās šis valstis ir guvušas vislabākos panākumus. Otrkārt, tām vajadzētu pilnībā izmantot iespējas, ko dod starptautiska sadarbība, izveidojot stabilas un ciešas attiecības starp dažādu valstu izcilākajiem zinātniskās pētniecības centriem. Šajā ziņā, piemēram, Eiropas Savienības paplašināšanās process varētu dot potenciāli lielu ieguldījumu kolektīvās zinātniskās pētniecības kapacitātes straujā palielināšanā visā Eiropas kontinentā kopumā. Taču es saku “potenciāli”, jo mums vēl jānoiet garš ceļš, kamēr ES jauno dalībvalstu lielais zinātniskais potenciāls pilnībā tiks integrēts visa Eiropas kontinenta zinātnisko pētījumu attīstības procesos.

Lai kādā kontinentā un valstī zinātne un tehnoloģija varētu strauji attīstīties, katras valsts valdībai jāparedz iepriekš noteikts minimums no IKP zinātnei un zinātniskās pētniecības darbam. Daudzām valstīm, arī Latvijai, tas prasītu uzskatīt zinātnes finansēšanu par daudz lielāku prioritāti nekā līdz šim. Es ceru, ka paplašinātas Eiropas Savienības gadījumā finansējums, kas paredzēts no Sestās ietvarprogrammas, palīdzēs apmierināt vietējo zinātnisko pētnieku vajadzības.

Līdz šim es runāju tikai par dabaszinātnēm un to vajadzībām, tāpēc ka to izmaksas ir visdārgākās, un arī tāpēc, ka tās ir jomas, kur ir visvieglāk iziet ārpus valsts robežām un izveidot starpvalstu sadarbību. Es tagad vēlos uzsvērt, ka sociālās un humanitārās zinātnes nav mazāk svarīgas. Katrai valstij atsevišķi tās pat ir svarīgākas, tāpēc ka ir daudz vairāk iesaistītas un iekļāvušās vietējā kultūrā un sabiedrībā. Zema zinātniskās pētniecības kapacitāte šajā laukā var lielā mērā aizkavēt valsts attīstību.

Humanitārajās zinātnēs ir jomas, kuru pastāvēšana nav tikai valsts nacionālajās interesēs, bet ir valstiska nepieciešamība, piemēram, tādas nozares kā valsts valodas, kultūras un vēstures izpēte. Jebkura suverēna valsts sedz izmaksas to atbalstam. Tās ir jomas, par kuru saglabāšanu un attīstību pirmām kārtām ir atbildīga katras valsts valdība. Katrai modernai valstij ir arī nepieciešama vismaz minimāla kapacitāte sociālajās zinātnēs, kur pētījumu praktiskais pielietojums kļūst arvien uzskatāmāks un ir liels ieguvums visai sabiedrībai kopumā. Mūsdienu pasaulē nav gandrīz nevienas sociālas problēmas, kas neprasītu sociālo zinātņu ieguldījumu, tas var būt saistīts ar problēmas izpratni un tās apmēra noteikšanu vai arī ar daudz grūtāku uzdevumu — atrast tai praktisku risinājumu. Ir ļoti svarīgi saprast, ka sociālo problēmu atrisinājumus nevar pa daļām importēt no citas valsts, tāpat kā nav iespējams pārstādīt palmu tur, kur ir ziemeļu klimats, un bērzu tur, kur ir dienvidu klimats. Ir jāņem vērā vietējo apstākļu sociālie un vēsturiskie aspekti, lai gūtu patiesus panākumus.

Zinātne mums ir devusi vēl nebijušu pasaules izpratni un lielu klāstu tehnoloģisko sasniegumu, ko mēs arvien vairāk uztveram kā pašsaprotamas parādības. Taču zinātne mums ir devusi arī izziņas veidu un domāšanas pamata veidu, kas ir kļuvis — vai nu tas ir labi, vai slikti — par modernā sekulārā humānisma būtisku sastāvdaļu, kas savukārt ir mūsu vispārējās kultūras sastāvdaļa. Rietumu pasaulē zinātne ir attīstījusies

roku rokā ar demokrātijas attīstību. Zinātnes valodas izpratnes izplatīšanās visā pasaulē kļūst arvien nepieciešamāka, nekā tas būtu tad, ja tā nodarbotos ar modernizāciju tikai tehnoloģiskā progresa izpratnē. Zinātniskās domāšanas fundamentālo principu patiesā izpratne var palīdzēt samazināt aizspriedumus, neiecietību un ekstrēmismu.

Ir svarīgi atcerēties, ka zinātne nekādā ziņā neradās pēkšņi un nebija pilnībā attīstījusies kā Atēna, ko radīja Zevs. Tā arī nebija vienota un loģiska sistēma. Tieši pretēji — tās attīstība ir bijusi lēns un nevienmērīgs process gadsimtu garumā, kur viens domātājs nomainīja otru. Taču ir noteikti fundamentāli principi, kas zinātnisko domāšanu padara par revolucionāru alternatīvu reliģijai, ideoloģijai vai filozofijai. Vissvarīgākais no tiem ir tas, ka zinātne atsakās no iepriekš paredzētas patiesības un vispārpieņemtiem autoritatīviem uzskatiem par labu empīriskiem pētījumiem, kas kalpo par pamatu hipotēžu sistemātiskai pārbaudei. To apstiprināšana vai noliegšana ar novēroto faktu palīdzību ir zinātnisko atzinumu vissvarīgākais aspekts, kas padara šīs zināšanas par atvērtu, nevis noslēgtu zināšanu sistēmu.

Zinātniskā metode sagrauj jebkuru jēdzienu par absolūto patiesību un aizstāj to ar mūsdienīgāku ideju par daļējām un relatīvām patiesībām, kas ir atzītas tikai tik ilgi, kamēr to vietā nāk labāka daļēja patiesība. Zinātne atšķiras no reliģiskā fundamentālisma un totalitārās ideoloģijas, kas pieņem noteiktu vispāratzītu zināšanu kopumu kā absolūtu un neapstrīdamu patiesību. Nav svarīgi, vai vispāratzītās zināšanas ir svētie raksti vai ideoloģiskas kompilācijas. Pati ideja par absolūto patiesību liek uzskatīt jebkuru novirzīšanos no tās vai nu par grēku, vai bīstamu kļūdu. Jebkuras patiesības atzišana par absolūtu tad attaisno uzbrukumus sektantismam vai ķecerībai ar jebkuriem līdzekļiem un par jebkuru cenu. Ja nav iespējams piespiest citus atzīt patiesības vienu pareizo versiju ar pārliecināšanu, ir pieļaujams un pat nepieciešams uzspiest to ar spēku.

Zinātne pati, protams, nav brīva no autoritārisma. Zinātniskajā izglītībā ir posms, kurā ir nepieciešama mācību grāmatu sniegto zināšanu uztveršana, atzišana un atgremošana. Ja tas tā nebūtu, katrai jaunai paaudzei vajadzētu no jauna izgudrot rītenī. Tomēr zinātnes patiesais gars saglabājas aktīvā pētnieciskā darbībā, meklējot un sniedzoties pēc zināšanām. Tā ir vēlme un uzdrošināšanās iet tālāk, apgūt neizpētītu teritoriju, ieiet nezināmajā. Tā ir vēlēšanās apgaismot, padarīt necaurredzamo caurredzamu, neskaidro saprotamu un skaidru. Tā ir nodošanās smagam darbam, lai atklātu kaut ko jaunu un pievienotu to esošo zināšanu kopumam. Zinātne dod spēku, atbrīvo un rada apņēmību. Kaut arī tā balstās uz intelektuālo elitārismu, kas piemīt tiem, kas ar to nodarbojas, tās principi ir pilnīgi demokrātiski.

Dāmas un kungi!

Es runāju par nepieciešamību atbalstīt zinātni, jo tā dod lielu ieguvumu katrai valstij. Ir jāatzīst, ka zinātne ir neitrāls instruments, bet tā var būt zobens ar

abpusgriezīgām šķautnēm, ko var izmantot vai nu ar labu, vai ļaunu nolūku, un pat tās labvēlīgie aspekti var izraisīt neparedzētas bīstamas sekas. Pateicoties sasniegumiem teorētiskajā fizikā, tika radīti kodolieroči, kas ir ļoti draudīgi. Mūsu planētas ozona slāni noārda noderīgas ķīmiskas vielas, ko mēs izmantojam ikdienas dzīvē. Antibiotikas ir izglābušas daudzu cilvēku dzīvības, bet tās ir radījušas arī superizturīgus mikrobus, pret kuriem nav iespējams cīnīties. Pesticīdi ir palīdzējuši paaugstināt kultūraugu ražu, bet tie ir arī radījuši jaunus rezistentus kaitēkļus, kas atkal no jauna draud tos iznīcināt. Ģenētiskā inženierija var palīdzēt pabarot pasauli, bet tā var nodarīt nelabojamu kaitējumu genofondu, kas ir attīstījušies tūkstošiem gadu ilgā evolūcijas procesā. Šo uzskaitījumu varētu turpināt bezgala ilgi.

Vissvarīgāk ir atzīt, ka zinātne pati, izmantojot savas metodes, nav un nevar būt arbitrs tam, kas ir labs un kas ļauns. Ētikas jautājumi paliek reliģijas un filozofijas ziņā, bet ir nepieciešams, lai attiecībā uz tiem tiktu panākta vienprātība gan zinātnē, gan sabiedrībā kopumā. Tas nāktu par labu, ja zinātniekiem būtu savs ētikas kodekss, līdzīgs Hipokrata zvērestam, ko dod visi jaunie mediķi. Tas būtu liels solis uz priekšu, ja visas pasaules zinātnieku sabiedrību vienotu kopīgas ētikas vērtības.

Pašreiz notiekošais jaunais globalizācijas process prasa, lai mēs formulētu mērķus, uz kuriem mums jātiecas. Es uzskatu, ka zinātnei ir ļoti svarīga loma šajā procesā. Tomēr jebkuras izmaiņas, kas mums ir padomā, var notikt, ja mēs sakoposim spēkus un gribu, lai to panāktu. Es ceru, ka mums būs gan iztēles spējas, gan griba, lai izvairītos no lielām briesmām un kļūdām. Man ir naiva ticība, ka cilvēce turpinās attīstīties, lai sasniegtu ne tikai arvien augstāku intelektuālo zināšanu līmeni, bet arī arvien augstāku ētikas un integritātes līmeni.

(Tulkojums no angļu val.

Publicēts: Latvijas Vēstnesis, 2003, 19. nov., Nr. 162)

IGAUNIJAS, LATVIJAS UN LIETUVAS ZINĀTŅU AKADĒMIJU SANĀKSMES PROTOKOLS

Viļņa, 2003. gada 6. jūnijs

Sanāksmē piedalās Baltijas valstu trīs zinātņu akadēmiju delegācijas, kuras vada zinātņu akadēmiju prezidenti.

Delegāciju sastāvs:

Igaunijas Zinātņu akadēmija — prezidents Jiri Engelbrehts (vadītājs), viceprezidents P. Tulviste un ģenerālsekretāra vietniece G. Varlamova;

Latvijas Zinātņu akadēmija — prezidents Jānis Stradiņš (vadītājs), viceprezidenti J. Ekmanis un A. Siliņš, ģenerālsekretārs R. Valters, prezidija loceklis T. Millers un prezidenta padomnieks J. Kristapsons;

Lietuvas Zinātņu akadēmija — prezidents Benedikts Juodka (vadītājs), viceprezidenti A. Gaižutis un A. P. Piskarsks, ģenerālsekretāre V. Vasiļauskiene, prezidija locekļi R. Bansevics, V. Kontrimavičs, H. Pagrausks, Starptautisko sakaru dienesta vadītāja V. Skirgailiene un Zinātnes vadības nodaļas vadītājs V. Purons.

Sanāksmes sākumā dalībnieki pauda gandarījumu par visām Baltijas valstīm izteikto uzaicinājumu pievienoties ES un NATO un izteica optimistiskas prognozes par šo procesu rezultātu.

Pievēršoties darba kārtības galvenajiem jautājumiem, secināts, ka pēc 2001. gada akadēmiju sanāksmes Tallinā sadarbība ir paplašinājusies, akadēmiju vadītāju savstarpējie kontakti kļuvuši biežāki, zinātnieku un informācijas apmaiņas apjoms audzis, un trīs Baltijas valstu zinātnisko kopienu intereses starptautiskās organizācijās, forumos, konferencēs u. c. tikušas pārstāvētas labāk.

Pēc informācijas par zinātnes un akadēmiju stāvokli valstīs konstatēts, ka pēdējo divu gadu laikā valsts zinātnes stratēģijas un politikas veidošanas process ir paātrinājies, ko var teikt arī par zinātniskās pētniecības iestāžu sistēmas restrukturizāciju. Labvēlīgu iespaidu atstājusi arī gatavošanās iestājai Eiropas Savienībā.

Igaunijā pieņemta zinātnes un attīstības stratēģija “Uz zināšanām balstīta Igaunija”, izveidoti zinātnes ekselences centri, nodibināta Igaunijas tehnoloģijas aģentūra ESTAG, izstrādāts zinātnieku ētikas kodekss utt.

Latvijā pieņemta Nacionālā inovāciju programma, kurai ir ciešs sakars ar daudzām zinātnes un augsto tehnoloģiju attīstības problēmām. Latvijas zinātnieku, to skaitā Zinātņu akadēmijas locekļu, sekmīgajiem centieniem atcelt relatīvi augsto vecuma cenzu zinātniekiem ir starptautiska nozīme.

Lietuvā, pamatojoties uz valdības oficiālā dokumenta (Baltās grāmatas) par zinātni un augstajām tehnoloģijām secinājumiem un ieteikumiem, noteiktas zinātnes attīstības stratēģijas robežzīmes. Ar aktīvu Zinātņu akadēmijas līdzdalību Seims izstrādājis un

pieņēmis Lietuvas tautsaimniecības attīstības ilglaicīgo (līdz 2015. gadam) stratēģiju. Sakarā ar dažām izmaiņām zinātnes politikā un vadībā pieņemta Likuma par pētniecību un augstāko izglītību pārstrādāta versija un papildināta Lietuvas Zinātņu akadēmijas harta. Virkne agrāk neatkarīgo pētniecisko institūtu kļuvuši par universitātes institūtiem.

Lai gan budžeta finansējums zinātnei pieaug, tas ir acīmredzami nepietiekams. Tas nelabvēlīgi ietekmē zinātni: zinātnes materiāltechniskā nodrošinājuma atjaunošana ir stipri aizkavējusies; zinātnieku zemā atalgojuma un citu apstākļu dēļ arvien vēl turpinās smadzeņu aizplūde; zinātniskā personāla atjaunināšanās process kļuvis lēnāks; plaši izplatījusies augsti kvalificēto speciālistu nevēlamā nodarbinātība dažādos citos darbos utt. Pēdējās tendences ir īpaši izteiktas Lietuvā un Latvijā. Jāatzīmē, ka programmas, kas domātas, lai veicinātu zinātnieku atgriešanos mājās, vai nu vēl nav pieņemtas, vai arī pilnībā nedarbojas.

Runājot par akadēmiju darbības uzlabošanu un sadarbības paplašināšanu, Igaunijas delegācija uzskata par nepieciešamu panākt, lai valdības atzīst zinātni kā vienu no valsts attīstības svarīgākajām prioritātēm. Sakarā ar stāvokļa izmaiņām, ko nosaka pievienošanās ES, jābūt gataviem efektīvi izmantot Eiropas fondus zinātnes finansēšanai.

Latvijas delegācija uzskata, ka zinātniskai sadarbībai jāizmanto jaunas formas: zinātnisko biedrību kontakti, kopīgas konferences, kopīga zinātnisko žurnālu un grāmatu publicēšana u. tml. Vienlaikus ar Baltijas zinātnes integrēšanos Eiropas zinātnē nevajadzētu saraut tradicionālās saites ar Baltijas jūras valstīm, ieskaitot austrumu kaimiņus.

Lietuvas delegācija iesaka pievērst lielāku uzmanību fundamentālo un lietišķo zinātņu līdzsvarotai attīstībai. Tā veicinās stratēģisko tautsaimniecības plānu īstenošanu, tehnoloģiju attīstību, it īpaši augsto tehnoloģiju jomā, zinātnes un tehnoloģijas parku un citu lietišķo zinātņu centru izveidošanu.

Sanāksmes dalībnieki vienbalsīgi atbalstīja delegāciju iesniegtos secinājumus un ieteikumus.

Delegācijas pateicās Balvu komisijai par apbalvojumu piešķiršanu trīs Baltijas valstu zinātniekiem — J. Kristapsonam, J. Kubiļum un P. Tulvistem — un novēlēja panākumus Lietuvas akadēmijas organizētajai 9. Baltijas intelektuālās sadarbības konferencei “Globalizācija, Eiropa un reģionālā identitāte”.

Nākamo akadēmiju sanāksmi nolēma rīkot Rīgā 2005. gadā.

Igaunijas Zinātņu akadēmijas prezidents prof. *Jiri Engelbrehts*

Latvijas Zinātņu akadēmijas prezidents prof. *Jānis Stradiņš*

Lietuvas Zinātņu akadēmijas prezidents prof. *Benedikts Juodka*

9. BALTIJAS INTELEKTUĀLĀS SADARBĪBAS KONFERENCES REZOLŪCIJA

Baltijas intelektuālās sadarbības konferenču iniciatori — Lietuvas, Latvijas, Igaunijas un Somijas vadošie zinātnes un kultūras darbinieki — uzskata tās par pastāvīgi darbojošos pasākumu. Šādu norises kārtību rosinājušas pirmās konferences, kuras no 1935. līdz 1940. gadam notika katru gadu. Tāpēc kopš konferenču atjaunošanas 1999. gadā tās atkal notiek periodiski — ik pēc diviem gadiem. Viļņas konference, kas notiek 2003. gada 6.–7. jūnijā, ir pēc kārtas devītā. Salīdzinājumā ar iepriekšējām, šī konference atšķiras ar plašāku pārstāvniecību no Baltijas jūras reģiona valstīm. Saskaņā ar 8. konferences (Tallinā) rezolūciju uz šo konferenci uzaicināta Polijas Republikas delegācija. Dalībnieku vidū ir arī Dānijas, Vācijas un Norvēģijas zinātnisko institūciju pārstāvji.

Tautas, kas apdzīvo Baltijas jūras piekrasti, atrodas tuvu cita citai. Tas noteica savstarpējos kontaktus, kas vēlāk attīstījās par vairāk vai mazāk intensīvu sadarbību dažādās dzīves jomās. Tāpēc šo konferenču organizatori apspriešanai var vienmēr atrast aktuālas tēmas ekonomikā, politikā, zinātnē, kultūrā un citās sfērās vai arī dažādus to attīstības jautājumus, ieskaitot prognozes. Viedokļu apmaiņa palīdz izprast radušos problēmu cēloņus un specifiku, rast ceļus un apvienot spēkus to risināšanai.

9. Baltijas intelektuālās sadarbības konferenci organizē Lietuvas Zinātņu akadēmija. Nelielu finansiālu atbalstu sniegusi Izglītības un zinātnes ministrija un Lietuvas Zinātnes un studiju fonds. Organizatorisko jautājumu risināšanā daudz palīdzējušas Igaunijas un Latvijas zinātņu akadēmijas un Viļņas Universitāte.

Ar savu dalību konferenci pagodinājuši Somijas Republikas, Vācijas Federatīvās Republikas, Latvijas Republikas un Polijas Republikas vēstnieki, Igaunijas Republikas un Latvijas Republikas vēstniecību un Lietuvas Republikas Seima pārstāvji.

Konferencē piedalās delegāti no Dānijas, Igaunijas, Somijas, Vācijas, Latvijas, Norvēģijas un Polijas. Lietuvu pārstāv ar konferences tēmu saistītie vadošie valsts aģentūru un zinātnes un izglītības iestāžu darbinieki, kā arī ievērojami zinātnieki un kultūras darbinieki. Tradicionālo dalībnieku vidū ir šī pasākuma atdzimšanas iniciatoru — Latvijas, Igaunijas un Lietuvas zinātņu akadēmiju delegācijas, kuras vada to prezidenti.

9. Baltijas intelektuālās sadarbības konferences dominējošā tēma ir “Globalizācija, Eiropa un reģionālā identitāte”. Tā izvēlēta, ņemot vērā nepieciešamību labāk izziņāt pasaulē pieaugošās integrācijas tendenču sekas, kā arī to ietekmi uz specifisko nacionālo un reģionālo iezīmju likteni pēc iestāšanās ES. Šīs aktuālās problēmas, kuras īpaši izpaužas ekonomikā un politikā, konferencē tika apskatītas arī filozofiskā, vēsturiskā, tiesiskā, etnoloģiskā un citos aspektos. Liela uzmanība tika veltīta mazo valstu zinātnē un kultūrai. No 15 konferences ziņojumiem 4 bija veltīti zinātnes

attīstībai un 3 — kultūras mantojuma problēmām. Kopumā konference apliecināja ievērojamos Baltijas valstu panākumus demokrātijas stiprināšanā, citu Eiropas valstu atzīto vērtību attīstīšanā, kā arī nepieciešamību sadarboties, lai šīs pārmaiņas īstenotu. Tāpat arī jāatzīmē, ka vienā no ziņojumiem, kurā analizēti savas valsts Eiropas identitātes vēsturiskie aspekti, konferences rīkotāji dalībniekiem atgādināja par ievērojamu jubilejas datumu tuvošanos — karaļa Mindauga kronēšanas 750. gadadienu un Lietuvas tūkstošgadi (2009. gads).

Integrācijas procesa problēmas, kas sagaida Eiropas valstis, ieskaitot Baltijas jūras reģiona valstis, atspoguļotas materiālos, kuri publicēti periodiskā izdevumā *Dialogue and Universalism*, ko dalībniekiem izsniedza Polijas delegācija.

Konference secināja, ka mūsdienu integrācijas un globalizācijas procesi ir parādības, no kurām nevar izvairīties. Vienlaikus specifiskās nacionālās un reģionālās iezīmes pelna ievēribu ne tikai to vēsturisko sakņu dēļ, bet arī tāpēc, ka tās spēj kalpot kā cilvēces kultūras, pieredzes un visdažādāko dzīves jomu svarīgs bagātināšanas avots. Šos procesus raksturo daži atšķirīgi vai pat pretrunīgi aspekti, tāpēc ir svarīgi, ka tie tiek efektīvi kontrolēti. Īpaši tas attiecas uz mazām valstīm, t. i., uz Baltijas jūras valstu vairākumu. Laikā, kad notiek to integrācijas process Eiropā, vai nu individuālā kārtā vai vienotiem spēkiem ir svarīgi atrast vietu to stingrām pozīcijām kontinenta ekonomikā, kultūrā, zinātnē un citās sfērās, to uzturēšanai un attīstībai. Tas ir arī galvenais veids, kā saglabāt identitāti valstij vai mazākam reģionam ar tā īpašajām etnogrāfiskajām un kultūrvēsturiskajām iezīmēm.

Konferences ziņojumos un to apspriešanā Baltijas intelektuālo konferenču rīkotāji un sponsori uzsvēra sekojošo:

- atbalstīt Igaunijas, Latvijas un Lietuvas pievienošanos ES un NATO;
- stiprināt Baltijas reģiona mazo valstu sadarbību un interešu harmonizāciju, lai tās ieņemtu atbilstošu vietu Eiropas struktūrās;
- nodrošināt plašu informāciju pasaulei un Eiropai par Baltijas reģiona valstīm;
- paplašināt konferences dalībnieku skaitu tā, lai tie aptvertu visas Baltijas jūras reģiona valstis;
- popularizēt konferences idejas kultūras un mākslas kopienu vidū un aicināt tās pievienoties šiem pasākumiem;
- vērsties pie izdevuma *Dialogue and Universalism* un citiem zinātniskiem izdevumiem ar lūgumu publicēt vairāk darbu par Baltijas jūras reģiona vai tā atsevišķu valstu problēmām.

Nākamā Baltijas intelektuālās sadarbības konference notiks 2005. gadā.

Rezolūciju pieņēma 9. Baltijas intelektuālās sadarbības konference.

Viļņā, 2003. gada 7. jūnijā

DOKUMENTI

METI AUGSTĀKĀS IZGLĪTĪBAS, ZINĀTNES UN TEHNOLOĢIJU ATTĪSTĪBAS STRATĒĢIJAI 2003.–2010. GADAM

(Šo dokumentu LZA prezidents Jānis Stradiņš iesniedza Ministru prezidentam Einaram Repšem un izglītības un zinātnes ministram Kārlim Šadurskim tikšanās laikā Latvijas Zinātņu akadēmijā 2003. gada 9. aprīli)

Stratēģiskais mērķis

Izveidot augstāko izglītību, zinātņi un jaunās tehnoloģijas kā Latvijas pilsoniskās sabiedrības, ekonomikas un kultūras ilgtermiņa attīstības stūrakmeni — bāzi sekmīgai Latvijas darbībai Eiropas Savienībā.

1. Galvenie uzdevumi

Nostiprināt augstākās izglītības un zinātnes vadošo lomu sabiedrības attīstībā:

- izveidot universitātes par galvenajiem fundamentālo pētījumu zinātnes centriem Latvijā, kur augsta līmeņa zinātniskā darbība būtu savienota ar augstas kvalitātes akadēmiskajām un profesionālajām studijām pietiekami plašā nozaru spektrā;

- veicināt valsts zinātnisko institūtu attīstību, paredzot to bāzes finansējumu un institūtu pētnieciskā personāla iesaisti perspektīvāko studiju programmu īstenošanā;

- palielināt nodalīta valsts budžeta finansējumu universitātēm zinātnes attīstībai, doktorantūras studiju nodrošināšanai, zinātnes nozaru atbalstam pētnieciskās bāzes un infrastruktūras nostiprināšanai;

- nodrošināt akadēmisko bāzi zinātnes un tehnoloģiju attīstībai, zinātnes un tehnoloģiju parku radišanai;

- sniegt iespējas iegūt augstāko izglītību Latvijas reģionos, mazinot disproporcijas to attīstībā;

- nostiprināt universitāšu un Augstākās izglītības padomes sadarbību, kā arī universitāšu, zinātnisko institūtu, Latvijas Zinātnes padomes, Latvijas Zinātņu akadēmijas un Latvijas Lauksaimniecības un meža zinātņu akadēmijas sadarbību maģistrālo pētniecības virzienu noteikšanā un izvērtēšanā, svarīgāko valsts nozīmes programmu

mērķu un to īstenošanas veidu formulēšanā. Veicināt diskusijas par zinātnes vietu sabiedrībā;

- sagatavot augstākās kvalifikācijas profesionāļus darba tirgum.

Atjaunot zinātnes potenciālu un attīstīt pētījumus inovatīvo tehnoloģiju jomā:

- integrēt zinātniskos pētījumus, augstāko izglītību un modernās tehnoloģijas vienotā inovatīvās darbības vidē;

- saglabāt un vairot tautas kultūras mantojumu, veicinot humanitāro zinātņu (Latvijas vēsture, latviešu valodniecība, etnoloģija u.c.) padziļinātu izkopšanu;

- izveidot tautsaimniecības, socioloģijas, politoloģijas un citu sociālo zinātņu pētījumus mūsdienīgā līmenī;

- radīt vidi un nosacījumus inovatīvai uzņēmējdarbībai (tajā skaitā informāciju tehnoloģijās), efektīvi izmantojot strukturālos fondus, starptautiskos projektus un citus finanšu instrumentus;

- nodrošināt zinātnisko institūtu pētījumu produktivitāti, atpazīstamību un konkurētspēju starptautiskajā aprīvē.

2. Rezultātu un resursu kvantitatīvie indikatori, kas sasniedzami 2010.gadā

Cilvēkresursi:

- studentu skaits	120 000 (pašreiz 118 000)
- doktorantu skaits	4500 (pašreiz 1100)
- profesoru skaits	1000 (pašreiz ~ 500)
- pētniecībā aktīvi strādājošo zinātņu doktoru skaits	5000 (pašreiz ~ 1500)
- pētniecībā nodarbināto cilvēku skaits	12 000 (pašreiz ~ 4500)

Finanšu resursi:

- valsts budžeta dotācija augstākajai izglītībai	1,4% no IKP
- valsts budžeta dotācija zinātnei un pētniecībai, no tā zinātnei universitāšu fakultātēs	1,0% no IKP 0,4% no IKP
- pētniecībai piesaistītais privātais finansējums	1,0 - 1,3% no IKP
- augstākajai izglītībai piesaistītais privātais finansējums	1,0 - 1,4% no IKP

Infrastruktūra:

- jaunveidoti, ar universitātēm un pētniecības institūtiem saistīti zinātnes un tehnoloģiju parki;

- augstskolu un institūtu infrastruktūras modernizācija un optimizācija.

Rezultatīvie indikatori:

- sagatavojamo speciālistu skaits	30 000
- sagatavojamo doktoru skaits	700 (pašreiz — 60)
- SCI publikāciju skaits	1000 (pašreiz 300)
- augsto tehnoloģiju produkcijas daļa valsts eksportā	20–25% (pašreiz — 6%)

Šie indikatori sasniedzami, palielinot zinātnes finansējumu ik gadus vidēji par 0,1% no IKP, līdz ar to zinātnes budžetam 2004.gadā būtu jābūt vismaz 0,3% no IKP (~ 16 milj.Ls).

2004. gada budžetā papildus jāasignē zinātnes cilvēkresursu atjaunošanai (0,5 milj. Ls), bāzes finansējumam pētniecības institūtiem (0,8 milj. Ls), valsts pētījumu programmu īstenošanai ekonomiski nozīmīgās jomās (0,8 milj. Ls), infrastruktūras atjaunošanai (1,1 milj. Ls), Latvijas Akadēmiskās bibliotēkas vajadzībam (0,4 milj. Ls), kā arī lietišķi orientētu pētījumu saiknes starp ražošanu un zinātnei veicināšanai no struktūrfondu (ERAF) līdzekļiem (~ 1,5 milj. Ls), kopā ap 5 milj. Ls apjomā.

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADEMĪJAS AICINĀJUMS “PAR LATVIJU EIROPAS SAVIENĪBĀ”

Rīgā, 2003. gada 09. septembrī

Pēc gadu simteņiem lolotām cerībām un gadu desmitiem īstenotiem pūliņiem Eiropa apvienojusies ekonomiski un strauji attīsta arī savu politisko vienotību. Sagaidāms, ka jau drīzā nākotnē Eiropas Savienība ar saviem 450 miljoniem iedzīvotāju, kopīgo tirgu un ievērojamiem finansiālajiem un intelektuālajiem resursiem varētu kļūt par vienu no pasaules ietekmīgākajiem ekonomiskajiem un politiskajiem spēkiem.

Latvija atrodas izvēles priekšā: vai nu palikt vienai pasaules caurvējos, vai arī pievienoties Eiropas attīstīto valstu saimei, no kuras savulaik tā vardarbīgi tika izrauta. Pievienoties tai Eiropai, kuras Kopiena nekad netika atzinusi Baltijas valstu aneksiju un kuras Parlaments jau 1983. gada 13. janvārī nosodīja padomju koloniālisma politiku Baltijā. Nav daudz tādu reižu mūsu vēsturē, kad tauta pati var izvēlēties, pa kuru ceļu iet — uz priekšu, turp, kur gaida labklājība un drošība, vai palikt uz vietas, lai miņātos savā pašlepnumā un neaizskaramībā, tīksminoties par atgūto suverenitāti.

Lai padomājam ikviens, bez acumirkļa emocijām, sarūgtinājuma, aizvainojuma, par ko īsti visi mēs izšķiramies 20. septembrī.

Mēs aicinām balsot par Latviju Eiropas Savienībā, par mūsu nākotnes labklājību un drošību, par labāku izglītību un laika garam atbilstošu zinātni, par kultūras saglabāšanu un tālākattīstību.

Aicinājumu parakstīja LZA Senāta locekļi:

Jānis Stradiņš, Juris Ekmanis, Andrejs Siliņš, Raimonds Valters, Tālis Millers, Vija Kluša, Elmārs Grēns, Mārtiņš Beķers, Ivars Kalviņš, Dace Markus, Jānis Bērziņš, Ivars Lācis, Juris Jansons, Mārcis Auziņš, Valentīna Skujiņa, Ivars Biļinskis, Edvīns Bērziņš, Viktors Hausmanis, Tālavas Jundzis, Maija Kūle, Jānis Kristapsons.

PAR KĀRĻA MĪLENBAHA GADU Latvijas Zinātņu akadēmijas paziņojums

Šīgada 18. janvārī aprit 150 gadu kopš izcilā valodnieka, pirmā akadēmiski izglītotā latviešu zinātnieka — filologa Kārļa Mīlenbaha piedzimšanas. Būdam skolotājs Talsos, Jelgavā, Rīgā, Kārlis Mīlenbahs par sava mūža sūtību izvēlējās latviešu valodas izpēti un izkopšanu. Mīlenbaha un viņa līdzgaitnieku darba rezultātā latviešu valoda 20. gs. sākumā kļuva par zinātnes un kultūras valodu, un šim apstāklim bija nozīmīga loma arī Latvijas valsts tapšanas procesā.

Kārlis Mīlenbahs (1853–1916) bija daudzu latviešu valodas normu izstrādātājs, nepagurstošs valodas kultūras izkopējs. Viņa vadībā izveidota un 1908. gadā pieņemta latviešu valodas mūsdienīgā ortogrāfija uz latīniskā raksta (antikvas) bāzes. Mīlenbahs ir skaidrojis senus tautu kontaktus, indoeiropiešu valodu kopsakarus, citvalodu ietekmes latviešu valodā. Viņa veikuma virsotne ir bagātīgi savāktais un sistematizētais latviešu vārdu kopojums, ko izredīgētā un papildinātā veidā kā “Latviešu valodas vārdnīcu” 1923.–1932. gadā izdevis dižākais latviešu valodnieks — Mīlenbaha darba turpinātājs leksikogrāfijas jomā profesors Jānis Endzelīns. “Mīlenbaha – Endzelīna vārdnīca” latviešu tautas vērtību krājumā stādāma līdzās Krišjāņa Barona “Latvju Dainām”.

Pēc Valsts valodas komisijas aicinājuma godināt Kārļa Mīlenbaha nemirstīgo veikumu latviešu valodniecībā Latvijas Zinātņu akadēmija pasludina 2003. gadu par *Kārļa Mīlenbaha gadu*. Šo lēmumu vienprātīgi atbalstījis LZA Senāts savā 14. janvāra sēdē.

Šādā kārtā vēlamies uzsvērt zinātnieku, plašas sabiedrības un Latvijas valsts atbildību par latviešu valodas mūsdienīgu attīstību izšķirīgajā vēstures brīdī, kad, Latvijai kļūstot par Eiropas Savienības dalībvalsti, latviešu valoda potenciāli kļūst par vienu no ES oficiālajām valodām.

Globālās informācijas apmaiņas pasaulē konkurenci izturēs tās valodas, kas spēs sekot zinātnes un tehnoloģijas attīstībai, ļaus smalki un niansēti izteikt jēdzienus, domas, izjūtas. Ir reāli jāveido tāda valodas politika, kas nodrošinātu Latvijas sabiedrības integrāciju uz latviešu valodas pamata, garantētu tai konkurētspēju, vienlaikus nodrošinot iespēju saglabāt un attīstīt Latvijas mazākumtautību valodas. Valsts valodas politikā jāparedz latviešu terminoloģijas attīstība, valodas funkcionēšana informāciju tehnoloģijās, datorzinātņu un datortehnikas jomā, valodas kultūras un kvalitātes veicināšana plašsaziņas līdzekļos un sadzīvē. Latviešu valodas zinātniskās izpētes ietvaros nepieciešams izdot K. Mīlenbaha rakstu izlasi, popularizēt viņa zinātnisko mantojumu. Lingvistikas un terminoloģijas problēmām vēl plašāk pievēršams dažādu nozaru speciālistu skats. Paturot vērā, ka Mīlenbahs visu mūžu ir

strādājis par vācu valodas un klasisko valodu skolotāju, uzskatām par lietderīgu arī šodien īpaši intensificēt svešvalodu apgūšanu Latvijā.

Milenbaha gadā būtu jāakceptē latviešu valodas attīstības valsts programma un jānodrošina priekšnoteikumi tās sekmīgai īstenošanai. Latvijas Zinātņu akadēmija aicina 21. gadsimtā jaunos vēstures apstākļos attīstīt mūsu priekšteču — latviešu valodas izpētes un izkopšanas celmlaužu ieceres.

Profesors *Jānis Stradiņš*,
LZA prezidents

Rīgā 2002. gada 14. janvārī

VIENOŠANĀS

par Latvijas Zinātņu akadēmijas un Latvijas Republikas Izglītības un zinātnes ministrijas sadarbību

Lai nodrošinātu uz zināšanām balstītas sabiedrības un ekonomikas izveidi Latvijā, pamatojoties uz Latvijas Zinātņu akadēmijas apzināto nacionālo zinātnisko potenciālu un pieredzi zinātniski organizatorisko jautājumu risināšanā un Latvijas Republikas Izglītības un zinātnes ministrijas aktīvo pozīciju un ieguldījumu stratēģiskā dokumenta “Augstākās izglītības, zinātnes un tehnoloģiju attīstības vadlīnijas 2002.–2010. gadam” izstrādē un īstenošanā, Latvijas Zinātņu akadēmija un Latvijas Republikas Izglītības un zinātnes ministrija vienojas par sekojošām sadarbības jomām:

1. Zinātnes un augstākās izglītības attīstības un modernizācijas veicināšana Latvijā, veidojot šīs jomas par valsts reālām prioritātēm ceļā uz Eiropas Savienību.

2. Aktīva sadarbība zinātnes, augstākās izglītības un tehnoloģiju attīstības stratēģijas dokumentu veidošanā un to virzīšanā apstiprināšanai Saeimā un valdībā.

3. Kopēju pasākumu veikšana zinātnes un moderno tehnoloģiju jaunu virzienu veidošanai, zinātnes popularizēšanai, zinātnes prestiža celšanai skolās un sabiedrībā.

4. Zinātnieku līdzdalība mūža izglītības organizēšanā un laikmetam atbilstošu skolu programmu veidošanā eksaktajās un dabaszinātnēs, vēsturē, latviešu valodā u.c. disciplīnās, zinātnieku un skolotāju sadarbības veicināšana.

5. Augstskolu programmu izvērtēšanas un akreditācijas procesu veicināšana.

6. Sadarbība latviešu zinātniskās terminoloģijas izveidē un tās lietošanā Latvijas izglītības sistēmā.

7. Sadarbības koordinēšana ar ārvalstu un starptautiskajām zinātniskajām un akadēmiskajām institūcijām.

8. Latvijas Zinātņu akadēmijas valdījumā esošo objektu nodošana tās īpašumā.

9. Valsts emeritēto zinātnieku iesaistīšana aktīvā pētniecībā un sabiedriskās aktivitātēs, kluba “*Emeritus*” atbalsts, emeritēto zinātnieku skaita un grantu būtiska palielināšana.

Ministrija iespēju robežās paredz piedalīties atsevišķu LZA balvu piešķiršanā (finansēšanā), kā arī kopā ar Akadēmiju veidot īpašas stipendijas un prēmijas labākajiem doktorantiem un zinātniski orientētajiem skolotājiem.

Abas puses apņemas aktīvi piedalīties Latvijas Zinātņu akadēmijas un Izglītības un zinātnes ministrijas organizētajos pasākumos (konferencēs, semināros u.c.), operatīvi apmainīties ar informāciju par iecerētajām un veicamajām aktivitātēm. Zinātņu akadēmija kā nevalstiska institūcija ir aktīvi iesaistījusies valstiski nozīmīgu

uzdevumu veikšanā, sadarbībā ar Latvijas Zinātnes padomi rosina valsts pētījumu programmas un piedalās to ekspertīzē.

Abas puses atbalsta augstākās izglītības un zinātnes harmonisku attīstību Latvijā atbilstoši starptautiskajiem kritērijiem, akcentē universitāšu un valsts nozīmes pētniecības vadošo centru lomu šajā procesā.

Ministrija kopā ar LZA īpaši uzsver letonikas disciplīnu nozīmību nacionālās identitātes izkopšanā un uzturēšanā, apņemas prioritāri veicināt šīs nozares attīstību un Letonikas centra (asociācijas) izveidi LZA ēkā Augstceltnē ar piemērotām telpām Latviešu folkloras krātuvei un Krišjāņa Barona Dainu skapim, paredzot šim nolūkam nepieciešamo finansējumu.

Prioritārs uzdevums ir gatavot augsti kvalificētu jauno zinātnieku paaudzi, kura 21. gadsimtā sekmīgi pārstāvēs Latvijas zinātni pasaulē. Tas panākams, radikāli paplašinot doktorantūras studijas, veicinot jauno zinātnieku starptautisku apmaiņu bez “smadzeņu noplūdes”, radot reālas darba iespējas dzimtenē. Vispusīgi attīstot augstāko izglītību, veidojot reģionālās augstskolas un koledžas Latvijā, izmantojot pētniecībā gūtos rezultātus tautsaimniecībā un audzinot jaunus pētniekus, Latvijai iespējams nodrošināt stabilas un demokrātiskas valsts nākotni.

Šajā dokumentā minēto uzdevumu konkrētai izpildei Latvijas Republikas Izglītības un zinātnes ministrija slēdz atsevišķus līgumus ar Latvijas Zinātņu akadēmiju vai citām Latvijas zinātniskās pētniecības institūcijām, ar atsevišķiem zinātniekiem vai zinātnieku grupām.

Latvijas Zinātņu akadēmijas
prezidents profesors

Jānis Stradiņš

Latvijas Republikas
izglītības un zinātnes ministrs

Kārlis Greiškals

Rīgā 2002. gada 4. jūlijā

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS UN AKADĒMISKĀS VIENĪBAS “AUSTRUMS” SADARBĪBAS LĪGUMS

Latvijas Zinātņu akadēmija (LZA) un akadēmiskā vienība “Austrums” apzinās savu kopējo atbildību Latvijas akadēmiskās jaunatnes intelektuālo vērtību veidošanā un Latvijas kultūrvēsturiskā un demokrātiskā mantojuma saglabāšanā, attīstot akadēmiskajā vidē Jāņa Čakstes, Gustava Zemgala, Konstantīna Čakstes u.c. Latvijas demokrātu idejas. Latvijas Zinātņu akadēmija un akadēmiskā vienība “Austrums” atbalsta augstākās izglītības harmonisku attīstību Latvijā un akadēmiskās pasaules saistību ar visu Latvijas sabiedrību.

Latvijas Zinātņu akadēmija un akadēmiskā vienība “Austrums” savā 120 gadu pastāvēšanas jubilejā vienojas par:

- sadarbību Latvijas studējošās jaunatnes akadēmisko un radošo interešu veidošanā, t.sk. iedibinot studentu prēmijas un stipendijas;
- sadarbību, veicinot pētījumus par demokrātijas ideju vēsturi un tālākattīstību;
- kopējiem pasākumiem J. Čakstes, K. Čakstes, G. Zemgala u.c. ievērojamu Latvijas zinātnieku un domātāju, politiķu, dažādu nozaru profesionāļu — “Austruma” kādreizējo biedru — kultūrvēsturiskā un idejiskā mantojuma apzināšanā un popularizēšanā;
- sadarbību kopīgu zinātnisku konferenču un diskusiju rīkošanā, kas būtu veltītas valstiskuma un demokrātijas attīstības jautājumiem nacionālā un Eiropas kontekstā;
- sadarbību žurnāla “Akadēmiskā Dzīve” saturiskā un zinātniskā pilnveidošanā un popularizēšanā.

Šo mērķu īstenošana stiprinās Latvijas valsti un sabiedrību un sekmēs to konkurētspēju modernajā pasaulē 21. gadsimtā.

Latvijas Zinātņu akadēmijas prezidents
profesors

Jānis Stradiņš

Akadēmiskās vienības “Austrums”
vecākais

Mārtiņš Tarlaps

Rīgā 2003. gada 2. oktobrī

Latvijas Zinātņu akadēmijas,
Akadēmiķa Viktora Kalnbērza muzeja
un Paula Stradiņa Medicīnas vēstures muzeja
vienošanās par sadarbību

Lai veicinātu Latvijas medicīnas zinātnes popularizēšanu, izcilāko Latvijas ārstu piemiņas saglabāšanu, nacionālajam krājumam atbilstošo muzeja priekšmetu izvērtēšanu un saglabāšanas nodrošināšanu, Latvijas Zinātņu akadēmija, Akadēmiķa Viktora Kalnbērza muzejs un Paula Stradiņa Medicīnas vēstures muzejs vienojas par šādu sadarbību:

1. Latvijas Zinātņu akadēmija un Paula Stradiņa Medicīnas vēstures muzejs apņemas:
 - sadarboties Latvijas mediķu izcilāko sasniegumu un LZA īstenā locekļa, Paula Stradiņa balvas laureāta profesora Viktora Kalnbērza veikuma apzināšanā, iekļaujot tos kopējā valsts zinātnisko pētījumu kontekstā,
 - turpināt vākt un saglabāt memoriālos muzeja eksponātus par profesoru Viktoru Kalnbērzu un viņa laikabiedriem, palīdzēt pilnveidot Akadēmiķa Viktora Kalnbērza muzeja pastāvīgo ekspozīciju un izstādes.
2. Paula Stradiņa Medicīnas vēstures muzejs apņemas:
 - sniegt Akadēmiķa Viktora Kalnbērza muzejam nepieciešamo metodisko palīdzību, īstenojot Latvijas Republikas Muzeju likumu un citus normatīvos aktus, kas reglamentē muzeju darbību,
 - vajadzības gadījumā deponēt eksponātus Akadēmiķa Viktora Kalnbērza muzeja ekspozīcijai,
 - informēt Akadēmiķa Viktora Kalnbērza muzeju par Latvijas Muzeju pārvaldes un muzeju sabiedrisko organizāciju lēmumiem un aktivitātēm, informēt par Eiropas medicīnas zinātņu vēstures muzeju asociācijas lēmumiem un pasākumiem,
 - konsultēt un palīdzēt izvērtēt muzeja eksponātus, nosakot to atbilstību Nacionālā krājuma prasībām.
3. Akadēmiķa Viktora Kalnbērza muzejs apņemas:
 - muzeja darbā realizēt Latvijas Republikas Muzeju likumu un rūpēties par Nacionālā krājumā ietveramo eksponātu saglabāšanu,
 - izvērtēt iespējas par starptautisku zinātnisku pasākumu rīkošanu uz muzeja bāzes.

- muzeja likvidācijas gadījumā par to ziņot Paula Stradiņa Medicīnas vēstures muzejam, kas savukārt apņemas pieņemt Nacionālā krājuma muzeja priekšmetus likumā noteiktajā kārtībā, lai tos saglabātu.

Akadēmiķa Viktora
Kalnbērza muzeja vārdā

Latvijas Zinātņu
akadēmijas prezidents

Paula Stradiņa Medicīnas
vēstures muzeja direktors

Viktors Kalnbērzs

Jānis Stradiņš

Kārlis Ēriks Arons

2003. gada 27. novembrī

Viesītes pilsētas Domes un novadpētniecības muzeja “Sēlija”, Latvijas Zinātņu akadēmijas un Paula Stradiņa Medicīnas vēstures muzeja vienošanās par sadarbību

Lai veicinātu medicīnas un zinātnes sasniegumu un tradīciju popularizēšanu Latvijas novados, izcilāko Latvijas zinātnieku un ārstu piemiņas saglabāšanu, Nacionālajam krājumam atbilstošo muzeja priekšmetu saglabāšanas nodrošināšanu, Latvijas Zinātņu akadēmija, Viesītes pilsētas pašvaldība un tās novadpētniecības muzejs „Sēlija” un Paula Stradiņa Medicīnas vēstures muzejs vienojas par šādu sadarbību:

1. Latvijas Zinātņu akadēmija un Paula Stradiņa Medicīnas vēstures muzejs apņemas:
 - sadarboties zinātnes un medicīnas sasniegumu popularizēšanā, Latvijas mediķu izcilāko sasniegumu un akadēmiķa profesora Paula Stradiņa veikuma apzināšanā, iekļaujot to valsts zinātnisko pētījumu kopējā kontekstā,
 - turpināt vākt un saglabāt memoriālos muzejiskos eksponātus par profesoru Paulu Stradiņu un viņa laikabiedriem, palīdzēt pilnveidot Viesītes novadpētniecības muzeja “Sēlija” pastāvīgo ekspozīciju un izstādes, īpaši ar P. Stradiņa darbību saistīto muzeja daļu, lai vienlaikus plašāk popularizētu Paula Stradiņa dzimto novadu — Sēliju,
 - vākt materiālus Paula Stradiņa zinātniskās biogrāfijas izveidošanai un atbilstošas grāmatas izdošanai.
2. Paula Stradiņa Medicīnas vēstures muzejs apņemas:
 - sniegt Viesītes novadpētniecības muzejam “Sēlija” nepieciešamo metodisko palīdzību, īstenojot Latvijas Republikas Muzeju likumu un citus normatīvos aktus, kas reglamentē muzeju darbību,
 - nepieciešamības gadījumā deponēt eksponātus Viesītes novadpētniecības muzeja „Sēlija” ekspozīcijai,
 - informēt Viesītes novadpētniecības muzeju „Sēlija” par Latvijas Muzeju pārvaldes un muzeju sabiedrisko organizāciju lēmumiem un aktivitātēm, informēt par Eiropas medicīnas zinātņu vēstures muzeju asociācijas lēmumiem un pasākumiem,
 - konsultēt un palīdzēt izvērtēt muzeja eksponātus, nosakot to atbilstību Nacionālā krājuma prasībām.
3. Viesītes pilsētas Dome apņemas sniegt iespējamo atbalstu tās pārziņā esošajam novadpētniecības muzejam “Sēlija”, kura sastāvā iekļautas arī prof. Paula Stradiņa memoriālās telpas zinātnieka dzimtajā mājā.

4. Viesītes novadpētniecības muzejs "Sēlija" apņemas:

- muzeja darbā īstenot Latvijas Republikas Muzeju likumu un rūpēties par Nacionālā krājumā ietveramo eksponātu saglabāšanu,
- izvērtēt iespējas rīkot zinātniskus pasākumus (arī starptautiskus) uz muzeja bāzes,
- muzeja, īpaši Paula Stradiņa memoriālās nodaļas, likvidēšanas gadījumā par to ziņot Paula Stradiņa Medicīnas vēstures muzejam, kas savukārt apņemas pieņemt tematikai atbilstošos Nacionālā krājuma muzeja priekšmetus likumā noteiktajā kārtībā, lai tos saglabātu.

Viesītes pilsētas Domes
priekšsēdētājs

Latvijas Zinātņu
akadēmijas prezidents,
Sēlijas asociācijas
goda prezidents

Paula Stradiņa Medicīnas
vēstures muzeja direktors

Viesītes novadpētniecības
muzeja "Sēlija" vadītāja

Jānis Dimitrijevs

Jānis Stradiņš

Kārlis Ēriks Arons

Ilma Svilāne

2004. gada 12. februārī

LZA Jāņa Labsvīra iedibinātās
Kārļa Ulmaņa balvas
NOLIKUMS

1. Latvijas Zinātņu akadēmija, izpildot tās Goda doktora profesora Jāņa Labsvīra testamentāro novēlējumu, 2003. gadā iedibina viena no Latvijas valsts dibinātāja, tās izcilā valstsvīra Kārļa Ulmaņa (1877–1942) balvu. Balvu piešķir individuāli par lielu ieguldījumu Latvijas tautsaimniecības un valsts vēstures problēmu izpētē un risinājumos. Balvas fondu veido profesora J. Labsvīra Latvijas Zinātņu akadēmijai ziedotie līdzekļi.

2. Kandidātus Kārļa Ulmaņa balvai var izvirzīt LZA locekļi, zinātnisko institūciju padomes, universitāšu vai akadēmiju senāti, fakultāšu domes ne vēlāk kā vienu mēnesi līdz balvas piešķiršanai. Paziņojums par balvas izsludināšanu tiek publicēts presē.

3. Izvirzot kandidātus Kārļa Ulmaņa balvai, iesniedzami šādi dokumenti:

3.1. Motivēts izvirzītāja iesniegums.

3.2. Izvirzītais darbs (darbi).

3.3. Ziņas par kandidātu (CV), norādot darba un mājas adresi, tālruni.

3.4. Izvirzītāja vai kandidāta parakstīta īsa iesniegtā darba (darbu) anotācija latviešu valodā un darba nosaukums arī angļu valodā.

4. Izvirzīšanas dokumenti viena mēneša laikā pēc konkursa izsludināšanas iesniedzami LZA sekretariātā (Akadēmijas laukums 1, Rīga, LV 1524, tālrunis 7223931).

5. Kārļa Ulmaņa balvas piešķiršanai iesniegtos darbus vērtē ekspertu komisija, kuras sastāvu pēc LZA Humanitāro un sociālo zinātņu nodaļas ieteikuma apstiprina LZA prezidijs. Ekspertu komisija lēmumu par balvas piešķiršanu pieņem, aizklāti balsojot.

6. Kārļa Ulmaņa balvas laureāts saņem LZA diplomu, medaļu un naudas balvu.

7. Zinātniskos darbus, par kuriem piešķirta Kārļa Ulmaņa balva, nodod Latvijas Akadēmiskajā bibliotēkā.

2003. gada 20. oktobrī

LZA GADAGRĀMATĀS PUBLICĒTO DOKUMENTU RĀDĪTĀJS

LR likumi, normatīvie akti, koncepcijas

	Gads, lpp.
Latvijas Republikas likumdošana par LZA statusu	1995: 7
Latvijas Republikas Augstskolu likums (izraksts)	1996: 119
Likums "Par valsts nozīmes izglītības, kultūras un zinātnes objektiem un nacionālajām sporta bāzēm"	1996: 124
Latvijas Republikas Ministru kabineta Nolikums par valsts emeritētā zinātnieka nosaukuma piešķiršanu	1996: 115
LR MK Nolikums par Valsts emeritētā zinātnieka nosaukuma piešķiršanu	1998: 158
Zinātnieka ētikas kodekss	1998: 145
Latvijas Republikas likums "Par zinātnisko darbību"	1999: 219
Latvijas Republikas Zinātnes attīstības nacionālā koncepcija	1999: 205
Meti augstākās izglītības, zinātnes un tehnoloģiju attīstības stratēģijai 2003.–2010.gadam	2004: 208

LZA normatīvie dokumenti

LZA Harta (un turpmāk katru gadu)	1992/93: 7
LZA Statūti (un turpmāk katru gadu)	1992/93: 12
LZA Statūti, ar 2002.g. labojumiem	2003: 16
LZA simbolika (krāsas, ģerbonis, karogs)	1992/93: 25
LZA ģerbonis. Heraldiskais apraksts	2003: 15
Nolikums par LZA Valdi (1994)	1995: 116
LZA valdes nolikums (1998)	1999: 238
Nolikums par LZA goda doktora (<i>Dr.h.c.</i>) grāda piešķiršanas kārtību	1995: 118
Pagaidu nolikums par LZA vēlēšanām	1995: 121
LZA Uzraudzības padomes nolikums	1999: 236

Nolikums par LZA locekļu pārvēlēšanām sakarā ar pastāvīgās dzīves vietas maiņu	1999: 240
Nolikums par jaunu LZA locekļu vēlēšanām	2000: 194

LZA paziņojumi

LZA aicinājums valsts varas institūcijām par latviešu valodu	1999: 198
LZA vēstījums sakarā ar Salaspils pētnieciskā kodolreaktora darbības apstādīnāšanu	1999: 199
LZA paziņojums par kādu bēdīgu un pamācošu pagātnes lappusi Latvijas bioloģijas un lauksaimniecības zinātņu vēsturē	1999: 201
Augstākās izglītības padomes, Latvijas Zinātnes padomes un LZA atklātā vēstule sakarā ar budžeta samazināšanu augstākajai izglītībai un zinātnei	1999: 203
LZA paziņojums par ozona slāņa sarūkšanas bīstamajām sekām	2001: 186
LZA aicinājums pievērst īpašu uzmanību valsts intelektuālā potenciāla saglabāšanai un attīstībai	2001: 189
Latvijas Zinātņu akadēmijas aicinājums “Par Latviju Eiropas Savienībā” (2003. gada 09. septembrī).	2004: 211
Par Kārļa Milēnbaha gadu (Latvijas Zinātņu akadēmijas paziņojums).	2004: 212

Sadarbības līgumi

LZA un Rīgas Latviešu biedrības sadarbības līgums	1997: 138
Deklarācija par sadarbību starp LZA un Latvijas Universitāti	2000: 186
LZA un Latvijas Kultūras fonda sadarbības līgums	2000: 188
LZA un Latvijas Reģionālās arhitektūras akadēmijas sadarbības līgums	2001: 191
Deklarācija par sadarbību starp LZA un Rīgas Tehnisko universitāti	2001: 192
Deklarācija par Latvijas Zinātņu akadēmijas un Daugavpils Universitātes sadarbību	2002: 190
Vienošanās par Latvijas Zinātņu akadēmijas un LR aizsardzības ministrijas sadarbību	2002: 192
Latvijas Zinātņu akadēmijas un Latvijas Medicīnas akadēmijas / Rīgas Stradiņa universitātes sadarbības līgums	2003: 186

Latvijas Zinātņu akadēmijas, Latvijas Lauksaimniecības un meža zinātņu akadēmijas un Latviešu akadēmisko mācībspēku un zinātnieku apvienības vienošanās par sadarbību	2003: 188
Vienošānās par Latvijas Zinātņu akadēmijas un Latvijas Republikas Izglītības un zinātnes ministrijas sadarbību	2004: 214
Latvijas Zinātņu akadēmijas un Akadēmiskās vienības “Austrums” sadarbības līgums.	2004: 216
Latvijas Zinātņu akadēmijas, Akadēmiķa Viktora Kalnbērza muzeja un Paula Stradiņa Medicīnas vēstures muzeja vienošanās par sadarbību	2004: 217
Viesītes pilsētas Domes un novadpētniecības muzeja “Sēlija”, Latvijas Zinātņu akadēmijas un Paula Stradiņa Medicīnas vēstures muzeja vienošanās par sadarbību	2004: 219

Līgumi, balvu un fondu nolikumi

Nolikums par LZA Sociālās palīdzības fondu	1995: 120
LZA Magdas un Hermaņa Štaudingeru fonda noteikumi	1996: 114
LZA un publiskās a/s “Grindeks” vienošanās par sadarbību un a/s “Grindeks” gada balvām un prēmijām zinātnē	1999: 233
LZA un a/s “Aldaris” vienošanās par sadarbību un a/s “Aldaris” gada balvām zinātnē	1999: 234
Nolikums par LZA un pva/s “Latvenergo” Gada balvu inženierzinātnēs un enerģētikā piešķiršanas kārtību	2000: 190
LZA, a/s “Dati” un Latvijas Izglītības fonda mērķprogrammas “Izglītībai, zinātnei un kultūrai” vienošanās par sadarbību un gada balvām	2000: 192
Nolikums par LZA un a/s “RD ALFA” balvām fizikā un tās inžnierpielietojumos un to piešķiršanas kārtību	2001: 194
LZA, firmas “ITERA Latvija” un Latvijas Izglītības fonda mērķprogrammas “Izglītībai, zinātnei un kultūrai” vienošanās par sadarbību un gada balvām	2001: 196
Eiropas Zinātņu un mākslu akadēmijas Latvijas balvas (kopā ar Latvijas Zinātņu akadēmiju) nolikums	2002: 193
Latvijas Zinātņu akadēmijas, va/s “Latvijas Gaisa satiksme” un Latvijas Izglītības fonda mērķprogrammas “Izglītībai, zinātnei un kultūrai” vienošanās par sadarbību un gada balvām	2002: 195

Latvijas Zinātņu akadēmijas, SIA <i>Lattelekom</i> un Latvijas Izglītības fonda mērķprogrammas “Izglītībai, zinātnei un kultūrai” vienošanās par sadarbību un gada balvām	2002: 197
Latvijas Zinātņu akadēmijas un Rīgas domes Rīgas balvas iedibināšanas līgums	2002: 199
Latvijas Zinātņu akadēmijas un SIA “Biznesa augstskola Turība” Rīgas balvas iedibināšanas līgums	2002: 200
Latvijas Zinātņu akadēmijas, a/s “Latvijas gāze” un Latvijas Izglītības fonda vienošanās par sadarbību un gada balvām	2003: 190
Latvijas Zinātņu akadēmijas un Paula Stradiņa Medicīnas vēstures muzeja vienošanās par sadarbību un gada balvām	2003: 192
Latvijas Zinātņu akadēmijas, va/S “Latvijas Gaisa satiksme” un Latvijas Izglītības fonda vienošanās par sadarbību un stipendijām	2003: 194
LZA Jāņa Labsvīra iedibinātās Kārļa Ulmaņa balvas nolikums	2004: 221

Starptautiskā sadarbība. Baltijas un Ziemeļvalstu zinātņu akadēmiju sadarbība

Igaunijas, Lietuvas, Latvijas Zinātņu akadēmiju prezidiju kopējās sēdes protokols	1990: 39
Latvijas Zinātņu akadēmijas, Igaunijas Zinātņu akadēmijas un Lietuvas Zinātņu akadēmijas līgums par zinātnisko sadarbību	1992: 52
Latvijas Zinātņu akadēmijas, Lietuvas Zinātņu akadēmijas un Igaunijas Zinātņu akadēmijas prezidiju kopīgais Komunikē (Viļņa, 12.11.1991)	1992: 54
Igaunijas, Latvijas un Lietuvas zinātņu akadēmiju vadītāju apspriedes komunikē	1996: 111
Igaunijas Republikas, Latvijas Republikas, Lietuvas Republikas parlamenti	1996: 113
Baltijas un Ziemeļvalstu zinātņu akadēmiju konferences komunikē	1997: 124
Baltijas zinātņu akadēmiju prezidentu kopīgais paziņojums	1997: 128
Baltijas valstu zinātņu akadēmiju komunikē “Par kopīgām pētījumu programmām”	1997: 129
Programma “Enerģētika”	1997: 130
Programma “Baltijas jūra”	1997: 131
Programma “Baltonika”	1997: 133

Baltijas un Ziemeļvalstu zinātņu akadēmiju 1997.gada konferences dokumenti	1998: 152
Baltijas un Ziemeļvalstu zinātņu akadēmiju konferences komunikē . .	1998: 152
Baltijas valstu zinātņu akadēmiju prezidentu sanāksmes protokols . .	1998: 154
Trešās Baltijas un Ziemeļvalstu zinātņu akadēmiju konferences komunikē	1999: 191
Baltijas valstu zinātņu akadēmiju prezidentu sanāksmes protokols . .	1999: 194
Baltijas studiju veicināšanas asociācijas un Baltijas valstu zinātņu akadēmiju vienošanās memorands	1999: 197
Baltijas valstu zinātņu akadēmiju konferences komunikē	2000: 173
<i>J. Stradiņš. Atklāšanas runa 7. Baltijas intelektuālās sadarbības konferencē</i>	2000: 176
<i>V. Viķe-Freiberga. Uzruna 7. Baltijas intelektuālās sadarbības konferencē</i>	2000: 180
7. Baltijas intelektuālās sadarbības konferences rezolūcija	2000: 184
<i>V. Viķe-Freiberga. Zinātniskajai domai ir cieša kopība ar demokrātijas garu</i>	2004: 199
Igaunijas, Latvijas un Lietuvas zinātņu akadēmiju sanāksmes protokols (Viļņa, 2003. gada 6. jūnijs)	2004: 204
9. Baltijas intelektuālās sadarbības konferences rezolūcija	2004: 206

Starptautiskā sadarbība. Divpusējās sadarbības līgumi

Vienošāns memorands par zinātnisko sadarbību starp Londonas Karalisko biedrību un LZA	1992: 46
LZA un Norvēģijas Zinātnes un literatūras akadēmijas zinātniskās sadarbības līgums	1992: 46
Eiropas Zinātņu un mākslu akadēmijas un LZA sadarbības līgums . .	1992: 48
Eiropas–Latvijas institūts kultūras un zinātniskai apmaiņai (Konstitūcija)	1992: 49
LZA un Somijas akadēmijas sarunu memorands	1992: 51
UNESCO un LZA zinātniskās sadarbības līgums	1998: 156
LZA noteikumi par piedalīšanos starptautiskajās zinātniskās apmaiņas programmās	1997: 136

Starptautiskā sadarbība. Zinātnes attīstības vispārīgās problēmas

<i>J. Stradiņš</i> . “Zinātne XXI gadsimtam — jaunas saistības”. Runa Pasaules zinātnes konferencē Budapeštā (1999. gada jūnijā–jūlijā) . . . 2000: 161
Pasaules zinātnes konferences Budapeštā Deklarācija par zinātņi un zinātnes sasniegumu izmantošanu (1999. gada 1. jūlijā) 2000: 164
Pāreja uz ilgtspēju 21. gadsimtā. Pasaules zinātņu akadēmiju paziņojums (Tokija, 2000. gada maijs) 2001: 179

GALVENĀS ZINĀTNISKĀS INSTITŪCIJAS UN IESTĀDES LATVIJĀ

Gadagrāmatas šīs nodaļas mērķis — dot ieskatu Latvijas zinātnes struktūrā vispār. Diemžēl šis pārskats nav pilnīgs, jo no zinātniskajiem institūtiem tajā ietverti tikai tie, kuriem ir juridiskas personas tiesības, bet nav minētas universitāšu citas struktūrvienības.

LATVIJAS REPUBLIKAS IZGLĪTĪBAS UN ZINĀTNES MINISTRIJA

Vaļņu ielā 2, Rīga, LV 1050
Tel.: 7226209. Fakss: 7223105. E pasts: izm@izm.gov.lv
<http://www.izm.gov.lv>

Ministrs Juris RADZEVIČS

Valsts sekretāra vietnieks zinātnes jautājumos Dr.sc.ing. Valdis EGLE
Tel.: 7047902. Fakss: 7229031. E pasts: valdis.egle@izm.gov.lv

Augstākās izglītības un zinātnes departaments

Direktors Dr.chem. Jānis ČAKSTE

Tel.: 7047899. Fakss: 7243126. E pasts: janis.cakste@izm.gov.lv

Direktora vietnieks Dr.sc.ing. Anatolijs MELNIS

Tel.: 7047843. Fakss: 7243126. E pasts: anatolijs.melnis@izm.gov.lv

Zinātnes nodaļas vadītāja Dr.biol. Maija BUNDULE

Tel.: 7047896. Fakss: 7243126. E pasts: maija.bundule@izm.gov.lv

Vecākais referents Dr.habil.phys. Vilnis DIMZA

Tel.: 7047897. Fakss: 7243126. E pasts: vilnis.dimza@izm.gov.lv

Vecākais referents Dr.silv. Andris AIRE

Tel.: 7047893. Fakss: 7243126. E pasts: andris.aire@izm.gov.lv

Vecākā referente Ineta KURZEMNIECE

Tel.: 7047895. Fakss: 7243126. E pasts: ineta.kurzemniece@izm.gov.lv

LATVIJAS ZINĀTNES PADOME

Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV-1050
Tel.: 7223480. Fakss: 7223211. E pasts: lzp@lza.lv
<http://www.lzp.lv>

Padomes priekšsēdētājs Juris EKMANIS, LZA īst.loc. *Dr.habil.phys.*
Tel.: 7223644, 7551373. Fakss: 7821153, 7550839. E pasts: ekmanis@lza.lv
Priekšsēdētāja vietnieks Juris JANSONS, LZA īst.loc. *Dr.habil.sc.ing.*
Tel.: 7551145. Fakss: 7920467. E pasts: jansons@pmi.lv

Padomes locekļi

Mārcis AUZIŅŠ, LZA īst.loc. *Dr.habil.phys.*
Tel.: 7033750. Fakss:7033751. E pasts: marcis.auzins@lu.lv
Jānis BĀRZDIŅŠ, LZA īst.loc. *Dr.habil.sc.comp.*
Tel.: 7224363. Fakss:7820153. E pasts: janis.barzdins@mii.lu.lv
Edīte BIRĢELE, *Dr.habil.biol.*
Tel.: 3027664. Fakss: 3027344. E pasts: ebirgele@cs.ltu.lv
Valdis EGLE, *Dr.sc.ing.*
Tel.: 7047902. Fakss: 7229031. E pasts: valdis.egle@izm.gov.lv
Jānis GRABIS, LZA īst.loc. *Dr.habil.sc.ing.*
Tel.: 7944711. Fakss: 7800779. E pasts: grabis@nki.lv
Elmārs GRĒNS, LZA īst.loc. *Dr.habil.biol.*
Tel.: 7808003. Fakss: 7442407. E pasts: grens@biomed.lu.lv
Benedikts KALNAČS, LZA kor.loc. *Dr.habil.philol.*
Tel.: 7212872, 7229017. Fakss: 7229017. E pasts: litfom@lza.lv
Ivars KNĒTS, LZA īst.loc. *Dr.habil.sc.ing.*
Tel.: 7089300. Fakss: 7089302. E pasts: knets@latnet.lv
Aīda KRŪZE, *Dr.paed.*
Tel.: 7033877. Fakss: 7034896. E pasts: kruze@lanet.lv
Dace MARKUS, LZA īst.loc. *Dr.habil.philol.*
Tel.: 7034844. Fakss: 7226601. E pasts: markus@latnet.lv
Indriķis MUIŽNIEKS, LZA īst.loc. *Dr.habil.biol.*
Tel.: 7034401. Fakss: 7034302. E pasts: Indrikis.Muiznieks@lu.lv
Iveta OZOLANTA, *Dr.habil.med.*
Tel.: 7409116. Fakss: 7471815. E pasts: iveta_o@rsu.lv
Uldis RAITUMS, LZA kor.loc. *Dr.habil.math.*
Tel.: 7211421. Fakss: 7820153. E pasts: uldis.raitums@mii.lu.lv
Leonīds RIBICKIS, LZA kor.loc. *Dr.habil.sc.ing.*
Tel.: 7089415. Fakss: 7820094. E pasts: leonids.ribickis@rtu.lv

Baiba RIVŽA, LZA īst.loc. *Dr.habil.oec.*

Tel.: 7223392. Fakss: 7220423. E pasts: aip@aip.lv

Andrejs SILIŅŠ, LZA īst.loc. *Dr.habil.phys.*

Tel.: 7211405. Fakss: 7821153. E pasts: silins@lza.lv

Jānis STRADIŅŠ, LZA īst.loc. *Dr.habil.chem., Dr.hist.h.c.*

Tel.: 7213663, 7555987. Fakss: 7821153. E pasts: lza@lza.lv

Henns TUHERMS, *Dr.habil.sc.ing.*

Tel./fakss: 30 29184. E pasts: henn@cs.llu.lv

Raimonds VALTERS, LZA īst.loc. *Dr.habil.chem.*

Tel.: 7225361, 7089231. Fakss: 7821153. E pasts: rvalters@latnet.lv

Pēteris ZĀLĪTIS, LZA kor.loc. *Dr.habil.silv.*

Tel.: 7942895. Fakss: 7901359. E pasts: zalitis@silava.lv

Henriks ZENKEVIČS, LZA kor.loc. *Dr.habil.biol.*

Tel.: 7945434. Fakss: 7944986. E pasts: zenkevics@email.lubi.edu.lv

Andris ZICMANIS, LZA kor.loc. *Dr.habil.chem.*

Tel.: 7372573. Fakss: 7820113. E pasts: zicmanis@latnet.lv

Pēteris ZVIDRIŅŠ, LZA īst.loc. *Dr.habil.oec.*

Tel./fakss: 7034787. E pasts: zvidrins@lanet.lv

Zinātnes padomes valde

Juris EKMANIS, Juris JANSONS, Edīte BIRĢELE, Valdis EGLE,
Jānis GRABIS, Elmārs GRĒNS, Benedikts KALNAČS, Jānis STRADIŅŠ.

Ekspertu grupa, kas piedalās valdes sēdēs

Ivars KNĒTS, Tālis MILLERS, Andrejs SILIŅŠ, Aivars TABUNS,
Pēteris ZVIDRIŅŠ.

Zinātnes padomes sekretariāts

Zinātniskais sekretārs Miervaldis VAIVARS, *Dr.sc.ing.*

Tel.: 7223480. Fakss: 7223211. E pasts: vaivars@lza.lv

Zinātniskā sekretāra vietniece Gaļina KAĻIŅINA

Tel.: 7225164. Fakss: 7223211. E pasts: lzp@lza.lv

Galvenā speciāliste Irīna SOLOMEŅNIKOVA, *Dr.chem.*

Tel.: 7223211. Fakss: 7223211. E pasts: irina@lza.lv

Vecākā speciāliste Māra PUTNIŅA

Tel.: 7223211. Fakss: 7223211. E pasts: putnina@lza.lv

Galvenā grāmatvede Mirdza SERGEJEVA

Tel.: 7223285. Fakss: 7223211. E pasts: mirdza@lza.lv

Zinātnes starptautiskās koordinācijas centrs

Vadītāja Māra SNIKERE

Tel.: 7089313. Fakss: 7089312. E pasts: snikere@latnet.lv

Zinātnes padomes nozaru ekspertu komisiju priekšsēdētāji

1. Informātika

Jānis GRUNDSPENĶIS, LZA īst.loc. *Dr.habil.sc.comp.*

Tel.: 7089581. Fakss: 7089584. E pasts: jgrun@itl.rtu.lv

2. Mehānika, mašīnbūve, enerģētika

Juris JANSONS, LZA īst.loc. *Dr.habil.sc.ing.*

Tel.: 7551145. Fakss: 7920467. E pasts: jansons@pmi.lv

3. Fizika, matemātika, astronomija

Leonids BULIGINS, *Dr.phys.*

Tel.: 7033777. Fakss: 7033777. E pasts: lbulig@lanet.lv

4. Ķīmija

Andris ZICMANIS, LZA kor.loc. *Dr.habil.chem.*

Tel.: 7372573. Fakss: 7820113. E pasts: zicmanis@latnet.lv

5. Tehnoloģijas (ķīmijas, materiālu, farmācijas) zinātniskie pamati

Mārtiņš KALNIŅŠ, LZA īst.loc. *Dr.habil.sc.ing.*

Tel.: 7089218. Fakss: 7615765. E pasts: martinsk@parks.lv

6. Bioloģija, ekoloģija, ģeogrāfija, ģeoloģija

Viesturs MELECIS, *Dr.biol.*

Tel.: 7944988. Fakss: 7944986. E pasts: vmelecis@email.lubi.edu.lv

7. Molekulārā bioloģija, mikrobioloģija, biotehnoloģija, virusoloģija

Uldis KALNENIEKS, *Dr.biol.*

Tel.: 7034887. Fakss: 7034885. E pasts: kalnen@lanet.lv

8. Medicīnas zinātnes

Maija EGLITE, *Dr.habil.med.*

Tel.: 7409139. Fakss: 7409139; 7471815. E pasts: ivarsv@delfi.lv

9. Lauksaimniecības zinātnes

Antons RUŽA, *Dr.habil.agr.*

Tel./fakss: 30 05629. E pasts: aruza@cs.llu.lv

10. Vēsture (tai skaitā kultūras vēsture)

Andrejs VASKS, LZA kor.loc. *Dr.habil.hist.*

Tel.: 7280874, 7216769. Fakss: 7225044. E pasts: vasks@lanet.lv

11. Valodniecība, literatūrzinātne, folkloristika, mākslas zinātnes

Benedikts KALNAČS, LZA kor.loc. *Dr.habil.philol.*

Tel.: 7229017, 7212872. Fakss: 7229017. E pasts: litfom@lza.lv

12. Filozofija, socioloģija, psiholoģija, pedagoģija

Ella BUCENIECE, *Dr.phil.*

Tel.: 7226470. Fakss: 7210806. E pasts: imants@sal.lv

13. Ekonomikas zinātnes, juridiskās zinātnes

Andris SPROĢIS, *Dr.habil.oec.*

Tel./fakss: 7569197. E pasts: asprogis@latnet.lv

14. Mežzinātnes

Henns TUHERMS, *Dr.habil.sc.ing.*

Tel./fakss: 30 29184. E pasts: henn@cs.llu.lv

AUGSTĀKĀS IZGLĪTĪBAS PADOME

Meistaru ielā 21, Rīga, LV-1050

Tel.: 7223392. Fakss: 7220423. E pasts: aip@aip.lv

<http://www.aip.lv>

Padomes priekšsēdētāja Baiba RIVŽA, *Dr.habil.oec.*

Tel.: 7223392. Fakss: 7220423. E pasts: aip@aip.lv, rivza@cs.llu.lv

Priekšsēdētājas vietnieks Juris EKMANIS, *Dr.habil.phys.*

Tel.: 7223644. Fakss: 7821153. E pasts: ekmanis@lza.lv

VALSTS ZINĀTNISKĀS KVALIFIKĀCIJAS KOMISIJA

Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1524

Tel.: 7223931. Fakss: 7821153. E pasts: alma@lza.lv

Komisijas priekšsēdētājs LZA īst.loc. *Dr.habil.chem.* Raimonds VALTERS

Zin. sekretāre *Dr.chem.* Alma EDŽIŅA

VALSTS EMERITĒTO ZINĀTNIEKU PADOME

Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1524
Tel.: 7220725. Fakss: 7821153. E pasts: chem@lza.lv
<http://www.lza.lv/lat/emerit/emerit.htm>

Padomes priekšsēdētājs LZA īst.loc. *Dr.habil.biol.* Mārtiņš BEĶERS

Zin. sekretāre *Dr.chem.* Baiba ĀDAMSONE

LAUKSAIMNIECĪBAS UN MEŽA ZINĀTŅU AKADEMIJA

Republikas laukumā 2, Rīga, LV 1981
Tel./ Fakss: 7027343. E pasts: llmza@latnet.lv
<http://www.llmza.lv>

Prezidente LZA īst.loc. *Dr.habil.oec.* Baiba RIVŽA

Viceprezidenti: LZA īst.loc. *Dr.habil.agr., Dr.med.vet.* Aleksandrs JEMEĻJANOVŠ

LZA īst.loc. *Dr.habil.sc.ing.* Uldis VIESTURS

Dr.sc.ing., Dr.agr.h.c. Pēteris BUŠMANIS

Zinātniskais sekretārs *Dr.agr.* Mārtiņš BELICKIS

LATVIJAS ZINĀTNIEKU SAVIENĪBA

Akadēmijas laukumā 1 (611a. ist.), Rīga, LV 1524
Tel./fakss: 7212706. E pasts: lzs@lza.lv
<http://www.lvzs.lv>

Padomes priekšsēdētājs *Dr.paed.* Uldis GRĀVĪTIS

Valdes priekšsēdētājs *Dr.sc.ing.* Aivars ĀBOLTIŅŠ

LATVIJAS UNIVERSITĀTES UN AUGSTSKOLAS

LATVIJAS UNIVERSITĀTE

Raiņa bulv. 19, Rīga, LV 1586
Tel.: 7034320. Fakss: 7034513. E pasts: lu@lu.lv
<http://www.lu.lv/>

Rektors LZA īst.loc. *Dr.habil.phys.* Ivars LĀCIS

Zinātņu prorektors LZA īst.loc. *Dr.habil.biol.* Indriķis MUIŽNIEKS

RĪGAS TEHNISKĀ UNIVERSITĀTE

Kaļķu ielā 1, Rīga, LV 1658
Tel.: 7089300. Fakss: 7089302. E pasts: rtu@adm.rtu.lv
<http://www.rtu.lv/>

Rektors LZA īst.loc. *Dr.habil.sc.ing.* Ivars KNĒTS
Zinātņu prorektors LZA kor.loc. *Dr.habil.sc.ing.* Leonids RIBICKIS

LATVIJAS SPORTA PEDAGOĢIJAS AKADĒMIJA

Brīvības gatvē 333, Rīga, LV 1006
Tel.: 7543433. Fakss: 7543480. E pasts: kanceleja@lspa.lanet.lv
<http://lspa.lanet.lv>

Rektors *Dr.paed.* Uldis GRĀVĪTIS

DAUGAVPILS UNIVERSITĀTE

Vienības ielā 13, Daugavpils, LV 5400
Tel.: 54 22180. Fakss: 54 22890. E pasts: dau@dau.lv
<http://www.dau.lv/>

Rektore *Dr.habil.philol.* Zaiga IKERE

LIEPĀJAS PEDAGOĢIJAS AKADĒMIJA

Lielā ielā 14, Liepāja, LV 3401
Tel.: 34 23568. Fakss: 34 24223. E pasts: lpa@lieppa.lv
<http://www.lieppa.lv/>

Rektore *Dr.philol.* Gunta SMILTNIECE

LATVIJAS LAUKSAIMNIECĪBAS UNIVERSITĀTE

Lielā ielā 2, Jelgava, LV 3001
Tel.: 30 22584. Fakss: 30 27238. E pasts: rector@cs.llu.lv
<http://www.llu.lv/>

Rektors *Dr.sc.ing., Dr.agr.h.c.* Pēteris BUŠMANIS
Zinātņu prorektors *Dr.habil.sc.ing.* Pēteris RIVŽA

RĪGAS STRADIŅA UNIVERSITĀTE

Dzirciema ielā 16, Rīga, LV 1007
Tel.: 7409211. Fakss: 471815. E pasts: rsu@rsu.lv
<http://www.aml.lv/>

Rektors *Dr.habil.med.* Jānis VĒTRA
Zinātņu prorektore *Dr.habil.med.* Iveta OZOLANTA

LATVIJAS MĀKSLAS AKADEMIJA

Kalpaka bulv. 13, Rīga, LV 1867
Tel.: 7332202. Fakss: 7228963. E pasts: lma@latnet.lv
<http://www.lma.lv/>

Rektors Jānis Andris OSIS

J. VĪTOLA LATVIJAS MŪZIKAS AKADEMIJA

Kr. Barona ielā 1, Rīga, LV 1050
Tel.: 7228684. Fakss: 7820271. E pasts: latmusic@music.lv
<http://www.lmuza.lv/academy/>

Rektors Juris KARLSONS

LATVIJAS POLICIJAS AKADEMIJA

Ezermalas ielā 8, Rīga, LV 1014
Tel.: 7551437. Fakss: 7551070. E pasts: inguna.trule@polak.edu.lv
<http://www.polak.edu.lv/>

Rektore *Dr.iur.* Ārija MEIKALIŠA

LATVIJAS KULTŪRAS AKADEMIJA

Ludzas ielā 24, Rīga, LV 1003
Tel.: 7140175. Fakss: 7141012. E pasts: admin@lka.edu.lv
<http://www.lka.edu.lv/>

Rektors Jānis SILIŅŠ

NACIONĀLĀ AIZSARDZĪBAS AKADEMIJA

Ezermalas ielā 6/8, Rīga, LV 1014
Tel.: 7076881. Fakss: 7076888. E pasts: post@naa.mil.lv
<http://www.mil.lv/>

Rektora p.i. Normunds AIZPURS

LATVIJAS JŪRAS AKADEMIJA

Kronvalda bulv. 6, Rīga, LV 1206
Tel.: 7321161. Fakss: 7830138. E pasts: lma@lma.lv
http://www.aic.lv/ENIC/lat/enic/augst_izg_99/LJA/default.htm

Rektors *Dr.sc.ing.* Jānis BĒRZIŅŠ

RĪGAS EKONOMIKAS AUGSTSKOLA

Strēlnieku ielā 4a, Rīga, LV 1010
Tel.: 7015800. Fakss: 7830249. E pasts: office@sseriga.edu.lv
<http://www2.sseriga.edu.lv>

Rektors Anderss PĀLZOVS (*Anders Paalzow*)

RĒZEKNES AUGSTSKOLA

Atbrīvošanas alejā 90, Rēzekne, LV 4600
Tel.: 46 23709. Fakss: 46 25901. E pasts: ra@ru.lv
<http://www.ru.lv/>

Rektore *Dr.sc.ing.* Irēna SILINEVIČA

RĪGAS PEDAGOĢIJAS UN IZGLĪTĪBAS VADĪBAS AUGSTSKOLA

Imantas 7. līnijā 1, Rīga, LV 1083
Tel.: 7808010. Fakss: 7808034. E pasts: rpiva@rpiva.lv
<http://www.rpiva.lv/>

Rektora p.i. LZA īst.loc. *Dr.habil.philol.* Dace MARKUS

VENTSPILS AUGSTSKOLA

Inženieru ielā 101, Ventspils, LV 3600
Tel./Fakss: 36 28303. E pasts: venta@venta.lv, janisvu@venta.lv
<http://www.venta.lv/>

Rektors *Dr.math.* Jānis VUCĀNS

VIDZEMES AUGSTSKOLA

Cēsu ielā 4, Valmiera, LV 4201
Tel.: 42 07230. Fakss: 42 07229. E pasts: peteris@va.lv; info@va.lv
<http://www.va.lv/>

Rektors LZA īst.loc. *Dr.habil.biol.* Pēteris CIMDIŅŠ

ZINĀTNISKIE INSTITŪTI

Fizikas, matemātikas un tehnisko zinātņu institūti

LU FIZIKAS INSTITŪTS

Miera ielā 32, Salaspils-1, LV 2169
Tel.: 7944700. Fakss: 7901214. E pasts: fizinst@sal.lv
<http://www.iph.sal.lv>

Direktors *Dr.phys.* Jānis Ernests FREIBERGS

Domes priekšsēdētājs LZA ist.loc. *Dr.habil.phys.* Agris GAILĪTIS

LU CIETVIELU FIZIKAS INSTITŪTS

Ķengaraga ielā 8, Rīga, LV 1063
Tel.: 7187816. Fakss: 7132778. E pasts: issp@cfi.lu.lv
<http://www.cfi.lu.lv>

Direktors *Dr.habil.phys.* Andris ŠTERNBERGS

Domes priekšsēdētājs *Dr.habil.phys.* Māris SPRINĢIS

LZA FIZIKĀLĀS ENERĢĒTIKAS INSTITŪTS

Aizkraukles ielā 21, Rīga, LV 1006
Tel.: 7552011. Fakss: 7550839. E pasts: fei@edi.lv
<http://www.innovation.lv/fei>

Direktors un Zinātniskās padomes priekšsēdētājs

LZA ist.loc. *Dr.habil.phys.* Juris EKMANIS

Zinātniskā sekretāre *Dr.phys.* Gunta ŠLIHTA

LU ASTRONOMIJAS INSTITŪTS

Raiņa bulv. 19, Rīga, LV 1586
Tel.: 7034581, 7034580. Fakss: 7034582. E pasts: astra@latnet.lv
<http://www.astr.lu.lv>

Direktors LZA kor.loc. *Dr.phys.* Arturs BALKLAVS-GRĪNHOFŠ

Domes priekšsēdētājs *Dr.phys.* Ivars ŠMELDS

Bāzes:

Astrofizikas observatorija
Baldones Riekstukalnā, Rīgas rajons, LV 2125
Tel.: 7932088, 7932312

ZMP novērošanas bāze
Kandavas ielā 2, Rīga
Tel./fakss: 7611984

VENTSPILS STARPTAUTISKAIS RADIOASTRONOMIJAS CENTRS

Irbenē, Ances pagasts, Ventspils rajons, LV 3612
Tel.: 3681541. E pasts: irbene@e-apollo.lv
Rīgas birojs: Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1524
Tel.: 7228321. Fakss: 7821153. E pasts: berv@latnet.lv
<http://www.virac.lv>

Direktors un Padomes priekšsēdētājs LZA kor.loc. *Dr.sc.ing.* Edgars BERVALDS

LU ELEKTRONIKAS UN DATORZINĀTŅU INSTITŪTS

Dzērbenes ielā 14, Rīga, LV 1006
Tel.: 7554500. Fakss: 7555337. E pasts: bilinsk@edi.lv
<http://www.edi.lv>

Direktors LZA īst. loc. *Dr.habil.sc.comp.* Ivars BIĻINSKIS
Domes priekšsēdētājs *Dr.habil.sc.comp.* Jurijs ARTJUHS

LU MATEMĀTIKAS UN INFORMĀTIKAS INSTITŪTS

Raiņa bulv. 29, Rīga, LV 1459
Tel.: 7224730. Fakss: 7820153. E pasts: imcs@mii.lu.lv
<http://www.lumii.lv/>

Direktors LZA īst.loc. *Dr.habil.sc.comp.* Jānis BĀRZDIŅŠ
Domes priekšsēdētājs LZA kor.loc. *Dr.habil.math.* Uldis RAITUMS

LU un LZA MATEMĀTIKAS INSTITŪTS

Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1524
Tel.: 7225674, 7033719. Fakss: 7227520. E pasts: lzalumi@latnet.lv
http://www.lu.lv/jauna/strukt/i_matinst.html

Direktors LZA īst.loc. *Dr.habil.math.* Andris BUIKIS
Domes priekšsēdētājs LZA kor.loc. *Dr.habil.math.* Andrejs REINFELDS

LU POLIMĒRU MEHĀNIKAS INSTITŪTS

Aizkraukles ielā 23, Rīga, LV 1006
Tel.: 7551145. Fakss: 7820467. E pasts: polmech@pmi.lv
<http://www.pmi.lv/>

Direktors LZA īst.loc. *Dr.habil.sc.ing.* Juris JANSONS
Domes priekšsēdētājs LZA īst.loc. *Dr.habil.sc.ing.* Vitauts TAMUŽS

Ķīmijas un bioloģijas zinātņu institūti

RTU NEORGANISKĀS ĶĪMIJAS INSTITŪTS

Miera ielā 34, Salaspils 1, LV 2169
Tel.: 7944711. Fakss: 7800779. E pasts: nki@nki.lv
<http://www.nki.lv/>

Direktors un Zinātniskās padomes priekšsēdētājs
LZA īst.loc. *Dr.habil.sc.ing.* Jānis GRABIS

LATVIJAS ORGANISKĀS SINTĒZES INSTITŪTS

Aizkraukles ielā 21, Rīga, LV 1006
Tel.: 7551822. Fakss: 7550338. E pasts: sinta@osi.lv
<http://www.osi.lv/>

Direktors LZA īst.loc. *Dr.habil.chem.* Ivars KALVIŅŠ
Zinātniskās padomes priekšsēdētāja p.i.
LZA kor.loc. *Dr.habil.chem.* Grigorijs VEINBERGS

Zinātniskā sekretāre *Dr.chem.* Irēna TUTĀNE

LATVIJAS VALSTS KOKSNES ĶĪMIJAS INSTITŪTS

Dzērbenes ielā 27, Rīga, LV 1006
Tel.: 7553063. Fakss: 7550635. E pasts: koks@edi.lv
<http://www.lza.lv/lat/inst/in10.htm>

Direktors *Dr.sc.ing.* Aivars ŽŪRIŅŠ
Zinātniskās padomes priekšsēdētājs LZA kor.loc. *Dr.chem.* Bruno ANDERSONS

LU BIOLOĢIJAS INSTITŪTS

Miera ielā 3, Salaspils, LV-2169
Tel.: 7944988. Fakss: 7944986. E pasts: office@email.lubi.edu.lv
<http://www.lubi.edu.lv>

Direktors *Dr.biol.* Viesturs MELECIS
Domes priekšsēdētājs LZA kor.loc. *Dr.biol.* Jānis VĪKSNE

LU HIDROEKOLOĢIJAS INSTITŪTS

Daugavgrīvas ielā 8, Rīga, LV 1007
Tel.: 7610851. Fakss: 7601995. E pasts: andris@hydro.edu.lv; juris@monit.lu.lv
http://www.lu.lv/jauna/strukt/i_hidroek.html

Direktors *Dr.chem.* Juris AIGARS
Domes priekšsēdētāja *Dr.biol.* Maija BALODE

LU BIOMEDICĪNAS PĒTĪJUMU UN STUDIJU CENTRS

Rātsupītes ielā 1, Rīga, LV 1067
Tel.: 7808003. Fakss: 7442407. E pasts: bmc@biomed.lu.lv
<http://www.biomed.lu.lv>

Direktore *Dr.chem.* Zinaida ŠOMŠTEINE

Zinātniskie direktori LZA īst.loc. *Dr.habil.biol.* Elmārs GRĒNS

LZA īst.loc. *Dr.habil.biol.* Pauls PUMPĒNS

Domes priekšsēdētājs *Dr.biol.* Viesturs BAUMANIS

LU MIKROBIOLOĢIJAS UN BIOTEHNOLOĢIJAS INSTITŪTS

Kronvalda bulv. 4, Rīga, LV 1586
Tel.: 7034885, 7427922. Fakss: 7034885, 7428039. E pasts: lumbi@lanet.lv,
mrikmanis@navigator.lv
http://www.lu.lv/jauna/strukt/i_mikbio.html

Direktors LZA īst.loc. *Dr.habil.sc.ing.* Uldis VIESTURS

Domes priekšsēdētājs LZA īst.loc. *Dr.habil.biol.* Mārtiņš BEĶERS

LU AUGUSTA KIRHENŠTEINA MIKROBIOLOĢIJAS
UN VIRUSOLOĢIJAS INSTITŪTS

Rātsupītes ielā 1, Rīgā, LV 1067
Tel.: 7426197. Fakss: 7428036. E pasts: vaira@latnet.lv
<http://www.micro.lv>

Direktore *Dr.med.* Vaira SAULĪTE

Domes priekšsēdētāja *Dr.med.* Modra MUROVSKA

NACIONĀLAIS BOTĀNISKAIS DĀRZS

Miera ielā 1, Salaspils-1, LV 2169
Tel./fakss: 7945460. E pasts: sekretare@nbd.apollo.lv
<http://www.lza.lv/lat/inst/in14.htm>

Direktors *Dr.habil.biol.* Ģederts IEVIŅŠ

Zinātniskās padomes priekšsēdētāja *Dr.biol.* Dace KĻAVIŅA

Medicīnas zinātņu institūti

LU EKSPERIMENTĀLĀS UN KLĪNISKĀS MEDICĪNAS INSTITŪTS

O.Vācieša ielā 4, Rīga, LV 1004
Tel.: 7613027. Fakss: 7612038. E pasts: mbrazma@latnet.lv
http://www.lu.lv/jauna/strukt/i_ekspklmed.html

Direktore un Zinātniskās padomes priekšsēdētāja *Dr.habil.med.* Renāte LIGERE

LATVIJAS KARDIOLOĢIJAS INSTITŪTS

Pilsõņu ielā 13, Rīga, LV 1002
Tel.: 7069575. Fakss: 7614641. E pasts: lki@mailbox.riga.lv, dzerve@lki.eunet.lv
<http://www.lza.lv/lat/inst/in35.htm>

Direktors un Zinātniskās padomes priekšsēdētājs *Dr.med.* Vilnis DZĒRVE

Lauksaimniecības un meža zinātņu institūti

LLU SKRĪVERU ZINĀTNES CENTRS

Skrīveri-1, Aizkraukles raj., LV 5126
Tel.: 51 97266. Fakss: 51 97512. E pasts: szc@inbox.lv
<http://www.lza.lv/lat/inst/in36.htm>

Direktors *Dr.agr.* Aldis JANSONS

Zinātniskās padomes priekšsēdētājs *Dr.agr.* Jānis VIGOVSKIS

LLU ZINĀTNES CENTRS “SIGRA”

Institūta ielā 1, Sigulda, LV 2150
Tel.: 7976654. Fakss: 7976655. E pasts: sigra@lis.lv
http://www.llu.lv/home_lf/sigra/sigra.htm.htm

Direktors un Zinātnieku kopsapulces priekšsēdētājs

LZA ist.loc. *Dr.habil.agr.* Aleksandrs JEMEĻJANOVŠ

LLU ULBROKAS ZINĀTNES CENTRS

Institūta ielā 1, Ulbroka, Stopiņu pag., Rīgas rajons, LV 2130
Tel.: 7910879. Fakss: 7910873. E pasts: uzc@delfi.lv
<http://www.lza.lv/lat/inst/in37.htm>

Direktors *Dr.sc.ing.* Dainis VIESTURS

Padomes priekšsēdētājs *Dr.sc.ing.* Semjons IVANOVŠ

LATVIJAS VALSTS MEŽZINĀTNES INSTITŪTS “SILAVA”

Rīgas ielā 111, Salaspils, LV 2169
Tel.: 7942555. Fakss: 7901359. E pasts: inst@silava.lv
<http://www.silava.lv>

Direktors Mārtiņš GRAUDUMS

Zinātnieku padomes priekšsēdētājs *Dr.silv.* Tālis GAITNIEKS

LLU ŪDENSSAIMNIECĪBAS UN ZEMES ZINĀTNISKAIS INSTITŪTS

Dobeles ielā 43, Jelgava, LV 3001
Tel.: 3025517. Fakss: 3027180. E pasts: uzzi@apollo.lv
<http://www.lza.lv/lat/inst/in29.htm>

Direktors un Zinātniskās padomes priekšsēdētājs *Dr.habil.sc.ing.* Jānis VALTERS

Humanitāro un sociālo zinātņu institūti

LU LITERATŪRAS, FOLKLORAS UN MĀKSLAS INSTITŪTS

Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050
Tel.: 7229017. Fakss: 7229017. E pasts: litfom@lza.lv
<http://www.lfmi.lv>

Direktors LZA kor.loc. *Dr.habil.philol.* Benedikts KALNAČS

Domes priekšsēdētāja *Dr.philol.* Dace BULA

LU LATVIEŠU VALODAS INSTITŪTS

Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050
Tel.: 7227696. Fakss: 7227696. E pasts: latv@lza.lv

Direktors LZA kor.loc. *Dr.habil.philol.* Jānis VALDMANIS

Domes priekšsēdētājs *Dr.habil.philol.* Ojārs BUŠS

LU LATVIJAS VĒSTURES INSTITŪTS

Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050
Tel.: 7223715. Fakss: 7225044. E pasts: lvi@lza.lv

Direktors LZA īst.loc. *Dr.habil.hist.* Jānis BĒRZIŅŠ

Zinātniskās Domes priekšsēdētāja LZA kor.loc. *Dr.hist.* Ieva OSE

LU FILOZOFIJAS UN SOCIOLOĢIJAS INSTITŪTS

Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1940
Tel.: 7229208. Fakss: 7210806. E pasts: fsi@lza.lv
<http://www.lszda.lv/fsi>

Direktore LZA īst. loc. *Dr.habil.phil.* Maija KŪLE
Domes priekšsēdētāja *Dr.phil.* Ella BUCENIECE

Ekonomikas institūti

LZA EKONOMIKAS INSTITŪTS

Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050
Tel.: 7222830. Fakss: 7820608. E pasts: raimara@lza.lv
<http://www.economics.lv>

Direktore LZA kor.loc. *Dr.oec.* Raita KARNĪTE

LATVIJAS STATISTIKAS INSTITŪTS

K. Barona ielā 30, Rīga, LV 1011
Tel./fakss: 7286876. E pasts: lsi@latnet.lv
<http://www.lza.lv/lat/inst/in31.htm>

Direktors LZA īst.loc. *Dr.habil.oec.* Edvīns VANAGS

LATVIJAS VALSTS AGRĀRĀS EKONOMIKAS INSTITŪTS

Struktoru ielā 14, Rīga, LV 1039
Tel.: 7552909. Fakss: 7541789. E pasts: lvaei@lvaei.lv
<http://www.econa.lv/>

Direktors un Zinātniskās padomes priekšsēdētājs *Dr.oec.* Andris MIGLAVS

CITAS ZINĀTNISKĀS IESTĀDES

LATVIJAS AKADĒMISKĀ BIBLIOTĒKA

Rūpniecības ielā 10, Rīga, LV 1235
Tālr.: 7106206, Fakss: 7106202. E pasts: acadlib@lib.acadlib.lv
<http://www.acadlib.lv>

Direktore un Bibliotēkas padomes priekšsēdētāja Venta KOCERE

PĒTĪJUMU, TEHNOLOĢIJU UN ATTĪSTĪBAS EIROPAS INTEGRĀCIJAS
CENTRS "IRC-LATVIA"

Aizkraukles ielā 21, Rīga, LV 1006
Tel.: 7540703. Fakss: 7540709. E pasts: irc@edi.lv
<http://www.innovation.lv/irc>

Projekta koordinators *Dr.habil.sc.ing.* Jānis STABULNIEKS

LATVIJAS TEHNOLOĢISKAIS CENTRS

Aizkraukles ielā 21, Rīga, LV 1006
Tel.: 7558771. Fakss: 7541218. E pasts: ltc@latnet.lv
<http://www.innovation.lv/LTC/default.htm>

Direktors *Dr.habil.sc.ing.* Jānis STABULNIEKS

Valdes priekšsēdētājs LZA īst.loc. *Dr.habil.phys.* Juris EKMANIS

ES 6. PĒTNIECĪBAS UN TEHNOLOĢIJU ATTĪSTĪBAS PROGRAMMA
LATVIJĀ. LATVIJAS NACIONĀLAIS KONTAKTPUNKTS

Šķūņu ielā 4, Rīga, LV 1050
Tel.: 7229727. Fakss: 7034513. E pasts: arnolds@latnet.lv
<http://www.zinatne.lv>

Projekta vadītājs *Dr.phys.* Arnolds ŪBELIS

STARPTAUTISKĀS PROGRAMMAS *EUREKA*
LATVIJAS NACIONĀLAIS PROJEKTU KOORDINĀCIJAS CENTRS

Aizkraukles ielā 21, 328 telpā, Rīga, LV 1006
Tel.: 7558744. Fakss: 7550127. E pasts: eureka@edi.lv
<http://www.innovation.lv/eureka>

Nacionālo projektu koordinatore *Dr.sc.ing.* Ilze BEVERTE

LZA SERTIFIKĀCIJAS CENTRS

Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050
Tel.: 7212807. Fakss: 7212807. E pasts: certcn@latnet.lv

Direktors LZA īst.loc. *Dr.habil.sc.ing.* Imants MATĪSS

LZA BALTIJAS STRATĒĢISKO PĒTĪJUMU CENTRS

Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050
Tel./fakss: 7227555. E pasts: bspeva@lza.lv

Direktors LZA īst.loc. *Dr.habil.sc.pol.* Tālavš JUNDZIS

LZA TERMINOLOĢIJAS KOMISIJA

Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050

Tel.: 7229636. Fakss: 7227696. E pasts: vaska@lza.lv

Priekšsēdētāja LZA īst.loc. Dr.habil.philol. Valentīna SKUJIŅA

ZINĀTNISKĀ IZDEVĒJDARBĪBA

IZDEVNIECĪBA “ZINĀTNE”

Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050

Tel.: 7212797. Fakss: 7227825. E pasts: zinatne@navigator.lv

Direktore Ieva JANSONE

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADEMIJAS VĒSTIS

Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1524

Tel.: 7229830. Fakss: 7821153. E pasts: vestis@lza.lv

<http://www.lza.lv/vestis/vestis.htm>

Atbildīgais redaktors Arno JUNDZE

Sk. arī šīs grāmatas 34. lpp.

Žurnāls publicē rakstus latviešu un angļu valodā.

LATVIJAS FIZIKAS UN TEHNISKO ZINĀTŅU ŽURNĀLS

Aizkraukles ielā 21, Rīga, LV 1006

Tel.: 7551732, 7558694. Fakss: 7550839. E pasts: ezerniec@edi.lv

http://www.innovation.lv/fei/fei_j.htm

Galvenais redaktors Juris EKMANIS

Žurnāls publicē rakstus angļu, latviešu un krievu valodā.

ŽURNĀLS “MECHANICS OF COMPOSITE MATERIALS”

Aizkraukles ielā 23, Rīga, LV 1006

Tel.: 7551694. Fakss: 7820467. E pasts: mcm@pmi.lv

<http://www.pmi.lv/journal/index.htm>

Galvenais redaktors Vitauts TAMUŽS

Žurnāls iznāk angļu un krievu valodā.

ŽURNĀLS "MAGNETOHYDRODYNAMICS"

Miera ielā 32, Salaspils, LV 2169
Tel.: 7945836. Fakss: 7901214. E pasts: zhuk@sal.lv, aceb@sal.lv
<http://mhd.sal.lv/>

Galvenais redaktors Andrejs CĒBERS

Žurnāls iznāk angļu un krievu valodā.

ŽURNĀLS "AUTOMATIC CONTROL AND COMPUTER SCIENCES"

Dzērbenes ielā 14, Rīga, LV 1006
Tel.: 7558310, 7554500. Fakss: 7555337. E pasts: avt@edi.lv
<http://www.edi.lv/journal/journal.htm>

Galvenais redaktors Ivars BIĻINSKIS

Žurnāls iznāk angļu un krievu valodā.

ŽURNĀLS "CHEMISTRY OF HETEROCYCLIC COMPOUNDS"

Aizkraukles ielā 21, Rīga, LV 1006
Tel.: 7555918, 7551822. Fakss: 7550338. E pasts: hgs@osi.lv
<http://www.osi.lv/hgs/hgs.html>

Galvenais redaktors Edmunds LUKEVICS

Žurnāls iznāk angļu un krievu valodā.

LATVIAN JOURNAL OF CHEMISTRY

Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1524
Tel.: 7226032, 7944711. Fakss: 7901257. E pasts: nki@nki.lv
<http://www.nki.lv/NKI/LATV/Zurnal.htm>

Galvenais redaktors Tālis MILLERS

Žurnāls publicē rakstus angļu un krievu valodā.

ŽURNĀLS "HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES. LATVIA"

Visvalža ielā 4a, Rīga, LV 1050
Tel.: 7561156. Fakss: 7227802. E pasts: ivbulis@lanet.lv
<http://vip.latnet.lv/hss/>

Galvenais redaktors Viktors IVBULIS

Žurnāls iznāk angļu valodā.

LATVIJAS VĒSTURES INSTITŪTA ŽURNĀLS

Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050
Tel.: 7225751. Fakss: 7225044. E pasts: lviz@lza.lv

Galvenais redaktors Andris CAUNE

Žurnāls iznāk latviešu valodā.

(Žurnāls dibināts 1936. gadā, atjaunots 1991. gadā.)

TEHNIKAS APSKATS

Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1524
Tel: 7223644, 7551373. Fakss: 7821153, 7550839. E pasts: ekmanis@lza.lv, lza@lza.lv
http://www.lza.lv/lat/TA/ta_iev.htm

Galvenais redaktors Juris EKMANIS

Žurnāls iznāk latviešu valodā.

Latvijas Zinātņu akadēmijas un
LU Astronomijas institūta populārzinātnisks gadalaiku izdevums

ZVAIGŽNOTĀ DEBESS

Raiņa bulv. 19, Rīga, LV 1586
Tel.: 7034580. Fakss: 7034582. E pasts: astra@latnet.lv
<http://www.astr.lu.lv/zvd/>

Galvenais redaktors Arturs BALKLAVS-GRĪNHOFŠ

Žurnāls iznāk latviešu valodā.

Latvijas Zinātnes padomes, Latvijas Zinātņu akadēmijas
un Latvijas Zinātnieku savienības laikraksts

ZINĀTNES VĒSTNESIS

Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1524
Tel.: 7212706, 7227391. Fakss: 7821153. E pasts: lzs@lza.lv
<http://www.lza.lv/zv00.htm>

Galvenā redaktore Zaiga KIPERE

Laikraksts iznāk latviešu valodā.

Latvijas Universitātes izdevums žurnāls

TERRA

Martas ielā 9, Rīga, LV 1011
Tel.: 7312731. Fakss: 7312733. E pasts: terra@lu.lv
<http://terra.lu.lv>

Galvenais redaktors Ilgonis VILKS

Žurnāls iznāk latviešu valodā.

LATVIJAS ZINĀTNES ORGANIZĒŠANĀ IESAISTĪTO
PERSONU ALFABĒTISKAIS RĀDĪTĀJS

	<i>Telefons</i>	<i>Fakss</i>	<i>Elektroniskā pasta adrese</i>
AIGARS Juris	7610851	7601995	juris@monit.lu.lv
AIRE Andris	7047893	7243126	andris.aire@izm.gov.lv
AIZPURS Normunds	7076881	7076888	post@naa.mil.lv
ANDERSONS Bruno	7552554	7550635	brunoan@edi.lv
AUGULE Ināra	7225764	7821153	inara@lza.lv
AUZIŅŠ Mārcis	7033750	7033751	marcis.auzins@lu.lv
ĀBOLTIŅŠ Aivars	7212706	7212706	lzs@lza.lv
ĀDAMSONE Baiba	7220725	7821153	chem@lza.lv
BALKLAVS-GRĪNHOFŠ Arturs	7034581	7034582	balklavs@latnet.lv
BALODE Maija	7033878	7601995	maiija@hydro.edu.lv
BĀRZDIŅŠ Jānis	7224363	7820153	janis.barzdins@mii.lu.lv
BAUMANIS Viesturs	7808219	7442407	viesturs@biomed.lu.lv
BEĶERS Mārtiņš	7034892	7034885	mbek@lanet.lv
BELICKIS Mārtiņš	7027343	7027343	llmza@latnet.lv
BERVALDS Edgars	7228321	7821153	berv@latnet.lv
BEVERTE Ilze	7558744	7550127	beverte@edi.lv
BĒRZIŅŠ Edvīns	3080699	3020762	edvins@cs.llu.lv
BĒRZIŅŠ Jānis (LJA)	7321161	7830138	lma@lama.lv
BĒRZIŅŠ Jānis (LVI)	7223715	7225044	lvi@lza.lv
BIĻINSKIS Ivars	7554500	7555337	bilinsk@edi.lv
BIRĢELE Edīte	3027664	3027344	ebirgele@cs.llu.lv
BLŪMS Elmārs	7944664	7901214	eblums@latnet.lv
BRICE Anija	7229830	7821153	vestis@lza.lv
BUCENIECE Ella	7226470	7210806	imants@sal.lv
BUIĶIS Andris	7225674	7227520	buikis@latnet.lv
BULA Dace	7228632	7229017	daceb@hotmail.com

BULIGINS Leonīds	7033777	7033777	lbulig@lanet.lv
BUNDULE Maija	7047896	7243126	maija.bundule@izm.gov.lv
BUŠS Ojārs	7213606	7227696	ojars@yahoo.com
CAUNE Andris	7226934	7225044	lvi@lza.lv
CĒBERE Dzintra	7225764	7821153	tatjana@lza.lv
CĒBERS Andrejs	7945830	7901214	aceb@sal.lv
CIMDIŅŠ Pēteris	4207230	4207229	peteris@va.lv
CIMERMANIS Saulvedis	7565265	7225044	lvi@lza.lv
ČAKSTE Jānis	7047899	7243126	janis.cakste@izm.gov.lv
ČERĀNS Kārlis	7213716	7820153	karlis@mii.lu.lv
DIMZA Vilnis	7047897	7243126	vilnis.dimza@izm.gov.lv
DRAVENIECE Anita	7227391	7821153	int@lza.lv
DRUVIETE Ina	7087223	7087225	ina.druviete@saeima.lv
DUBURS Gunārs	7551232	7550338	gduburs@osi.lv
DZĒERVE Vilnis	7069575	7614641	dzerve@lki.eunet.lv
EDŽIŅA Alma	7223931	7821153	alma@lza.lv
EGLE Valdis	7047902	7229031	valdis.egle@izm.gov.lv
EGLĪTE Maija	7409139	7409139	ivarsv@delfi.lv
EKMANIS Juris	9233023	7821153	ekmanis@lza.lv
	7223644		
FELDMANIS Inesis	7283734	7820113	feldman@lanet.lv
FREIBERGS Jānis Ernests	7944700	7901214	jf@sal.lv
GAILĪTIS Agris	7945821	7901214	gailitis@sal.lv
GAITNIEKS Tālis	7949684	7901359	talis@silava.lv
GARDOVSKIS Jānis	7069545	7069545	gardovskis@dr.lv
GERTS Oskars	7298833	7506466	redakcija@vestnesis.lv
GOVINČUKA Dace	7225361	7821153	lza@lza.lv
GRABIS Jānis	7944711	7800779	grabis@nki.lv
GRAUDUMS Mārtiņš	7942555	7901359	inst@silava.lv
GRĀVĪTIS Uldis	7543433	7543480	u.gravitis@lspa.lanet.lv

4. pielikums. PERSONU ALFABĒTISKAIS RĀDĪTĀJS

GRĒNS Elmārs	7808201	7442407	grens@biomed.lu.lv
GRUNDSPENĶIS Jānis	7089506	7089584	jgrun@itl.rtu.lv
HAUSMANIS Viktors	7227849	7229017	litfom@lza.lv
HELMANE Ludmila	7228508	7221287	daina@lza.lv
IEVIŅŠ Ģederts	7945460	7945460	gederts@hotmail.com
IKERE Zaiga	5422180	5422890	dau@dau.lv
IVBULIS Viktors	7561156	-	ivbulis@lanet.lv
IVANOVŠ Semjons	7910879	7910873	uzc@delfi.lv
JANSONE Ieva	7212797	7227825	zinatne@navigator.lv
JANSONE Ilga	7227696	7227696	ilgajan@lza.lv
JANSONS Aldis	5197266	5197512	szc@inbox.lv
JANSONS Juris	7551145	7820467	jansons@pmi.lv
JEMEĻJANOVŠ Aleksandrs	7976654	7976655	sigra@lis.lv
JUNDZE Arno	7229830	7821153	vestis@lza.lv
JUNDZIS Tālavš	7227555	7227555	bspceva@lza.lv
KABAŠKINS Igors	7100595	7100535	kiv@tsi.lv
KALNAČŠ Benedikts	7212872	7229017	litfom@lza.lv
KALNENIEKS Uldis	7034887	7034885	kalnen@lanet.lv
KALNIŅŠ Mārtiņš	7089218	7615765	martinsk@parks.lv
KALVIŅŠ Ivars	7551822	7550338	kalvins@osi.lv
KAĻIŅINA Gaļina	7225164	7223211	lzp@lza.lv
KARLSONS Juris	7228684	7820271	jk@music.lv
KARNĪTE Raita	7222830	7820608	raimara@lza.lv
	9411607		
KARNĪTIS Edvīns	7097203	7097265	edvins.karnitis@sprk.gov.lv
	9120475		
KIPERE Zaiga	7212706	7821153	lzs@lza.lv
	7227391		
KLUŠA Vija	9276263	7366306	vjaklus@latnet.lv
KĻAVIŅA Dace	7945467	7945460	sekretare@nbd.apollo.lv
KĻAVIŅŠ Māris	7331766	7332704	mklavins@lanet.lv
KNĒTS Ivars	7089300	7089302	knets@latnet.lv

KOCERE Venta	7106216	7106202	vkocere@lib.acadlib.lv
KONDRATOVIČS Rihards	9103858	7913127	rodod@lanet.lv
KOZLOVSKIS Vitālijs	7222817	7221287	daina@lza.lv
KRISTAPSONS Jānis	7223567	7821153	jtk@lza.lv
KRŪMIŅŠ Andris	7261414	7132778	krumins@latnet.lv
KRŪZE Aīda	7033877	7034896	kruze@lanet.lv
KŪLE Maija	7229208	7210806	fsi@lza.lv
KURŠĪTE-PAKULE Janīna	7034841	7226601	kursite@hotmail.com
KURZEMNIECE Ineta	7047895	7243126	ineta.kurzemniece@izm.gov.lv
LANGE Elmārs	7225241	7821153	skc@lza.lv
LĀCIS Ivars	7034301	7034302	ilacis@lanet.lv
LEGZDIŅA Antra	7229830	7821153	proceed@lza.lv
LIGERE Renāte	7613027	7612038	mbrazma@latnet.lv
LUKEVICS Edmunds	7553355	7550338	sinta@osi.lv
MARKUS Dace	7034844	7226601	markus@latnet.lv
MATĪSS Imants	7212807	7212807	certcn@latnet.lv
MEIKALIŠA Ārija	7551437	7551070	inguna.trule@polak.edu.lv
MEIROVICS Imants	7067765	7619573	dzintra.priede@dati.lv
MELECIS Viesturs	7944988	7944986	vmelecis@email.lubi.edu.lv
MELNIS Anatolijs	7047843	7243126	anatolijs.melnis@izm.gov.lv
MIGLAVS Andris	7552909	7541789	lvaei@lvaei.lv
MILLERS Tālis	7228784	7821153	millers@lza.lv
MUGURĒVIČS Ēvalds	7216769	7225044	lvi@lza.lv
MUIŽNIEKS Indriķis	7034401	7034302	Indrikis.Muiznieks@lu.lv
MUROVSKA Modra	7427920	7428036	modra@latnet.lv
OSE Ieva	7226934	7225044	lvi@lza.lv
OSIS Jānis Andris	7332202	7228963	kampars@latnet.lv
OZOLANTA Iveta	7409116	7471815	iveta_o@rsu.lv
PĀLZOVŠ Anderss	7015800	7830249	andersp@sseriga.edu.lv
PUMPĒNS Pauls	7808214	7442407	paul@biomed.lu.lv
PUTNIŅA Māra	7223211	7223211	putnina@lza.lv

RADZEVIČS Juris	7222415	7213992	izm@izm.gov.lv
RAITUMS Uldis	7211421	7820153	uldis.raitums@mii.lu.lv
RAŠALS Īzaks	7945435	7944986	izaks@email.lubi.edu.lv
REINFELDS Andrejs	7033718	7227520	reinf@latnet.lv
RIBICKIS Leonids	7089400	7820094	leonids.ribickis@rtu.lv
RIKARDS Rolands	7089124	7820094	rikards@latnet.lv
RIVŽA Baiba	7223392	7220423	aip@aip.lv
RIVŽA Pēteris	3005633	3027238	rivza@cs.llu.lv
RUŽA Antons	3005629	3005629	aruza@cs.llu.lv
SAULĪTE Vaira	7426197	7428036	vaira@latnet.lv
SERGEJEVA Mirdza	7223285	7223211	mirdza@lza.lv
SILINEVIČA Irēna	4623709	4625901	ra@ru.lv
SILIŅŠ Andrejs	7211405	7821153	silins@lza.lv
SILIŅŠ Jānis	7140175	7141012	admin@lka.edu.lv
SKRĪVELE Inese	7227391	7821153	int@lza.lv
SKUDRA Rūta	7225793	7821153	lza@lza.lv
SKUJIŅA Valentīna	7229636	7227696	vaska@lza.lv
SMILTNIECE Gunta	3423568	3424223	lpa@lieppa.lv
SNIKERE Māra	7089313	7089312	snikere@latnet.lv
SOLOMEŅNIKOVA Irīna	7223211	7223211	irina@lza.lv
SPROĢIS Andris	7569197	7569197	asprogis@latnet.lv
STABULNIEKS Jānis	7557919	7540709	ltc@latnet.lv
			mob. 9232117
STRADIŅŠ Jānis	7213663	7821153	stradins@lza.lv
STRAKOVŠ Andris	7089221	7615765	strakovs@latnet.lv
SUVEIZDIS Valdemārs	7226539	7221287	daina@lza.lv
ŠLIHTA Gunta	7558680	7550839	fei@edi.lv
ŠMELDS Ivars	7034585	7034582	shmeld@latnet.lv
ŠOMŠTEINE Zinaida	7808202	7442407	zina@biomed.lu.lv
ŠTERNBERGS Andris	7187816	7132778	stern@latnet.lv
ŠVEICA Daina	7227391	7821153	int@lza.lv
ŠVEICE Ilga	7106206	7106202	acadlib@lib.acadlib.lv
TABUNS Aivars	7227110	7210806	atabuns@lza.lv

4. pielikums. PERSONU ALFABĒTISKAIS RĀDĪTAJS

TĀLBERGA Ilga	7225889	7821153	humana@lza.lv
TAMUŽS Vitauts	7543306	7820467	tamuzs@pmi.lv
TISENKOPFS Tālis	7089860	7089852	tt@lza.lv
TJŪŅINA Ērika	7223633	7821153	fizteh@lza.lv
TORGĀNS Kalvis	7034527	7034528	kalvis.torgans@lu.lv
TRAPENCIERIS Pēteris	7545272	7553142	peteris@osi.lv
TUHERMS Henns	3029184	3029184	henn@cs.llu.lv
TUTĀNE Irēna	7553247	7550338	irena@osi.lv
ŪBELIS Arnolds	7229727	70344513	arnolds@latnet.lv
VAIVARS Miervaldis	7223480	7223211	vaivars@lza.lv
VALDMANIS Jānis	7227696	7227696	latv@lza.lv
VALTERS Jānis	3025517	3027180	uzzi@apollo.lv
VALTERS Raimonds	7225361	7821153	rvalters@latnet.lv
VANAGS Edvins	7286876	7286876	lsi@latnet.lv
VASKS Andrejs	7216769	7225044	vasks@lanet.lv
VEINBERGS Grigorijs	7555946	7550338	veinberg@osi.lv
VĒTRA Jānis	7409232	7471815	rector@rsu.lv
VIESTURS Dainis	7910879	7910873	uzc@delfi.lv
VIESTURS Uldis	7034884	7034885	lumbi@lanet.lv
VIGOVSKIS Jānis	5197512	5197512	scz@inbox.lv
VĪKSNE Jānis	7945437	7944986	ornlab@latnet.lv
VILKS Ilgonis	7312731	7312733	vilks@latnet.lv
VUCĀNS Jānis	3628303	3628303	janisvu@venta.lv
ZAĶIS Juris	7280807	7280807	jzakis@lanet.lv
ZĀLĪTIS Pēteris	7942895	7901359	zalitis@silava.lv
ZENKEVIČS Henriks	7945434	7944986	zenkevics@email.lubi.edu.lv
ZICMANIS Andris	7372573	7820113	zicmanis@latnet.lv
ZVIDRIŅŠ Pēteris	7034787	7034787	zvidrins@lanet.lv
ŽŪRIŅŠ Aivars	7553063	7550635	koks@edi.lv

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS
GADAGRĀMATA
2004

Sastādītāju kolektīvs

*Baiba Ādamsons, Alma Edžiņa, Jānis Kristapsons (vadītājs),
Ilga Tālberga, Ērika Tjūņina*

Induļa Martinsons vāka noformējums

Fotoattēli no LZA kolekcijas

Redaktore *Ieva Jansone*

Datorapstrāde *Elmārs Lange*

Izdevniecība "Zinātne", Akadēmijas laukums 1, Rīga,
LV-1050. Izdevējdarbības licence Nr. 2-0250. Iespiesta
SIA tipogrāfija "Pērse", Aizkraukles ielā 21, Rīga,
LV-1006.